Colegiul Național „Eudoxiu Hurmuzachi”

Mugurii

Revista elevilor

97 de ani de la apariția primului număr

Seria a IV-a, anul XI-XII
nr. 22-25
2019-2021

Revista „Muguri”
— La 97 de ani de la apariția primului număr —
Laureat Național

ROMÂNIA
MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

DIPLOMA

Se acordă TITLUL de LAUREAT
elevului(ei) REVISTEI „MUGURI”
din clasa – de la COLEGIUL NAȚIONAL „E. HURMUZACHI”
din localitatea RĂDĂUȚI județul SUCEAVA
la Concursul/~~Olimpiada~~ NAȚIONAL al REVISTELOR ȘCOLARE
Etapa națională / ~~internațională~~
desfășurat(ă) la BUCUREȘTI în perioada IUNIE 2018
Ministrul ROMÂNIA
Președintele comisiei
Nr. 6644/Data 06-06-2018

Colectivul de redacție
Redactor-șef
Matei Sfîrnaciuc, clasa a X-a B
Redactori:
Gabriela Goraș, clasa a XII-a E
Gabriela Lupancu, clasa a IX-a A
Maria Molea, clasa a IX-a G
Adriana Susnovici, clasa a X-a B
Valentin Nicolaescu, clasa a XII-a A

Grafică digitală, design copertă și interior
Irem Kurtoglu (absolventă CNEH, generația 2019)

Coordonatori:
Inspector de limba și literatura română, prof. Angela Sehlanec
prof. Beatrice Halip
prof. Iulian-Florin Halip

Îndrumători:
prof. Cristina Anfimov, prof. Maria Epatov, prof. Argintina Leopac,
prof. Adriana Melinte (română), prof. Ioana-Irina Ducra (educație plastică)

Ed. SEPTENTRION, Rădăuți, 2021
ISSN 2066-1673

CUVÂNT ÎNAINTE

Echipa managerială a Colegiului Național „Eudoxiu Hurmuzachi” primește cu bucurie editarea noilor numere ale revistei aproape centenare, „Muguri”. În ciuda contextului social destul de tulbure din ultimul an, iată că tradiția nu poate fi întreruptă, iar elevii colegiului, împreună cu o mână de profesori inimoși, și-au dat concursul pentru a demonstra încă o dată etosul și emulația de la Hurmuzachi. La o primă lectură, pare o revistă care se cerea scrisă, pentru că elevii noștri trăiesc profund fenomenul cultural, au competența de lectură, de înțelegere a textului și, implicit, de producere de text.

Fie că sunt la prima încercare, fie că au deja o experiență anterioară în spațiul creator, în mod cert așternerea gândurilor pe o foaie e un proces anevoios care implică îndrăzneală, emoție, creativitate din partea adolescenților. Însă, paradoxal, efectul este unul extraordinar, pentru că cititorii au ocazia să interacționeze cu spiritul inocent, nepervertit de raționalitatea tipică maturului iar, într-o astfel de atmosferă, spiritul se dezvoltă frumos, depășește orice obstacol și se dăruiește nestingherit pe sine celorlalți.

De asemenea, salutăm priceperea, iscusința și energia profesorilor coordonatori de a selecta, corecta cu profesionalism materialele, asigurând, astfel, o tradiție a excelenței prin care Colegiul Național „Eudoxiu Hurmuzachi” s-a distins, de-a lungul timpului, în comunitatea preuniversitară de la nivel național.

Fiecare număr al revistei este unic și inimitabil, martor fidel al timpului, păstrând în chip fericit povestea liceului pe ani, exact ca într-o cronică, legând în mod tainic ieri, azi și mâine. De aceea, suntem recunoscători, încă o dată, pentru efortul echipei de redacție și fiecărui elev sau fost elev care și-a deschis inima spre cititorii acestor noi numere ale revistei „Muguri”.

Cu multă considerație,

Directorul Colegiului Național „Eudoxiu Hurmuzachi”,
Profesor doctor Adrian Puiu Nicolae

EDITORIAL

Activitatea din jurul revistei **Muguri** presupune o muncă de sistematizare, de selectare, de corectare și de editare a materialelor, având la bază o eficientă comunicare cu cei care publică în speță, actuali elevi sau foști elevi. În ultimii ani ne-am structurat materialul în trei mari rubrici, **Muguri de ieri**, unde absolvenți ai colegiului împărtășesc din experiența profesională și de viață generației actuale; **Muguri de azi** este o rubrică cu subsecțiunile: Atelier literar, Interviuri, Eseistică, Traduceri, Recenzii, Reportaje; **Din viața școlii** presupune o varietate de texte ce probează etosul colegiului. O secțiune specială pe care o inaugurăm anul acesta se intitulează **Mugurași**, fiind motivată de existența ciclului gimnazial, în anul școlar 2020–2021, în cadrul Colegiului Național „Eudoxiu Hurmuzachi".

Dificultatea acestor numere a constat în editarea, într-un mod cât mai elegant, a unor materiale redactate în anul școlar 2019–2020, și care se vor regăsi abia în această ediție a revistei, din cauza faptului că în anul menționat am fost nevoiți să întrerupem activitatea revistei, pe fondul pandemiei de SARS COV 2.

Așadar, ne facem *mea culpa* pentru posibilele scăpări, de ordin temporal, motivate de dorința de a nu dezămăgi pe cei care s-au ostenit în a trimite redacției articole și alte produse artistic-culturale de calitate. În schimb, ne asigurăm cititorii de dragostea și totala abnegație coroborate în îngrijirea acestei ediții, de originalitatea și varietatea materialelor, având mereu în minte că doar valorile afectiv-intelectuale sunt cele care vor dăinui, indiferent de vremurile tulburi prin care ar putea trece societatea.

Echipa de redacție

Muguri de speranță!

Suntem în apropierea aniversării a 100 de ani de când există revista „Muguri", inițiată de elevii de la Liceul de Stat „Eudoxiu Hurmuzachi". Oficial, actul de naștere îl reprezintă primul număr, intitulat „Muguri", și publicat, simbolic, la 24 ianuarie 1924 de un colectiv de elevi dedicați, atrași de efervescența și talentul tânărului poet bucovinean Mihai Horodnic, însă au existat mai înainte și alte încercări, publicate începând cu 1921/1922 pe foi manuscrise, între care se distinge revista „Mugurul", devenită „Muguri" în 1924 (vezi și *„Muguri" de-a lungul anilor...*, articol publicat de prof. Luca Bejenaru în numărul aniversar 10–11, seria a IV-a, 2013/2014 – la 90 de ani de existență a revistei).

De-a lungul timpului, în apariția revistei au existat mai multe intermitențe. Inițial, apare lunar între 1924 și 1926, dar destinul lui Mihai Horodnic este, din păcate, frânt brusc, la numai 19 ani, în 1927. Revista reapare în 1929, apoi în anii 1930–1934 și 1940–1941. Deși a fost, cu siguranță, printre cele mai valoroase reviste școlare de atunci și „cea mai bună revistă bucovineană interbelică" (cf. Tudor Opriș, *Reviste literare ale elevilor, 1834–1974*, în *Istoria presei școlare românești*, București, EDP, 1977), anii tulburi ai celui de-al Doilea Război Mondial și apoi instalarea regimului comunist aduc cea mai îndelungată întrerupere din existența revistei, de 27 de ani, căci abia în 1968, sub îndrumarea profesorului Vasile Precup, revista reapare într-o serie nouă ce va continua, însă, tot cu intermitențe. La aniversările de 100 și 120 de ani de existență ai Liceului „Eudoxiu Hurmuzachi" apar numere jubiliare, iar din 1992, odată cu seria a III-a coordonată de profesorii Luca Bejenaru și Vasile Schipor, continuată sub coordonarea doamnei profesor Carmen Andronachi, și apoi cu seria a IV-a (pe care am inaugurat-o în 2008), revista va fi o apariție constantă, cu 1–2 numere anuale, realizate de elevii liceului, pentru elevi, așa cum fusese de la început. Faptul că în ultimii ani a fost, constant, o revistă școlară premiată la nivel național cu titlul de *Laureat* dovedește că „Mugurii de azi", elevii liceului alături de profesorii coordonatori, și-au asumat cu responsabilitate și cu mândrie menirea de a fi continuatorii tuturor celor care n-au lăsat să se risipească spiritul „Mugurilor", străduindu-se să păstreze atât calitatea, cât și prestigiul de care revista s-a bucurat încă de la început.

Am făcut acest scurt istoric al revistei deoarece ne-am confruntat, din nou, cu un moment de criză, cauzat de data aceasta de un altfel de „război", cu un „inamic" nevăzut care ne-a tulburat profund existența. Sigur că ne-am dori să ștergem anul care a trecut din memoria noastră afectivă, dar este limpede că n-o vom face și pentru că, dincolo de teamă, izolare, viață și școală on-line, restricții și, mai ales, efortul de a ne adapta vremurilor, am înțeles cu toții că o astfel de criză majoră poate să scoată la iveală și extraordinarele resurse creative ale omenirii. Personal, mărturisesc că am trăit, deopotrivă cu durerea pierderii unor oameni dragi și valoroși pentru învățământul bucovinean, un profund sentiment de admirație pentru elevii noștri, pentru părinții lor și pentru colegii mei profesori. Sigur că nu am fost pregătiți, nici noi, nici elevii pentru o schimbare atât de radicală, dar felul în care cei mai mulți, elevi și profesori deopotrivă, s-au străduit să găsească soluții, să învețe, arzând etapele, pentru a face, cum a putut fiecare mai bine, ca școala să nu înceteze este demn de admirație. Sigur că n-au fost resurse suficiente sau că altele au venit cu

întârziere, dar cred cu tărie că trebuie să fim recunoscători și profesorilor care au petrecut ore în șir în fața ecranului, și celor care au lăsat plicuri cu materiale didactice pentru elevii lor la magazinul din sat, dar și profesorilor de muzică sau limba engleză (de exemplu) care au construit (ca voluntari) și gestionat platforme de învățare pentru școala lor sau a altora, doar pentru că aveau, din pasiune, competențe digitale, iar școala nu avea specialiști în acest domeniu. Și exemplele ar putea continua...

În acest context complicat, când ar fi fost de înțeles ca multe lucruri să înceteze să mai existe, nu pot decât să „laud osârdia" elevilor și profesorilor din generația actuală a Colegiului Național „Eudoxiu Hurmuzachi" care au făcut posibilă apariția acestui număr al revistei „Muguri", care însumează materiale atât din anul școlar trecut, cât și cel în curs. Ar fi fost păcat să întrerupem firul tradiției și să-i lipsim pe elevii de-acum de această formă de exprimare. Mai mult, efortul de a scoate revista nu doar în format digital (ceea ce n-ar fi deloc neobișnuit acum), ci și în format tipărit este meritoriu pentru că ne aduce sentimentul revenirii la o dorită „normalitate".

Iată de ce această mult așteptată primăvară a făcut să înflorească *„Muguri" de speranță...*

Prof. Angela Luminița Sehlanec
Inspector școlar pentru limba
și literatura română

Grafica: Raluca Mironiuc, clasa a XII-a C

Daniel Prelipcean

Cel mai bun student român, al anului 2019, din străinătate

Lasciate ogni speranza voi ch'entrate

Definiție 1: Numim elev la Colegiul Național „Eudoxiu Hurmuzachi" omul într-o adolescență înmugurită, persoana care are libertatea de a-și crea viitorul oricum își dorește prin deciziile pe care le ia.

Lemă: Timpul nostru nu e infinit, dar poate fi suficient.

Demonstrație: Curricula școlară este una impresionantă prin dimensiune și conținut, dar nicio școală nu ar trebui să pregătească elevi fără să formeze oameni de caracter, cu atât mai mult oameni care să nu știe să facă alegeri. Mai mult acum ca niciodată, resursa umană constă în capacitatea de a raționa și a lua decizii, și nu în a regurgita informații accesibile la clickuri distanță. Așa că îndemnul meu pentru voi, drăguți elevi, este „Luptă pentru ceea ce iubești, indiferent de costuri." Dacă tu nu te poți face fericit, atunci cine?

Teoremă: Rețeta fericirii este individualizată pentru fiecare dintre noi.

Personal, parcursul meu școlar nu a urmat traiectoria ideală/sugerată, dar am avut norocul de a avea unii dintre cei mai dedicați și profesionali maeștri. Astfel, mi-am permis aroganța de a omite unele responsabilități pentru a descoperi ceva din fizică și matematică. În alte cuvinte, profesorii m-au înțeles că dacă nu eram prezent (mental sau fizic) la ore, era pentru că eram în lumea mea (sau a fizicii?).

Bună, drăguții și drăgutele mele,

Sunt Daniel, un simplu om, iar de curând alți oameni au decis să-mi acorde titlul de „Cel mai bun Student Român al Anului în Străinătate", sub egida Academiei Române. Cum ajunge un alumnus (cuvânt latin pentru „de obârșie") de Hurmuzachi, profil științele naturii, din 2015, la distincția asta? Nu am nici cea mai mică idee, dar dacă vă zic ceva despre mine, poate veți reuși voi să descoperiți legătura.

După liceu, am ales să studiez fizica în Germania; toate detaliile astea plicticoase le puteți găsi în CV-ul de la finalul articolului. Dară destulă introducere, să-i dăm Cezarului ce-i al Cezarului:

Abstract: În articolul ce urmează, câteva observații retrospective sunt făcute asupra vieții de elev la CNEH și ulterior de student în Germania.

Teoremă: Oricare ar fi elev la Hurmuzachi, oportunitățile sale sunt nemărginite.

Demonstrație: În școala generală m-am retras foarte mult în mine din cauză că eram ținta multor glume proaste, însă liceul a coincis pentru mine cu un boom personal. Am simțit siguranța unei educații, ocrotirea unui părinte, entuziasmul unei prietenii și libertatea unui neutrino. Situația asta doar s-a agravat la facultate: cercetarea implică și încercarea ideilor mai îndrăznețe sau controversate. Pentru asta, libertatea de a te exprima nemărginit ar trebui să fie un drept fundamental, cel puțin al omului de știință.

Definiție 2: Numim student la fizică persoana care vede precizie, dar și poezie în ecuații. Acest „defect" de vedere implică o căutare continuă a aplicabilității matematice asupra vieții sale și a lumii în general.

Postulat: Fizica e aceeași în orice sistem de referință, la fel în România precum e în Germania.

Avantajul universităților vestice este că studenții își pot alege cursurile și subiectele pe care vor să le urmeze: îți poți alege cursuri mai teoretice sau mai practice; din alte ramuri, mai mult sau mai puțin conectate cu specializarea ta. Bineînțeles că ești și responsabil pentru deciziile luate: astea înseamnă pentru mine democrația.

Ceea ce m-a uimit inițial era diversitatea culturală oferită de viața comună a peste 108 naționalități, iar viața socială a atâtor oameni cu interese și viziuni diferite despre viață îți deschide mult ochii.

Teorema: Premiul de la Gala Ligii Studenților Români din Străinătate (LSRS) reprezintă o însumare a tuturor experiențelor mele.

Demonstrație: Întrebarea tipică pe care am primit-o cel mai des a fost ce am simțit atunci când mi-am auzit numele: fericire. Deși fiecare activitate în parte (notă bună la un examen, zâmbetele copiilor de la voluntariat, etc.) aduce fericire, premiul acesta a reușit să le adune pe toate și să-mi amintească că binele este răsplătit cu bine.

Postulat: „Dacă pășești pe urmele celor dinaintea ta, nu-i vei întrece niciodată."

Vreau să fiu credul și să sper că putem visa cu ochii deschiși. Educația e un lucru foarte important, tocmai pentru că există lucruri care nu pot fi predate. Nu știu încă cum să-mi exprim recunoștința față de cei care m-au pregătit, în special față de profesoara mea de fizică Mirela Chelba, care m-a ocrotit timp de șapte ani și pregătit în tainele lumii acesteia.

Concluzie: După ce te-am plictisit în cele câteva minute, dragă cititor, sper că am reușit să îți transmit prin acest mesaj matematizat cel puțin o idee asupra căreia să reflectezi. Iar dacă încă ai norocul de a fi elev, gândește-te că singur te poți face fericit.

Fizician în devenire,
Daniel Prelipcean

Daniel Prelipcean

Fizicianul entuziasmat mereu pregătit să discute despre ştiinţă.

+49 152 0784 0204 • daniel.prelipcean@tum.de • danielprelipcean

Educaţie

Masterat in Ştiinţă (MSc) — **Universitatea Tehnică Munich** — Munich, Germania
Fizică Aplicată, Bursa Germaniei pentru anul academic 2019-2020 — Oct 2018 - prezent

Licenţă în Ştiinţă (BSc) — **Jacobs University Bremen** — Bremen, Germania
Fizică şi *Matematică*. Distincţia Lista Rectorului. Media: 1.24 (max: 1, min: 6) — Sep 2015 - Iun 2018
Titlul tezei: Procedura Canonică de Cuantizare şi Incertitudinea Timp-Energie
Erasmus DAAD RISE Weltweit. Bursă de Merit pentru toată durata studiilor

Liceu - Profil Ştiinţele Naturii — **Colegiul Naţional Eudoxiu Hurmuzachi** — Rădăuţi, România
Media: 9.96. Bursă de Merit. Accent pe Fizică şi Matematică. — Sep 2011 - Iun 2015

Cercetare şi Experienţă

Asistent de Cercetare — **Universitatea Tehnică Munich** — Munich, Germania
Grup: Sisteme de Electroni Puternic Corelaţi — Oct 2019 - prezent
Grup: Materie Densă şi Stranie

Student Practicant — **CERN** — Geneva, Elevetia
Program de Studenţi Practicanţi pe Vară — Iun - Sep 2019
Proiect: Analiză Reutilizabilă de Date
Analiză de date pentru diferite investigaţii dincolo de Modelul Standard

Inginer software Part-time — **ChargeX** — Munich, Germania
E-Mobility StartUp, producător de staţii de încărcare pentru vehicule electrice — Sep 2018 - Iun 2019
Biblioteci software de emulare şi configuraţii de simulări pentru testare soft-/hardware

Student Practicant — **Institutul de Fizică Helsinki** — Helsinki, Finlanda
Group de cercetare: Instrumentaţie Nouă pentru Securitate, Stabilitate şi Garanţii Nucleare — Iun - Aug 2018
Proiect: Analiză de Raze Gamma de la Combustibil Consumat de la Reactoare Nucleare
Programarea unui detector pentru cartografierea spaţială a radiaţiilor nucleare

Student Practicant — **IFIN-HH** — Bucureşti, România
Departmentul de Fizică Teoretică — Iun - Aug 2017
Proiect: Fundaţiile Teoriei Cuantice şi Tehnologie Informaţională Cuantică
Revizuirea implementării tehnologiilor cuantice, ca parte a Reţelei Cuantice Romanesti
Departmentul de Fizică Hadronică — Iun - Aug 2016
Proiect: Studierea Performanţei Ratei de Contorizare a Detectorilor de Radiaţii de Tranziţie
Analiză de date şi fezabilitate în regim de luminozitate excesivă pentru CBM @ FAIR

Experienţă didactică

Asistent Universitar — **Universitatea Technică Munich** — Munich, Germania
Matematică pentru Management şi Tehnologie — Oct 2018

Intructor — **Jacobs University Bremen** — Bremen, Germania
Atelierul MINTernational pentru Fizică: *Fizică cuantică: Fundaţii şi Viitor* — Ian 2018
Am proiectat şi predat un atelier de o săptmână pentru elevi de liceu

Asistent universitar pentru cursurile: — Sep 2016 – Iun 2018
Mecanică Cuantică, Sisteme Dinamice Aplicate, Mecanică Analitică, Elemente de Probabilitate, Procese Stocastice, Fizică Modernă, Fizică Clasică

Activităţi Extracurriculare

Poziţii de Conducere

Reprezentant Ales	Liga Studenţilor la Licenţă - Jacobs University	Noi 2017 – Iun 2018
Fondator & Editor Şef	Ziarul studenţilor - The Jazzette	Noi 2017 – Iun 2018
Preşedinte	Commitetul pentru Activităţi Academice	Sep 2017 – Iun 2018
Fondator & Preşedinte	Societatea Studenţilor la Fizică	Jan 2016 – Iun 2018

Concursuri (Selecţie)

Argint	Competiţia Univesitară de Fizică, USA	2016, 2017
Argint & Bronz	Olimpiadele Naţionale de Fizică & Matematică	2013, 2014, 2015
Premiul I	Concurs Naţional al Românilor de Pretutindeni	2015
Premiul I	Facultatea de Fizică a Universitatii Babes-Bolyai	2013
Premiul I	Concursul Naţional Ştefan Procopiu în Fizică Aplicată	2012

Mediatizare a ştiintei

Prezentator	Premul I - Jacobs University STEM Slam	Mai 2018
Organizator	Şcoala Internaţională de vară - Matematică Modernă	Iul 2017
Organizator	Concurs de Logică şi Raţionament Matematic	Apr 2017, 2018, 2019
Organizator	Şcoala de Vară - Cutting-Edge Research (CER^2)	Iul 2016, 2017
Voluntar	Fizică pentru Refugiaţi (Physik für Flüchtlinge)	Dec 2015, 2016, 2017
Voluntar	Centrul social Maria Ward (Asociaţia I.S.E.A.)	Sep 2014 - Iun 2015

Distincţii

LSRS şi Academia Română	Cel mai bun Student Român în Străinătate	Ian 2019
Premiu pentru Educaţie	Valori pentru Rădăuţi	Dec 2015

Conferinţe şi Ateliere

Asociaţia Europeană pentru Educaţie	Geneva, Elveţia	Sep 2018
Conferinţa Internaţionala pentru Studenţi la Fizică	Helsinki, Finlanda	Aug 2018
Atelierul RTG Modele de Gravitaţie	Bremen, Germania	Feb 2018
Implicaţiile experimentului LHCb şi prospecte pe viitor	Geneva, Elveţia	Noi 2017
Al V-lea Forum pentru Laureaţi Heidelberg	Heidelberg, Germania	Sep 2017

Studii ulterioare/Training-uri

Pregătire Psihologică	Consiliere Jacobs University	Bremen, Germania	Sep 2015 – Iun 2016
Şcoală de vară	Cutting-Edge Research (CER^2)	Buşteni, România	Iul 2015
Şcoală de vară	Creatori de viitor	Târgu-Mureş, România	Iun 2013

Detalii Personale

Limbi vorbite

Română: nativ **Engleză:** profesional (IELTS 8.5/C2) **Germană:** avansat (DSD B1) **Franceză:** începător

Hobbiuri

Popularizarea ştiintei, istorie, umanism.

Fotbal	Organizator de Meciuri amicale prin aplicaţia de telefon CeleBreak	Oct 2018 - prezent
	Echipa de fotbal a Universităţii Jacobs - SG Aumund-Vegesack III	Sep 2015 - Iun 2018
	Campioni Judeţeni in 2014 - AS Avantul Volovăţ	Sep 2013 - Iun 2015
Dans	Ansamblul Folcloric Ciobănaşul, Rădăuţi	Dec 2011 - Aug 2015

2 of 2

Luca Ciubotaru

Cetățean de onoare al orașului Rădăuți

Tabita Juravle (T.J.): Îți mulțumesc pentru că ai acceptat această invitație. Spune-ne câteva cuvinte despre tine și ce ai făcut până la această vârstă.

Luca Ciubotaru (L.C.): Mulțumesc pentru această oportunitate! Mă număr printre tinerii care s-au născut în democrație, într-o țară liberă și în toți acești ani am vrut să înțeleg mai bine ce înseamnă această libertate și care este rolul meu în societatea de astăzi.

Am 28 de ani și m-am născut la Rădăuți, copilărind și locuind în comuna Bilca, până la vârsta de 14 ani. Am absolvit Școala Gimnazială „Iraclie Porumbescu", din Frătăuții Noi, iar în anul 2010 am absolvit Colegiul Național „Eudoxiu Hurmuzachi" din Rădăuți, ca șef de promoție.

În anul 2010 am fost admis la două universități din străinătate, una din Marea Britanie, iar cealaltă din Danemarca, la facultăți din domeniul economic, dar în final am optat pentru a studia Dreptul, în România, așa că am urmat cursurile Facultății de Drept din Iași, cea mai veche facultate de drept din țară. Chiar dacă nu am plecat în străinătate atunci, în anul 2010, am căutat mereu noi oportunități de a ieși din zona de confort, de a cunoaște mai bine această lume prin experiențe internaționale diverse.

În anul 2013 am obținut o bursă Erasmus pentru a studia timp de 6 luni, în Franța, la Universitatea Paris Nord, Sorbona, o experiență unică. Fie că vorbim de activități de voluntariat din timpul studenției (conducerea unei asociații studențe**ști** cu peste 200 de membri, fondarea unei noi asociații de studenți, punerea bazelor rețelei asociației studenților la drept — ELSA — în Republica Moldova), reprezentare a studenților sau oportunități profesionale, toate acestea și-au pus amprenta asupra mea. Pentru că pasiunea pentru economie nu s-a oprit la nivelul clasei a 11-a, am urmat și cursurile Facultății de Economie și Administrarea Afacerilor, continuând studiile de licență cu un program de masterat în Relații Internaționale și Integrare Europeană la Școala Națională de Studii Politice și Administrative (SNSPA) București. **În luna ianuarie a acestui an am fost admis la un curs intensiv pe teme de democrație participativă și organizare comunitară la Universitatea Harvard, SUA.**

În plan profesional, am lucrat în mediul ONG, dar și în cadrul unor organizații naționale internaționale precum Organizația Națiunilor Unite (2014–2015) sau în Guvernul României, în calitate de consilier al Ministrului pentru Consultare Publică (2015–2017). În prezent sunt consilier în cadrul Departamentului Legislativ al Administrației Prezidențiale.

T.J.: ***Ce îți mai amintești de perioada de la liceu?***

L.C.: Am urmat un profil real: matematică-informatică și mi-a plăcut în timpul liceului să cunosc cât mai multe în acest domeniu, să nu mă mulțumesc cu puțin și cu ceea ce se preda la clasă, așa că în perioada liceului fiind norocos să am profesori foarte buni la limba română, matematică, informatică și economie, am participat la numeroase competiții școlare și extracuriculare. În anul 2009 am fost olimpic național la economie, iar pe lângă acest lucru, toate competițiile m-au ajutat foarte mult, pentru că din fiecare învățam câte ceva și îmi dădeam seama pe măsură ce dobândeam mai multe abilități într-un domeniu, că oportunitățile sunt imense. Prin aceste competiții, am învățat în liceu, de exemplu, să realizez site-uri web, să lucrez în programe precum Photoshop sau să realizez un plan de afaceri al unei companii, deși în programele școlare aceste lucruri nu erau prezente. Mai important, prin aceste experiențe am învățat să lucrez în echipă, să-mi controlez emoțiile când vorbesc în public sau chiar să învăț ce înseamnă competiția, fairplay-ul, perseverența și să învăț de la alți elevi din țară rețeta lor atunci când vine vorba de performanță într-un domeniu de care ești pasionat.

Perioada liceului reprezintă, alături de anii facultății, cei mai frumoși ani ai unui tânăr și pentru mine așa vor rămâne. Este o perioadă de formare, la acea vârstă ni se conturează parcursul pentru restul vieții, ni se modelează trăsăturile de caracter, ne dezvoltăm, ajungem să ne cunoaștem mai bine pe noi înșine și începem să visăm, să ne stabilim obiective pe termen mediu și lung.

T.J.: : ***Cum a fost să vorbești de la tribuna ONU din New York despre tinerii din România?***

L.C.: În anul 2014 m-am înscris la un concurs național care selecta doi tineri anual ca Delegați de tineret ai României la Organizația Națiunilor Unite. După trei probe, interviuri în limba engleză și franceză care au durat câteva ore și dezbateri intense, am câștigat acel concurs la nivel național, fiind selectat din peste 60 de concurenți să reprezint tinerii din România pentru un an de zile la Organizația Națiunilor Unite, cu sediul la New York, SUA. Astfel, timp de un an de zile am avut trei deplasări la New York unde am transmis mesajul generației tinere din România pe care am reprezentat-o cu mândrie. După acele deplasări au urmat zeci de evenimente și consultări cu tinerii în toată țara în care am vorbit cu aceștia despre prioritățile și nevoile lor, de la aspecte care țin de educație, locuri de muncă, antreprenoriat sau chiar probleme de mediu.

Activitățile de la nivelul ONU au fost intense, iar momentele în care am vorbit lumii despre tinerii din România au fost puternice, cu o încărcătură emoțională mare. M-am bucurat să pot transmite gândurile tinerilor din România lumii întregi. M-am întâlnit acolo cu alți tineri de pe tot globul, diverși, culturi foarte diferite, dar uniți cu toții de dorința de a reprezenta și a lupta pentru problemele generației lor.

Pentru această reușită, mi-a fost acordat titlul de cetățean de onoare al Municipiului Rădăuți, o onoare, dar mai ales o responsabilitate pentru mine, motiv pentru care am decis să returnez ceva locului din care am plecat, **prin implicare mea civică**.

T.J.: ***Cum a început activitatea ta profesională după absolvirea facultății?***

L.C.: După Facultatea de Drept, cele două mari opțiuni ale studenților sunt cele de a deveni avocați sau magistrați. Cu toate acestea, există multe alte profesii juridice și oportunități pentru un absovent de drept. Eu am fost pasionat de a înțelege felul în care funcționează instituțiile publice și ce pot face cetățenii în relația lor cu statul. Am început activitatea chiar din timpul facultății cu un contract de muncă part-time, ca și consilier juridic la un ONG din București, o fundație în domeniul serviciilor sociale. După anul

2014 și după mandatul de Delegat de tineret la Organizația Națiunilor Unite, am fost cooptat în echipa Ministrului pentru Consultare Publică și Dialog Civic din Guvernul României, în calitate de consilier al ministrului. A urmat o perioadă în care am învățat foarte multe lucruri, iar în prezent, din luna februarie 2017 lucrez la Administrația Prezidențială, la Cotroceni, în Departamentul Legislativ, fiind specializat în drept constituțional.

În timpul rămas liber, îmi place să organizez comunități, să conectez oameni, resurse și idei pentru schimbări pozitive în jurul nostru. Sunt și trainer, uneori susțin training-uri pe teme de drept sau de administrație publică, dar și pe teme ce țin de rolul nostru de cetățeni în societatea actuală.

T.J. Când ai devenit un cetățean activ? Ce moment din viața ta a făcut tranziția dintre ignoranță si implicare?

L.C.: Mi-a plăcut mereu să ies din zona de confort, chiar și în timpul liceului sau al facultății, doar că eram activ în mediul școlar atunci, prin proiectele în care mă implicam, prin activitățile de voluntariat de la nivelul facultății, de exemplu.

Am conștientizat cu adevărat ce rol important are societatea civilă abia în momentul în care am lucrat în Guvernul României și am văzut cum funcționează instituțiile dintr-o țară întreagă. În anii 2015–2017 am lucrat foarte mult pe teme ce țin de transparența instituțiilor publice, implicarea cetățenilor în procesul decizional, consultarea lor de către autorități. În definitiv, contractul social funcționează doar atunci când ambele părți își respectă obligațiile.

Democrația și societatea noastră funcționează atât de bine pe cât le facem noi să funcționeze, în fiecare zi. Suntem cetățeni activi nu doar prin faptul că participăm la vot la 4 sau la 5 ani, ci prin atitudinea noastră, prin standardul pe care îl cerem de la autorități și prin felul în care ne conștientizăm rolul, resursele și ne organizăm pentru a transforma resursele pe care le avem (timp, abilități, expertiză pe diverse domenii, resurse financiare) în schimbările pe care ni le dorim în jurul nostru.

T.J. Care este povestea Asociației „Rădăuțiul Civic"?

L.C.: În momentul în care mi s-a conferit titlul de cetățean de onoare al municipiului Rădăuți, cum menționam, am simțit în primul rând o imensă responsabilitate. Nu trebuie să uităm niciun moment că suntem membri ai unei comunități și dacă putem să dăm ceva înapoi acelei comunități (fie că vorbim de o școală, o comună, un județ sau de ce nu, o țară), nu trebuie să ezităm niciun moment. John Kennedy spunea „Întreabă-te ce poți face tu pentru țară, nu ce poate face țara pentru tine."

Povestea Rădăuțiului Civic este o poveste despre oameni și puterea lor de a produce o schimbare pozitivă în localitatea lor, lucrând împreună. În 2017, după experiența guvernamentală, mi-am dat seama că orașul nostru se va dezvolta mai repede doar dacă va exista o masă critică de rădăuțeni care își asumă cu adevărat statutul de cetățeni ai acestui oraș, nu doar de locuitori. Așa că am fondat un grup de inițiativă, Rădăuțiul Civic, un grup independent, nonpartizan, unde cetățeni de toate vârstele au șansa să se implice pentru a aduce idei și proiecte utile orașului lor.

A fost începutul unei aventuri frumoase, cu inițiative diverse, de la proiecte de **bună guvernare locală** (refacerea paginilor web ale primăriilor Rădăuți și Bilca, analize legate de funcționarea administrației locale, lupta pentru salvarea lacului Alexandru Sahia, monitorizarea respectării legislației în domeniul urbanismului și al construcțiilor, crearea unei aplicații), **proiecte sociale** (tabere educative pentru copii din sistemul de protecție socială, campanii de donare de sânge, campanii umanitare), **proiecte educaționale** (training-uri, dezbateri locale, club de lectură, cursuri de prim-ajutor) sau **inițiative legate de mediu**

(ecologizări, sesizări ale instituțiilor statului etc), toate aceste activități au fost posibile prin implicarea colegilor din Rădăuțiul Civic care au înțeles că stă în puterea lor să producă acea schimbare dorită pentru comunitate.

T.J. ***Ai întâmpinat rezistență din partea comunității sau autorităților pe parcursul activității asociației?***

L.C.: Ca orice inițiativă nouă, care provoacă sau chiar dorește să schimbe un *status quo,* bineînțeles că ea nu este primită imediat cu brațele deschise. Din păcate, la nivelul societății nu avem încă suficientă încredere unii în alții. Iar când încrederea lipsește, nu poți construi nimic. Poate că ar trebui să ne gândim mai des la acest lucru și la cei 30 de ani de democrație în România.

În cazul inițiativei noastre, eram la început întrebați când ne transformăm în partid politic, cine ne finanțează, cine ne-a trimis, însă cu timpul, toată lumea s-a convins că ceea ce ne-a adus laolaltă în acest grup civic sunt valorile comune și dorința de a face ceva pentru orașul nostru. Implicarea este la îndemâna oricui, este mereu simplu să ne plângem de starea lucrurilor, dar pentru a trece de la revoltă la implicare este nevoie să ieșim, de fapt, din zona de confort.

Au trecut aproape trei ani, deja, iar în tot acest timp, **Rădăuțiul Civic a fost premiat de 2 ori la Gala Participării Publice din București**, un eveniment devenit deja o tradiție, ce reunește anual cele mai frumoase povești de implicare civică din România. Eu cred că inclusiv autoritățile locale ar trebui să se mândrească cu faptul că un ONG din acest oraș a avut parte de o recunoaștere națională, urcând de două ori pe scena evenimentului din București.

Cu fiecare reușită, colegii din asociație deveneau tot mai conștienți de puterea cuvântului ***împreună*** și de faptul că punând în comun timp, energie pozitivă, cunoștințe și abilități, uneori chiar poți muta munții din loc.

T.J.: Ce te-a motivat astfel încât să nu renunți la acest vis, Rădăuțiul Civic?

L.C.: Am avut uneori momente de deznădejde, dar puterea comunității ne-a făcut să continuăm pentru că știm că funcționarea democrației depinde de fiecare dintre noi. Un alt vis este aproape de a deveni realitate – cel de a avea un centru comunitar în Rădăuți, un spațiu dedicat comunității, un loc de întâlnire și în care proiectele și inițiativele bune pentru oraș pot fi dezvoltate de cetățeni de toate vârstele, de la elevi până la pensionari.

În ultima perioadă am studiat intens conceptul de organizare comunitară și am avut șansa de a fi printre cei trei tineri români selectați în urma unui concurs care în anul 2019 au beneficiat de o bursă a Departamentului de Stat al SUA, iar timp de 6 săptămâni am vizitat Statele Unite, lucrând cu organizații nonguvernamentale și instituții din Chicago, Boston și Washington D.C. pe teme direct legate de implicarea civică. În SUA, unde democrația are o lungă tradiție, conceptul de organizare comunitară – practic, procesul prin care cetățenii reușesc să producă schimbări pozitive în comunitățile lor – este la nivel de curs predat în cele mai bune universități ale lumii.

Mi-a plăcut atât de mult ce am învățat în cele șase săptămâni în SUA, încât am aplicat pentru un curs intensiv pe tema *„Leadership, community organizing and change”* la Universitatea Harvard (Kennedy School of Government), iar în luna ianuarie a acestui an am fost admis, fiind singurul român din această promoție, o experiență transformațională. Voi folosi toate aceste cunoștințe pentru a crește capacitatea comunităților locale de a acționa pentru a produce schimbările dorite.

În același timp, în mediul rural, în comunele Bilca și Frătăuții Noi se conturează deja alte două grupuri civice, cu inițiative frumoase pentru localitățile de care aparțin, iar acest lucru mă bucură enorm.

T.J.: ***Ce mesaj ai transmite tinerilor de astăzi? Crezi că au instrumentele necesare pentru a face o schimbare concretă?***

L.C.: Le spun să creadă în ei și în forța lor de a-și vedea visul cu ochii, de a-l vedea transforma în realitate. Le-aș mai transmite să își descopere pasiunile și să investească în ele. Să citească cât mai mult, să găsească modele care să îi inspire, să se gândească la valorile care-i definesc pe ei ca cetățeni responsabili și, la rândul lor, să-i inspire și pe alții să gândească așa. Îi îndemn să învețe cel puțin o limbă străină de circulație internațională și să țintească cât mai sus în cariera lor, stând mereu în preajma oamenilor de la care au ceva de învățat. Numai prin muncă și dăruire vor putea ajunge acolo unde își doresc.

Îi mai îndemn să își facă un plan al carierei, să se întrebe unde vor să fie peste 5, 10 sau 20 de ani. Pornind de la acel plan, îi îndemn să își stabilească obiective ambițioase și să lupte pentru a le atinge. La școală, îi îndemn să nu le fie frică să întrebe lucrurile neînțelese, să fie curioși și să descopere lucrurile de care sunt pasionați.

Nu în ultimul rând, când vine vorba de a produce o schimbare în jurul tău, poate că cel mai important este să discuți și cu alte persoane despre acea problemă, să găsești persoanele care sunt dispuse să facă ceva în acea privință, să înțelegi care îți sunt resursele și cum ar arăta succesul în viziunea ta, apoi să creezi o strategie pentru a ajunge acolo. Prin implicare, orașele noastre se schimbă în bine. Mult succes tuturor, mulțumesc pentru oportunitatea de a transmite aceste gânduri!

A consemnat Tabita Juravle,
clasa a XII-a F

Andy Szekely – Omul din spatele profesionistului

Cunoscut publicului român, dar și internațional, în primul rând, ca un vorbitor public profesionist, Andy Szekely are în spate o carieră fulminantă, de peste 20 de ani de inovare pe piața de training și coaching, dar și în domeniul antreprenoriatului, fiind, totodată, autorul *cu cele mai multe cărți și produse multimedia pe teme de dezvoltare personală publicate în România. De asemenea, Andy Szekely are meritul de a fi creatorul a două branduri naționale:* ***Elite School*** *– programe de dezvoltare personală și leadership, susținute în 10 mari orașe ale României, cu formatori acreditați ai metodei Andy Szekely și* ***Bootcamp University*** *– program de dezvoltare personală și leadership în format "tabără intensivă". Andy este speakerul român care a vorbit pe aceeași scenă cu cei mai mulți speakeri de top mondial care au vizitat România. (John Maxwell, Robin Sharma, Martin Lindstrom, Bob Proctor, Dr. John Gray, Brian Tracy, Dr. Oz.) A ținut prezentări comerciale în 7 țări europene și traininguri demonstrative în China, SUA și Canada. Este formatorul a peste 40 de speakeri români care astăzi sunt prezenți pe scenele țării și/sau dezvoltă afaceri de training și coaching.*

Adriana Kurtoglu: ***Domnule Szekely, în primul rând, doresc să vă mulțumesc în numele echipei de redacție a revistei „Muguri", aparținând Colegiului Național „Eudoxiu Hurmuzachi", Rădăuți, pentru că ați răspuns afirmativ inițiativei de a*** împărtăși ***din experiența de viață, profesională, acestei comunități de elevi și profesori, părinți și nu numai...***

Andy Szekely: Cu mare plăcere și bucurie revin la liceul în care am învățat, prin intermediul revistei...

A.K.: ***La o simplă căutare pe Google a numelui Andy Szekely, descoperim o multitudine de informații, materiale video despre cariera dumneavoastră de succes pe piața de public speaking, antreprenoriat, psihologie motivațională, leadership, dar și afirmare în alte domenii adiacente. Puteți să faceți o scurtă incursiune în biografia dumneavoastră și să evidențiați câteva repere din drumul devenirii profesionistului, dar și a omului, Andy Szekely?***

A.S.: Am făcut facultatea la Iași și am început să explorez lumea făcând activități extrașcolare din timpul facultății. Mai întai în ONG-uri (Pro Democrația și un ONG pe care l-am înființat), apoi făcând diverse meserii. Am parcurs șase locuri de muncă diferite, unele în paralel, până când am descoperit că de fapt ceea ce îmi doresc este antreprenoriatul în educație. Celelalte meserii m-au ajutat, însă, pentru că din fiecare am luat câte un element care ma ajută azi. Am fost contabil, jurnalist, manager de proiect finanțat, director de companie de stat, organizator de evenimente și traducător. Apoi, când am înțeles

că drumul meu este în zona educației pentru oameni mari, am scris prima carte și mi-am stabilizat acest traseu.

A.K.: ***Suntem extrem de încântați să aflăm că rădăcinile dumneavoastră sunt ancorate în dulcea Bucovină, fiind, totodată, absolvent al Colegiului Național „Eudoxiu Hurmuzachi". Acest orgoliu, pe care îndrăznesc să-l asociez bucovinenilor, în general, mă îndeamnă să vă provoc în a descoperi o punte între trecut și prezent. Astfel, ne puteți vorbi despre calitățile moștenite sau însușite prin educația școlară, care v-au motivat de-a lungul carierei și al vieții, în general?***

A.S.: Cred că e important să spun din start că mie nu mi-a plăcut școala. Spiritul meu rebel nu îmi permitea să îmbrățișez ideea de școală cu toate structurile și regulile ei. Cu ochii și mintea de acum, însă, e evident că școala m-a ajutat. Probabil, m-a ajutat mai mult decât ar fi putut să o facă, astăzi, pentru că mi-a dat niște repere de disciplină și efort în cadrul unui sistem mai rigid decat cel de azi. Rigid nu înseamnă neapărat rău, poate să însemne și ferm.

Pentru mine fermitatea, împreună cu capacitatea de efort și de a rămâne în proces, mi-au dat posibilitatea să construiesc, astăzi, o școală de leadership și dezvoltare personală, care a necesitat 20 de ani de muncă și, probabil, mai are nevoie de încă pe atât. Avem planuri mari pentru că vrem să oferim un model de educație bazat pe proces, iar asta presupune multe rafinări și încorporarea cât mai bună a feedback-ului pe care îl primim. E foarte mult de muncă, dar ne place ceea ce facem... deci e mai mult bucurie decât efort.

A.K.: ***Aveți vreo amintire deosebită legată de anii petrecuți la Hurmuzachi, eventual, puteți schița portretul unui profesor pe care l-ați îndrăgit?***

A.S.: Dacă mă întrebați acum 30 de ani sau chiar 20, nu aș fi putut ☺ ... după trei decenii, însă, ... lucrurile se văd cu totul altfel. **Profesorul Luca Bejenariu mi-a insuflat ideea de precizie lingvistică.** Ca scriitor, este esențial faptul că am avut acest ghidaj. **Dirigintele nostru, Tiberiu Șnițer, mi-a dat o lecție de leadership**... pentru că a văzut clar lipsa mea de talent la această disciplină și nu a pus presiune inutilă pe mine ... M-a trecut clasa, cum se spune... și mi-a permis astfel să mă concentrez pe ce îmi era necesar să pregătesc pentru admiterea la facultate.

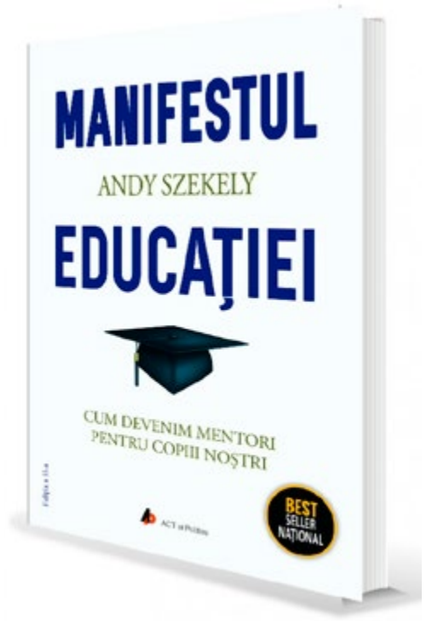

A.K.: ***Titlul uneia dintre cărțile publicate, „Manifestul Educației", are o rezonanță destul de subversivă, de aceea, deducem faptul că nu sunteți neapărat un admirator al sistemului de educație românesc. Ați putea să evidențiați câteva greșeli fundamentale din educația școlară, dar și câteva sfaturi pentru profesori, elevi, părinți?***

A.S.: Întâmplător sau nu, la ora la care răspund, este la tipar ediția a doua a acestei cărți. În ea explic faptul că educația **AR TREBUI SĂ FIE UN PARTENER**, iar legătura

mult mai strânsă între părinți, copii și dascăli. De asemenea, **există cel puțin două discipline care nu se predau la școală formal și sunt esențiale pentru viață: Leadership-ul și Rezolvarea de probleme (de viață, nu de matematică sau chimie).**

Nu m-am oprit însă la scrierea unei cărți, ci particip activ la inițiative de îmbunatățire a educației (am inclus aceste studii de caz în ediția a doua a cărții). 10 zile pe an ofer cursuri de leadership pentru dascăli în cadrul acestor proiecte.

Greșelile din sistem nu sunt în opinia mea ale educației, ci ale sistemului însuși, care este atât de neadaptat la lumea de azi, încât necesită flexibilitate foarte mare a oamenilor care activează în el, pentru a reuși o reformă reală. E un drum lung și important. Oricine citește, însă, aceste rânduri, ar trebui să înțeleagă că aici, mai mult ca oriunde, trebuie facută limonadă din lămâi.

Nu ajută la absolut nimic să dai vina pe sistem și să nu te adaptezi în niciun fel. Sistem sau nesistem, miza este viața ta, nu să demonstrezi că ai dreptate când spui că sistemul e prost.

A.K.: ***Și pentru că sunteți un specialist în comunicare, și pentru că am adus în discuție metehnele sistemului educațional românesc, cred că ați constatat faptul că elevii noștri sunt deficitari, reticenți la capitolul vorbitului în public. Există un soi de rușine, parcă moștenită din generații. Cum credeți că ar putea fi depășită această problemă?***

A.S.: E ca mersul pe bicicleta. Nu se învață din cărți.

Cred că sunt 2 lucruri necesare: în școală să se creeze contexte pentru asta, iar copiii să aibă parte de cât mai multe discursuri ținute. Primele 50–100 de discursuri sunt o bază necesară. Dacă se dă feedback constructiv și atmosfera e relaxată, iese o treabă excepțional de bună.

A.K.: ***Domnule Szekely, puteți fi oricând un model de urmat de către tineri, și pentru că suntem la finalul interviului, vă rugăm să oferiți un sfat elevilor noștri, eventual să trasați câteva coordonate esențiale în descoperirea de sine, în crearea motivațiilor și, implicit, în făurirea unei cariere de succes.***

A.S.: Am învățat două lecții mari:

Lecția unu – de la părinți și din școală: **Efortul este o cale de urmat**. Dacă nu ai disponibilitatea să faci efort, vei renunța când mai aveai de fapt 2 milimetri de parcurs, pe motiv că e greu...

Lecția doi – **entuziasmul este important.** Dacă nu îți place deloc ce faci, s-ar putea să îți irosești energia în mod greșit. Cred că generația din care fac parte a primit mai ales lecția efortului, din cauza vremurilor de atunci. Generația actuală e mai înclinată spre lecția doi: Important e să fac ce îmi place.

Niciuna din cele două nu este suficientă! Succesul vine din capacitatea de a combina optim capacitatea de efort cu alegerea unui domeniu care te entuziasmează. Una fără alta nu se poate. De aceea, dacă „nu îți place la școală”... ia-o ca pe un antrenament. Nici dansatorilor, nici șahiștilor, nici doctorilor și în principiu în niciun domeniu... nu le este tuturor totul numai roz. Ai însă nevoie de antrenament. Capacitatea de efort se antrenează. A fi capabil să faci ce nu îți place e o abilitate fenomenal de importantă. Nu te mai alinta!

A.K.: ***Vă mulțumim din suflet pentru faptul că ne-ați onorat invitația la dialog. Sperăm ca atunci când veți ajunge „acasă”, să zăboviți și pe la Hurmuzachi, pentru a ne împărtăși din lunga experiență de viață și profesională.***

A.S.: Cu mare bucurie și cu speranța că pot sădi înapoi în băncile școlii un grăunte de inspirație!

A consemnat Adriana Kurtoglu, președintele Comitetului de părinți, al Colegiului Național „Eudoxiu Hurmuzachi”, Rădăuți

„Situația pandemică mi-a reconfirmat importanța acestui domeniu, al bio-chimiei.”

Matei Sfârnaciuc: Cine ești, cu ce te ocupi?

Emilia Sfîrnaciuc: Mă numesc Emilia Sfîrnaciuc și mă ocup cu... învățatul. Studiez științe-chimie și biotehnică, Chemical and Biotechnical Science la B.A.A (Business Academy Aarhus, Danemarca).

M: Ce profil ai urmat la Colegiul Hurmuzachi? Te-a ajutat în studiile curente?

E: Am urmat profilul științele-naturii. Acesta a oferit un context avantajos atât în domeniul teoretic, cât și practic al studiilor mele. Pot spune că partea teoretică a fost, în special, subliniată în cursurile specializate ale acestui profil.

M: Ca absolventă a acestui profil, consideri că el oferă un prilej de a te familiariza cu aceste domenii, oarecum desconsiderate de tinerii de astăzi?

E: Da, cursurile de biologie și chimie conferă o înțelegere riguroasă a conceptelor generale, a terminologiei și a „branșei științifice”. Din păcate, însă, programa liceală curentă nu permite îndeajuns desfășurarea cursurilor practice, indispensabile în aceste domenii.

M: Care este cea mai interesantă parte a studiilor în străinătate?

Emilia Sfîrnaciuc –

În laboratoarele daneze

E: Consider că mediul practic, adică laboratoarele, centrele de cercetare, echipamentele, resursele constituie cel mai mare avantaj și, totodată, cea mai interesantă parte a cursurilor. Experimentele efectuate în echipe confirmă abilitățile noastre de viitori cercetători.

M: Există diferențe majore de cultură între cele două țări în care ai studiat? Și dacă da, cum te-au afectat?

E: O diferență, evidentă, este digitalizarea cotidiană. De exemplu, este aproape imposibil să găsești bilete fizice de autobuz. O altă discrepanță este aerul relaxat într-un oraș agitat: aici, în Danemarca, oamenii sunt „hygge”, adică destinși, confortabili în pielea lor, chiar lipsiți de griji. Dar asta îi face mai distanți și detașați de cei din jur. Cu toate acestea, m-am adaptat mai repede decât mă așteptam și am remarcat eficacitatea unui astfel de sistem.

M: Ca cineva care a lucrat în cercetarea virusurilor, ce părere ai despre situația pandemică curentă?

E: Personal, am fost afectată de această situație: nu am putut călători, am petrecut timp în izolare, munca de laborator a fost îngreunată de restricțiile, totuși, necesare. Dar, ca viitor cercetător, situația pandemică mi-a reconfirmat importanța acestui domeniu, al bio-chimiei. De asemenea, oamenii au realizat amploarea muncii de cercetare.

M: Ca o ultimă întrebare, ce sfat le-ai oferi actualilor elevi- viitori studenți?

E: Încercați să vă cunoașteți pe voi înșivă, să vă găsiți pasiunile și să vă cultivați abilitățile.

A consemnat Matei Sfîrnaciuc, clasa a X-a B

Daniel Moloci

Absolvent al CNEH, Rădăuți, generația 2013–2017. După ce am luat bacul am plecat direct în Germania, unde am început cu un voluntariat de 40 ore/săptămână la DRK.(Deutsches Rotes Kreuz-Crucea Roșie) După un an și jumătate am făcut treapta de paramedic, mi-am luat permis de conducere categoria C și am început să lucrez full time (40–60 de ore) tot la DRK, secția urgențe. Știam că vreau să scriu cândva un roman, începusem să adun idei de prin clasa a XI-a, doar că tot amânam proiectul. Se pare că timpul e de fapt mereu cu noi, trebuie doar să-l folosim?! „Expoziția" e un capitol din romanul „Suspendare", iar George e personajul principal. El suferă de o boală psihică foarte rară, deci n-ar trebui să-l judecăm prea dur. Am început să scriu cartea în 2019, când făceam școala de camionagiu, în România (e mult mai ieftin) și mă plictiseam acasă. Romanul încă nu e gata, dar urmează să-l termin în vară. Mult spor la învățat și vânt din spate tuturor!

Expoziția

fragment de roman

Era la o expoziție serioasă de artă, în principal pictură, la care veneau în fiecare an critici consacrați și artiști de toate felurile. Tema era „priza omului la anima mundi", sau așa ceva. Asta nu ne interesează, totuși, chiar atât de mult, pe cât ne interesează faptul că la expoziție participa și facultatea lui George, Facultatea de Arte Vizuale, din Konstanz. Mai mult, spre marea lui surprindere, omul nostru a fost ales între cei trei studenți ai facultății de la care s-au expus lucrări.

Starea lui George era însă mai degrabă obscură. Nu prea știa de ce se află acolo. Sigur, fiind în semestrul al zecelea de studiu, expoziția îl interesa, deoarece voia, totuși, să-și termine masterul; iar pentru asta avea nevoie de un profesor care să-l îndrume. S-a bucurat deci de nominalizare. Cum spuneam, trebuia să se afirme. Venise ca o mană cerească sau, de fapt... să fim sinceri, George a luat-o ca pe un loz câștigat la bingo, deoarece nu avea chiar așa multă pioșenie față de asemenea evenimente. Dar cel mai important, surpriza s-a petrecut într-un moment de cumpănă, când aproape că ar fi renunțat la terminarea diplomei de master. Prin urmare, a zis „sărumâna" și vorba aia: „valea la gară".

Odată ajuns acolo, a fost surprins, din păcate, să vadă că i-au expus trei dintre cele mai stângace opere. În opinia autorului, erau niște lucrări cam goale, nu foarte strălucite. „Mmhhh", a fost prima reacție a sa atunci când le-a văzut. Apoi, și-a purtat privirea și peste celelalte tablouri din sală. Erau niște imagini slute, cu mici excepții. „Grețoasă atmosferă", se gândea în timp ce se plimba printre oameni și tablouri. Avea un sentiment de decepție, își făcuse așteptări de un cu totul alt calibru.

Erau de ceva vreme în hală, poate mai bine de jumătate de oră, dar încă nu văzuse toate tablourile. Levita prin zona picturilor din Konstanz, un colț ceva mai deplasat de linia principală a expoziției, dar care compensa printr-o iluminare foarte bine gândită și un mic bufet la care se serveau gustări și băuturi reci. Era interesat de celelalte picturi în așa măsură încât nu stătea cu profesorul său, care vorbea într-un cerc restrâns de specialiști, dar în același timp și dezamăgit de ele, fără a fi făcut încă o tură completă a expoziției. S-a dus ceva mai departe de peretele lor și de acolo își admira lucrările. Apoi, s-a surprins uitându-se involuntar la ceas. Asta l-a mirat: „Pfff, nici nu a trecut o oră și eu deja mă uit la ceas. Ce naiba-i asta, doar nu mă plictisesc. La o expoziție de *artă*", își spuse în gând, dând ochii peste cap și lungind cuvântul „artă". „Haide, bă, de fapt nici nu m-am uitat peste tot. Cine știe, poate picturile adevărate încep din capătul celălalt, haha. Mda, *self-roast, that's rare*. Da' și ăsta, a ales fix cele mai tâmpite tablouri. Și-acuma stă acolo și gesticulează ca un mare broscoiaș ce se crede. Iar astealalte cască gura la el. Se vede de-aici că se sparge în figuri băiatu', pffaahaha." Tot așa, s-a mai gândit ce să facă, s-a mai plimbat pe loc, iarăși s-a gândit dacă să plece; era clar că vrea neapărat să vadă toată expoziția, iar asta, preferabil, singur, pentru a se scuti de comentariile inteligente ale profesorului. Numai că vreo zece minute bune deja le pierduse fără să vrea, analizând peretele lui și ridiculizând de la distanță pe profesor și pe celelalte două colege cu care mai venise. Până la urmă, s-a hotărât. Nu voia să fie chiar atât de nesimțit și să dispară fără veste, „ohne bescheid zu sagen"[1], așa că a căutat mai întâi contact vizual cu profesorul și i-a făcut semn că merge să dea un tur. Dar de unde... profesorul n-a schițat nici ce mai mică reacție. George a mărit gestica. Îi arătă cu ambele mâini că pleacă. Făcea cercuri prin aer. Ziceai că-i un nebun care dirijează avioane imaginare prin hală. Cei din jurul său îl observaseră și-l urmăreau cu un zâmbet curios, dar amestecat și cu ceva esență de dispreț. Se pare că dragul său profesor ori se prefăcea că nu-l vede, ca să-și bată joc de el, ori era într-adevăr fixat doar pe mecla tipei cu care vorbea. Poate că, de fapt, nu se uita decât în direcția lui George, fără a percepe nimic din fundal.

Grafică: Agnes Grochulska, „Portret cu contur alb", internet

Într-un final, George și-a dat seama că s-a făcut penibil în fața câtorva sclerozați cu eșarfă din imediata vecinătate și s-a oprit brusc din semnalizări. „Dă-l naibii de bursuc, prea e ocupat să se dea coios în fața proștilor. A dat de câteva puicuțe și-acum nu-l mai poți scoate de-acolo nici cu *vidanja*[2]. Căcat cu ochi... da' bine că nu vezi nimic dacă-ți fac semne pe-aici ca un naufragiat. Bine..." Deja se porni iritat spre capătul celălalt al expoziției. Trebuie să spunem că, în mod normal, George nu s-ar fi raportat așa la un profesor.

[1] În germană, „neanunțat";

[2] În forma corectă, „vidanjeră";

Pe mulți dintre ei îi admira enorm. Doar că domnul Geisner, profesorul de analiză compozițională, era pentru el cufundat în dizgrație până-n gât. Nu era de fapt iubit mai de nimeni: ceva mai controversat de felul său, se știa că avantajează mereu fetele la note și că o face într-un stil grosolan, adică apelând mereu la propriile sale gusturi și explicații savante; pentru a lăuda sau critica lucrările în mod absurd. Nu prea-l înțelegea nimeni cu alte cuvinte. Dar asta n-ar fi fost prea grav, dacă George nu s-ar fi simțit în repetate rânduri personal atins de profesorul Geisner. I se părea că de fiecare dată ținea morțiș să-l terfelească în fața colegilor, oricând vedea vreo pictură de-a lui. Insista mai mult asupra lui, vrând parcă să arate expres cât de mult îl dezaprobă. În celelalte ocazii, când nu-l critica, profesorul pur și simplu îl ignora total. De câte ori se anunța să răspundă la ore sau să-i ceară o părere, George era ignorat într-un hal care stârnea râsul întregii grupe. De la o vreme, s-a obișnuit cu purtarea ciudată a domnului Geisner și nu mai avea așteptări de la el. Dar nici nu mai punea vreun preț pe opiniile sale de specialist. De aceea a și fost extrem de surprins când a aflat că l-a ales pentru expoziție. La început, se gândea că poate e vorba de-o împăcare sau de-un mod de a-și cere scuze pentru ignoranța cu care l-a tratat în ultimii ani. Mai ales că pe drum, Geisner chiar i-a răspuns de câteva ori cu replici monosilabice sau cu gesturi din cap, la unele întrebări elementare. De exemplu „aici coborâm?" sau „vreți o banană?". Dar incidentul de mai devreme a venit să ucidă din nou orice speranță își făcuse George asupra unei posibile normalizări a relației. Îl trata, deci, cu aceeași ignoranță ca și până atunci.

Trecuse aproape o oră, timp în care George a străbătut întreaga expoziție și deja s-a apropiat din nou de grupul profesorului Geisner, având o stare de lehamite. Nu găsise nimic cu adevărat frumos. Nimic extraordinar, nicio pictură care să-l miște. În timp ce se îndrepta agale spre lucrările lui, vocea interioară continua să-i cânte nemulțumită: „Ce glumă, frate! Ce glumă... Ei numesc asta artă. Cică sunt foarte interesanți cu abstracțiunile astea înșirate peste tot. Dar nu-mi spun nimic! Nu, nici nu e artă din aia urâtă. Să te cutremuri când o vezi, să-ți intre pe sub pielea de găină. Asta e așa... un fel de... gumă din aia mestecată și mestecată că deja are gust amar. Pe bune, nu știu de ce se tot înghesuie lumea pe abstractul ăsta. Măcar dacă ar avea ceva mesaje subliminale sau ceva. În fine, nici nu merită să mă mai stresez. E-așa, ca o vomă, din aia care îți vine până în gât, dar n-ai ce să vomiți. Ăștia pur și simplu n-au ce vomita. Numai contracții din alea de vomă fără conținut. Așa, un supozitor. Da' un supozitor anestezic. Să te învețe minte că de fapt nu-i nimic. În fine..." După câteva momente de liniște, în care s-a pierdut uitându-se în gol pe tavan, continuă: „O tâmpenie. Hmmm...". Se opri pentru câteva secunde din mers și se uită la tablourile sale. „Acum, parcă nu-mi mai par așa urâte. Haha. O fi de la mediul în care sunt puse. Hahaha." Că tot se găsea din nou lângă peretele lor, George s-a hotărât să stea și să-și admire operele. Oricum erau cele mai bune dintre toate cele peste două sute de imagini pe care tocmai le-a văzut. Nu-i mai păsa că era un gest cam grosolan să stai și să-ți admiri lucrările fără să mai intri în contact cu nimeni și fără să feliciți în stânga și-n dreapta. Pentru el, doar asta mai putea salva ziua. La urma urmei, așa fadă cum era, expoziția era, totuși, destul de renumită și nu credea că va mai prinde ocazia de a-și vedea lucrările astfel expuse. Propria adorare n-a fost singura pe cale să-i salveze ziua: bufetul de lângă i-a făcut cu ochiul exact când simțea că-l ia foamea mai tare. „Hehehe, ia dă să le fac măcar ceva consumație la domnii elvețieni, dacă tot am venit până aici", își spuse George, și se repezi la bufet cu bună dispoziție și neobrăzare fățișă.

Era distrat. Și flămând. Așa că îndesa bunătățile de pe platouri cu un debit care părea

că vrea neapărat să atragă atenția. De la un moment dat băga atât de mult în gură încât, tartinele fiind prea uscate, a început simultan să bea și din sucul de mere. Deși avea gura plină de mâncare, înmuia conținutul cu suc și-nghițea mai repede, făcând loc pentru următoarele îmbucături.

S-a mai liniștit abia când a văzut că, totuși, nimeni nu se sinchisește de felul său obscen de-a înfuleca. A-nceput a soarbe dintr-un al patrulea pahar de suc și a privi mulțumit în jur. De unde stătea, îl putea auzi chiar pe profesorul Geisner, vorbind. Îl și vedea din profil. Părea să prezinte, ca și până atunci de altfel, lucrările din Konstanz. George se uită la el și zâmbi. Acum nu i se mai părea decât un biet măscărici care a prins auditoriu.

—... da, păi, exact asta spuneam și eu! Da, da, se auzea vocea profesorului. Sincer să vă spun, am zis că poate sunt eu dereglat, învechit... nu știu ce să spun. Că învechit nu pot să fiu, poate mai degrabă el. Adică, vedeți și voi...

Urmă o perioadă în care George nu mai auzi nimic, atât pentru că mesteca încontinuu, dar și pentru că vorbea altcineva, mai încet. Domnul Geisner a izbucnit într-un hohot de râs sacadat.

— Mdaa, ai dreptate, zici că e prietenul nostru, Franz. În fine... Totuși eu nu am ce să-i fac, dacă el nu mă *tratează* cu nimic. Absolut nimic. Pare doar așa, ceva ce vrea din răsputeri să imite ceva, cumva, dar nici el nu știe prea bine ce. Să vedeți...

Între timp, lângă bufet apăruseră și câțiva dintre sclerozați cu eșarfă. Se apropiau de George, rânjind suspicios și cu reținere. Când i-a văzut, George mai dinadins a băgat trei fursecuri deodată în gură. Apoi dă-i cu suc de mere. Unul dintre ei, care tocmai luase cu gestică de chirurg o tartină, pufăi batjocoritor drept răspuns. După ce masculul alfa sau cheagul alfa mai bine zis, a luat felia de pâine, ceilalți simandicoși au prins și ei curaj. Sorbind cu zgomot din pahar, ne-am îndreptat din nou atenția spre domnul Geisner. Lui George îi făcea o plăcere deosebită să plescăie mâncarea-n gură pe lângă bătrâneii aceia înțepați, fără ca măcar să se mai uite la ei. Știa că fierb cu toții de indignare.

— ...roșu, roșu. Dacă vă spun, domnilor. Doar am zis, măi, poate sunt eu prost și nu-l înțeleg.

La aceste cuvinte George ciuli urechile, gândindu-se la cât de prost era de fapt Geisner.

— Dar eu nu sunt prost, altfel cum aș putea colabora atât de minunat cu toți ceilalți?

Urmă un murmur de aprobare a celor din jur.

— Așa de intens mă distram. Mai ales la început, că atunci se supăra cel mai tare. Stătea acolo în picioare și mă privea țintă. Parcă-l văd, hăhăhăh.

Când a auzit asta, George s-a oprit din mestecat și a început să asculte cu mai multă atenție.

— Dar eu mă uitam prin el! Nici nu-l auzeam măcar. Haha, era de tot râsul, uneori se amuza întreaga sală. Și se făcea ca racul, mai să leșine de nervi. Hahaha. Mda. Eu nu sunt răutăcios cu nimeni, dragilor. Dar omul ăsta pur și simplu nu-mi spune niciodată nimic. E mut prin tot ce pictează. Atunci eu cum să vorbesc cu el? Cum să-i răspund, cum să iau seamă de prezența lui? Nu, îmi pare foarte rău. Uitați-vă și dumneavoastră, vă invit. Spun ceva, vă transmit ceva picturile acestea?

Toată lumea tăcu, spre marea satisfacție a profesorului. Simțea lipsa de reacție a celor de lângă el ca pe-o aprobare unanimă. În timpul acela, George a ascultat totul, începând să tremure deja de furie. Se recunoscuse treptat în discursul profesorului Geisner, fapt care i-a otrăvit inima cu fiecare cuvânt rostit. Simțea cum îi clocotește sângele în tot corpul.

— Exact! continuă profesorul. Tot ce scoate băiatul acesta nu sunt decât niște eforturi lamentabile de a copia. Nici nu-mi dau seama prea bine ce vrea să copieze! Romantism, suprarealism, un postmodernism anemic? Dumnezeu știe! Vrea să imite, asta-i clar, dar nici el nu știe ce!

— Of, dragul de el, rosti o voce de femeie, ce stupid și dezorientat trebuie să fie băiatul acesta.

George simțea că nu mai poate. Mâncarea i se oprise în gât, iar gura era plină până la refuz. Își simțea pulsul în tâmple. Geisner depășise orice limite. Deși nu dădea doi bani pe toți cei de-acolo, totuși, atacul profesorului și ura atât de fățiș îndreptată asupra sa l-au scos din sărite. Efectiv nu putea să ignore ce auzise.

S-a grăbit să răspundă, cât timp era încă tăcere, iar gașca lui Geisner încă se uita la tablourile lui. Era atât de uluit și de nervos încât, atunci când a vrut să înghită totul de-odată, stomacul i-a împins înapoi întreaga compoziție din gât și a vomitat pe un șervețel ceea ce s-a chinuit să înghită forțat. Asta a atras priviri din toate direcțiile, inclusiv ale profesorului. S-a șters tremurând cu-n alt șervețel la gură, apoi s-a întors, pentru a-i vedea pe toți uitându-se speriați la el. Cu o față transfigurată de nervi, George i s-a adresat profesorului Geisner:

— Wie bitte?[3]

Rostise atât de apăsat fiecare sunet, că dintr-odată s-a lăsat tăcere de jur împrejur.

— Ah, dragă domn Nistor, răspunse profesorul. M-ați auzit și dumneavoastră din câte observ. Nu-i nimic, oricum nu am niciun motiv să vă vorbesc pe la spate. Am spus că picturile dumneavoastră nu transmit nimănui nimic. Ar trebui să acceptați asta, pentru că mai devreme sau mai târziu vă veți trezi copleșit de o nemulțumire personală din care nu vă va mai putea salva nimeni. Când veți realiza cât de penibile vă sunt încercările de-a plagia, veți ajunge să urâți tot ce ați pictat și să vă urâți chiar pe dumneavoastră înșuși. Eu vă spun, iar cu asta mi-am făcut datoria.

Tăcere din nou. George a început să tremure, sprijinindu-se de bufet.

— Nu am de transmis lumii nimic!, a răspuns cu voce răgușită. La fel cum nici nu cer nimic de la ea. La fel cum de altfel ea nici nu mi-ar oferi nimic. Dar arta la care visez, ceea ce fac, fac pentru a-mi alina prop'... p' propria existență. Nu ați putea înțelege, niciunul din voi. Sunt conștient că nu mă pot aștepta la recunoaștere, faimă, bunăstare ... Norm', își înghiți fără să vrea cuvintele, normal că n-am cum să-mi doresc astea, din moment ce tot ceea ce vreau să fac, fac doar pentru mine. Dar știi ceva? Ce se petrece aici de fapt? Ce faceți? Ce-i asta? Că nu-nțeleg! Mi-a ajuns! Mi s-a acrit. Mi-e lehamite de arta asta toată. De toată! Pentru că toată a ajuns să fie condiționată de toți. Adică ești un artist bun, doar atunci când mai mulți oameni te apreciază că ești bun. Atunci când vrăjești mai multe zeci sau sute sau mii sau milioane de oameni? Sictir! Nu-mi pasă de ei nici cât negru sub unghie! Nu. Arta mea nu e sclavă oamenilor. Și nu mă refer doar la aprecierile turmei. Și cu criticii ăștia, sclifosiți, e aceeași poveste. Ducă-se dracului! Moșnegi ofiliți. Duceți-vă și evaluați-l pe dracu'. Apreciați-l! Jurizați-i monstruozitatea, penele, puroiul dintre copite! Poate el o să vă asculte și-o să clocotească de bucurie. Da, daa, o să se bucure! Pentru că ceea ce faceți voi e diabolic. E... în... naiba, e împotriva naturii, așa! E împotriva omeniri! Distorsionați și judecați și vă spargeți în figuri. Sigur că o să-i placă. Pe mine mă doare-n cur de voi, dragi domni. Dragi domni critici și dragă lume. O lume întreagă de behăiți. De oi! Daaa, veți spune că spun asta din... din ciudă. Din ciudă. Pentru că sunt un frustrat, un artist disp'... disperat, care nu are succes și face o dramă din asta. Spuneți! Spuneți-o! Spuneți ce vreți și uscați-vă gu' gurile. Dați toți din gură și faceți curent. Dar pe mine nu mă gâdilă nici măcar... nimic de curentul vostru! Nu mă gâdilă nici spuma de gurile voastre! Să mă laude toți criticii. Vaai, dar câtă originalitate, câtă îndrăzneală! Un discurs atât de d'... de diferit! O voce nouă în artă! Treaba voastră ce vă cacă mințile. Nu mă interesează. Arta mea nu este o voce, nu. Este un gând pe care îl aud numai eu și pe care mi-l spun *exclusiv* mie. Poate să fie și medicamentul tuturor bolilor din lume, poate să fie și cel mai oribil sirop de pătlăgele! E medicamentul făcut doar pentru mine și doar eu voi fi cel care-l înghite.

Spunând cuvântul „mie", George se bătea mereu cu pumnul în piept. Sau mai bine zis dădea să se bată, pentru că ducând mâna la inimă, gestul își pierdea din vigoare și părea că-l face involuntar, deoarece se sufocă.

— De când am ajuns să avem o artă deservită? Hm?? O artă... raportată la consumator! La masele de oameni, la criticul gurmand care-și flește papilele lui gustative libidinoase în ea și apoi scuipă verdicte? Băă, nemernicilor! Ați luat cea mai frumoasă putință a omului și-ați transformat-o în consum! Mai nou, arta trebuie să fie nouă! Să fie îndrăzneață! *Out of the box*! Pula mea, lalala! În curentele secolului, în ton cu peisajul social, auzi... Bă, asta zici că-i reclamă la supozitoare! Faceți voi ce știți mai bine cu arta, asta, a voastră. Cu „arta-supozitor". Arta mea nu e nouă. Nu e interesantă: pentru că nu e făcută să vă stârnească interesul. Jegurilor! A devenit la modă să consumați artă și să nenorociți: să înecați în bani sau să condamnați la foamete artiști, după cum vi se scoală vouă băsinile la cap. Ce artiști, bă?! Păi ăia-s artiști? De cad în depresie că nu le cumpără nimeni lucrările, sau ăia de-ajung atât de orbi de la gazele inhalate de la voi, că lipesc banane pe pereți și spun că fac artă? Ăia se mint singuri! Eu nu pot să cred așa ceva, nu pot! Ăia-s nișș... niște sclavi, niște amăgi', înghiți în sec, amăgiți. Niște meseriași care în loc de faianță îți pun pânze cu ulei în casă. Ce artă e aia, mă, dacă ea trebuie să aibă grijă, nu care cumva, Doamne ferește, s-o mai fi făcut și altul înaintea mea? Ce-i aia? Aia e teatru de păpuși! Voi vă jucați de-a elevații și vă colorați băsinile din cap, să iasă autentic și ingenios. Cu arome nemaiîntâlnite, cu zgomote armonioase sau grotești sau pula calului. Bă, alea sunt păp' păpuși, nu opere de artă.

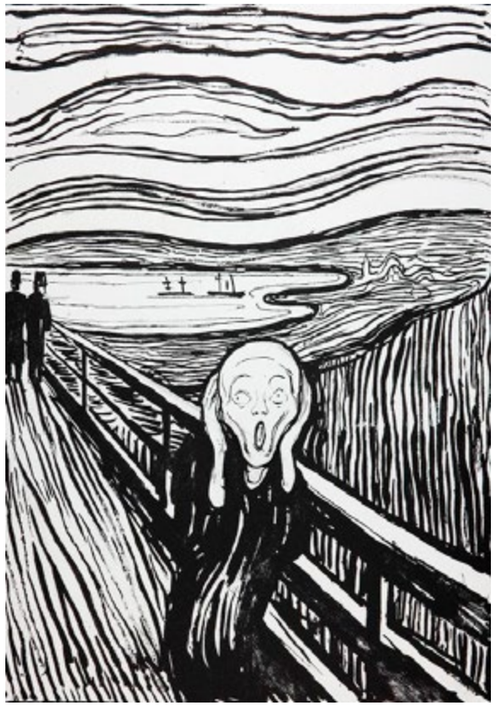

Grafică: Edvard Munch, „Țipătul", adaptare, internet

Arta mea e nud. E dezbrăcată. Și e doar pentru mi'... pentru mine. Nu satisface pe nimeni altcineva! Eu *nu transmit nimănui nimic*! Pfaahaha. Am auzit pe-unul, din ăsta, la un examen: „Opera ta nu-mi transmite nimic". Deci dacă-mi zicea mie asta, îi transmiteam o palmă, să se simtă atins și pe exterior și pe interior. Băăi, moșnegilor... George făcu o scurtă pauză. Vă rog din inimă. Dați-mi niște pensoane și niște culori și lăsați-mă să vin la cursuri. Da' lăsați-mă naibii-n pace. E tot ce vă cer. Și nu e mult, știu că nu vă cer mari sacrificii, că taxele de studiu le plătesc frumușel, știți bine. Dați-mi alea, alea și lăsați-mă în pacea mea. Eu, cu art'... arta mea, am să trăiesc mai mult decât au trăit toți pictorii și compozitorii și toți scriitorii din ultimii cinci sute de ani și cu voi și cu toți artiștii care fac umbră pământului. Cu toții, mai mult decât toți la un loc. Doar eu cu ea. Eu,

[3] În germană, „poftim?".

Grafică: Ryan Hewett, fără titlu, internet

cu arta, cu... cu arta mea, într-o pivniță în care nu poate coborî nimeni. Iar arta mea n-o poate vedea niciun ochi străin, pentru că în pivnița mea, acolo unde o țin, e o beznă prin care pot să văd doar eu. Voi vedeți altceva. Natură moartă, culoare vie, clasicism, neonazism, șovinism, absurdism, căcat cu boabe de porumb, nu știu. Că aveți în cap așa: rânduri, rânduri. Poezioare, de zici că sunteți broșurile cu instrucțiuni de la IKEA.

În loc să se mai liniștească, George devenea din ce în ce mai nervos:

— Nu vă permit să ajungeți voi la arta mea! „Jos labele de pe ea"! Eu fac o artă circulară, circulară, dragi... dragi bufoni și dragi mimoze. Ceeaăă, ală... ăăă, ceee...

N-a mai putut să-și exprime ideea, că începu să tușească sec. Părea că se zbate după aer. După câteva secunde, când i-a trecut, a continuat discursul, mai furios ca înainte. Era supărat pe acele bâlbâieli și tuse care-l tot întrerupeau mereu, mai ales atunci când spunea ce era mai important. Roșu la față, îi fixa pe ceilalți cu o privire turbată, aruncată de niște ochi ieșiți din orbite.

— Eee, pff! E un cerc, ce stau să vă mai explic. Na, ca la proști. Ce fac eu acuma?

Pentru prima oară de când și-a început discursul, din mulțime se auzi un murmur indescifrabil. George continuă:

— Un cerc! Un șuvoi care țâșnește din mine și se prăvale înapoi în izvor, în, se aruncă. Cade... Doamne, așa. Se întoarce acolo de unde a venit. E pentru savoarea mea. E medicamentul meu personal și voi nu aveți... ăăăh... tușește din nou. Nu aveți voie să mi-l otrăviți cu părerile sau cu laudele voastre, saltimbancilor. Stau eu să explic *arta* mea la măscărici ca voi... Doamne ferește, da' ce m-a apucat. Doar n-am ajuns să o înjosesss... să ,c să. Să o înjosesc ,S-o înjosesc ,îhc... S-o, până-ntratât. Tiranilor! Huooo! Oooh, hhh.

George a fost din nou întrerupt de tuse. Dar în timp ce tușea, a luat mâncarea pe care a vomitat-o în șervețel și-a aruncat-o în profesorul Geisner. Gestul a stârit o indignare profundă, însă nimeni n-a avut prea mult timp să se mire. Atât de rău se sufoca George în criza de tuse, că deja se ținea cu ambele mâini de masă. Stătea încovoiat și părea că abia îl mai țin picioarele. Au uitat toți ca prin minune de costumul pătat cu mestecătură de icre al profesorului și s-au apropiat speriați de student.

— Torționarii! Lor! Naa, na, torționarii, asta sunteți, mmhm. Vă băgați nasurile pline de... de muci, cu mucii voștri artistici și critici! Și mistici! Hahaha, mucoși mistici și mărunți ce sunteți. Vi-i băgați în artă. Nu vă permit!

În timp ce striga „nu vă permit", George a simțit cum toate furnicăturile din vene îi urcă în gât, picioarele i se moaie, apoi limba i se întinde epuizată în căușul gurii, în timp ce falca se încleștează de cap, de toată fața. Avea senzația că se înghite. Toate acestea le-a simțit într-o fracțiune de secundă, pentru că-n următorul moment a căzut inconștient la pământ.

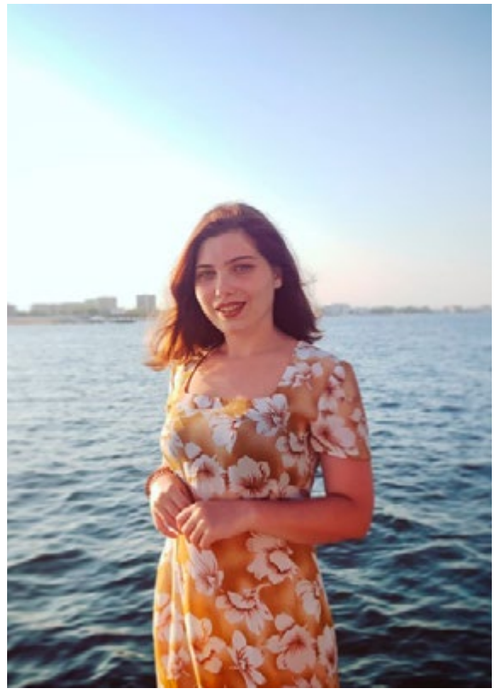

Andreea Pițulescu

„O parte constitutivă a personalității mele": Medicina și scrisul.

Imaginația și creativitatea m-au purtat prin multe locuri, de la cele mai imposibil de imaginat la cele în care realitatea m-a acaparat cu totul.

Acesta pot să spun că e un rezumat cât se poate de succint al vieții mele. Iar acum prezentările. Hei! Sunt Andreea Pițulescu, unii poate mă cunoașteți de pe holurile liceului, alții poate nici nu ați auzit de acest nume, însă acum sunt încântată că citiți aceste rânduri. În prezent, sunt studentă în anul II, la Facultatea de Medicină din cadrul Universității „Gr. T. Popa" din Iași, dar sunt o mândră absolventă a Colegiului Hurmuzachi.

Pasiunea pentru scris am descoperit-o întâmplător, pe vremea când foloseam aplicația Wattpad pentru cititori și autori. Acolo am început timid să public schițe și proze scurte, chiar și un roman. Scriu încă acolo, sub un pseudonim, Astra Deu Penciel, o anagramă a numelui meu adevărat deoarece simt că mă pot descompune și reface în diferite moduri odată cu lucrările mele. Acest talent, pe care îl țineam ascuns, a fost descoperit de doamna profesor Halip Beatrice, căreia îi datorez ascensiunea mea ca autoare, fiindcă m-a îndrumat, m-a ajutat să mă perfecționez continuu, și nu în ultimul rând, m-a provocat. Să merg mai departe. Să dau mai mult. Să îmi depășesc limitele. Așa am ajuns la numeroase concursuri, la care am luat premii sau am câștigat experiență valoroasă, printre cele mai importante fiind „Tinere condeie" la care am înscris romanul „Un taxi și o ploaie de mai" și pentru care am fost recompensată cu locul al III-lea la nivel național.

Reușesc cu greu să îmbin și pasiunea pentru scris și munca asiduă pentru viitoarea carieră de medic, dar nu mă pot detașa de niciuna dintre ele fiindcă sunt o parte constitutivă a persoanei mele. Asta vă îndemn și pe voi să faceți, să aveți curaj și să luptați pentru visurile voastre, să munciți și să slefuiți bijuteria din sufletul vostru, talentul, dar mai ales să credeți în voi înșivă.

O poveste adevărată despre cine nu sunt

Motto:
Dacă te-ai născut cu slăbiciunea de a cădea te-ai născut și cu puterea de a te ridica.
– Rupi Kaur

Nu e o poveste despre cine aș vrea să fiu. Sau una despre cine nu sunt, de fapt.
E o poveste despre cine sunt, dar nu aș vrea să fiu.

Nu cred că sunt nebună. Nu port ochelarii vechi ai mătușii Ashley și nici nu simt nevoia acută de a vedea un pisoi tuns de blana sa.

Îmi privesc mâinile şi nu le simt ca fiind ale mele. Puse la doar câțiva centimetri în fața ochilor, încheieturile degetelor se îndoaie parcă cu încetinitorul.

Oglinda din baie trebuie ștearsă. E stropită și reflexia mea seamănă cu cea a unui strigoi. Abia mă obișnuiesc cu noua casă. Noua viață, de fapt. Dorm suficient, dar stresul a crescut direct proporțional cu responsabilitățile. Era de așteptat, totuși. Nu înțeleg cum rezistă mamele cu șapte prunci, carieră, familie fericită, și care mai au timp și de voluntariat la adăpostul de câței din capătul orașului. Eu abia reușesc să mă trezesc când Norman pleacă la serviciu, să îmi fac ceva comestibil de mâncare din resturile de pizza rămase cu o seară în urmă și să încerc să îmi caut un loc de muncă adecvat calificării mele. Adică... nicio calificare. Dar nu îți trebuie trei facultăți ca să dai cu mopul. Cel puțin așa îmi spune zeița mea interioară ca să mă încurajeze.

Dau drumul robinetului, îmi clătesc mâinile și apoi îmi dau cu apă și pe față. Tresar speriată când două brațe mă cuprind de talie.

Bărbată-miu se gudură ca o pisica cu barba de spatele meu. Iar îi e foame!

— Da-s la baie. Poți să intri. Îl apostrofez în glumă, fiindcă nu am pic de liniște nici în fața oglinzii.

Îmi curg picături de apă de pe nas și bărbie aşa că îi dau mâinile la o parte şi apuc prosopul.

— Sunt acasă, Sia. Bate apropoul, ăsta, zâmbindu-mi cu un entuziasm molipsitor. Știe el cu ce-a greșit.

— Nu, serios? Îi răspund, ironic.

Ies din baie pe lângă el şi îi flutur degetul arătător. Ajung în sufrageria destul de încăpătoare şi trag jaluzelele în timp ce arunc o privire la becul stradal ce pâlpâie ca în filmele de groază.

Când Norman dă să deschidă iar gura, îi tai repede cuvintele.

— În seara asta nu primești de mâncare. Cască ochii așa cum o fac copiii mici când le spui că jucăriile din plastic nu sunt, de fapt, vii. Aseară nu ai spălat vasele, azi nu primești de mâncare. Stai flămând!

Se apropie iar de mine, căci știe că joc la cacealma. Mă strânge în brațe, iar eu mă las pe spate. Îmi sărută gâtul rămânând cu buzele mai mult pe locul unde îmi bate pulsul.

— Niciodată nu mă satur de tine, oricum. Șoptește, revenind la buzele mele.

Stingeți luminile, dragilor!

* * *

Doamne, Dumnezeule! Casa asta e un dezastru. Bine că nemernicul a plecat să facă ceva productiv în viață. Și oare copila asta știe să fie matinală? Sau are de gând să rateze fiecare dimineață până la ultima? Măcar am primit și eu lumina. Fătuca asta avea nevoie de mine mult mai de mult. Înainte de căsătoria cu bărbatul ăsta.

— Vai de viața bietei Sienna! Afirm, șoptit și cu năduf.

E specială. Și ar fi avut nevoie de cineva care să o înțeleagă. Cineva ca *noi*.

》》》

— O, mai taci odată, Evie! Te vaiți ca o curcă. Fata iubește și e iubită. Las-o mai moale cu ura pentru Norman. Îmi mușc limba, fiindcă tipul e o bucățică pe care nu o poți trece cu vederea.

》》》

— Treci în pătrățica ta, Trinity. Și sunt mai în vârstă, așa că nu îți permit să mă tutuiești.

Scap de povara pe care mi-o pricinuiește apariția lui Trinity, având grijă să păstrez lumina asupra mea. Îmi caut și ochelarii ascunși, fiindcă sunt singura dintre toate trei care are nevoie de așa ceva. Sunt aproape oarbă fără ei.

Mă pun pe trebăluit prin toată casa. Aerisesc camerele, aranjez așternuturile, aspir, spăl. Abia e amiază, dar toate sunt puse la locul lor și arată aproape acceptabil. E momentul Siei.

》》》

Mă ia amețeala când mă trezesc în mijlocul camerei și mă împleticesc de firul de la laptop. Cade cu un zgomot ce îmi dă palpitații și mă rog în gând să nu se fi avariat. Respir ușurată când îl analizez și pare în regulă, dar înainte să îl deschid și să mă pierd câteva zeci de minute în plasa virtuală, ceva e schimbat... Camera e aranjată. Nu cum era aseară. Și patul e făcut de parcă eu și Nor nu ne-am fi tăvălit prin așternuturi.

Fac ochii mari și respir mai rapid, în timp ce mă dau doi pași în spate. Nu îmi amintesc să fi pus eu mâna pe ceva. Îmi trece prin cap faptul că poate Nor e responsabilul pentru curățenia asta neașteptată. Dar asta tot nu mă liniștește.

Nu sunt nebună.

— Nu sunt... Șoapta îmi picură de pe buze și mă agăț de ea când simt că mă pierd.

》》》

— Nu, fata mea, nu ești. Zâmbesc cu subînțeles și dau din cap în semn de negație. Ești specială. Ridic din umeri voioasă și mă întorc pe călcâie.

Într-o cutie din spatele dulapului mi-am ascuns blocul de desen cu tot ceea ce am

Grafică: Raluca Mironiuc, clasa a XII-a C

nevoie şi pachetul de țigări — din care mai am doar patru, deci e neapărat să iau altul. Pentru orice eventualitate.

Chiar am nevoie să mă dezmorțesc puțin. Sunt cea mai mică și Evelyn mereu mă ține în

întuneric. Zice că am porniri vulgare și incontrolabile. Pufnesc. Ce știe ea despre cum e să fii un artist neînțeles? Ea e mereu „mama protectoare”. Și poate are tot dreptul, dar asupra Siei, fiindcă a apărut ca să o protejeze pe ea. Nu pe mine.

Îmi trec mâna prin păr. Doamne, fetei ăsteia nu i-a spus nimeni de balsam? Şi ar trebui să se vopsească. Culoarea asta naturală e aşa plictisitoare.

Mă așez pe leagănul de pe terasă cu o cană de cafea în mâna dreaptă, pe care am luat-o în trecere din bucătărie, şi blocul de desen în cealaltă. Îmi rotesc părul într-un coc dezordonat şi îl prind cu un creion. Iau un altul între degete şi încep să îl trec peste foaie. Liniile sunt fluide, iar desenul se conturează singur. Aşa se întâmplă tot timpul: mi-o ia înainte.

Am terminat a treia țigară, când mi se domolește frenezia și ridic desenul în dreptul ochilor. Lumina cade fenomenal pe bustul bărbatului lângă care *aproape* dorm în fiecare noapte. Îl analizez îndeaproape și mă uimește precizia detaliilor.

Colțurile gurii mi se ridică trufaș când dau cu ochii de inelul de pe degetul inelar al mâinii drepte. E drăguțel, dar nu pe placul meu. Prea simplist.

Las desenul lângă mine și arunc mucul de țigară în iarbă. Prind bijuteria cu două degete și o învârt. Dar imediat mă simt trasă în spate și e iar întuneric.

》》》

Gustul oribil de pe limbă mă face să mă strâmb a dezgust. Simt cum inelul meu a alunecat spre vârful degetului și îl potrivesc la loc.

Mișcarea continuă a leagănului mă alarmează. Sunt atât de confuză că mi se face rău. Îmi proptesc picioarele în podeaua de scândură a terasei. Scârțâie, dar măcar eu nu mă mai mișc înainte și-napoi. Ating cu buricele degetelor o foaie de hârtie, dar mă ridic atât de brusc că mi se desprinde și părul — prins nu știu când. Ceva zăngăne atunci când cade, însă ultima mea grijă e să-l caut.

Poate am ațipit. Sau poate am căzut și mi-am pierdut cunoștința. Încerc să îmi dau seama ce naiba se întâmplă cu mine. Dar nu pot. Totul e învăluit într-o ceață groasă de întuneric macabru și uitare.

Mă sperii. Tremur. Lacrimile îmi curg deja pe obraji. Nu am idee ce se petrece. Cu toată ființa mă străduiesc să nu am un atac de panică. De atât de mult timp nu am mai experimentat asta că aproape uitasem cât de groaznic e. Îmi caut un punct de sprijin, iar în final mă las să alunec pe suprafața acoperită cu lambriu a peretelui exterior.

Inspir și expir. Inspir. Expir. Așa îmi spunea medicul. Limpezește-ți mintea, Sia. Cu ochii închiși și genunchii îndoiți, fac tot posibilul să mă ancorez în realitate.

Am nevoie de Norman. Să stau singură nu mai e o opțiune viabilă. Nu știu unde mi-e telefonul ca să-l sun. Trebuie să îmi amintesc și să formez numărul pe fixul din casă. Picioarele încă nu-mi sunt de încredere așa că mă clatin când vreau să ajung la ușă - care aparent e întredeschisă. Mi se oprește respirația în plămâni.

Într-un acces de adrenalină şi panică, sar treptele din fața casei şi alerg pe stradă. Părul îmi e încâlcit pe față, iar inima îmi bubuie în urechi.

Cu siguranță scena asta nu a fost ratată de vecinii mei amatori de drame existențiale, dar total nepăsători.

Fug fără vreo țintă și cotesc pe străzile înguste, vrând doar să mă îndepărtez. Încetinesc când am impresia că o să leşin din cauza epuizării. Nu ştiu cât am alergat. Câteva minute, câțiva kilometri?

Mă așez pe bordură și îmi las capul pe genunchi. Respir greu, mă doare capul de la lipsa de aer și tot corpul mi-e încordat. Urmele uscate ale lacrimilor îmi pișcă obrajii, dar ce noroc că apar altele care să le șteargă și să le ia locul. Suspin de câteva ori. Apoi îmi ridic

ușor privirea. Cunosc strada asta... Aparent, subconștientul meu nu m-a lăsat să alerg de nebună. Deși așa ar fi putut părea.

La două case distanță, o zăresc pe cea în care am copilărit. Totul mi-e atât de familiar, iar o căldură tandră ia locul, cel puțin parțial, spaimei ce pusese stăpânire pe mine.

Mă ridic cu greu, îmi iau câteva momente să fac față amețelii bruște, apoi îmi aranjez părul dezordonat. Nici nu îmi pot închipui cât de palidă sunt, mai ales că tenul meu e extraordinar de bronzat, iar ochii umflați de plâns și cearcănele din jurul lor creează un contrast fabulos.

Păşesc atent, privind căsuța îngrijită. Nu știu dacă mi-e dor să stau aici sau simt o senzație de ușurare că am reușit să mă detașez și să îmi construiesc o viață a mea. A noastră. Împreună cu Nor pot să trec peste tot ce mi s-a întâmplat. Iar în zilele mele cele mai rele (și cea de azi intră în calcul, oficial), parcă nu totul e îmbrăcat în negru.

Când ajung în fața ușii albe, îmi zăresc reflexia în micul gemuleț de forma unui romb. Am estimat cât de cât corect modul în care arăt. Se putea și mai rău. S-a putut mai rău. Îmi alung gândurile și îmi trec buricele degetelor peste butonul soneriei, însă fără să apăs. Îmi fac curaj, și imediat cum se aude clinchetul, la ușă apare doamna Ophelia. Părul ei e aranjat în coc, iar ținuta dumneaei e impecabilă. Nu s-a schimbat parcă deloc, deși numai de când o știu eu au trecut mulți ani. Face ochii mari când mă vede, o reacție pe care rar am văzut-o la ea, iar după saluturile formale și jenante, îmi deschide ușa.

Îmi arată printr-un semn din mână camera unde e mama.

— Vă puteți lua liber restul zilei. Afirmația această o aud înainte să îmi dau seama că eu am rostit-o. Mulțumesc. Spun repede, încercând să schițez un zâmbet liniștitor, dar probabil experiența ei de femeie trecută prin viață o face să fie sceptică în privința responsabilității mele cu un paralitic. Adăugați la impresia asta (destul de corectă, de altfel) şi înfățişarea mea pierdută şi aura pe care o eman, iar rezultatul este expresia ei de total dezacord.

— Nu cred că e tocmai o id-... Fraza ei e întreruptă de intervenția altei femei.

— Cine e la ușă? Îmi mut privirea de la doamna Ophelia spre ușa camerei de unde se aude vocea mamei.

Mă învârt pe călcâie și mă îndrept într-acolo fără să o las să continue. Prind tocul ușii și îmi vâr capul în sufragerie. Mama scoate un sunet uimit, și din doi pași mă aplec să o îmbrățișez. Strâns. Fiindcă am atât de multă nevoie.

— Sia, scumpa mea. Murmură cuvintele în părul meu și își trece mâinile peste spatele meu.

Când dau să mă desprind ușor, îmi pune mâinile pe obraji și mă analizează. Încerc din nou o tentativă de zâmbet, doar că probabil e mai nepotrivit pe chipul meu ca sprâncenele nepensate. Mă îndrept de spate, aranjându-mi rapid hainele.

— I-am propus doamnei Ophelia să își ia o zi liberă astăzi. Îi zic mamei și fac un semn spre femeia care a apărut în cadrul ușii și ne privește distant.

După ce mama observă tot ce poate părea incriminatoriu la înfățișarea mea, se hotărăște tăcut dând din cap, ca pentru sine, că e bine să avem ziua asta spontană doar pentru noi.

Își întoarce scaunul cu rotile şi îi spune asistentei să se întoarcă abia diseară, iar eu am grijă să prind cât mai multe informații despre ce pastile trebuie să ia mama în caz de nevoie, dar mintea îmi zboară la tot ce mi s-a întâmplat azi. Un fior îmi străbate trupul așa că îmi aduc mâinile la piept ca și cum aș vrea să încălzesc râul de neliniști reci ce curge prin mine.

— Te-a bătut? Vocea îngrijorată a mamei și întrebarea pusă atât de direct mă scot din gânduri. Mă uit la ea chiorâș în timp ce încerc să procesez sensul întrebării.

— Ce? Nu! Răspund pițigăiat și simt cum gâtul mi-e uscat.

Mama nu pare deloc satisfăcută de răspunsul meu și nu se sfiește analizându-mă. Poate citi prin mine. Mereu a făcut-o. Mă eschivez față de căutătura ei atentă.

Merg în spatele căruciorului, cu gândul să o duc pe mama afară, la soare. Măcar așa nu o să mă mai simt ca într-o cușcă care să mă sufoce.

Când suntem în fața ușii și dau să o deschid, mama mă ia din nou prin surprindere.

— Te-ai apucat din nou de fumat? Miroși ca o locomotivă pe cărbuni. Se uită la mine într-un mod pe care nu îl înțeleg. Amestecă confuzia și înțelegerea, adăugând o notă acuzatoare.

Nu-i dau un răspuns decât atunci când suntem afară. Sper că nu interpretează în vreun fel tăcerea mea, deoarece tumultul din mintea mea tocmai a devenit și mai neliniștit. Nu am fumat niciodată. Nici măcar în adolescența critică, când eram la un pas să îmi fac un tatuaj pe claviculă. Îi explic asta și ei, luând loc pe una dintre treptele terasei.

— O, ba da! Fumai o grămadă. După o pauză scurtă, continuă. Am fost și eu adolescentă, Sia, scumpete. Râde cu poftă, crezând probabil că o mint. Nu o fac, de fapt.

— Şi desenai. Ți-am păstrat toate desenele pe peretele de deasupra patului tău. Se uită la mine nostalgică, dar eu sunt înghițită de confuzie.

Îmi prind capul în mâini şi îmi masez tâmplele. Mă concentrez asupra pavajului, privind în gol. Sunt prea multe piese lipsă în puzzle-ul ăsta. Prea multe aminitiri pe care nu le țin minte şi momente care parcă îmi scapă printre degete. Lupt cu impulsul de a-i spune totul și ei sau de a tăinui în mine hăul ce se cască și amenință să mă înghită. Însă nu pot să ascund asta, așa că cedez emoțiilor copleșitoare, iar lacrimi mari îmi curg de pe obraji în timp ce mă descarc.

* * *

Mama a înțeles. Sau măcar a încercat. M-a mângâiat pe spate și mi-a șters fața. M-a alinat folosind cuvinte dulci. Nu m-a întrerupt în timp ce vorbeam, doar a ascultat. Probabil și pe ea o doare asta la fel de mult ca pe mine. Niciuna nu cred că a trecut peste... momentele de atunci.

Încă suspin când îmi aduce o cană de ceai de valeriană. Îmi şterg nasul cu mâneca bluzei. Am refuzat categoric să intru în casă în starea asta. Am nevoie să văd cerul şi să simt aerul cald al după amiezii pe pielea transpirată. Toate astea mă țin în realitatea de acum.

Dar vaporii de ceai îmi trezesc simțurile și amintirile... Totul e fragmentat și nu ține cont de cronologie. Îmi amintesc zilele ciudate când beam același fel de ceai, stând în camera mea și privind desenele de pe perete. Îmi notez în minte explicația pe care mi-o spuneam mereu când apărea un desen nou. Prietena mea cea mai bună din perioada liceului desena extraordinar. Și mereu petreceam nopți una la alta. Dintotdeauna am avut impresia că atunci când mă vizita, îmi lăsa acest mic cadou. Nu adusesem vorba niciodată despre asta cu ea, pentru că gestul ei însemna enorm pentru mine și nu voiam să îi stric farmecul. Dacă eu le făceam înseamnă că... nu știu.

Apoi, îmi revine în minte după-amiaza aceea. Iar pielea mi se face de găină. Nu îmi amintesc deloc, nimic din ce s-a întâmplat. Însă după luni întregi în care doctorii nu îmi permiteau să întreb ceva din cauză că sufeream de sindrom post-traumatic, i-am implorat, plângând, să îmi povestească. Nu mai suportam. Probabil, mintea mea a reprodus totul după vorbele lor. Deși sunt aproape sigură că au folosit cele mai inofensive cuvinte și mi-au descris totul într-un mod care să nu îmi afecteze major vindecarea lentă.

Viața mea de după. Absolvirea colegiului. Întâlnirea cu Nor. Nunta noastră. Toate mi se derulează în spatele pleoapelor închise. Nu

îmi dau seama ce este cu adevărat o amintire sau ceva reconstruit din spusele altora, unde sunt momente lipsă. Totul pare în regulă, dar clar nu e.

Mama l-a sunat pe Nor când a văzut că se înserează, iar el a venit să mă ia după serviciu. M-a privit îngrijorat, la fel cum mama a făcut-o toată ziua. Îmbrățișarea lui ar fi reușit să mă repună pe axă dacă nu aș fi fost atât de distrusă. Amintirile lipsă sunt găurile dintr-o vază pe care vrei să o umpli cu apă și în care să așezi flori. Nu mi-a dat drumul la mână nici măcar când a condus. Aș vrea să pot să îi zic că totul e în regulă și că nu am nevoie de protecția asta suplimentară. Dar nu e adevărat. Deducerea acestui fapt mă înfioară.

Îi vorbesc puțin, eventual întărind ce vreau să spun prin mişcări ale capului.

— Mergem la spital, dacă asta te face să fii mai bine.

E speriat. Îi citesc asta în voce. În modul cum mă strânge la piept când mă agăț de el ca de o ultimă speranță. Mă ia în brațe și mă duce sus, în dormitor, știind că răspunsul meu e un nu categoric.

Se împiedică de o cutie, dar o dă la o parte cu piciorul și mă așază pe pat. Îmi caută haine de schimb prin dulap și mă mir că iese viu de acolo, fără să fi fost sufocat de un morman de boarfe. Se duce în baie și aud apa cum se lovește de geamul cabinei de duș.

Îndrăznesc să mă ridic şi să îl privesc din uşă. Îi ia câteva clipe până să mă observe. Când mă apropii, rămâne perplex. Cred că îi zăresc pentru o fracțiune de secundă în ochi teama că aş putea fi cu adevărat alienată. M-aş fi simțit ofensată, dar de data asta nu am de gând să îl contrazic.

Mă dezbrac de hainele de pe mine pe care le simt lipicioase și murdare. Când intru în cabină, jetul de apă e atât de reconfortant. Îmi las capul pe spate și tresar când îi simt mâinile lui Nor pe talie. Mă întorc cu fața la el, ridicându-mă pe vârfuri. Îl sărut pentru că acesta e singurul lucru adevărat și sigur pe care îl știu: îl iubesc pe bărbatul ăsta. Îmi pot clădi viața în continuare pe acest fapt. Fără să conteze ce a fost în trecut. Dacă sunt întreagă sau m-am pierdut de mult. Ce îmi amintesc și ce nu.

* * *

Ea nu își amintește, dar eu, da. Secundă după secundă de spaimă. Fiecare cuvânt care avea să îmi fie gravat pentru totdeauna în minte. Port povara asta pentru că doar așa Sia a putut să se vindece și să lase moartea atât de subită a tatălui ei să fie doar un accident, nu o traumă care să o schimbe. Când am apărut eu, ea redevenea încet copila naivă cu pistrui, împărțind zâmbete.

De la întâmplarea de acum două zile, nu am mai reușit să intru în lumină. La fel cum s-a întâmplat și atunci când s-a îndrăgostit de imbecilul ăsta fără scrupule. Biata mea copilă! Dacă ar şti cine e...

Dar asta se termină azi! Nu mai am de gând să ascund tot ce știu. Cineva trebuie să plătească. Iar dacă omorând un polițist, crezi că odată cu el va muri și dreptatea, te înșeli amarnic, idiotule.

Încerc să mă calmez, iar unghiile îmi intră adânc în pielea palmelor. Uitându-mă în oglindă, revăd toată scena în limpezimea albastră a ochilor. Mama ei, cum număra banii din ziua aceea şi îi aşeza în casa de marcat. Tatăl care povestea însuflețit despre cum echipajul condus de el prinsese doi dealeri pe care îi aveau în vizor de mult. Şi Sia mea, fragilă şi naivă, o copilă de numai șaisprezece ani pe care răutatea lumii nu o încercase încă. Își ajuta în fiecare după-amiază părinții la magazinul familiei. Prăvălia nu le aducea cine știe ce profit, dar cartierul micuț în care locuiau avea nevoie de așa ceva.

Sia aranja niște pachete de gumă pe stativele mici de pe tejghea, ascultând detaliile flagrantului. Și atunci a început totul. Ușa a fost trântită, iar sunetul clopoțelului s-a auzit

pe fundalul unor amenințări strigate. Un tip nu cu mult mai mare ca Sienna, dar, probabil, în sevraj, flutura confuz pistolul înspre toate celelalte persoane din încăpere. Cerea insistent banii. Fata începuse să plângă mut și cu sughițuri. Tatăl ei, încă îmbrăcat în uniforma sa de polițist, înainta încet spre băiat, sperând să îl poată imobiliza. Bănuia că era unul din clienții dealerilor pe care îi prinsese deunăzi. Eu știu că era. Și știu și *cine* era.

Totul în magazin era apăsat de o tensiune aproape palpabilă, ca presiunea dintr-o zi prea călduroasă când știi că urmează furtuna. Doamna Preons îi întindea deja un teanc de bancnote, când pistolul s-a descărcat în pieptul polițistului, de la doi metri distanță. Strigătul Siennei a fost sfâșietor, dar estompat de zgomotul unei a doua împușcături. Băiatul se întinsese spre teancul de bani, dar și el era speriat de ceea ce făcuse, iar mâinile îi tremurau spasmodic. Așa a apăsat din nou trăgaciul și imediat și mama ei a căzut ca secerată. Glonțul îi secționase o parte din măduva spinării, lăsând-o imobilizată într-un scaun cu rotile pentru restul vieții.

Nu a luat banii, dar a luat o viață. Și a distrus alte două.

Sienna nu și-a schimbat numele de familie după căsătorie ca un omagiu adus tatălui ei pe care l-a iubit prea mult și care a plecat prea devreme din viața ei. Și pentru că nu aș fi permis niciodată să fie însemnată de numele criminalului lui!

Reflexia din oglindă se mișcă fără voia mea. Expresia feței mi se destinde, dar în ochi se întrevede, în continuare, unda de îngrijorare.

》》》

— Ce se întâmplă, Evie?

》》》

Vocea lui Trinity e spartă și rugătoare. Nici măcar ea nu știe toate astea, însă acum am lăsat garda jos și m-am dat pradă amintirilor care mi-au rupt inima în mii de bucățele, astfel încât cred că am scăpat vreun gând prin legătura care ne ține aproape.

Recapăt controlul asupra gesturilor și mimicii, iar în oglindă văd cum colțul gurii mi se ridică într-o încercare de zâmbet liniștitor.

— Nimic. Dar totul se va schimba. O asigur de acest fapt, după care iar apare schimbarea.

》》》

— Ce ai de gând?

Evelyn deja începe să mă sperie, dar deși încerc să intru în lumină, ea e mai puternică și are mai multă experiență. Mă ține la distanță cu pricepere, iar pe mine mă exasperează că aproape niciodată nu știu ce e în mintea ei, deși ea mă citește cu precizie. Cu toate că nu sunt previzibilă sau măcar așa îmi place să cred.

》》》

— Fii fără grijă. Prind marginea oglinzii înalte care e așezată lângă dulap cu o mână, iar cu cealaltă îmi acopăr chipul reflectat. O să îmi zărească intențiile în ridurile de pe frunte, sprâncenele încruntate și mușchii tensionați.

》》》

Nu o las să mă izoleze în colțișorul meu. Am dreptul, la fel ca ea, să fiu pusă la curent cu toate acțiunile ca să pot evalua posibilele consecințe.

Apuc și cu cealaltă mână marginea oglinzii. Îmi ridic bărbia din piept, privind fix. Pulsul mi se accelerează, iar respirația mi-e sacadată, aburind ușor suprafața de sticlă.

Simt cum Evie se zbate pentru lumină, așa că pun repede întrebarea care îmi umblă prin cap de ceva vreme.

— De ce am reapărut abia acum?

Ştie la ce mă refer, deci îi aştept explicația. Ea cunoaşte motivul.

》》》

Oftez. M-am gândit la asta de multe ori în lunile întregi cât inactivitatea noastră atinsese cote alarmante. Acum cred că bănuiesc răspunsul. Și nu e unul liniștitor.

— Ai grijă. O anunț precaută. Mă văd dând din cap a confirmare.

Deși sunt cea care poate menține cel mai ușor și un timp îndelungat lumina asupra

mea, mi-e frică de faptul că există ceva în Sienna mai puternic decât mine.

— Atunci când ai atins inelul, ai pierdut lumina...

》》》

E adevărat. Întrebarea mea este „de ce". I-o adresez și ei. Răspunsul mă dă peste cap.

》》》

— Inelul e simbolul iubirii lor. Noi am apărut datorită fricii sădite în mintea și inima ei, ca să o alinăm. Dar când a apărut cineva care să o descătușeze și care să îi ofere ceea ce îi lipsea, noi am fost amuțite. Pentru că, pe o scară a intensității sentimentelor, frica și iubirea își dispută primul loc. Dar binele câștigă mereu, nu?

Întrebarea mea e retorică și întăresc asta printr-un râs forțat, amar. *De fiecare dată!* adaug satisfăcută în gând.

— Cred că Sienna se simte din nou singură și speriată. O apasă grijile... Iar noi trebuie să o ajutăm.

Mă opresc câteva secunde ca să coagulez și restul informațiilor pe care vreau să i le expun. Însă continui să păstrez tăcerea. Trinity nu știe cât m-am zbătut în toate lunile acestea să pot recăpăta lumina şi să opresc dizolvarea iremediabilă a lumii fetei mele dragi. Mă rog să nu fie încă prea târziu...

* * *

Pieptul ei se ridică și coboară în ritm cu respirația pe care iubesc să o ascult. Când îmi adoarme în brațe, o țin aproape ca să o simt în momentele de vulnerabilitate acută. Așa îmi găsesc și eu liniștea și încet aținesc.

Se foiește în pat și se ridică, dar oboseala e apăsătoare și mă țintuiește la limita dintre conștiență și inconștiență.

Trec câteva secunde, poate mai mult, chiar minute. Își pune genunchii de-o parte și alta a trupului meu. Nu mă dezmeticesc din starea de somnolență, decât ca să îi pun mâinile pe talie și să-i murmur cu o urmă de zâmbet:

— Iubito, nu acu-...

Cuvintele mă înecă, sufocă, fiindcă țeava unui pistol îmi atinge tâmpla. Atingerea e rece și sumbră. Mă cutremur și instinctiv îmi duc mâna în locul unde degetele ei înfășoară mânerul armei. Inima îmi pulsează în piept, fruntea mi-e brăzdată de sudoare, iar în mintea mea totul e gol, încercând să deslușesc ce se întâmplă, de fapt.

Tăcerea e grea și amețitoare. Îi văd ochii lucind parcă a nebunie. Asta nu poate fi real. E doar un coșmar.

— Te urmărește trecutul, nu-i așa?

Când în sfârșit vocea ei rupe tăcerea, simt o schimbare. Parcă nu ar fi ea. Glasul ei e mai dur, siguranța îi îmbracă trăsăturile. Râde scurt și ironic, gutural. Mă înfior. Toate simțurile îmi sunt în alertă. Gândurile mi se învălmășesc, însă totodată nimic nu e coerent.

— Spune-mi... Urmează o pauză apăsător de grea. Cum e să simți asta? Vocea ei e atât de rece și impasibilă. Parcă s-ar juca. Să simți cum ți se scruge timpul printre degete. Tic-tac, tic-tac. Face asta și îmi pierd mințile.

Îmi șterge o picătură de sudoare cu țeava pistolului, plimbându-l lejer. Tot ce reușesc să îi spun sunt niște bâlbâieli fără noimă, care se pierd în aer.

— Ai uitat? Hmm... Atunci o să îți povestesc eu.

Se așază mai comod peste mine, imobilizându-mă. Deși altădată aș fi putut, acum nu am forță să o dau jos de pe mine. Parcă am paralizat. Știu ce vrea să îmi povestească...

* * *

Îi relatez totul, în cele mai mici detalii. Îmi păstrez vocea limpede, calmă, fără inflexiuni care să îmi trădeze emoția. Cuvintele mele sunt cuțite care îl străpung. Disting asta în trăsăturile lui, chiar dacă în cameră e semiobscur.

— I-ai omorât tatăl. Mă uimesc când tonul mi se ridică cu o octavă și cu mâna liberă îl strâng de gât.

Îmi încordez degetele pe trăgaci. Nu vreau să observe că tremur.

E confuz. Vede fața soției lui, dar totuși vorbește despre ea însăși la persoana a treia. Asta e ideea, nu e tocmai „ea însăși” acum.

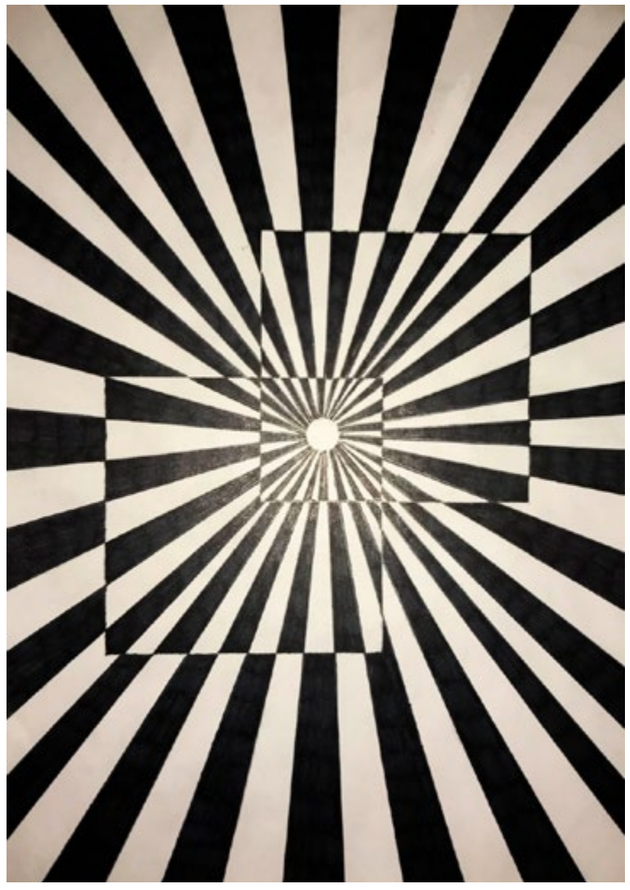

Grafica: Andrada Duțu, clasa a XII-a F

Mi se precipită respirația. Îmi pierd cumpătul așa că încerc să fac ce trebuie. Mai repede.

Observă acest lucru, momentul meu de ezitare, și îmi atinge încheietura mâinii cu care țin arma. Tensiunea din cameră crește. Mă privește și cred că încearcă să își regăsească soția.

Nu e aici.

— Credeai că dacă apari reabilitat și cu numele curat, o să poți dormi liniștit noaptea? Crimele nu dorm, dragul meu. Moartea și sângele de pe mâini vor striga până ies la suprafață. Confesiunile acestea mă înfioară chiar și pe mine, dar îmi continui sigură monologul. Cât de uimit trebuie să fi fost când ai realizat că fata drăguță de care te îndrăgostisei nebunește de la prima vedere, cea pe care ai întâlnit-o în parcul din oraș hrănind porumbei, e aceeași pe care ai băgat-o în spital luni de zile, iar a cărei familie ai distrus-o. Pentru niște bani. Pentru niște prafuri halucinogene și o dependență. Fac câte o pauză scurtă între propoziții ca să le poate pătrunde sensul. Iar ea nu te-a recunoscut… Râd aspru în timp ce el mă privește nedumerit.

— Iartă-mă, îmi pare rău, te rog… Înșiruiește scuze lungi, pe care nu le iau în seamă.

— Încetează! Țip din adâncul pieptului. Și deodată se lasă o liniște vie, care respiră. Încerc să mă controlez. Încetează. Îi repet mai calm. *Eu* i-am luat toate amintirile, tot ce ai stricat tu în ziua aceea. Ca ea să poată trăi liniștită. Îi destăinui cel mai mare secret al existenței mele. Scopul venirii mele pe lume. Dar nu am prevăzut deloc următoarea ta mișcare. Faptul că ai vrăjit-o cu vorbe dulci, fără să pomenești vreodată de trecutul tău și de ceea ce știai că ai făcut. Ingenios, trebuie să recunosc.

Dau din cap aprobator, iar siguranța pistolului scoate un clic reverberant. Pistolul meu are un singur glonț. E același model pe care l-a folosit el, în acea după-amiază, când a comis crima. Pentru asta a stat doar doi ani în închisoare după procese lungi în instanță, rugăciuni care mă lăsau fără lacrimi în cimitir și vizite la spital.

— Cum ai putut să o privești în ochi, să îi spui că o iubești și că îi vei fi alături pentru totdeauna când știai că ești un criminal?!

— Sienna…

Apăs pe trăgaci în același timp în care pronunță numele. Zgomotul e asurzitor, sângele e cald pe mâini, iar sentimentul dreptății e atât de satisfăcător.

Mă dau jos de pe trupul inert al lui Norman. Arma îmi cade din mână zăngănind. O stare de oboseală mă cuprinde. Am luptat și acum, după atâta amar de vreme, am învins.

* * *

Au trecut săptămâni fără șir de când sunt în spital. Doctorii mi-au spus că sufăr de ceva numit personalitate disonantă? Aaa nu, disociativă, așa. Sufăr de personalitate disociativă. Adică în mine trăiesc mai multe persoane. Din această cauză aveam pierderi de memorie și mă trezeam în alte locuri. Am fost supusă hipnozei și altor investigații lungi, ca doctorii să afle *câte* suntem. Faceți cunoștință cu Evelyn, personalitatea justițiară și păstrătoarea amintirilor mele, și Trinity, personalitatea artistică și zeița mea interioară. Două extreme, dar care aparent m-au ținut în „echilibru”.

Norman, soțul meu, a murit. Ucis de mine, dar nu de mine. Sper că înțelegeți ce vreau să zic. Oricum nici eu nu o fac, deci stați liniștiți. Sunt anchetată de poliție pentru asta. Vor să afle dacă am avut sau nu discernământ asupra faptei. O vecină a sunat la 911 în noaptea aceea, după ce a auzit sunetul împușcăturii și, probabil, și-a dat seama că nu e parte din telenovela spaniolă pe care o urmărea.

Am fost întrebată dacă îmi aduc aminte ceva. Le-am răspuns că nu, și nu doar ca să pledez nevinovată. Mi-au relatat faptul că m-au găsit întinsă, stropită cu sânge, dormind aproape zâmbind lângă cadavru, ba mai mult, începusem să râd isteric după ce m-au încătușat. Am fost plimbată între spital și secția de poliție de atunci. Mama a fost în tot acest timp lângă mine. Debusolată. Speriată. De situație. Și de mine.

Astăzi trebuie să fiu externată. Dar nu voi mai fi niciodată lăsată singură. Voi avea zilnic ședințe cu un psihiatru, dar și cu un psiho-

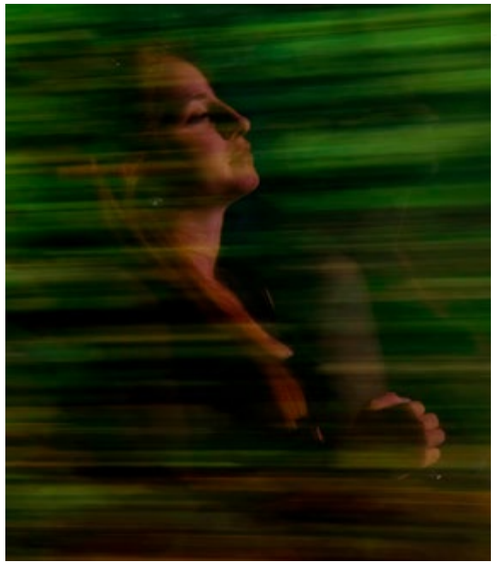

Grafică: Daniel Moloci

log pentru a putea trece peste trauma morții soțului meu. Va trebui să încep un tratament ceva mai încolo care să anihileze acele părți din creier care se cred altcineva. În funcție de cum decurge ancheta, sunt șanse 50–50 să fiu închisă, fie într-un ospiciu, fie în închisoare.

Îmi țin picioarele atârnate peste marginea patului. Nu vreau să fiu aruncată în lume. Nu vreau să mai rănesc pe cineva. Nu vreau să mai fiu *eu*.

Mi se adună lacrimi la colțurile ochilor și îmi tremură buza de jos. Îmi duc mâna stângă la burtă când simt o lovitură ușoară. Aproape patru luni… Oh, am uitat să vă zic… Sunt însărcinată. Felicitări mie!

Mă ridic în picioare hotărâtă să fac față propriei mele vieți care încearcă să mă doboare.

Lume, aceasta e povestea mea. O poveste adevărată despre cine *nu* sunt.

Clatin din cap imperceptibil și șoptesc, mai mult pentru mine însămi, două cuvinte:

— Sunt nebună…

** Numele protagonistei Sienna Preons este o anagramă de la expresia „insane person”, în engleză, original, care se traduce „persoană nebună”. Am încercat să creez astfel un simbol al faptului că nu ne putem ascunde de natura noastră primară și că aceasta ne marchează existența, oricât negăm sau fugim.*

Un Harap-Alb... contemporan

Grafică: Alexandra Precop, clasa a IX-a B

Echipa celor de la Crimă Organizată, condusă de căpitanul Verde, era binecunoscută în sectorul cel mai dens populat al metropolei. Detectivul M participase la diverse cazuri, unde lucrase sub acoperire, remarcându-se prin inteligența și abilitatea cu care a acționat, ducându-și la bun sfârșit misiunile.

În urmă cu câteva zile, vestea răpirii fiicei căpitanului Roșu, șeful secției Antidrog din sectorul vecin, a făcut vâlvă în Mass-Media. Demersurile făcute de poliție, în acest caz, duceau într-un punct mort. Se știa că banda răpitorilor era condusă de un tip periculos numit Spânu. Singura variantă era infiltrarea, în cadrul rețelei de trafic de persoane, a unui detectiv.

Evident, rolul i-a fost atribuit detectivului M. În urma unei scurte pregătiri, acesta a fost informat în legătură cu obiceiurile și activitățile zilnice ale lui Spânu. Ca să câștige încrederea traficantului, M a fost nevoit să execute mai multe sarcini: să jefuiască un magazin de bijuterii, să introducă bani falși într-o operațiune de schimb. Pe toate acestea, detectivul le-a îndeplinit folosindu-se, pe ascuns, de serviciile voluntarilor care ajutau poliția în cazurile extreme, poreclele lor fiind: Flămânzilă, Ochilă, Setilă, Gerilă, Păsări-Lăți-Lungilă. În cele din urmă, a putut să o vadă și pe fata răpită. Urma să fie vândută unui Șeic din Emirate care era dispus să plătească o sumă fabuloasă traficanților.

Ce-a urmat, vă puteți închipui: bolidul pe două roți, moștenit de detectiv de la tatăl său, fost pilot de curse, a zburat precum calul fermecat din poveste, ca gândul și ca gândul, aducând-o înapoi în sânul familiei. Pe drumul de întoarcere, frumoasa domnișoară, deși speriată de ceea ce i s-ar fi putut întâmpla, l-a plăcut pe chipeșul detectiv pentru curaj, determinare, inteligență și... simțul umorului atât de bine dezvoltat, care au făcut-o să ajungă acasă cu zâmbetul pe buze. Sentimentele au fost reciproce, detectivul M, fiind vrăjit de frumusețea fetei, dublată de o inteligență pe măsură.

Rețeaua de traficanți a fost anihilată. Odată prins Spânu, trădările care au urmat în săptămânile de după acest eveniment au dus la capturarea întregii rețele. Pedepsele date celor vinovați au fost pe măsura faptelor grave săvârșite, iar cea a Spânului a fost detenția pe viață într-o închisoare de maximă securitate.

Detectivul M, pe lângă laudele superiorilor săi, a primit și o avansare în grad. Surprizele plăcute au continuat: superba domnișoară Roșu a devenit logodnica sa, iar colegii de serviciu și prietenii l-au numit cu simpatie Harap-Alb. Povestea nu se termină aici, detectivul fiind și azi etalonul echipei de Crimă Organizată, împărtășind din bogata sa experiență profesională detectivilor ucenici.

Anamaria Brechler,
clasa a IX-a C

Visul unei zile de vacanță

(fragment de nuvelă)

Mult-așteptata lună iunie își făcea intrarea aducând cu ea căldura exagerată și obositoare oferită de soare. Reminiscențele unei brize primăvăratice puteau fi simțite, însă nu ajutau foarte mult la combaterea numărului ridicat de grade celsius.

Pe un trotuar aglomerat se remarcă o figură neliniștită care, într-o grabă impresionantă, își croiește drum prin mulțimea de oameni. Acesta era George, un adolescent anxios căruia abia îi începură a crește primele fire ale mustății pubertine. Cărând un rucsac umplut până la deformare, acesta se grăbește spre gară. Ajuns acolo, George este încântat de întârzierea anticipată a trenului, CFR-ul nefiind cunoscut pentru punctualitatea sa excepțională. În timp ce se așază pe una dintre băncile de condiție deplorabilă oferite de gară, acesta reușește să își tragă răsuflarea și să schițeze un zâmbet. După o întârziere de numai o oră trenul intră în gară. Oamenii prezenți ignoră complet ideea de a forma o coadă controlată și încep să se îmbulzească în tren, chiar în timp ce pasagerii încercau să coboare.

Controlat de efectul de turmă, George se repede și el în tren încercând să găsească locul marcat pe biletul. Cabina lui se întâmpla să fie goală când acesta își făcu apariția, iar uitându-se pe bilet, se așeză lângă geam și își puse rucsacul la picioare. După ce conductorul își termină cafeaua și țigara binemeritată, trenul porni spre următoarea stație. Imaginile neimpresionante, dar frumoase pe care le avea de oferit țara românească și căldura aproape insuportabilă începură să îi tragă în jos pleoapele lui George. Astfel, după câteva minute acesta dormea dus.

Grafica: Călin Parascan,
clasa a XII-a C

George se afla pe șinele de tren, fără rucsac, fără a se putea mișca. Acesta observă, venind cu o viteză alarmantă, trenul. Realizând situația în care se afla, simțea nevoia de a se panica, însă era cuprins de un sentiment sumbru de resemnare. Trenul se apropia din ce în ce mai repede, iar în loc de claxon, George auzea din ce în ce mai tare un strigăt răgușit care exclama „Băiete! Băiete!". Fix înainte de contactul cu fața trenului, George se trezi tresărind și, astfel, dădu cu genunchiul de mica măsuță din fața lui. Cu privirea confuză se îndreptă spre elementul care l-a trezit. Un controlor înalt, pălit de vârstă stătea în fața lui cu o privire încruntată.

— Biletul, tinere, ce e cu tine?

Stâlcind un „Mă scuzați", George începu să caute biletul. După câteva secunde stânjenitoare acesta realiză că nu mai are biletul la el.

— Umbli fără bilet, nu?

— Nu... că îl aveam dar...

— Mda, m-ai convins. Păi, și ce facem cu tine? Ești elev?

— Ăăăh, da!

— Ia dă să văd carnetul.

George îi înmână speriat și intimidat carnetul de note controlorului care începu să se uite suspect prin el.

— Aoleu, da ăsta nici măcar nu e vizat pe anul ăsta.

În acel moment George începu să regrete amarnic chiulitul de la ora de dirigenție, însă îl cuprinse iar acea resemnare ciudată din vis.

— Bă, da notele îs bune. Hai să zicem treacă-meargă de data asta, da să nu te mai prind că umbli fără bilet.

— Da, mulțumesc frumos.

Astfel, scăpând de acel moment jenant, George se relaxă în scaunul lui până la următoarea stație. Însă, după oprirea trenului și coborârea lui George acesta realiză că și-a ratat destinația în timp ce dormea. Rușine, dar și frustrare îl cuprinse pe George, în timp ce acesta luă un loc în așteptarea altui tren și speră că încă visează.

Matei Sfîrnaciuc, clasa a X-a B

Povestea lui Puzzle

Ningea... Ningea cu fulgi mari și pufoși ce găteau pământul de sărbătoare, căci Crăciunul era aproape. Copacii erau pudrați cu zahăr, iar din casele ascunse sub căciuli de omăt se zărea câte o luminiță ce-ți umplea sufletul de speranță. Era o seară magică de iarnă în care poveștile prindeau aripi și deveneau realitate.

Cristian, soția sa, Cristina, și fiica lor, Gabriela, își petreceau Ajunul Crăciunului cântând colinde în jurul focului și mâncând turtă dulce, când, deodată, Gabriela, înnebunită de „Povestea lui Harap-Alb", a spus:

— Tată, eu cred că doar în basme adevărul iese întotdeauna la iveală și cei buni înving, căci în viața reală bunătatea nu este apreciată, iar oamenii răi sunt peste tot și din cauza lor lumea este un loc atât de periculos...

Auzind aceste cuvinte, lui Cristian, i-a încolțit în minte o amintire de mult uitată, dar care i-a schimbat viața pentru totdeauna. A întrebat-o pe fetiță dacă i-ar plăcea să asculte o „poveste" adevărată, iar ea, curioasă din fire, a acceptat și, astfel, Cristian a început a depăna firul poveștii...

Grafică: Anamaria Cernovschi, clasa a XI-a F

Acum mult timp, tot în preajma Crăciunului, tatăl meu a hotărât că eu voi conduce laboratorul său de cercetare din București fiind cel mai priceput în aceste domeniu dintre cei doi frați mai mari ai mei. Chiar înainte de a prelua conducerea, tata mi-a spus:

— Cristian, tu ești bun la suflet și deștept și știu că te vei descurca în viață atât timp cât îți vei asculta instinctul, dar niciodată să nu te încrezi în oamenii care umblă doar după avere; ferește-te de ei!

Ce multă dreptate a avut tata, dar eu, naiv pe vremea aceea, nu am ținut cont de sfatul lui...

Câteva săptămâni mai târziu am fost chemat în Franța, în orașul Colmar, unde era cel mai renumit laborator de cercetare din Europa pentru a-i ajuta pe savanții de acolo să creeze un vaccin contra virusului SarsCov2 ce distrugea întreaga lume. Am fost uimit când mi-au cerut ajutorul, căci nu mă cunoșteau în persoană, dar am acceptat cu bucurie. Din cauza lipsei mele de experiență, doctorul Spânu, un membru al consiliului de administrație al laboratorului pe care îl conduceam, s-a oferit să-mi fie tovarăș de drum, iar eu, ignorând sentimentul neplăcut pe care l-am avut în privința lui, am acceptat. Am pornit spre Franța, dar pe drum Spânu a început să se poarte ciudat:

— Cristian, doar eu știu formula vaccinului, ți-o voi da doar dacă îmi vei deveni asistent, iar eu voi fi managerul laboratorului; nu trebuie să spui nimănui despre pactul nostru!

Din dorința de a salva cât mai repede viețile oamenilor, am acceptat planul diabolic al lui Spânu și atunci, mi-am dat seama că nu am respectat sfatul tatălui meu, iar acesta era omul care-mi voia doar averea. Când am ajuns în Colmar, Spânu s-a prezentat drept moștenitorul laboratorului din București, iar mie mi-a dat o poreclă: Puzzle[1] și având în vedere că eram într-o mare încurcătură, cred că mi s-a potrivit.

La câteva zile după sosirea noastră, oamenii de știință i-au dat lui Spânu sarcina de a face un experiment pentru a ajuta studiul vaccinului să evolueze. Fiind asistentul lui, a trebuit să rezolv problema. M-am sfătuit cu Siri, robotul mașinii mele, și aceasta mi-a amintit de prietenul meu din facultate, Lucian, care a devenit om de știință în Franța. I-am cerut ajutorul și împreună am reușit să facem experimentul, trecând cu bine peste încercarea lui Spânu. După această sarcină dusă la bun sfârșit, a trebuit să inventez o instalație cibernetică și, îndrumat tot de Siri, am apelat la Cristina, colega mea din liceu. Ea m-a ajutat și, spre surprinderea mea, și-a dat seama că ceva nu este în regulă cu mine, dar din cauza promisiunii făcute lui Spânu, nu i-am putut spune nimic.

Zilele au trecut, iar savanții au descoperit vaccinul! Eram atât de bucuros, dar încă nu-mi recuperasem identitatea... Panica a pus stăpânire pe mine, dar, deodată, în acea încăpere au apărut Cristina și Lucian. Prietenii mei și-au dat seama de planul lui Spânu și l-au demascat, iar Cristina a spus:

— Puzzle a făcut, de fapt, experimentul și a creat instalația cibernetică, iar numele său adevărat este Cristian, moștenitorul laboratorului din București!

Toți au rămas uimiți, dar au crezut-o pe colega mea, iar eu mi-am recăpătat adevărata identitate. După aceste câteva săptămâni petrecute în Franța, mi-am dat seama că am devenit mai încrezător în mine și eram cu adevărat gata să conduc un laborator de cercetare.

De asemenea, pentru a plăti pentru faptele sale, lui Spânu i s-a interzis să mai lucreze în domeniul cercetării și a devenit îngrijitor la grădina zoologică din București.

Timpul a trecut în neștire, iar Cristian și-a încheiat povestirea. Fetița a rămas uimită de întâmplarea prin care au trecut părinții ei și și-a dat seama de un lucru: atât timp cât crezi și îți dorești ceva cu adevărat, visele se împlinesc, iar adevărul va ieși mereu la suprafață oricât de multe minciuni ar exista în lume. Important este să nu-ți pierzi speranța și să încerci să găsești soluții pentru toate necazurile care te copleșesc.

Va fi bine!

Andra Văcaru, clasa a IX-a C

Grafică: Bianca Pătrăucean, clasa a IX-a E

[1] *puzzle* (verb în engleză)= a încurca pe cineva, a pune pe cineva în dificultate;

Planeta roșie blestemată

Nimeni nu știe de unde ți se poate ivi norocul. N-aș fi crezut vreodată că cel mai mic și neînsemnat lucru te poate face să trăiești o experiență unică în viață.

Acum doi ani am cumpărat o cutie obișnuită de cereale. Firma, cunoscută internațional, făcea un parteneriat cu NASA, în scopul trimiterii primilor oameni pe planeta Marte. Inițial nu i-am acordat importanță codului inscripționat pe ambalaj, dar ideea de a încerca fără a avea nimic de pierdut mi-a străpuns mintea ca un fulger. Am intrat pe site-ul lor și am completat datele, dar fără a anticipa miracolul.

O lună mai târziu am fost contactată, deoarece în urma tragerii la sorți, câștigasem marele premiu: o vizită pe Marte. Următoarele patru săptămâni le-am pregătit antrenându-mă pentru pericolele planetei necunoscute, alături de alți trei norocoși, iar în ziua cea mare mi-am îmbrăcat costumul de astronaut, m-am uitat din nou spre Pământ, și aproape am izbucnit în lacrimi. Tot ce iubeam: familie, prieteni, locuri dragi, le lăsam pe toate în urmă pentru a trăi timp de șase luni șansa vieții mele. Am pășit cu încredere în nava ce avea să ne ducă departe și m-am uitat din nou în urmă. Apoi m-am concentrat să nu mă înghită scaunul deoarece ieșirea din atmosferă nu este prea prietenoasă. Se simte ca și cum un aspirator gigant te trage înăutru și i te opui. Apoi totul a părut un vis. Centura de siguranță devenise inutilă deoarce am început să plutim, admirând prin geam sumedenia de stele.

Aterizarea a finalizat joaca de-a gravitația. Ușa navei s-a deschis iar în fața noastră se întindea un tărâm la fel de misterios și provocator în sine, însă curiozitatea mă măcina să pășesc pe pământul nemaivăzut. Cât despre împrejurări, este greu de descris în cuvinte pământești. Un nisip mișcător fierbinte, bolborosind, stătea pe post de „sol”. Pe ici și colo țâșnea câte un lichid roșu, prăjind nisipul și întorcându-se la loc. Restul din jur era complet negru, o infinitate de întuneric nebănuit, prin jur părea că nu se întâmpla mai nimic, însă un lucru ne-a a tras atenția. Într-un crater, în depărtare, se vedea o căsuță nu mai înaltă de doi metri, dar destul de sinistră. Am decis să o inspectăm, deși teama pericolului se instalase instant. Nu am cuvinte să descriu căsuța. Pot spune doar că părea făcută din fier încins, acoperișul din oase, iar în grădina din jurul său creștea un soi de plantă ce ardea pământul, se topea iar apoi își relua procesul. Am apăsat butonul soneriei și un mic extraterestru, neavând mai mult de jumătate de metru, ne-a deschis.

— *Come in, let's drink some tea!* (Intrați și haideți să beți un ceai!)

Mi s-a părut ciudat că vorbea limba engleză, și cu toate acestea îl înțelegeam perfect. În locuința sinistră, o măsuță, un foc în jurul căruia se aflau vase de gătit de o culoare bizară, șase scăunele cu un singur picior și în întuneric, un cufăr imens în care nu doream să știu ce se află.

Ni s-au pus în față niște farfurioare ovale, nu foarte adânci, făcute parcă din nisipul de afară, având puțin lichid de un albastru atât de intens încât mă usturau ochii.

— Ce este aceasta? am întrebat.

— *Just drink and Mars will become your home!* (Doar beți și Marte va deveni casa voastră)

Fără tragere de inimă, am luat o gură din băutura misterioasă și am simțit cum interiorul meu se transformă în solul nisipos care explodează. Privirea mi s-a încețoșat și am căzut pe podea alături de ceilalți membrii ai echipajului, lumea învârtindu-se în jurul meu și cascheta costumului devenind din ce în ce mai grea. Tot ce am mai putut auzi a fost:

— *Goodbye, friends! See you soon!* (La revedere, prieteni! Ne revedem curând!)

Tot ce a urmat a fost neclar, fără logică și cu totul de pe o altă planetă. Simțeam că un sentiment ciudat se lupta în mine. Nu știam ce eram sau unde mă aflam, nu puteam simți realitatea, nu vădeam nimic, nu auzeam nimic. Totul părea imposibil, chiar și existența. Doar un gând care mă mai ținea în viață, și anume cel că trebuia să mă întorc pe Pământ, să îi avertizez pe oameni să stea departe de Marte, dar în acele momente am pierdut contactul. Nu am mai știut nimic probabil o bună perioadă de timp. Însă acea rază de speranță a reapărut, într-un mod familiar. Tot nu aveam vreo idee despre locația mea, dar un aer pământesc îmi trecea prin plămâni. Trebuia să fac ceva înainte de a fi prea târziu. M-am imaginat pe mine, așa cum mă aminteam, când am îmbrăcat costumul, când am părăsit planeta, când am aterizat pe Marte și am zărit căsuța. Mi-am canalizat toată energia pentru a face o mișcare, în speranța că cineva avea sa mă vadă că trăiesc. Nimic nu mergea, aproape că pierdusem legătura, când ceva ce ar fi trebuit să fie brațul meu stâng s-a mișcat. M-a cuprins o durere de nedescris și am cedat, nu am mai simțit corpul și am căzut din nou în vid. După ceva timp am început să văd un firicel din lumina soarelui. Îmi doream să țip de fericire, deși nu puteam. Am deschis doar ochii pe jumătate și a fost de ajuns. Lângă mine, o voce gâtuită a exclamat:

— Trăiești!

Nu înțelegeam ce se întâmplă dar un singur cuvânt m-a făcut să realizez că nu fusese în zadar, reușisem să scap de oriunde am fost iar acum eram în siguranță. Femeia care vorbise a venit mai aproape și atunci am putut vedea mai bine. Era doctor.

— E o minune! Nimeni n-ar fi dat vreo șansă! Nu vorbi acum, odihnește-te, nu vrem să pierdem ultimul supraviețuitor!

Ultimul supraviețuitor... Eram singura care scăpase? Ce s-a întâmplat pe Marte? Cum revenisem pe Terra? Toate întrebările mă dureau, așa că am ascultat sfatul.

Am petrecut câteva zile fără a putea vorbi sau mișca. Înțelegeam oamenii, gândeam, dar nu puteam comunica. Când am fost capabilă cât de cât să interacționez, doctorii mi-au povestit cum căzusem din cer la propriu și că mă aflam într-o stare extrem de gravă, aproximativ 95% din corp ars și nimeni nu ar mai fi dat nici măcar o șansă de supraviețuire. Am stat trei luni inconștientă până am deschis ochii și am văzut acea doctoriță.

La 10 minute după ce nava aterizase pe Marte, toate legăturile au fost întrerupte. Chiar și acum, experții își folosesc cele mai bune aparate pentru a examina locul însă nu există urmă nici de navă, nici de alți oameni și nici de vreo căsuță din fier încins. Eu eram singurul lucru rămas din acest experiment eșuat. Alături de mine, fusese trimisă o scrisoare ciudată care este încă în descifrare, deși cei mai mulți prezic minim 20 de ani pentru a fi capabili să o deslușim.

Auzind toate acestea, m-am uitat pe încheietura dreaptă unde era inscripționat un simbol din casa extraterestră împreună cu cele două cuvinte „Goodbye, friends!”.

Probabil singurul motiv pentru care m-au cruțat a fost ca să îi avertizez pe oameni să stea departe de ei. Oare marțienii nu își doresc să fie descoperiți? Ascund poate secrete pe care pământenii nu trebuie să le știe? Sau poate nu sunt destul de evoluați ca civilizație pentru a le înțelege...

Alexandra Grosu, clasa a IX-a E

Grafică: Roberta Lungu, clasa a XII-a C

Valentin Nicolaescu – clasa a XII-a A

„Cuvintele sunt focul ce arde veșnic, iar creația este iadul prin care trece un artist pentru a înțelege divinul.”

Dansul umbrelor

Într-o încăpere goală, cu trista-i atmosferă,
apare ca un chip de lut,
ca o sculptură de Brâncuși,
un chip necunoscut.
O umbră,
ce dansează cumplit,
e singură și parcă ferit
de orice zâmbet, zâmbește!
Și dansul ei,
un dans suav,
preschimbă lumina și sunetul grav
de întuneric,
într-o dulce, dulce simfonie.
E singură și tace,
dar zeii o-nțeleg, vorbește divin...
când dansu-i destin,
Și doar cu lumină, lumină se face,
și șoapte în revers,
se-aud șoptind...iar șoapte,
Un legământ aproape șters,
ce îi ghidează pașii,
ca soldații, fruntașii,
Ea își sacrifică dansul
când dansează cumplit!
Deodată strălucește cerul,
deodată un sunet din stele se aude
și dansul s-a oprit...
Și umbra a fugit
de propria ei soartă,
de viața ei ca arta,
și privirea mea rămâne ațintită
spre acea încăpere,
unde întunericul avea putere,
Și umbra dansa, dansa cumplit!
încă o dragoste și nimic de iubit!

Grafică: Alexandra Boicu, clasa a XI-a G

Șoapte

Apare în vis, ca-n orice altă noapte...
o voce străină
se aude;
în șoapte prea stranii,
cu ritmuri ciudate,
se aude...
Ca un ecou prea grav,
cu acorduri vioaie de pian,
răsună în negrul, prea negrul vis
O voce ce-mi pare
un sunet suav!
Se aude aproape,
o simt în vibrațiile din venele mele,
o simt...
E așa departe? Se duce departe?
E doar un vis? Sau mă pierd printre iele?
Sau doar halucinez de la tristețe?
Și vocea apare!
se estompează treptat...
un descântec străvechi...în surdină,
e tot ce aud.
Și pare real, nespus de firesc!
Traduc în cuvinte, greoaie de sensuri,
ceea ce vocea-mi dictează,
un ritual parcă ceresc...
resimt nevroză și groază!
Și vocea iar a dispărut.
Răsare în noapte, o siluetă bizară
un corp de fantomă cu privirea amară;
Se distinge în liniștea acută,
iar șoapte de îngeri,
și strigă în șoaptă, „iubirea-i pierdută!”
Dar ce iubire?!
Un sunet aud, o voce în gânduri...
mă pierd printre rânduri!
Asta nu-i iubire!
E doar un început vremelnic,
poate nebunie,
sau doar un episod mai trist,
de care nimeni, dar nimeni nu mai știe.

Dreptate

Dreptate, dreptate
în lume uitate
inimi de ceară-
cu lacrimi uscate pe steaguri fâșii
din lupte macabre,
doar pentru dreptate.
Dreptate și lege,
în lut de morminte,
se-ascunde un suflet
ce vag scrijelește...pe sicrie,
o lege nescrisă, marcată prin urlet,
„Dreptatea înseamnă mândrie!”
Dreptate, dreptate...
ecou nu există,
în lumea prea dură, fără urmă de viață,
când răul persistă-
și oamenii mor...
și leac nu avem,
la ură și război...doar moarte!
Dreptate...e doar un mit.
Avem nevoie de dreptate!
Justiție, egalitate
Sau, poate, măcar o urmă de uman.

Monolog de noapte

Te adorm
pe prispa visurilor mele,
și îți șoptesc
cu inima iubire;
aștept să-mi dai
scrisoare de răspuns,
sau măcar...
de nu mă vrei, de știre;
și-apoi să ne pierdem
prin stele
sau singur
să mă cred lunatic,
și să-ți ajung în gându-ți,
când somnul
te cufundă într-un vis pragmatic.

Oare iubesc?

Călare pe vise de mult uitate
prin cer de stele vii,
aleargă continuu, dorința și gândul
să scape de a ta privire
când revii,
când te întorci, când reapari
în suflet,
când mișelește mă condamni
la urlet.
când simt cam depravat
cu gândul
și-aud bătăi de inimă
de-a rândul;
- doar pentru tine!
Și parcă e toamnă, nu știu,
nici de vară, de iarnă...
e noaptea târziu
și dorm, și stele, și luna, și vântul,
mă simt iar singur...
doar eu și pământul.
Doar eu si cu mine,
că tu mi-ești vis,
doar eu și cu tine,
eu sunt infern, tu paradis,
doar noapte și noapte...
nu râset, doar plâns,
aud o voce
dar în șoapte,
ce mă îndruma să privesc,
spre tine;
Și cu sufletul, cu inima,
să îți mărturisesc - ce simt!

Grafică: Cezar-Paul Ciubotaru, clasa a XI-a A

Delia-Georgiana Ungurean, clasa a IX-a E

DE-AȘ FI ...

De-aș fi o rază de soare
De lumină
Aș inunda pământul
Să simt puterea grea a lumii.
De-aș fi un râu de lacrimi și suspine
Aș încălzi pământul
Cu dor, tăcere, mângâiere.
Și-ncet să cad pe pătura fierbinte
Învăluită-n flori, și fluturi, și dorințe.
De-aș fi iubirea veșnic încercată
Aș însoți lumina din palme presărată,
Și ploaia de dor, și vise pline
Și aș cădea pe moale, nefiind suspine.

VISUL

În vis un înger se-arată,
Coboară-ncet și lin spre mine
Și-mi spune în șoaptă:
Să râd, să cânt să mă simt bine.

Dar grav și dureros e pentru mine
Voința mea fără de vlagă,
Idee surdă ce-ntreține
Întregul fir al amintirii.

Dulce, sărat, amar e gândul,
Și nicio bucurie...
Încet și greu, e plin parfumul
De-arome dragi și iasomie.

EU

E noapte goală, străină,
E sufletul meu,
E lumea întreagă, haină,
E tot ce sunt eu.
E visul de mâine, gol,
E sufletul meu.
E sunetul mării, duios
E tot ce sunt eu.
E vântul aprig, nebun,
E tot ce sunt ... eu.
Eu? Cine sunt eu?
Nu știu, mă întreb mereu.
Un sunet amar, un zâmbet, o noapte, un vis ...
Poate doar un suflet... trist.

Grafică: Raluca Mironiuc, clasa a XII-a C

Clara Jolobai, clasa XII-a H

Alma...

Iar!
În mijloc de noapte tresar
Și e frig,
Dar e jar...
În minte-mi piroane parcă se-nfig.
Alma! Ea este, mă farmă!
Tresare, se zbate, nu vrea să doarmă
Și-n tăcere
Se sfarmă
Umbra coșmarului de noapte și-nviere...
Alma mater... aiurea!
Numai grija minții n-o are! Ea nu vrea
Să facă
Totul să-mi placă
Așa cum îmi place când vibrează pădurea
Cu care m-asemăn atât
Fiindcă pe ambele ne-adoră
Când nu ni-i urât
Toți cei care
Vor scăpare
Și-n întunericul lor crâmpeie de aurora.
Gânduri...
Ale Almei roade! Vin
Și zidesc ca gardul cu scânduri
Tărâm divin
Și fără chin
În care sunt universuri largi printre rânduri.
Alma Mater...
Mater Alma...
Mereu imprevizibilă!
Parcă te-ar lovi cu palma
Invizibilă.
Of! Fiori vii,
Ai Almei fii
Zglobii,
Mă lăsați odată?

Lume către Om

Dacă încet veni-ar ploaia,
Dacă ne-am doborî în scrum,
Dac-ar veni acum un înger
Și-ar șterge tot ce-i stă în drum,

Dacă popoare ar apune,
Și de s-ar stinge orice stea
Nu ar putea nimic din astea
Să schimbe-n rău durerea mea...

Însă de s-ar crea o minte
Să înglobeze bunul gând,
De-ar face-a setei oaste mare
Cu binele un legământ,
Atunci eu aș uita suspinul,
Durerea-mi râu ar îneca
Alt spațiu larg decât acesta
Și într-o clipă s-ar seca.

Asfixie

În jurul temniței
Pustii de pământ
Și verzi de viața
Ce crește din pomii
Stârpiți de lumină
Stăm noi obosiți
Și arși de căldură
Întrebându-ne: „Oare
Veni-va un nou Ierusalim
Din norii pătrați
De pe cerul azur
Și fără de ploi?”

Dioda opuselor – 1. Întuneric

Grafică: Cezar Paul Ciubotaru, clasa a XI-a A

O, tu lucrul dintâi și din urmă,
Singurul paznic al nopții din noi,
Singurul lucru ce uneori
Ne ține în viață!
O, haos profund și repaos total
Care ascunde totul, de la viață la minte
La însăși suflarea firii care există
Sub o capă letală
A imaginii ideale de vid perfect,
Chintesențial!
O, lucru, O, LUCRU!
Ce lucru nu ești,
Și ființă nu ești
Și se pare că vei copleși totul până la urmă,

O, soartă inevitabilă!
De ce ți-au dat oamenii
Nume așa scurte, lipsite de esență?
Dar așa se întâmplă
Când încerci să sintetizezi ce-a fost înaintea Facerii Lumii
În numai patru silabe:
Întuneric!
Poate așa vom sfârși cu toți,
Dacă nu te avem în vizoarele minților noastre
Pe tine, glorioasă particulă
A firii.

Grafică: Cezar Paul Ciubotaru, clasa a XI-a A

Dioda opuselor – 2. Lumină

Uneori simt
Că tu ești singurul lucru
Pentru care trăiesc,
Pentru care voi muri și mor câte puțin cu orice clipă,
Pentru care scriu,
Pentru care doresc,
Pentru care vreau să exist
Adică să ies (ex-ista) din această lume
Prea banală
Pentru care eu sunt prea complexă.
Nu am ce spune,
Ești concretizarea Divinului Creator
În trei silabe
Și miliarde
De părți în care te împarți
Pentru binele nostru,
Al celor care ex-istăm
Și vom ex-ista mereu.
Poeții te cântă,
Eu te admir
Și te numesc entitatea supremă
De care trebuie să se umple mințile,
Inimile
Și sufletele.
Te-au pictat cei dinaintea mea
Într-un nume simplu trisilabic
Pe care îmi permit acum să îl repet:
Lumină.

Haiku

Soare în nămeți,
Mâinile îmi amorțesc...
De ce nu mi-e frig?

Ucide-te, ucide-mă

În zeci de ani, răbdat-am sete
De lucruri ce nu sunt concrete,
Deci azi când lumea-n loc nu stă,
Ucide-te, ucide-mă!

E noapte-ndat' și frunza geme,
De viață lumea grea se teme
Eu tot insist, atâta fă:
Ucide-te, ucide-mă!

În mine, foc arde mocnit
Și stă și este ne-mblânzit
Șoptind din mintea-mi șubredă:
Ucide-te, ucide-mă!

Deci dacă viața mea ți-e bunul
Te rog, te poartă ca nebunul
Și sparge lumea care stă:
Ucide-te, ucide-mă!

Darul

Aveam unul
Apoi am pierdut unul
Și viața unul mi-a dat înapoi.
L-am luat în inima mea de copil, nebănuind
Ce se va petrece mai departe.
Apoi totul a fost exact la fel,
Nici mai rău și nici mai bine decât fusese fără,
Până când
Am auzit acel nume
Care l-a făcut să se activeze.
A început să mă facă
Să mă zbat,
Să visez fără să dorm,
Să fiu într-un cuvânt mai suferindă,
Mai vie
Și cu mult mai mare.
Și acel dar
Cu forma unui ocean
Și în culoarea zilei care va veni
Poartă numele de Iubire.

Ioana Moroșan, clasa a IX-a E

Amintire

Cum în loc să plângă bea
Cum în loc să țipe, arde o țigară
Cum poate fi soarta rea
Așa-mi e viața amară.

Și scrumul cade meschin în scrumieră
El serios, bărbat cu coloană vertebrală
Sta anost, n-avea vreo barieră
Iar privirea-i crudă, imorală .

Mă gândesc la ale lui poveri
Lacrimi ce curg vărsate în neștire
La sentimente ce-i sunt averi,
Și la trecutu-i ce e doar o amintire.

Aș vărsa pe foaie litere
În cuvinte să le strâng apoi,
Cum el o strânge-n brațe-ntr-o simțire
Și nu o lasă să mai arunce cu noroi.

Și iar venin îi curge în vene;
E supărat și abătut;
E săturat de atâtea scene,
Și de tine i-a trecut.

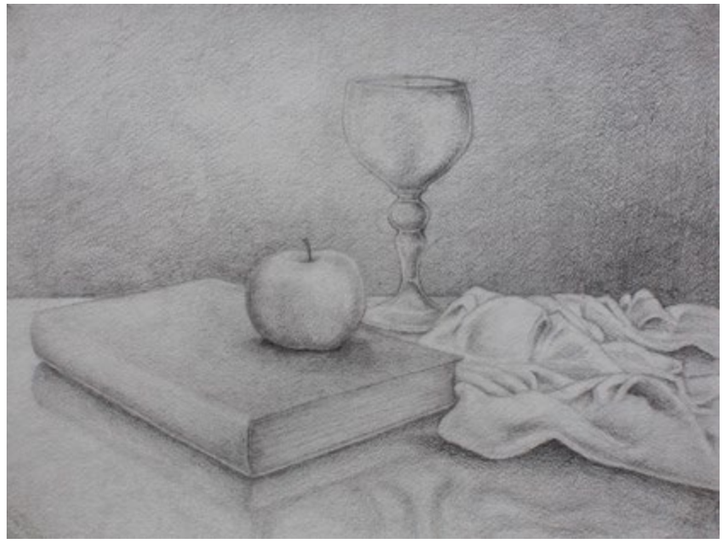

Grafică: Raluca Mironiuc, clasa a XII-a C

Concepții

Doar gândul la tine
Pe mine mă omoară,
Rău îmi e de bine
Greu de viața-mi ușoară.

Și mă complic din simplitate
Și îmi prelungesc agonia,
Extaz de sensibilitate
Lipsește ironia.

Și în ochii tăi mă pierd,
Alerg după stele,
Junglă de asfalt
Și gândurile mele.

Visez la dulcele amar,
La mine moartă vie,
La frumosul meu calvar,
La deșarta armonie.

Dor

Inima mea bate în tine
În locul ei la mine-i un gol
Plin de amar, plin de suspine,
Plin de spice căzute la sol.

Și îmi e dor să-mi fii aici
Să mă veghezi în taină,
Și în șoaptă să îmi zici
Ca-ți sunt ca o haină.

Să mă aperi de alt glas,
De cuvinte ce-n jur roiesc,
De săbii ce mă bag în impas,
De rele ce mă copleșesc .

Și nu-mi uita vorbele-n vânt,
Și nu lăsa flacăra să se stingă;
Sare pe rana-mi pui înfrânt,
Faci ca jarul să mă încingă.

Denisa-Gabriela Dumitrescu, clasa a XII-a E

Războiul realității

Într-un univers complex, dar paralel,
inconștienți de puterea dominatoare a tehnologiei,
suntem străpunși de măreția ciberneticii
fără a realiza discrepanța dintre real și virtual.
Devenim prizonierii unei proprii false existențe,
lipsiți de orice fel de putere.
Alegem să abandonăm realitatea, în schimbul unui tablou al perfecțunii imaginare și
accelerăm procesul dezumanizării prin îndoctrinarea puterii virtuale.
Ignorăm sufletele
și luptăm contra vântului, doar pentru a atinge apogeul modernizării.
Ne atribuim diferite măști, devenind actori în plin teatru,
dar suferim de superficialitate acută.
Promovăm cultul nepăsării, al personalității bipolare și ne îngropăm cu brutalitate
sufletele în cutii de plumb.
Ne seacă de energie, dar suntem în goană după ea,
iar indiferent de principii idolatrizarea tehnologiei lovește societatea.

Grafică: Ungurean Paula, clasa a X-a C

Sunt...

Sunt un fluture venit din amintire,
Venit din visuri limpezi de iubire,
De pe câmpiile strălucitoare ale gândului
Purtat pe aripile vântului.

Sunt o adiere de pe muntele uitării,
Din violetul îndepărtat al zării,
Mișcând frunzele nemuritoare ale brazilor,
De strajă, la porțile veacurilor.

Sunt o rază strălucitoare spre mare,
Desprinsă din atotputernicul soare,
Plăpândă și arzând frenetic,
Al luminii dans poetic.

Sunt un cer stropit de stele,
Străbătut de mii de comete rebele,
Ca o nălucă plutind în văzduh
Pe bolta cerească, un duh.

Sunt un fir de nisip în clepsidra vieții,
Pornind pe drum în pragul dimineții,
Alergând neîncetat către apus,
De lumina lunii sedus.

Sunt un strop de ploaie zglobiu
Udând pământul veșnic viu,
Şi oglindindu-mă în mare,
Sub semnul razelor de soare.

Sunt un val rece și spumegând,
Al norilor curat gând.
Sunt un suflet rătăcit printre stele,
Căutând alinarea în ele...

Sunt un simplu-al vieții trecător,
Pierdut în cântecele de dor,
Gravitând ca licean
În școala- nemărginit ocean.

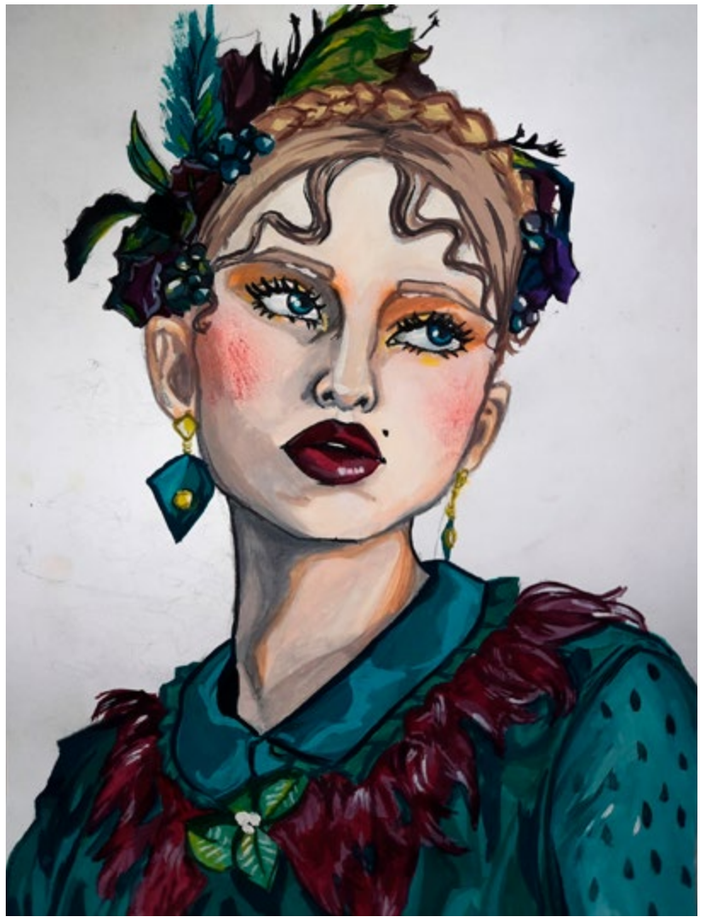

Simina Grigorean, clasa a IX-a D

Grafica: Raluca Mironiuc, clasa XII-a C

Explozie

Văzând sclipirea ochilor tăi
n-am avut aer, nici bătăi
de inimă.
M-am trezit într-un vis,
Niciunde, decât în Paradis...
Încercând să trăiesc real,
nu simulat,
într-un gând necenzurat,
cu sentimente pur naturale,
fără gânduri adiționale.
Dar ești o stea din altă galaxie
o altă explozie, o altă energie,
și sper să stai mereu,
să nu mă faci pulberi
instantaneu...

Sebastian Popovici,
clasa a XII-a C

tu ești glonțul

tu ești glonțul pe care l-aș săruta
de miliarde de ori
înainte să-mi străpungă inima.
tu ești focul pe care l-aș mângâia
de milioane de ori
înainte să-mi pârjolească degetele.
tu ești ciobul pe care l-aș îmbrățișa
de mii de ori
înainte să-mi străbată gâtlejul.
tu ești veninul pe care l-aș desmierda
de sute de ori
înainte să-mi copleșească buzele.
tu ești amarul pe care l-aș căuta
de zeci de ori
înainte să-mi răpească surâsul.
tu ești întunericul pe care l-aș adora
o primă și ultimă oară
înainte să-mi otrăvească sufletul.

Andreea Daniela Bondor,
clasa a XII-a C

Îți amintești?

Îți amintești cum era cândva?
Iubirea dintre noi abia înflorise
Eram amândoi fericiți,
Proaspăt îndrăgostiți,
Iar viața își urma cursul firesc.
Inimile ne băteau sincron,
Dar ne aparțineau.
Ne iubeam,
Dar nu ne temeam.
Iubirea sau ce numeam noi atunci iubire
Era doar o amăgire,
Un vis frumos,
Nedureros,
Dar lipsit de substanță.
Ne iubeam,
Dar continuam să fim două ființe separate.
Ne iubim și acum,
Dar suntem fiecare câte o jumătate
A aceluiași întreg.
Inimile ne sunt legate,
Trupurile-înrobite,
Destinele-înlănțuite.

Theodora Bărbuță, clasa a X-a C

Iubirea

Ce este iubirea?
O salcie ce-mi mângâie fața
Când soarele răsare dimineața,
Un val ce se aruncă în zadar
Și întâlnește primul mal,
Un tril de ciocârlie,
Un verde pe câmpie,
O rază de lumină
În noaptea ce-o să vină.

Iubirea e un cântec,
O strună de vioară
Cu care cântărețul cântat-a odinioară
O doină dulce și amară...

Maria Botezatu, clasa a XII-a C

Orfisme

Pe foi pierdute în neantul sufletelor împlinite,
Pe pagini ce au stors odată mii de lacrimi pribegite,
Plutește-o notă rătăcită-n a muzicii suflare,
Printre cinci șiruri infinite se naște-a ei primă chemare.
Se zbate, vine, iar dispare, se pierde-n crunta cugetare,
În ritmuri neînsuflețite, în îndepărtată zare,
'necându-se neobservată-n valurile vieții,
În marea pururi întristată se vede cu poeții,
Când cruda nepăsare frumosul îl destramă,
Pribeaga și plăpânda notă devine, totuși, mamă...
Din suferință, dor și chin se naște-o altă notă.
După aceasta, șiruri-șiruri, se naște chiar o flotă,
Ce, traversând oceanu-n haotice cuvinte,
Leagă în nemurire sute de piese sfinte
Și suflete străine ce se zbăteau în van,
În clipe de rușine ce par a ține-un an
Iubesc acum aievea profunde portative
Ce cântă-n nemurirea muzicii narative:
Ea spune o poveste prin fiecare notă
Și inimi reînvie, scoțându-le din grotă.
De-atunci pururi răsună concerte muzicale,
De-atunci tot reînvie lucruri ce par banale.
Un strigăt de vioară s-aude stins din cer
Urmată de pianul ce stinge orice ger...
Și totuși... ce e omul să poată a-nțelege
A muzicii chemare, a ei veșnică lege?!

Maria Molea, clasa a IX-a G

Timpul

Timpule...
Ce hoț șiret...
Tu treci pe lângă noi din nou,
Ne furi speranța, tinerețea,
Și le spargi ca pe-un bibelou.

Tu n-ai ce face...
Noi nici atât;
Ăsta e sensul vieții,
De ziua nu s-ar mai sfârși
Noi n-am mai gusta dulceața dimineții.

Iulia Vicol, clasa a IX-a A

Grafica: Iulia Ghenici, clasa a X-a G

Ghid de poezie de iubire – varianta clasică

1. *Cântec în doi* de Lucian Blaga
Am optat pentru această poezie, deoarece, asemenea altor poezii ale poetului Lucian Blaga, reușesc să înțeleg și să intru în atmosfera operei; de asemenea, versurile astrofice fac poezia ceva mai ușor de înțeles. M-a atras sentimentul puternic de iubire dintre cei doi, prezentat printr-o multitudine de figuri de stil, cum ar fi repetitia cuvintelor *noi* și *doi,* care subliniază faptul că pentru cei doi îndrăgostiți, lumea și timpul călătoresc pe lângă ei.

2. *Noi și pământul* de Lucian Blaga
Mi s-a părut interesant modul în care poetul își exprimă sentimentele puternice de dragoste, printr-un limbaj încărcat cu personificări și metafore. Personificările cu valoare hiperbolică însuflețesc, deopotrivă, forțele cosmice și pe cele telurice, stăpânite de acelasi spirit demonic care le conferă atribute magice: „cad", „ține parcă-n mâni", „suflă", „arde". Recomand poezia pentru că poetul sintetizează, în câteva versuri, mersul vieții și importanța iubirii.

3. *Lacul* de Mihai Eminescu
Această operă a fost poezia mea preferată acum ceva timp în urmă. În această poezie se remarcă împletirea armonioasă dintre elementele naturii și elementele vieții. Poetul aspiră printre aceste versuri la o iubire ideală, o poveste imaginată într-un cadru natural rustic. Strofele sunt organizate în ordinea evoluției sentimentelor, de la sentimentul puternic de iubire, speranță, la o dragoste adevarată, apoi la așteptare, până la dezamagire și o tristețe sfâșietoare la final.

4. *Izvorul nopții* de Lucian Blaga
Am ales această operă, deoarece e una dintre creațiile mele preferate. Poezia este alcătuită dintr-o frază amplă, organizată într-o strofă lipsită de rimă, care începe cu vocativul cu încărcătură afectivă, admirativă pentru persoana iubită „frumoaso". Consider că poezia merită citită, deoarece autorul surprinde printr-o simpla frază profunzimea sentimentelor dintre doi îndrăgostiți, pierduți în ochii lor adânci și negri .

5. *Ce bine că ești* de Nichita Stănescu
Poezia aceasta reprezintă o metaforă foarte frumoasă a iubirii. Poetul reușește prin niște cuvinte simple să sintetizeze niște trăiri foarte puternice. Versurile au o structură placută, melodioasă, motiv pentru care poezia a fost transformată într-un cântec. Prin repetitia sintagmei *Ce bine ca ești,* poetul surprinde emoția oricărui îndrăgostit, bucuria că exista o persoană cu atât de multe calități. Poetul este fericit, deoarece s-a întâlnit cu persoana iubită. Acesta se considera insignifiant, în comparatie cu persoana îndrăgită, pe care o consideră un miracol.

6. *Emoție de toamnă* de Nichita Stănescu
Sugerez lectura acestei poezii, deoarece e una dintre cele mai frumoase poezii de dragoste pe care le cunosc. Autorul e îngrijorat din cauză că ar putea să își piardă persoana iubită. Prin sintagmele *acoperă-mi inima cu ceva* sau *mă tem că n-am să te mai văd uneori,* se transmite frica de a fi rănit, dorința de a-i fi protejată inima, măcar cu iluzia că este iubit. Intensitatea sentimentelor este redată de metafora *pietre,* iar *tac* sugerează greutatea de a comunica despre sentimente cu cineva. Poezia este pusă pe un fundal muzical, interpretată de Nicu Alifantis, astfel, ajungând mai cunoscută.

7. *Înger de pază* de Mihai Eminescu
În opinia mea, această operă este una din cele mai bune poezii din literatura română.

Poetul construiește portretul persoanei iubite într-o relație de antiteză, astfel încât în prima strofă iubita este sugerată ca o figură angelică, ulterior fiind comparată cu un demon. Eul creator își subliniază puternicele sale sentimente prin antiteză, persoana iubită fiind totul pentru acesta.

8. *Luceafărul* de Mihai Eminescu

Cu toate că poezia are 99 de strofe, consider că merită citită. Poezia începe ca un basm, cu formula introductivă tipică *A fost o dată ca-n povești/ a fost ca niciodată...*, astfel poetul ne invită în universul operei. Pe parcursul operei, descoperim cum în iubire se poate găsi o cale de autocunoaștere, de a-ți găsi locul în societate. De-a lungul poemului, putem remarca prezența unor personaje sau obiecte, toate fiind de fapt simboluri și concepte filosofice, dar și atitudini umane.

9. *De dragoste* de Nichita Stănescu

Am ales această poezie, deoarece mi-a plăcut mult modul în care poetul își admiră persoană îndrăgită, pe când ea e indiferentă, precum și modul în care o descrie pe iubita sa, o adoră în orice ipostază, chiar plictisită cum era ea.

10. *De-ai ști* de Veronica Micle

Am ales poezia aceasta, deoarece consider că autoarea reușește foarte bine să sugereze o iubire pierdută. Aceasta tânjea după persoana iubită, după toate trăsăturile acestuia. Îi era dor de vocea lui și își dorea mult să fi putut purta o conversație cu el, indiferent dacă era de vorbă bună sau nu. Consider că e o poezie ce merita citită de către toți îndrăgostiții, dar și de cei care apreciaza poezia, în general.

realizat de Ioana Cozaciuc, clasa a IX-a C

Grafică: Irina Moisiuc, clasa a X-a C

Ghid de poezie de iubire – varianta contemporană

10 poezii de iubire

- *„o istorie a emigranților"* – Ruxandra Cesereanu
- *„iubirea"* – Maria Codruț
- ***** – Anastasia Gavrilovici
- *„de când ai plecat"* – Mitoș Micleușanu
- *„Corp boreal"* – Alex Văsieș
- *„metamorfoze"* – Diana Iepure
- *„Poeții, vasele comunicante, biotehnologia, dragostea"* – Ștefan Manasia
- *„Dragoste, tu"* – Iulian Fruntașu
- *„după un film de Marco Ferreri"* – Răzvan Pricop
- *„Suflet la răspântie"* – Flori Cristea

Grafică: Anamaria Cernovshi, clasa a IX-a G

De ce am ales aceste poezii?

Eu nu sunt adepta temei iubirii atunci când vine vorba de lectură, prefer alt tip de lectură, dar aceste poezii sunt într-adevăr diferite și mult mai atractive decât mă așteptam. Acești 10 autori sunt contemporani și, automat, mai puțin cunoscuți pe această „piață" a cititorilor și consumatorilor de poezie ceea ce, după părerea mea, le face mult mai atractive, precum, de altfel, este și iubirea modernă, poate nu atractivă, dar interesantă. Nu mai vorbim despre flori și scrisori de dragoste la fel de des ca până acum sau de **săruturi timide la poartă, ci despre lucruri mult mai vulgare, mai ieșite din comun, mai zvăpăiate, cum, de altfel, este și această generație**. Recomand din suflet aceste poezii și poezia contemporană, în general, deoarece are puterea de a schimba perspective.

realizat de Teodora Păslaru,
clasa a IX-a F

Atelier literar cu tematică istorică

Programa școlară la limba și literatura română, clasa a XI-a, îi provoacă pe elevi, printre altele, să se apropie de originile culturii naționale, interogând texte foarte vechi, cultivând, astfel, o atitudine pozitivă față de limba maternă și recunoașterea rolului acesteia pentru dezvoltarea personală și îmbogățirea orizontului cultural. În acest sens, i-am provocat pe elevii clasei a XI-a E, să realizeze o compoziție, de minumum 250 de cuvinte, în care să insereze următoarele arhaisme: ***megieș, domnietale, maria sa, Țara Rumânească, domnia, vornic, negustor, vlădica, jelanie, proclet, paharnic, boier, hiclean, pre, deacă, Domnedzeu, stolnic, cocon, iatac, a beșteli, beteag***. Aceștia au avut în vedere: utilizarea tuturor modurilor de expunere; plasarea acțiunii într-o epocă trecută; adaptarea discursului personajelor, temei universului arhaic; alegerea unui titlu original. Rezultatele activității au fost absolut remarcabile, pentru că ilustrează puterea de înțelegere, de către elevi, a unei epoci, cu toate frământările ei, și capacitatea de a reda viu, autentic, personaje, acțiuni, conflicte, într-un limbaj specific vremurilor trecute.

prof. Beatrice Halip

Roadele vicleniei

Demult, pe vremuri, în ținuturile îndepărtate și slab cutreierate de picior de om, din Țara Rumânească, se spune că-și duceau veacul doi megieși: Lică, cu frică de Domnedzeu, și Mircea cel hiclean. Și cei doi erau oameni înstăriți la acea vreme, căci aveau dealuri, dealuri de pământ frumos conjurate de garduri cu viță-de-vie, cum rar întâlneai. Din vorbă în vorbă, Mircea a aflat că strugurii lui Lică ajungeau la masa domnească, în paharul lui vădica Nicolae Mavrocordat. Și iată că, într-una din zilele lui maiu, Cel hiclean se hotărăște să se deghizeze și să apară la poarta vecinului său de peste hotare, de-i zice:

— Coane, am bătut în lung și-n lat aieste drumuri, de-am ajuns la poarta domnietale. Poftește-mă un ceas-două să-mi odihnesc ciolanele, iară dacă ai inima curată, să-mi dai o gură de apă, că răsplata mare o fi, dacă nu de la mine, de la Domnedzeu sigur.

Lică, suflet bun de megieș, poftește pe cocon, de-i dă și apă, și bucate, și pat de odihnă. După câteva ceasuri, Lică rupe tăcerea:

— Ce te aduce pe aici, coane?

— Drag boier, străbat țara-n lung și-n lat de vând feliuri de feliuri de semințe, ca aceste plaiuri să dea roade bogate. Sunt un negustor trecut de anii tinereții care-și face traiul din jelania pentru pământ.

— Coane, îl întrerupe Lică, eu pe aceste plaiuri m-am născut, am crescut și am să și mor, însă de-aș putea, aș lua cu mine recolta de struguri pe lumea de dincolo, că așa mi-e de dragă.

— Pentru binele pe care mi l-ai făcut, zice megieșul deghizat, am să-ți dau o licoare ce-ți va fi de folos: stropești recolta și devine mai gustoasă și mai roditoare.

Lică, naiv și surprins de cadoul primit, de îndată s-a dus și-a stropit vița-de-vie. Și iată că a plecat și Mircea, megieșul hiclean, după lăsarea serii, spre casă.

Următoarea zi, Lică a pregătit doi saci din recolta ce părea deja a fi mai gustoasă și a purces către curtea domnească. Ajuns la locul cu pricina, dă stolnicului la preparat vinul pentru domnia sa, Nicolae Mavrocordat, apoi dă ziua bună și pleacă la gospodăria sa.

Grafica: Răileanu Bianca, clasa a XII-a H

Sosit-a ora cinei. Vădica a ieșit din iatac și s-a dus direct la masă împreună cu vornicul și mai marii curții domnești. În miez de cină, l-a poftit pe paharnic să îi deguste vinul cu strugurii de la Lică, cei „roditori". De îndată ce a luat prima înghițitură, degustătorul s-a schimbat la față; a scăpat paharul și a început să tremure. Slujitorii au chemat vracii. După ce paharnicul a fost verificat de-a măruntul, s-a constatat că a fost otrăvit. Auzind acestea, Nicole Mavrocordat s-a înfuriat:

— Ei, de unde atata îndrăzneală? Să fiu eu beteag din pricina unui netrebnic?! De-ndată să-mi fie adus recoltatorul de struguri.

Însuși vornicul cu câțiva boieri credincioși au adus pe Lică în miez de noapte la curte. Agitat, speriat și înfrigurat, sărmanul Lică intră în încăperea cu domnul:

— Măria Ta, din ce pricină am fost chemat?

— M-ai otrăvit! M-ai trădat!

— Se poate, Măria Ta?! Vă sunt credincios.

— Nicidecum! Paharnicul este la infirmerie. Domnedzeu l-a cruțat, ca să nu porți năcazul ducerii lui. Destul că ai otrăvit strugurii!, l-a bețelit principele. Brusc, Lică s-a simțit vinovat; el a stropit strugurii, așadar el l-a otrăvit pe vădică. Naivul megieș a recunoscut fapta necugetată, pe care nu el a izbăvit-o, urmând să fie judecat pentru asta.

Curtea domnească a rămas vreme bună fără struguri, până într-una din zilele în care a apărut megieșul cel hiclean, Mircea, cu recolta sa, care a continuat să aprovizioneze curtea domnească cu roadele sale.

Morala povestirii:

Să încercăm să fim precauți, căci „drumul" vieții nu este întotdeauna „pavat" cu intenții bune.

Să nu profităm de bunătatea sau naivitatea celorlalți pentru propriile scopuri.

Să nu cumpărăm tot ce ni se vinde.

Gabriela-Elena Goraș,
clasa a XI-a E

Cu ghiocelul ofilit de două primăveri

Pe la 1746, când Moldova și Transilvania plângeau după împreunarea cu Țara Rumânească, în Grânarul țărișoarei domnea Vlădișianu. Măria sa era un domn de viță nobilă și prea iubitor de sine. Înalt la stat și mic la sfat, domnia sa avea părul negru ca șmoala și ochii albaștri ca la broaște. Nimeni nu îl întrecea în țoalele pe care le purta, nici măcar colțunii cu chipul său nu îi egala nimeni.

Odată, când se plimba pe valea Oltului, cu armăsaru-i mândru și cu un cocon din est, Vlădișianu se opri brusc și își admiră reflexia în apă, spunându-i:

— Măi, coconule Ioslavin, tu ce ai de spus? Mă poartă poporul ista în gura lui zicând numai și numai laude? Ori ba?

Înghițind în sec, Ioslavin stă pe gânduri cu privire la ce să îi răspundă, știind că altfel de cât „nimnicar” nimeni nu îl bestelește.

— Măria ta, drept să îți spun, la popor trebuie să îi mai dai câte ceva ca să te poarte neîncetat pe buze. Hiclean din fire, coconului nici că îi păsa de domnitorul care se credea falnic, el așteptând ceva în pungă după așa o cugetare.

Pus să contemple la situație, dar încă zgârcit peste măsură, Vlădișianului i se năzări o idee. A mers la castelul său grandios, la vraciul care stătea în beci și îi cere o poțiune:

— Domnietale îți voi da tot ce dorești, răspunse omul chior de un ochi, cu atât mai mult cu cât măria ta are o cauză, după cum gândesc, nobilă.

— Măi gârbovitule, lasă pălăvrăgeala și dă-mi o poțiune care să mă adoarmă ca și cum aș fi mort...

— Dar măria ta, am o poțiune care poate să te omoare direct, de ce să te mai chinui cu somnifere care își pierd efectul?

— Nu degeaba te ținem în beci, că ne prindem urechile cu tine! Dă-mi o poțiune care să nu mă omoare, ci numai să mă prefacă într-un mort, dar doar până în ziua înmormântării.

Vraciul își dă ochiul pe care îl mai avea peste cap și îi dă domnitorului fudul, somniferul. Vlădișianu se îmbracă cu cele mai frumoase țoale, își pune porfira pe pat în iatac și după ce dă pe gât poțiunea rămâne ca și mort. După câteva ore, când domnița intră în odaie îl găsește pe soțul ei fără suflare:

— Măi Vlădișianule, domnul meu, trezește-te amuș și nu mă pune să fac jelanie după tine! Haida, scoală-te, și nu îți mai bate jioc! Și domnitorul nu dădea niciun semn de viață. Îl scutură, îl pălmuiește, biata femeie, și când vede că nu e nimic de el spune ușurată:

— Halal pacoste mai erai și tu! Să mă ierte Domnedzeu că dacă nu te duceai tu pe râpă, de bună voie, nu știu cât mă mai răbdam eu și coconul Ioslavin să te lăsăm să ne toci creierii, proclitule!

Bietul domnitor al Țării Rumânești, pe lângă că îl mânca slava deșartă și zgârcenia, mai avea și o viperă de femeie care își mânca zilele cu un cocon. Neauzind nimic din cele spune de soție, acesta visa la ziua glorioasă în care va învia din morți ca Lazăr, dupa aceea, toată lumea venerându-l și închinându-i-se ca în fața unui sfânt. Dar vraciul, care era mână în mână cu domnița și coconul a dezvăluit secretul acestuia, astfel plănuind să îl facă sa moară de rușine când se trezește.

Fiind un bărbat tânăr și praznicul având multă mâncare făcută de cel mai ales stolnic, la mormântare au fost prezente o sumedenie de oameni: țărani care erau megieșii curții domnești; vornicul, boieri de toate soiurile și rangurile, negustori, betegi și alte mațe goale. Sicriul din lemn de papură era pus afară, împodobit cu mărar ca la săraci, marele domnitor având un ghiocel ofilit de două primăveri pe piept. Când vlădica îl citea în amintirea celor morți, Vlădișianul învie ca prin minune, sculându-se beteag din sicriu cu ghiocelul în mână. Mare i-a fost mirarea că nimeni nu a început să îl aclame sau să i se închine, ci toți au izbucnit în hohote de râs. Îmbrăcat sumar, Vlădișianu purta o pereche de izmene în picățele, pe picioare avea colțunii cu chipul său, iar cămașa de noapte cu broderie a soției, îi dădea tot farmecul. Era bătaia de joc a întregii populații prezente, pănușile de păpușoi de pe cap ducând lumea în delir.

Văzându-se huiduit și luat în râs de toți sărăntocii, Vlădișianul cade mort la pământ. Mare i-a fost bucuria domniței și a lui Ioslavin la vederea acestei scene mult așteptate. Peste faptul că ei erau succesorii la avere, au putut să îl facă de răs pe vecie pe falnicul Vlădișianu.

Dar când le era lumea mai dragă celor doi amanți, un nou rege a venit și a luat cu asalt toată împărăția. Acum, ce doi vicleni au rămas cu ochii în soare, dorindu-și poate să aibă măcar acei colțuni cu chipul lui Vlădișianu pe ei.

Roberta-Eliza Cîrdei, clasa a XI-a E

Grafica: Alexia Tablan, clasa a IX-a C

Tragedie-n zi de nuntă

Se spune ca a fost odată, la Răușei, un sat din Tara Românească, o nunta cum n-a mai fost vreodată. Boierul satului își marită fata cu fiul unui negustor renumit în acea vreme. Au fost invitați o mulțime de oameni importanți, o mulțime de boieri, pana si vornicul satului era prezent. Insa cel mai important dintre oaspeți a fost mșria sa, Bogdan-Vodă, care domnia, în acea vreme, în Moldova. Luase cu el si pe fiu-său, Ștefan, un baiat țanțoș, de 14 ani, îmbracat în veșmânt de catifea cu tichia vișinie pe o sprânceană și cu jugher de oțel la coapsa stângă. Botforii lungi și groși îi treceau de genunchi, iar pintenii de oțel sunau asemenea unor clopoței, semn că feciorul domnesc era și bun călăreț.

Când au sosit toți invitații, au inceput lăutarii a canta de nu se mai auzea o vorba, și toți nuntașii strigau unii la alții ca în câmp. A inceput si ospățul: viței întregi se frigeau în țepoaie de fier, spătarul și spătăreasa îndemnau oaspeții la a înfuleca bucatele aduse, în timp ce paharnicul împreună cu alte slugi umpleau mereu paharele, în special la masa lui Bogdan-Vodă, căci stolnicul îi spuse să fie mereu atent ca voievodul să aibă tot timpul masa plină. Chiuiturile și cântecele au continuat până la lăsarea amurgului, și nici atunci nu s-au oprit. Se apropie de el spătăreasa:

— Sa traiesti, Maria ta, îngâna ea sfioasă, foarte bucuroasă că Vodă veni fără soție. Și să domnești ani mulți, iar dușmanii să cate a-ți fi prieteni!

— Ca să castig prietenia dușmanilor, ar trebui să-i poftesc aici, la matale, și să le dau să guste din aceste plăcinte moldovenești, cu urdă de vaci. Ba unul din dușmani, frate-meu vitreg, Petru Aron, pe hainul acela nu l-ai îndupleca chiar luându-l în brațe !

Cei ce il ascultau începuseră a râde. Râde și spatareasa, rușinată, cu genele lăsate pe obrajii înroșiți. Spătarul luase prietenește pe Ștefanel, ducându-l în iatacul pregatit pentru acesta, și in timp ce mergeau, i-a șoptit ceva la ureche.

— I-a luat un murg arăpesc, zise spatareasa către Vodă.

— Las' că bine făcu, să mai stăm și noi oleacă de voroavă, amândoi. Că mult ți-e plăcut graiul și făptura, spatareasă dragă, zise Vodă privind-o aprins.

Femeia surâse și plecă ochii în jos, covârșită de asemenea vorbe. Amețit de nesomn și băutură, Vodă îi cuprinse mâna. In aceeasi clipă se auzi o bubuitura de sâneață, apoi înca una și mai mare. Lăutarii tăcură si glasurile încetară. Asupra nunții se lăsă o tăcere nefirească. Vodă se ridică în picioare vrând să înfrunte primejdia, dar nu mai avu vreme să se dezmeticească, că se și trezi în fața ochilor cu însăși fratele vitreg, râvnitorul scaunului Moldovei, Petru Aron, roșcovanul hiclean. Dinapoia lui năvăliseră câteva zeci de mercenari unguri, cu sulițe și paloșe.

— El e ! Puneți mana pe ticălos !, porunci vlădica slujitorilor lui.

Vodă încercă să se apere, apucând jugherul de la brâu, dar se pomeni lovit în spate de o greutate uriașă, un buzdugan. Bogdan-Vodă ameți, o tulburare îi împăienjeni vederea, scăpă paloșul din mâini, și căzu beteag pre genunchi. Un val de sânge îl podidi pe nas și pe gură. Spătăreasa scoase un țipăt de durere și își băgă fără știre mâinile-n păr. L-au târât pe Vodă în mijlocul mulțimii îngrozite.

— Să vadă, procletul, de mâna cui i se trage moartea!, strigau ungurii și nu încetau din a-l bește li.

— Și doamna unde e? întrebă Petru Aron pe un ton batjocoritor, aducându-l de păr pentru a-i ridica privirea voievodului.

— Nu, n-a venit... se auziră niște glasuri din mulțime.

— Dar coconul? Ștefanel unde e?

Nu răspunse nimeni. Petru porunci oamenilor lui să scotocească tot conacul și să-i aducă pe nepotu-său, Ștefan, mort sau viu. Și în vreme ce mercenarii începură a cotrobăi în căutarea feciorului domnesc, Petru apucă de păr pe Bogdan-Vodă, și cu o lovitură grea de paloș îi reteză gâtul. Mulțimea se dete înspăimântată la o parte, și în tot conacul se lăsă o atmosferă de jelanie.

Mercenarii nu mai găsiră pe fiul voievodului, căci Ștefanel gonea de sârg spre Suceava pe murgul arăpesc, căpătat în dar de la spătar. Așa vru Domnezeu să-l țină in viață, că pasămite avea flăcăul de împlinit fapte mari și multe în viitorime.

Paul Solovătru, clasa a XI-a E

Grafica: Gavril Moțco, clasa a IX-a A

Ziua a șasea

Dramă filosofică într-un singur tablou

PERSONAJE

Dumnezeu (bărbat sau femeie)
Adam
Eva

SCENA UNU

(*Din culise, un pocnet. Fie de bici, fie – ideal – de pocnitoare din hârtie. Este destul de slab auzibil. Câteva secunde de liniște, apoi iar un pocnet, din aceeași sursă. Ceva căzând – prima pocnitoare de hârtie. Dacă se va alege folosirea unui bici, zgomotul de cădere va veni de la biciul care cade trântit pe podea. Singura specificare este ca biciul să nu fie de fapt o cravașă. Se repetă jocul de cinci ori zicând tare „Să fie!" și de fiecae dată ponește mai tare. Luminile joacă de fiecare dată când jocul este repetat. A șasea oară este în centrul scenei într-o postură dramatică, îmbrăcat/-ă în alb imaculat. Oftează. Adam fuge până lângă el/ea și cade, stând întins pe jos. Pare mort.*)

Dumnezeu: Acum e totul pentru mine. Acum el este tot ce mi-a mai rămas. (*se apropie de Adam*) Ecce homo! Din lut făcut, numai bun pentru a-i fi pus rost în toate lucrurile lui. Dar, în fine, (îl ridică *pe Adam fie în brațe, fie se așază pe podea și-i pune capul în poala sa*) asta i-o voi spune după cum spun: Să fie om! (*pocnește*)

SCENA DOI

(Adam se ridică singur, se uită mirat la Dumnezeu. Scoate un sunet deschis, ca un copil care încearcă să vorbească după ce s-a trezit din anestezie.)

D-zeu: Mișcă-ți, Adame, buzele și vorbește!
Adam: Dar Tu cine ești?
D-zeu: Eu sunt Dumnezeu.
Adam: Ce e aia dumnezeu?
D-zeu: Ceva mai presus de om la care el se închină. Unii pot crede în mai mulți, alții în unul, alții-n niciunul. Nu-i opresc. Doar să nu urască pe nimeni pentru asta.
Adam: Dacă sunt mai mulți, Tu care ești?
D-zeu: Eu sunt dumnezeul Dumnezeu.
Adam: Ce-Ai spus? (*se înclină de parcă n-ar fi auzit*)
D-zeu: Așa mă vei numi, dar eu nu am nume. Nici nu sunt unul, nici mai mulți, nici deloc și totuși sunt toate astea în același timp.
Adam: Adică sunt alți dumnezei?
D-zeu: Nu, dar tu-i vei vedea pentru că-ți va fi mult timp greu să crezi că toate puterile lumii sunt la unul singur. Dar nu singur întocmai. După cum am spus.
Adam: Ești ciudat. Tu... eu... A! Dar ce fac acuma? Ce-s astea? (*scâncește și se aruncă în brațele lui D-zeu*)
D-zeu: Acestea se cheamă cuvinte, Adame. Doar tu le ai dintre toți.
Adam: Da? Atunci de ce le mai am? (își acoperă repede gura cu mâinile, încearcă să spună ceva, apoi ia mâinile de pe gură)
D-zeu: Cum nu pricepi?
Adam: Nu mai am cum. Ce-nseamnă aceste cuvinte?

D-zeu: Înseamnă că ai vorbire.
Adam: Ce e aceea vorbire?
D-zeu: Ce ai mai mult decât celelalte creaturi ale mele.
Adam: Deci sunt o creatură.
D-zeu: Da. Cumva, ești. Dar totuși, nu.
Adam: Adică?
D-zeu: Creaturi le vei numi tu pe celelalte, chiar dacă și tu ești una.
Adam: Nu pricep.
D-zeu: Și îți vei face în mintea ta tot felul de viziuni în care vei vedea că pe cât cunoști, pe atât nu știi.
Adam: De ce?
D-zeu: Pentru că ai un loc anume, mai presus de toate celelalte creaturi, unul aparte.
Adam: Spune-mi, cum adică?
D-zeu: (*oftează, apoi, solemn, tunând, cu gesturi de tragedie greacă*) O, Adame! Nu ți-am dat niciun loc sigur, nicio înfățișare proprie, nicio favoare deosebită, pentru că acel loc, acea înfățișare, acele îngăduințe pe care tu însuți le vei dori, tocmai pe acelea să le dobândești și să le stăpânești după voința și hotărârea ta. Natura configurată în celelalte ființe este silită să existe în limitele legilor prestabilite de Mine. Tu, neîngrădit de opreliști, îți vei hotărî natura prin propria-ți voință, în a cărei putere te-am așezat. Te-am pus în centrul lumii pentru ca de aici să privești mai lesne ce se află în lumea din jur. Nu te-am făcut nici ceresc, nici pământean, nici muritor, nici nemuritor, pentru ca singur să te înfățișezi în forma pe care însuți o preferi ca și cum prin voia ta ai fi propriu-ți sculptor și plăsmuitor de cinste. Vei putea să decazi în cele de jos, ce sunt lipsite de inteligență, vei putea prin hotărârea spiritului tău să renaști în cele de sus, în cele de sus.
Adam: (*se uită urât la D-zeu și Îl/O zguduie*) Ce-mi făcuși, Doamne?! (*cade în genunchi și-și bocește parcă propria moarte*)
D-zeu: (*încearcă să-l convingă să se ridice*) Ți-am dat totul, Adame, totul în palmă. (îl mângâie pe umeri ca un părinte) Îți dai seama ce dar, Adame... Ce mai dar!
Adam: (*se smucește și strigă*) Ce, dar?! Lasă-mă!
(D-zeu ia mâinile de pe el, cu frică, și se-napoiază, apoi, ușor mai calm, Adam continuă, ridicându-se, ușor, *înapoi sus)*
Adam: De ce totuși mi-ai făcut asta?
D-zeu: Ești fiul meu, Adame! Te iubesc! Vreau ca tu să-mi semeni! Să fii icoana mea cu moarte!
Adam: Să nu Te superi, dar nu vreau. Vreau să fiu altceva cu totul. Vreau să fiu... (*se uită visător în sus, apoi cu un ton iluminat*) A, gata! (*serios și demn*) Doamne, vreau să fiu bou!
D-zeu(*cu un gest de părinte care își ceartă copilul*): Toate bune și frumoase, Adame, dar boului i-am dat deja un loc pe lumea asta. Asta fiindcă boul nu-ți are sclipirea cea deosebită. Ar da orice de pe lume ca să fie ce ești tu.
Adam (*ușor iritat*): Sclipire, nesclipire, nu-mi pasă de asta. Vreau să fiu un bou! (*din nou, a visare naivă*) Să pot trăi în pacea verde a fânețelor, să nu știu chinul ăsta cumplit de a alege.
D-zeu: De fapt, asta tot o alegere este. Și o vei face. Mult timp vei crede tu și copiii tăi că eu decid totul pentru voi, dar doar vă voi ajuta.
Adam: Deci voi putea crede că sunt miezul a toate?
D-zeu: Poți și o vei face. Mă crede.
Adam: Dar o întrebare am: de ce?
D-zeu: Tu nu ești ca celelalte care au apărut când am strigat să fie. Tu ești, cum am spus, copilul meu.
Adam: Copilul tău?! Deci... Tu ești femeie?! (*dă să plece, dar vede pe D-zeu în colțul ochiului și rămâne ușor mai departe de El/Ea decât era inițial*)

D-zeu: Da și nu, cumva. Dar vei putea să crezi că eu sunt bărbat sau femeie, după placul tău, când adevărul este că eu nu sunt nici bărbat, nici femeie și totuși ambele în același timp. Nu sunt ceva ce tu vei putea vreodată pricepe.

Adam: Deci ești și tu și totul o plăsmuire a minții mele?

D-zeu: Nu, dar vei fi liber să crezi asta. Și asta-i frumos.

Grafică: Andrada Duțu, clasa a XII-a F

Adam: Dar de ce nu ești numai în mintea mea? Spune! (*aleargă din nou către D-zeu*)

D-zeu: Pentru că sunt și lucruri pe care nu le știi și pe care nu le poți pricepe. (*pune mâna în capul lui Adam a binecuvântare*) Evident, în mintea ta nu stă puterea de a înțelege și a nu înțelege în același timp, care nu e totuși același lucru cu a înțelege că nu înțelegi. (*ridică mâna ușor*)

Adam: Nu-nțeleg.

D-zeu: Vei spune asta mai des decât crezi. Asta e toată esența ta.

Adam: Asta mi-ai dat mie să cred?

D-zeu: Da.

Adam (întristat, aproape a durere, cu gesturi de tip Hamlet): Pentru că ce? Doar pentru simplul fapt de a fi copilul Tău? De când trebuie să știe copilul ce știe părintele? Ca boul (mică tăcere contemplativă) – boul nu vrea, nu îi trebuie să știe. Boul e doar o creatură. De ce, Doamne, nu sunt eu bou? Sau de ce nu mi s-a petrecut să nu fiu?

D-zeu: Of, Adame, Adame... (relaxat și solemn) Omul nu poate să nu fie, el este!

Adam (*indignat*): Și dacă vreau să cred că de fapt nimic nu este?

D-zeu: N-ai avea dreptate, dar te-aș lăsa să crezi ce vrei. Am multe lucruri să-ți arăt. Și bune, și rele, și toate nuanțele între bine și rău. (îl prinde de mână și se plimbă încet de-a lungul scenei cu el, ca și cum i-ar arăta lumea)

Adam: Da? Care?

D-zeu: Prea multe. Nu le vei putea ști niciodată pe toate.

Adam: Atunci de ce mi le mai arăți?

D-zeu (*se oprește subit din mers undeva în centrul scenei*): Ca să poți alege două căi (*gest de balanță*): ori să le destăinui treptat, ori să le îmbrățișezi mai tare taina. Nu-i că e frumos?

Adam (*confuz*): Îmi pare așa.

D-zeu: Bine că în sfârșit crezi ceva ce cred și Eu. Toate astea vin însă cu tăișuri multe pe care cât de curând ți le voi spune.

(Adam cade. Începe să ofteze adânc. Își pune mâinile pe obraji și se ridică, îmbrățișând pe D-zeu foarte strâns.)

Adam: Ce (*oftează*) sunt astea? (*dă* să-l înece plânsul) De ce sunt pe obrajii mei, Doamne?

D-zeu: Copilul meu, astea se cheamă lacrimi. Apar când suferi. Fac parte din rostul tău.

Adam: Deci rostul meu e să sufăr?

D-zeu: Poți crede și asta. Vor fi care asta cred sau vor fi care cred că rostul e să înec orice fel de suferință. Și eu îi voi iubi pe toți.

Adam: Dar ce înseamnă astea? (*dă* să se *așeze turcește, dar D-zeu îl trage înapoi*)

D-zeu: Uite, Adame, ce-o să îți dau să știi. Atât ție, cât și copiilor tăi.

Adam: De ce? Eu nu vreau să cunosc nimic.

D-zeu: Ce am dat, nu mai pot lua înapoi vreodată. Poți tu singur să trăiești cu el de parcă nu ar fi.

Adam: (*se oprește din plâns*) Adică pot să nu cunosc? Mulțumesc! Pot scăpa de acest chin al meu!!

D-zeu: Da și nu, totodată. De cunoscut, tot o să cunoști, dar o să îți oblonești mintea atât cât să pară că nu. O să-ți dai seama singur de multe mii de lucruri.

Adam: Mă lasă singur, Doamne! Vreau să dau cu capul de povara mea, poate mi-l sparg. (*se așază subit*)

(D-zeu pleacă)

SCENA TREI

Adam, singur.

Adam: Nu pot să-L cred. Îl? E El? E Ea? E lucru? Ce e? Dar tot nu înțeleg de ce mai sunt eu cum sunt. Copil! Ce-i aceea copil?! Să-ntreb? Să stau așa neștiind? Nu. Mai bine nu știu. Trebuie, blestemată trebuință, să aflu eu singur ce e aia. Vorba Lui. Parcă-l văd cum mi-a spus (*aerian și detașat*): — Adame, te iubesc! De-aia vreau ca tu să-Mi fii un fel de... Un fel de Eu mai mic. Așa. Să știi tot ce e la Mine.

(*gest de parc-ar da o pagină violent, apoi cu scârbă în glas*) De parcă nu ar fi putut să știe singur toate câte sunt. Și-așa le știe deja. Acest trup al meu, acest blestemat, muritor, greu trup pe care mintea mea îl cară... (se ridică, se scutură de praf, apoi cu oarece demnitate) Că asta-s eu, în fine. O minte cu anexe care trebuie să se zbată, să sufere, să știe! Nu trebuie de fapt. Nu trebuie absolut nimic. Trebuie doar să fie un rost, un motiv pentru care mi-a dat mie să-mi dau seama toate astea. (*hotărât, aproape a revoltă, cu gesturi de orator agresiv*) O să-L întreb care este. Știu până acum doar că știe tot. Trebuie cumva să știe și acest rost. Cum voi trăi? Chiar și acum îmi vine să mor. Numai când mă gândesc la câte nu pot ști, îmi vine un dor de moarte... Dor nebun! Poate voi închide ochiul la ele... Simt un foc în inima mea. (*strigă*) Doamne! Vino înapoi să Te întreb ceva! Am gândit destul! Nu mai vreau gândire.

(D-zeu intră și se apropie de Adam cu o tandrețe de mamă)

D-zeu: Ce-ai gândit, Adame? Știu, desigur, dar să-mi spui. Nu te pot ajuta dacă nu-mi vei spune. Atunci când vei înceta să spui, nu voi mai lucra nici pentru tine, nici împotriva ta.

Adam (*gesticulând, cu vervă*): Simt în mine un foc. Se-nalță din ce în ce mai tare, parcă-mi pornește din spatele ochilor și-aș lovi în ceva, în Tine, în mine, dar nu am cu ce lovi.

D-zeu: Asta e, Adame, furie. Dar de ce furie?

Adam: Pentru că mereu voi vedea. Și dacă voi vedea mereu, înseamnă că voi vrea mereu să cunosc. Și dacă voi vrea, nu voi cunoaște. Nu vreau să mai văd! (*se trântește jos*)

D-zeu: Atunci vor fi urmași ai tăi care nu vor vedea și tot vor vrea cunoaștere cu orice preț, prin alte mijloace.

Adam (*pe ton destul de ridicat*): Atunci nu vreau să aud nimic!

D-zeu: Vei avea urmași care nu vor auzi, dar tot vor face cumva ca să cunoască. Își vor face o limbă a lor și vor vorbi în ea cu mâinile și trupurile și vor face și scrieri. Tot ce spui se va reflecta asupra a ce va fi, deci ai grijă mare.

Adam: Atunci... E de la mintea mea, nu? Da... De la minte mi se trage! Nu vreau să mai am o minte care să poată pricepe acestea ce se țes în fața mea.

D-zeu: Atunci vor fi copii ai tăi care vor avea astfel de minți, dar tot vor zbura către toate felurile de cunoaștere care sunt sau vor mai fi. Vor vedea lucruri care nu sunt sau cum nu sunt sau tristeți sau frici unde nu le-ar vedea nimeni și tot vor veni la cunoaștere, și prin ea, la Mine. Îi vei vedea...

Adam: altora vrei să le dai locul lor, Doamne, dar de ce nu mi-ai da locul meu?

D-zeu: Adame, pentru că ești primul. Ești cel care trebuie să dea viață tuturor. Ești, cum să-ți spun? Ești un sclav liber.

Adam: Ce-i aia sclav?

D-zeu: În mânia lor și în dorința de a stăpâni totul, copiii tăi vor crede că au drept să spună că unii oameni sunt mai puțin oameni ca ei. Și vor răpi pe acei oameni de la casele lor, punându-i să facă lucruri pentru ei.

Adam: Adică eu sunt în locul Tău în lumea asta? (*se ridică în poziție de drepți*)

D-zeu: Da și nu. Tu ești un fel de eu, doar că altfel decât Mine. Tu nu ești în locul meu. Vei vrea doar să fii ca mine, mă vei alunga poate, dar tu și eu n-avem același loc...

Adam: Loc, neloc, sclavii sunt o idee oribilă și trebuie să nu fie deloc.

D-zeu: (*pune mâinile pe umerii lui Adam ca să-l calmeze*) Și cândva chiar nu vor fi.

Adam (*ușor mai detensionat*): O, Doamne, dacă aș fi o gânganie imperceptibilă, fără creier...

D-zeu: De-alea sunt destule. Dacă ai fi tu printre ele, ar fi cu una prea multe. Dar în toată creația, ai cam fi așa dacă te gândești... Dar tu trebuie cumva să duci crucea gândirii tale, să înveți rostul tuturor lucrurilor de pe lume și să ți-l spui ție și celorlalți, bucurându-te de el. Dacă nu tu, copiii tăi vor pricepe. Dar oricum, cineva tot va trebui să le priceapă. (*revine la o poziție normală*)

Adam: (*ridică din umeri a nepăsare*) Îmi convine și așa. Dar aș vrea mai bine să fim cu toții vite. Să nu avem gândire.

D-zeu: Și mult timp veți și fi. Și încă mulți. Dar tot mai mulți vor vrea să gândească. Vor face ei ce nu ai vrut tu.

Adam: Adică mă vei lăsa... (*privind în sus a speranță, visător*) să fiu bou?

D-zeu: Întocmai. Cât de vită vei vrea să fii, vei fi.

Adam (*revenind la reaitate*): Dar un lucru am de zis.

D-zeu: Spune.

Adam: Dacă voi fi bou, de ce uzurpi ordinea naturii tocmai la mine și faci ca să am copii care nu vor fi vite?

D-zeu: Fiindcă boul nu are inteligență, dar voi, oamenii, da.

Adam: Ce e inteligența? De ce o am dacă nu o vreau?

D-zeu: Adame...

Adam (*din ce în ce mai a revoltă*): Poți atinge inteligența?

D-zeu: Nu, dar –

Adam: Poți s-o miroși, să o guști, să arăți cu degetul (*arată spre D-zeu*) și să spui (*cu solemnitate*) „iată un gram de inteligență”?

D-zeu: Inteligența e calea spre nemurire, Adame.

Adam (*confuz și indignat*): Dar sunt muritor.

D-zeu: Și ceea ce faci cu inteligența face numele tău să trăiască în veci de veci, ceea ce te face și nemuritor, cumva.

Adam (*pierdut*): Deci eu sunt numele meu?

D-zeu: Da. Ești și numele tău, cumva.

Adam: (*turbat*) De ce am ceva dincolo de simțire? (*dă să lovească în D-zeu*) Nu! NU pot! (*dă în D-zeu cu pumnul, dar este parat*)

D-zeu: Tu nu Mă poți răni, dar Eu pe tine pot.

Adam (încă în turbare): De ce??? Tu-mi zise-seși să fac orice, dar NU!! Nu pot – nu pot să Te omor, că ai dat ca cei ce îmi vor urma să aibă ALEGERI! (îngenunchează și plânge de furie cu fața la pământ) Nu. Nu vreau. Nu vreau ca nimeni să fie chinuit să aleagă. Vreau să fim vite și să avem fericire. Vreau să fim mulțumiți în beția ignoranței noastre, toți. TOȚI!! (*plânge în hohote în poziție fetală*)

(Lumina se stinge.)

D-zeu: Iată-l adormit în urgia lui ignorantă. Asta îl va duce la propria lui ruină. Îl va face să Mă nege. Să Mă blesteme. Îl va chinui. Îl va face să tindă spre animal. Dar mai are o speranță. Dacă Eu voi fi pentru el o ființă rea, care nu se îngrijește destul de el, atunci să nu fie singur de tot îl va ajuta mai mult decât voi putea eu. Să-i fac un cadou pentru a-l ajuta la a avea simțire. Dacă nu-l va convinge să se mâne către mine, atunci va avea ea singură altă inteligență. Una mai simțitoare, mai ca Mine.

(Întunericul se lasă și o pocnitoare de hârtie sau un bici se aude)

SCENA PATRU

(*Adam, Eva*)

Adam se ridică lent și o vede pe Eva lângă el.

Adam: Ce mai ești și tu, ființă?

Eva: Ceva ce tu nu vrei să fii, ceva mai altfel. (*se apropie de el, dar el o refuză*)

Adam: Tu ești oare ca mine?

Eva: Cumva, da, cumva, și nu. Am fost cioplită din coasta ta. Vreau să-ți spun că este o latură mult mai bună la această inteligență pe care Dumnezeu ți-a dat-o. Dar în fine, tot om sunt.

Adam (*dezolat, apropiindu-se de ea cu mirare*): Ce să fie bun? Să te chinui să despici firu-n patru, toate astea pentru lucruri care au loc cu sau fără tine? Pentru o lume neiertătoare care nu te vrea?

Eva: Nu fi așa. (îi ia mâna) Deși vor fi oameni care să creadă asta, ce ai zis tu că e... (îi lasă mâna pe piept)

Adam (*cu mâna încă pe piept, privind mirat la ea*): Atunci ce? (*ridică mâna treptat în aer, uitându-se mirat la ea, apoi o lasă încet jos*) Să cred că totul trebuie să țină strâns de datorie?

Eva: Da, dacă vrei. Îmi place credința asta. E frumoasă. (*zâmbește*)

Adam: Frumos, urât... Totul stă la cine vede! Asta e tot jocul ăsta blestemat. În fine, e greu, dar e obligatoriu.

Eva (*merge în pe lângă Adam, se oprește-n dreapta lui și-l privește a dragoste*): Este, n-ai ce-i face. Dar tu poți nu neapărat să despici firele în patru. Poți să te bucuri de frumosul mister al lumii. Tu (îi atinge umărul) ești poetul, Adame.

Adam (*se scutură brusc, apoi cu ceva furie în glas*): Poezia să ți-o ții tu ție, că nu o voi vrea vreodată. Eu nu pot suporta nici măcar gândul la gând, știi. E cumplit.

Eva: (*oftează cumplit*) De ce ți-i cumplit gândul la gând, Adame? Chiar și gândul de nimic tot gând e. E o binecuvântare a ta.

Adam: Blestemul meu.

Eva: Cum vrei tu să-i spui, așa-i vei spune. Eu spun că poți să zugrăvești lumea, să dai nume lucrurilor.

Adam: (*se-ntoarce cu spatele la ea*) Nume tu să le dai. Eu voi munci de zor pentru hrană și d-alde astea, nici timp să gândesc nu voi avea. (încrucișează brațele)

Voi munci cu folos, nu ca tine umblând de-aiurea.

Eva: Uită-te-n sus, Adame (*gest*), și gândește (*iar gest*)!

Adam (*furios*): Cum?! Eu, să gândesc? Și de altfel, tu și neamul tău, cu toată gândirea voastră, veți ajunge de râsul lumii.

Eva: (încrucișează mâinile, apoi a bătaie de joc) Mă blestemi?

Adam (*grav și serios*): Te blestem. Spun că tu vei face și vei măsura și vei da la toate nume și le vei îngriji.

Eva (*bucuroasă*): Dar asta nu e blestem deloc. E o binecuvântare, la câte lucruri frumoase sunt în lumea asta de numit. Doar să stai să le vezi. Bune sunt toate!

Adam (*gesturi de orator și intonație acidă*): Bună singură e munca și traiul, fără grijile astea multe. E bine să fii vită.

Eva: De ce crezi asta?

Adam (*savant*): O vită își vede de hrana ei, de munca ei, nu cugetă niciodată la câte mii de alte vite mor în jurul ei, la ce boli au alte vite... Când moare, moare și gata. O mănâncă lupii care își văd și ei de rostul lor. Toate dobitoacele astea nu au puterea de a alege. Ia-ți-o și ia odată cu ea toată furia mea! (*gesturi agresive spre Eva; a ceartă*) Dacă vor fi copii, tu să îi porți. Dacă se vor face legi, tu să fii scoasă din și prin ele. Pe tine să te ucidă cei care cred că te lași să ieși din umbra mea. Pe tine să te blesteme, de tine să înjure la mânie. Să ai cumplite chinuri și cele mai grele boli să le duci. Vrei să cunoști? Să te pună la zid pentru asta!

Eva: Și atunci să vină vremea în care tu să vezi că eu sunt ca tine. Îmi vei da voie să fac ce vrea Cel de Sus de la mine.

Adam: Atunci să vină și vremea în care tu mă vei socoti dușmanul.

Eva: Nu cu totul.

Adam: Dar dacă asta vei crede, vei crede cu sete. Să o strigi tare, să renunți la mine de tot.

Eva (*cu oarecare furie*): Și urmașele mele să te scuipe. Să nu-ți dea voie să plângi, să râzi, să simți orice în afară de nimic, să păstrez eu mereu copiii dacă ne vom despărți, să fii atât de rău văzut încât te vei cătrăni aproape cu totul. Vrei blesteme? Ți le-oi da cu vârf și-ndesat.

Adam (*pare calm*): Eva, te-nțeleg cumva. Dar de ce vrei neapărat simțire?

Eva: Pentru că la asta, firea mea are mai mult decât tine. Eu sunt făcută anume să simt.

Adam: Iar eu, să lucru? (înclină capul a confuzie)

Eva: Iar tu, să lucri. Și vor fi de ale mele care vor lucra și de ai tăi care vor simți și așa vor vedea oamenii cu greu că nu e mult între noi.

Adam: Nu e?

Eva: Nu. Dar te rog să vezi puțin peste munca ta și să vezi vreun rost.

Adam (*grav*): Nu este.

Eva: Așa e. Dar ce-ți spune asta?

Adam (începe să priceapă): Că trebuie să-mi fac eu unul?

Eva: Da. Și nu este asta cel mai frumos lucru din lume?

Adam: E-o corvoadă. (*gest de disperare*)

Eva: De ce?

Adam (*ca un elev la ascultare*): Fiindcă alegerile sunt urâte și multe și fără rost. Eu am ales să fiu fiară, să vânez, să culeg, să mor fără să îmi încarc mintea cu mii de alte lucruri.

Eva: Nu sunt. Tu alegi să crezi că sunt. Sunt lucruri la fel de firești ca mersul. Poți să le vezi ca mine (*pune mâna indicativ pe piept*). Ca dovezi ale iubirii lui Dumnezeu.

Adam (*lămurit*): Așa... Ce fel de părinte iubitor își lasă copilul să aleagă?

Eva: Unul care nu vrea ca el să ajungă cum ești tu acum.

Adam: Cum așa?

Eva: Iată, cineva refuză de multe ori un lucru pentru că se teme. Te temi, Adame?

Adam: Da. Dacă stau să mă gândesc, este o teamă mare în mine. Nu cred că pot să o spun.

Eva: Și asta care e? (îi pune mâna pe umăr)

Adam: Poate teama de faptul că având atâtea drumuri în față, nu o să... N-o să... ă... (*oftează greu*)

Eva (*cu afecțiune*): N-o să alegi bine? E o teamă firească. Dar poți să stai să te gândești ce alegere e mai bună și să o faci. De pildă, mereu alegerea care nu ar răni pe altul e cea bună.

Adam: Dar dacă nu aș gândi la mine, ce aș alege?

Eva: Răul cel mai mic.

Adam: Dar alegerile sunt grele!

Eva: Nu dacă cineva te ajută la a le face.

Adam: Pe un copil l-ar ajuta părintele. Pe mine Dumnezeu nu mă lasă să-L rog, oare? Și cine altcineva mă va ajuta?

Eva: Eu. Dar nu vei vrea asta mereu.

Adam: Lasă... Voi ajunge eu să te prețuiesc odată. (*o îmbrățișează*)

SCENA CINCI

(*D-zeu, Adam, Eva*)

D-zeu: Și, Eva, ai reușit?

Eva: Cred.

Adam: Ce să reușească?

Eva: Dumnezeu, aci, de față (*arată*) mi-a spus să te mân pe calea alegerii. Să fii cu adevărat om, adică.

Adam: Ce e om? Ce, spune-mi, este cu adevărat om?

D-zeu (*solemn*): Cu adevărat om înseamnă să alegi ce cunoști și să îți faci un loc al tău.

Adam: Nu vreau și nu voi vrea niciodată să aleg și de aceea sunt om și mi se va spune doar mie așa, nimănui altcuiva. (*se întoarce cu spatele*)

D-zeu: Dar Mie Mi se va spune Om când voi trimite pe Fiul Meu, adică tot Eu, pentru a întoarce lumea mai mult spre Mine, de pe căile vitei pe căile luminii.

Eva: Adame, Adame... Eu voi face să-ți mai cadă din furie, poate. (*se apropie de el, încercând să-i maseze umerii, el o refuză întorcându-se brusc spre ea*)

Adam (*a ceartă, dar nu agresiv*): Dar poate nu, că eu vreau doar o minte înghețată, fără mii de lucruri zburând de-aiurea prin ea.

D-zeu: Vor fi urmași ai tăi atunci care vor avea prea multe gânduri ce le zboară de aiurea prin minte și le vor iubi pe ele atât de mult...

Adam (*urlă*): Să moară de ele! Să nu-i lase să doarmă deloc, să le spună minciuni reci! (*cade în genunchi*)

Eva: Dar vor fi ca mine care să îi ajute. (*se apleacă spre el*)

Adam: Puțini!

D-zeu: Dar mai târziu, câtă frunză și iarbă!

Adam (*milogindu-se*): Lasă-mă, Doamne, să mor! Să mor cu mintea, să nu rămân decât un virus. Da, vreau să fiu un virus!

D-zeu: Și te vei purta ca atare. Vei umple pământul.

Eva (*ca un prooroc*): Și vei băga de seamă că greșești. Vei face bine într-o zi.

Adam: Doamne, Te blestem! Să ajung să nu cred în Tine. Să te neg. Să regret mereu că m-ai lăsat alegerii.

D-zeu: (*gest de binecuvântare asupra capului lui Adam*) Fie. Acum te du în lume și vezi ce minuni te așteaptă. Vezi, vor fi oameni care să mă creadă. Să Mi se închine ca lumea. Da, vor face și prea mult, dar mă vor adora. Și te vor atinge, Adame. Nu vei mai fi vită.

CORTINA

Clara Jolobai, clasa a XII-a H

Resemnarea ca element definitoriu al protagonistului românesc

Conform dicționarului resemnarea reprezintă „împăcarea cu o situație rea, nefavorabilă”, iar eu aș dori să o punctez ca o decizie vitală în construcția eroului românesc. Cel mai bun exemplu pentru acest argument ar fi balada „Miorița”. O operă ușor de înțeles, dar care canturează în mod excelent spiritul românesc. Numit des și „mitul fundamental românesc” „Miorița” este importantă ca operă, în primul rând, pentru caracterul ei local-universal. Această baladă poate fi regăsită în toată țara, unele detalii variind în funcție de zona geografică. Astfel, protagonistul acesteia reprezintă imaginea românului comun indiferent de regiune. Acțiunea propriu-zisă a baladei se termină odată cu resemnarea ciobanului care află că urmează să moară. Deși opera continuă cu o multitudine de imagini fantastice legate de moartea acestuia, firul epic își are concluzia la acea resemnare. Astfel, se poate spune că împăcarea cu destinul este concluzia tipică pentru protagonistul românesc.

Însă, odată cu evoluția literaturii în România, opere mai complexe cu numere considerabile de pagini își fac apariția și odată cu ele apare nevoia de a duce mai departe firul epic. Astfel, ramificări de stil și gen exclud resemnarea ca element concluziv și o transformă, în schimb, într-o etapă de evoluție a personajului. Un exemplu bun pentru acest fenomen sunt romanele studiate. În acestea, când protagonistul se află într-o situație dificilă, acesta mai întâi își acceptă statutul și după încearcă să îl schimbe. Doar prin acceptarea situației protagonistul românesc reușește să găsească o soluție, pentru că din acceptare rezultă înțelegere. Astfel, protagonistul folosește resemnarea ca primă etapă în depășirea situației dificile, o condiție de anulare a unui statut temporar.

Singurul exemplu care se abate de la acest tipar este basmul. În basme depășirea situației dificile se realizează de obicei cu o sursă exterioară, fie o unealtă magică sau o putere fantastică. Însă acesta este un rezultat al naturii epice simple a basmului. Această specie epică neavând ca scop crearea unor personaje complexe sau a unui conflict interior. Astfel basmul, prin stuctura sa specifică nu recurge la resemnare ca element de evoluție, ci se axează pe relatarea unui fir epic mai simplu, mai eficient.

În concluzie, deși în continuă evoluție, resemnarea rămâne un element definitoriu al protagonistului românesc aceasta supraviețuind evoluției literare și devenind o unealtă excelentă pentru construcția de personaje complexe.

Matei Sfîrnaciuc, clasa a X-a B

Grafică: Loredana Buliga

Tema morții între fascinație și respingere

Moartea a fost întotdeauna un subiect de interes pentru oameni, datorită caracterului său învăluit de mister, care lasă loc speculațiilor și interpretărilor. Încă din cele mai vechi timpuri oamenii au fost fascinați de fenomenul morții, acesta influențându-le semnificativ modul de viață și credințele.

Spre exemplu, în Egipt, morții erau mumificați pentru a putea trece în viața de apoi, trupul fiind important în acest proces, reprezentând unul dintre cele trei elemente esențiale ale ființei umane, pe lângă **ba** (sufletul) și **ka** (vitalitatea). În afară de mumificare, aceștia erau îngropați alături de o parte din averea și bunurile lor cele mai de preț, pe care doreau să le ducă alături de ei în Lumea Cealaltă. O interpretare similară asupra morții o au și Grecii Antici, care credeau în tărâmul morților condus de Hades. Acest tărâm simboliza întunericul și nefericirea veșnică și era despărțit de lumea celor vii prin Styx, râul care înghețа tot în jurul lui. Pe de altă parte, în mitologia românească moartea este una dintre cele trei etape importante din viața omului: nașterea, nunta și înmormântarea (moartea). Aceasta reprezintă doar o trecere, o continuare a vieții terestre, sufletul contopindu-se cu natura.

Totodată, moartea a reprezentat o mare sursă de inspirație în literatură. Fie că moartea este prezentată la începutul operelor, ca intrigă, singurul său scop fiind de a declanșa acțiunea, precum în romanele Agathei Christie sau ale Rodicăi Ojog-Brașoveanu, fie că are loc pe parcursul sau la finalul acestora, ca umare a intervenției destinului, afectând emoțional cititorul, cert este că e o temă des folosită datorită necunoscutului din jurul ei, care permite o mulțime de abordări originale. O altă temă din spectrul morții pe care am întâlnit-o este cea a jocului cu moartea, cu precădere cea a vinderii sufletului. O abordare mai întortocheată și cu multe subînțelesuri ale acestei teme o are romanul „Maestrul și Margareta” al lui Mihail Bulgakov, care în ciuda acțiunii complexe și a multelor personaje se citește extrem de ușor.

Grafica: Raluca Mironiuc, clasa a XII-a C

O altă carte cu această temă, ceva mai recentă decât cea anterioară, este „Viața invizibilă a lui Addie LaRue” de V. E. Schwab, în care se prezintă povestea unei fete care a făcut un pact cu diavolul pentru a trăi veșnic, dar odată cu acest pact ea este blestemată să fie uitată de toți cei pe care îi întâlnește. Deși apar multe retrospective și acțiunea se schimbă constant, este o lectură interesantă.

De asemenea, în cultura populară românească întâlnim tema morții ridicată la rang de mit, ca în exemplul baladei „Miorița”, acolo unde ciobănașul moldovean își acceptă trecerea, cu seninătate, ca pe un datuum, dar și ca pe o izbăvire. Ba mai mult, acesta oferă un sens mistic, spiritual unui eveniment, în aparență, nefast, imaginând acest moment crucial din existența umană ca pe o nuntire cu Cosmosul; de aici înțelegem și imixtiunea viziunii panteist-păgâne în conștiința creștină a românului patriarhal.

În concluzie, moartea a reprezentat dintotdeauna un subiect care a suscitat atenția omului și a oferit un material important artiștilor și, mai ales, scriitorilor, dornici de a depăși limitele cunoașterii, prin puterea imaginației, iar pentru cititori a reprezentat o ancorare într-o dimensiune pe cât de fascinantă, pe atât de respingătoare.

Ioana Radion, clasa a IX-a A

Iubirea-condiție a desăvârșirii

„Acum dar rămân acestea trei: credința, nădejdea și DRAGOSTEA, dar cea mai mare dintre ele este dragostea.”
— Biblia ortodoxă, Epistola întâi către Corinteni

Mântuitorul nostru Iisus Hristos a adus odată cu venirea Sa o nouă învățătură, o nouă lege sau poruncă și anume „Legea Iubirii” sau „Legea de Aur”.

Din punctul meu de vedere, iubirea este piesa de legătură dintre oameni, este unirea sufletelor, speranță și încredere. Noi, oamenii, avem nevoie de iubire întrucât ea este necesară stării noastre de bine.

În primul rând, încă din primii ani de viață, omul descoperă ce este dragostea. Atunci când un copil își privește părinții sau bunicii, simte în el o rază de protecție, de afecțiune și de căldură. Poate la această vârstă fragedă este mai greu de înțeles sensul cuvântului „iubire” însă cei dragi au fost mereu înzestrați cu harul de a explica celor mici necesitatea acesteia și au reușit mereu să le întipărească atât permanenta lor afecțiune, cât și nevoia de a o împărtăși mai departe pentru clădirea unei lumi mai bune.

Acum, când suntem la vârsta adolescenței, iubirea capătă alte înțelesuri. Unii cred în necesitatea ei și au parte de primele lor astfel de experiențe cu certuri, împăcări, eșecuri, îmbrățișări din care învață și au grijă ca pe viitor să fie mai atenți la comportament, gesturi sau vorbe însă, din nefericire, cunoaștem și cazuri în care tinerii se închid într-o cochilie proprie, lipsită de culoare, de bucuria prezenței partenerului și cu frica permanentă de dezamăgire. Însă viața tocmai despre acest lucru ne învață. Ne învață să iubim, să ne bucurăm, să învățăm.

Ne-am gândit vreodată cum ar arăta viața dacă iubirea nu ar exista? Oamenii ar fi glaciali, nu ar socializa, nu ar vedea partea bună a lucrurilor și calitățile celor din jur.

În al doilea rând, eu cred că iubirea ne maturizează și ne descoperă lumea așa cum este ea cu adevărat. Încă nu am ajuns la vârsta la care să confirmăm acest lucru, însă avem un model important în viață și, anume, relația părinților. Chiar dacă suntem la vârsta la care îi ocolim, atât pe ei cât și sfaturile lor, trebuie să fim conștienți de faptul că omul, toată viața învață și în zadar cunoaște toate tainele și toată știința dacă este lipsit de iubire. De multe ori, o îmbrățișare sau o vorbă din suflet alungă orice grijă, orice spaimă. Întotdeauna dragostea prietenilor, părinților, partenerului ne-a învățat cum să fim mai amabili, să privim viața cu ochi luminoși și cu sufletul mereu deschis către persoane și experiențe noi. De aceea, dragostea este importantă, iar prezența ei conferă armonia și unitatea lumii, singura care mai ține sufletele unite.

În concluzie, cred cu tărie că iubirea are o importanță de nedescris în viață, fiind generatoarea sentimentului de siguranță, îndelung răbdătoare, plină de bunătate și sentimentul care nu cunoaște răul sau mânia.

Grafică și text:
Gabriela Lupancu, clasa a IX-a A

Ce este iubirea?!

„Dragostea îndelung rabdă; dragostea este binevoitoare, dragostea nu pizmuiește, nu se laudă, nu se trufește. Dragostea nu se poartă cu necuviință, nu caută ale sale, nu se aprinde de mânie, nu gândește răul. Nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr. Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le rabdă. Dragostea nu cade niciodată.”
— Biblia ortodoxă, Epistola întâia către corinteni a Sfântului Apostol Pavel;

Versetul biblic citat nu reprezintă nimic altceva decât perfecta definiție a iubirii adevărate, o definiție luminată de credință și înțelepciune divină. Dragostea este mai mare decât toate. Din dragoste se naște totul. Din dragoste purced credința și nădejdea. Din dragoste se naște firea omenească. Omul este dovada vie a dragostei nemărginite a Dumnezeului și Tatălui nostru cel ceresc. Dragostea este primul sentiment simțit de om: dragostea față de Tatăl ce dă viață făpturii, dragostea față de făptura din care se naște făptură. Și totuși, dragostea nu este un simplu sentiment, ci un privilegiu pe care Dumnezeu îl oferă inimii. Din inimă pornește totul, apoi coboară brusc, învăluind toate mădularele, inundând fiecare părticică a trupului și a sufletului. Coboară din inimă, pentru că inima este mai presus de orice. Iubirea este ceva sublim, de natură divină, un dar dumnezeiesc pe care toți îl simt, dar nu mulți îl înțeleg, pe care toți și-l doresc, dar nu mulți știu să-l dăruiască. Iubirea nu poate fi explicată de nicio teorie, este o știință fără margini lipsită de demonstrații verbale. Orice cuvânt devine abstract, o frunză pribeagă în vânt atunci când se invocă termenul „iubire”. Iubirea este sfințenie. Precum „credința fără fapte moartă este”, așa i-a fost dat și iubirii să fie moartă fără fapte. Dragostea nu poate fi explicată prin concepte filosofice, fiind mai presus decât capacitatea omenească de a înțelege realitatea. Nimic nu este mai real decât dragostea adevărată, dragostea ce vine de la Tatăl și care este răspândită către fiii săi prin fiii săi. Dragostea nu este o temă filosofică ce poate fi argumentată, ci este o temă divină ce poate fi descrisă prin fapte. În cazul marilor poeți, unele dintre cele mai mari fapte determinate de iubire sunt scrierile lor. Mărețele opere eminesciene au la bază iubirea în orice ipostază, dovadă a faptului că din iubire se naște frumosul. Impresionantele compoziții ale marilor muzicieni, compoziții ce invocă o genialitate supremă prin fiecare notă, nu sunt altceva decât urmări atât ale dragostei divine, cât și ale dragostei omenești.

Noile generații insistă din ce în ce mai mult cu afirmații în care iubirea reprezintă o sursă de suferință, regrete și frustrări, fapt ce indică o lipsă de profunzime supărătoare. Iubirea este o binecuvântare din care fiecare dintre noi ne culegem resursele. Iubirea este hrana sufletelor noastre, alături de credință, însă această realitate este conștientizată tot mai puțin, tot mai rar, tot mai superficial, fapt ce duce la dezamăgiri și suferințe. Iubirea nu este altceva decât un izvor de pace, bucurie și împlinire. Dacă nu ai mari realizări, dar iubești și ești iubit, atunci ești cu adevărat realizat, însă dacă ai de toate, dar nu cunoști iubirea, atunci nu ai nimic. Fiecare dintre noi se naște realizat, având asupra lui iubirea divină, dar unii aleg să plece departe de această împlinire, pierzându-se în goana după falsele realizări.

Iubirea este un dar indispensabil vieții.

Maria Molea, clasa a IX-a G

Cu și despre animeuri

Oare mai sunt dintre adolescenți, cel puțin, care încă nu știu ce sunt animeurile? O să lămuresc de la bun început că nu sunt desene animate, așa cum s-ar bănui, ci reprezintă orice film de animație produs în Japonia sau originar din această țară. În esență, este o formă de artă care include toate genurile întâlnite în literatură și cinema.

În ultimii ani comunitatea care urmărește anime-uri, numiți otaku, a crescut destul de mult și poate că unii dintre voi vă întrebați de ce sunt atât de îndrăgite, mai ales în rândul adolescenților. Ei bine, haideți să lămurim asta împreună.

În primul rând, principalul factor care atrage adolescenții cu privire la animeuri este povestea acestora. Sunt multe animeuri cu o poveste foarte interesantă care stârnește interesul de vizionare (Exemple: Tokyo Ghoul, Attack on Titan, Death Note). Un fapt specific pe care îl dețin anime-urile este utilizarea limbii japoneze, limbă din perspectiva mea foarte complicată, dar tot pe atât de frumoasă. În funcție de animație, orice persoană își poate găsi preferințele în acestă zonă, fie că vrea ceva horror, trist, de acțiune și așa mai departe. Totodată, anime-urile au genuri aparte cum ar fi animeuri de tip Isekai, Mecha, Seinen sau Shoujo.

Sentimentele provocate de un anime pot fi foarte puternice. Ele te pot face să râzi, să plângi, să te simți important sau să te simți mai puternic. Personal, am vărsat multe lacrimi la destule dintre ele, dar nu văd asta ca un dezavantaj, deoarece mi-a dat impresia că așa am devenit mai puternic; uneori, când eram la ananghie treceam peste, doar cu ajutorul următorului gând: „Merit să mă plâng oare când Kaneki, de exemplu, a suferit mult mai mult și cu toate astea nu a reacționat ca mine?”. Eu, cel putin , tratez acest subiect foarte serios. Am introdus în viata de zi cu zi vizionarea de animeuri, ca o terapie, deci sunt parte integrantă a personalității mele.

Dacă ar fi să recomand unui neinițiat niște seriale, cam acestea ar fi: Naruto (720 ep.), Death Note (37 ep.), Attack on Titan (64 ep., momentan) sau Bunny girl senpai (13 ep.).

Atracția pentru animeuri a venit si cu îmbunătățirea semnificativă a animațiilor, respectiv:

Diferența dintre animațiile unui anime din:

1939: Benkei tai Ushiwaka

2019: Kimetsu no yaiba

În ciuda lucrurilor spuse până acum sunt sigur că vor mai exista persoane care vor se vor gândi: „La ce mă ajută animeurile în viață, mai bine citesc sau fac ceva folositor” și o sa mă adresez lor în momentele următoare: cunoașterea culturii japoneze; unele sfaturi de viață legate de iubire, comportamentul în situații grele, cum să nu ne lăsăm pradă nervilor sau cum să ne canalizam furia în ceva productiv. Ba chiar, din unele filme putem extrage proverbe sau învățături:

Tokyo Ghoul: nu judeca o comunitate doar din spusele oamenilor;

Attack on Titan: dușmanul nu e evident, aliații îți pot deveni dușmani oricând;

Tate no yuusha: chiar dacă ai decăzut trebuie să muncești din greu si vei fi din nou respectat și apreciat de oamenii care la un moment dat te huiduiau;

Black Clover, Naruto: chiar dacă ai concurență, chiar dacă ești slab și singur, prin muncă și devotament îți poți atinge orice obiectiv stablilit.

Desigur, nu insinuez că ar trebui să înlocuim cititul sau alte activități cu vizionarea acestor animații, ci am vrut să arăt că această realitatea extrem de atractivă pentru publicul tânăr, mai ales, ar putea completa educația, prin dimensiunea lor moralizatoare.

Iulian Țigănescu, clasa a IX-a G

Importanța religiei în societatea democratică actuală

Pico della Mirandola susținea că Dumnezeu nu i-a dat omului un destin, acesta având libertatea de a-și alege un scop după propria-i voință.

Încă din Antichitate religia a reprezentat o componenta extrem de importantă a societății, conducătorii fiind văzuți ca niște reprezentanți ai zeilor. Zilele de sărbătoare, bătăliile purtate dar și evenimentele din cadrul familiei erau dedicate idolior, aceștia având un rol central atât în viața personală a indivizilor, cât și în conducerea statului. Înlocuirea cultelor păgâne cu religii precum creștinismul și islamul nu a subminat importanța religiei și nici puterea acesteia de a interveni în administrarea statelor. În Evul Mediu, Biserica reprezenta a doua putere în stat, reprezentanții acesteia intervenind în sistemul legislativ și beneficiind de privilegii, dar și de o influență majoră asupra populației. Deși în prezent avem de a face cu o puternică laicizare a societății, cultele religioase sunt în continuare o parte importantă a vieții cetățenilor precum și un element esențial al culturii și tradiției unei țări. În continuare monarhii sunt numiți *apărători ai credinței*, iar sărbătorile religioase sunt sărbătorite la nivel național.

Principalul rol pe care l-a avut religia în cadrul societății a fost formarea unei educații morale. Aceasta oferă o interpretare a conceptelor de *bine* și *rău* precum și răspunsuri cu privire la problemele de etică aplicată precum avortul și eutanasia. Chiar și în prezent, majoritatea legilor au la bază etica promovată de religie. De exemplu, religia creștină condamnă acțiuni precum crima si furtul prin intermediul Celor 10 Porunci, acestea fiind, de asemenea, fapte ce se pedepsesc drastic din punct de vedere legal. Astfel, sunt asigurate drepturi precum integritatea corporală, proprietatea privată, dreptul la siguranță sau libertatea individuală, acest lucru nefiind posibil fără aplicarea unor astfel de legi.

În ciuda interpretărilor eronate care au avut loc de-a lungul timpului, doctrina religioasă are ca fundament compasiunea, justiția și empatia, acestea manifestandu-se în cadrul sistemului legislativ prin abolirea pedepselor capitale și încercarea de reabilitare a indivizilor care încalcă legea, dar și prin gratuitatea unor servicii precum educația și sănătatea, acest lucru asigurând o importantă egalitate de șanse. Un alt exemplu este prezența unor organizații care luptă pentru dreptate și egalitate și atrag atenția asupra problemelor sociale (cum ar fi neaplicarea legii în cazul unei infracțiuni sau discriminarea pe criterii etnice, religioase etc.) acesta fiind primul pas spre rezolvarea acestora și, implicit, spre progresul societății.

Toate aceste lucruri reprezintă esența unei societăți democratice, societate ce are la bază valori precum egalitatea, dreptatea și compasiunea. De asemenea, este evidențiată înclinația naturală a omului spre moralitate, acesta respectând de obicei drepturile celor din jur fără a fi necesară o intervenție directă din partea autorității religioase.

Astfel, deși omul a decis sa se îndepărteze spiritual de dogma religioasă, legile care guvernează societatea contemporană sunt în continuare bazate pe etica promovată de aceasta, în acest fel fiind asigurată o conviețuire sigură și pașnică a cetățenilor.

Ștefana Ududec, clasa a XII-a E

Tema iubirii în operele „Maitreyi", de Mircea Eliade și „Atât de fragedă", de Mihai Eminescu

Grafică: Ingrid Calancea, clasa a IX-a A

Tema iubirii este des abordată de scriitori, fiind un subiect inepuizabil, prin complexitatea presupusă de orice pasiune omenească, în definitiv. Asupra acestei teme se opresc și scriitorii români, unul dintre ei un romantic autentic, un vizionar, în esență, iar celălalt, atras în căutările sale de exotismul oriental și de spiritualitatea camuflată în profan.

Cele două opere pe care intenționăm să le analizăm, din perspectivă, îndeosebi, tematică sunt: poezia „Atât de fragedă" de Mihai Eminescu și romanul „Maitreyi" de Mircea Eliade. Acestea prezintă, în detaliu, viziunea celor doi scriitori asupra iubirii ca fiind una efemeră, dar dominată de trăiri intense, momente memorabile, petrecute alături de iubită. Această prezență feminină descoperită în ambele texte își lasă amprenta asupra sufletului și rațiuniii îndrăgostitului, astfel, ambele texte prezintă atât similitudini la nivelul temei, al modului de interpretare al temei iubirii, dar și deosebiri în ceea ce privește planul lingvistic, al expresivității și al raportului dintre realitate și ficțiune.

În primul rând, perspectiva celor doi autori asupra ceea ce simbolizează esența feminității este foarte asemănătoare. Așadar, în prima poezie „Atât de fragedă", femeia este ilustrată ca fiind o apariție ireală, lipsită de defect, asemănată doar cu o prezență divină, „ca un înger între oameni". În ochii instanței lirice feminitatea pare a fi un subiect al misterului, al tainei, ce aparține cerescului, astfel că iubirea oferă îndrăgostiților o stare de plutire, „plutești ca visul de ușor". Întreaga experiență se apropie, treptat, de granița idealității, prin reverie, eveniment sugerat de asocierea iubitei cu „floarea albă de cireș", simbolul gingășiei, firavului. În cele din urmă, femeia desăvârșită se desprinde din „brațele reci" ale instanței poetice, semn că întregul moment al dragostei nu a fost decât o iluzie și că iubirea rămâne doar sub pecetea dorinței, esența feminității rezumându-se la o imagine plină de taină, asemănată unei icoane, ce aduce odată cu sine sensibilitate, senzualitate și frumos.

Similar acestui discurs liric este și romanul „Maitreyi". În ceea ce privește tema acestui text, regăsim figura indiencei în centrul mărturisirilor naratorului subiectiv – Allan. Astfel, deși, inițial, din perspectiva protagonistului, trăsăturile tinerei păreau exagerate: „cu ochii ei prea mare și prea negri, cu buzele cărnoase și răsfrânte, cu sânii puternici de fecioară bengaleză crescută prea plin", treptat, Allan descoperă farmecul enigmatic al acesteia. Profunzimea și iubirea Maitreyiei îl intrigă pe inginerul englez, astfel că se încumetă să descopere așa-zisa esență a feminității. Cei doi protagoniști își dezvăluie reciproc dorințele sufletului. Personajul Maitreyi apare ca o proiecție, o reprezentare a misterului și sensibilității feminine, creând în jurul ei o lume a iubirii, a superbului, a idealului, ce vede viața ca pe o oportunitate de a iubi tot ceea ce se află în jurul ei, revelând, totodată, legătura eternă a omului cu natura. Și în cazul lui Allan, dragostea nu are finalul dorit, fiind, în cele din urmă alungat de către familia fetei.

În concluzie, ambele opere creionează imaginea femeii ca pe un simbol al iubirii, sensibilității, al idealului sau chiar ca pe o prezență misterioasă, dar senzuală, cuprinsă de o alură fantastică, a visului, cu o perfecțiune foarte greu de pătruns. Astfel, originalitatea celor două texte constă în felul în care tema dragostei a fost abordată, sub semnul fragilității, sensibilității, suferinței și imprevizibilului.

Ingrid Calancea, clasa a IX-a A

Iubirea – stăruință nestăvilită a dorinței

Poate că iubirea e doar o iluzie efemeră a fericirii, un sentiment nestatornic, amăgitor, care ne transformă zilnic în persoane complet diferite, impresionante și complexe.

Iubirea nu poate fi definită în parametri standard, fiind incomensurabilă, o forță în sine, atât o armă, cât și armură pentru cei ce știu să stăpânească flacăra ei. Cuprinde, în imensul său univers, toate sentimentele, acumulate stângaci sub forma unei contradicții definitorii: viață și veșnicie, realitate si necunoscut. Silueta îmbătătoare a iubirii ține umbră în fața durerii și a neajunsurilor, putând crea o fațadă înșelătoare, inutilă și greu de demascat.

În literatură, deseori, atașamentul emoțional este expus, generalizat sau chiar confundat cu termenul „iubire". Aceasta este o noțiune imposibil de stăpânit, aflându-se într-o continuă și rapidă metamorfoză, influențată de fiecare element ce ne înconjoară. Un citat cunoscut afirma că să iubești pe cineva este să dai unei ființe o armă încărcată, să o îndrepți spre tine și să ai încredere sau să speri, că nu va apăsa pe trăgaci. Iubirea însemnă riscuri, astfel că suntem limitați doar de propriile bariere.

Există multe tipuri de iubire, nenumărate, care nu pot fi prezentate într-o ierarhie prestabilită, convențională, căci fiecare individ își cunoaște doar propria poveste, propriile lupte interioare, propriile sacrificii. Niciun tip de iubire nu este invalid. Chiar dacă are la bază elemente ale rațiunii, logicii sau nu, adesea găsim iubire în locuri unde nici nu ne-am fi gândit să căutăm vreodată. Astfel, fiecăruia dintre noi ne este dat să descoperim singuri, prin multiple încercări și greșeli, iubirea adevărată, tainică și încărcată cu subiectivitate.

Iubirea te poate cuprinde și răvăși ca o furtună, căci în haosul și cenușa viselor destrămate este greu să te regăsești, odată pierdut. Ea este aprigă, o apropiere explozivă a doua răsuflări umane. Poate fi un clișeu monocrom, pus pe repeat în conștiința a doi îndrăgostiți, într-un dans mundan al sunetelor, unde emoțiile valsează cu pași temători prin visele acestora. Sentimentele, înlănțuite într-un vals răvășitor, dau iubirii o muzicalitate unică. Dintr-o perspectivă diametral opusă, iubirea poate fi o aventură vulcanică, o scânteie a nemuririi. O putem privi, de asemena, ca o cădere liberă către neant, constând atât în întunericul ce ne înconjoară, cât și în lumina, care, cu măiestrie, pătrunde printre crăpăturile sufletelor noastre și compune simfonii gălăgioase, stăruitoare, imposibil de ignorat.

Prin ușurința cu care majoritatea autorilor de literatură și oamenilor din industria cinematografică recurg la metode banale de surprindere a unei asemenea profunzimi tematice, aceasta este transformată într-un element abstract, aproape inabordabil în întreaga sa valoare emoțională. Astfel, cu toate că, aparent, consumatorii de artă și literatură se găsesc în ipostaza întâlnirii cu această temă mai des, chiar prin eliminarea raritățiii ei se realizează o devalorizare reală, actuală, subiectelor legate de tema iubirii. Se știe că, dacă un poet, un dramaturg sau un muzician se îndrăgostește de tine, nu vei muri niciodată, căci iubirea dănuie printre veacuri, neavând ca dușman nici măcar timpul. Fără aliați, aceasta câștigă mereu.

Poate că iubirea este, în sine, o idealizare a fericirii, o obsesie nepământească, o metaforă a dăinuirii veșnice în fața morții, reprezentând o conexiune a sufletelor, trupurilor, particulelor și a energiilor dintre acestea. Iar, în efemera realitate, poate că iubirea este singura ancoră ce poate domni peste trecut, legându-ne de prezent și totodată rămânând de explorat în viitor, pentru totdeauna. Poate că iubirea este eternă.

Adriana Susnovici, clasa a X-a B

Pledoarie pentru lectură

Scrisoare deschisă către cititorii din noi

Dragă cititorule,

Mă tem că nu-ți pot spune minciuni, nici dacă aș încerca. De obicei, am tendința să-mi mint cunoscuții, la asta, recunosc, sunt talentată, dar, atunci când vine vorba de străini, fără să vreau, spun tot ce-mi trece prin mintea mea meschină, ceea ce este foarte îngrijorător, nu crezi? De aceea nu te pot îndemna, încă, să te avânți în necunoscut, întrucât aștept și eu cuminte și ignorantă să apară ceva sau cineva care să mă convingă a-i da o șansă, cât ar fi ea de neînsemnată. Poate e atât de amabilă persoana încât nu va avea nimic împotrivă dacă ne convinge pe amândoi, ar trebui, deci, să așteptam să se alăture corespondenței noastre. Ce spui de stele? Cred că ele sunt cel mai bine informate. Oare le înduplecăm? Până vom avea un răspuns, îți pun o întrebare, că mor de curiozitate. Sau mai multe, nu știu. Am uitat să-ți mărturisesc că, de asemenea, am tendința să vorbesc mai mult atunci când sunt în preajma străinilor, spre necazul lor. Trecem peste asta. De când nu te-ai mai *uitat* în oglindă? Vezi ceva familiar? Te recunoști? Te-ai recunoscut vreodată? Dacă da, e destul pentru a te invidia. Nu am mai zis nimănui, nici părinților mei, nici fratelui mai mare, nici măcar florilor (sper să mă ierte), dar îți zic ție, unui necunoscut, și sper că ești de-al meu, că, de multe ori, am pățit ca, uitându-mă în oglindă, să nu descopăr nimic. Ei, nimic. Doar o figură străină, cu trăsături mult mai frumoase, ce-mi râde în față, râde de neputința mea, nesuferita. Știe că mi-e superioară. Îi cer ajutorul, încerc să trec de partea ei, dar amândouă știm că suntem cobaii unor lumi paralele, care, totuși, se intersectează, din când în când, pentru câteva minute, într-o oglindă. Disperată, am căutat ce nu mi-a putut arăta niciodată oglinda, ceva ce am găsit în paginile cu miros amețitor de celuloză și migdale, dulce parfum pentru creier, te asigur. Când mă apucă, câteodată, dorul de mine, când renunț a mai încerca să mă înțeleg, iau o carte din altarul bibliotecii mele și o deschid, o răsfoiesc, întorc paginile într-o frenezie dementă, de teamă să nu mă pierd de tot. Și mă regăsesc, colectez piesele rătăcite în timp ce brațele fricii-mi îmblânzesc, slăbesc strânsoarea și sunt eliberată, salvată de la propria moarte. Ca atunci când te reîntâlnești cu o cunoștință, după un timp în care nu ați știut una de alta, și ajungi la nenorocita convingere că cea care stă în fața ta și îți vorbește e doar o nălucă ce și-a însușit, cu nesimțire, înfățișarea prietenei tale și te întrebi dacă să asculți minciunile ei, spuse atât de natural și de firesc. Ți se pare, pentru o clipă, că poți vedea înăuntrul ei, ca printr-o gaură a stomacului, suficient de mare cât să descoperi rămășițele unui foc ce se lăudase odată cu sănătatea suflului său, dar care acum, uite cum tremură de frig și cum stă să se stingă. Și moare în fața ta. Ai ajuns prea târziu pentru a-l mai resuscita. Și rămâne gaura. O vezi doar tu, tu, cea care ai cunoscut-o atunci după școală, acasă la ea, acasă la tine, pe băncile crestate ale parcului, în balconul îngust de unde ascultați, cu sentimentul vinovăției, secretele vecinilor sau tu care ai cunoscut-o doar dintr-o privire ce, cu ascuțișul ei, a izbutit să pătrundă miile de straturi. Mă îngrozesc la gândul că cineva ar putea fi martorul *morții* mele, ar putea vedea cum straturile se degradează, se descompun și unul dintre acestea să fie chiar cel al cărților, legătura cu mine, o legătură trecut-prezent-viitor. Am învățat să citesc auzind despre experiențele celorlați. Am crezut că trebuie, la rândul meu, să-mi împărtășesc experiența și, astfel, să salvez pe cineva sau, cine știe, poate să aprind fitilul unui incendiu.

Spune-mi, așadar, am onoarea să te salvez sau ți-a dat mutra din oglindă răspunsul?

A ta,
Georgiana

Georgiana Mălina Macovei, clasa a IX-a C

Prietenia – oglindă a sinelui

Omul, văzut prin prisma ființei „sociale”, a demonstrat, de-a lungul existenței, faptul că nu poate „supraviețui” în lipsa companiei aproapelui, fie el reprezentat de persoana iubită, un prieten veritabil sau chiar un mentor, întrucât omul are nevoie de sprijin permanent pentru a-și descoperi propriile valori și a-și forma un mecanism pentru a distruge acele elemente care fac lumea contemporană să se afle într-o perpetuă decădere morală-ura, invidia, precum și egoismul. În opinia mea, găsirea acelei persoane care îl ajută pe individ să se dezvolte din punct de vedere spiritual și cultural reprezintă un mijloc sigur, eficace, prin care ființa își poate modela propriul caracter, preluând însușiri și calități de la aproape, acest lucru ducând, în final, la desăvârșirea sufletească a acestuia.

În primul rând, modelarea spiritului și a sinelui se poate realiza odată cu întâlnirea persoanei iubite și declanșarea sentimentului iubirii, al erosului, întrucât acestea îi induc partenerului o stare de beatitudine, de înflăcărare, făcându-l să privească existența prin ochii unui optimist convins, văzând doar acele elemente care conferă liniște și pace pe plan sufletesc. Astfel, întâlnirea celuilalt, aflat în ipostaza persoanei iubite, generează o schimbare la nivel interior, întrucât perspectiva asupra realității și a universului se schimbă în chip fundamental, devenind una care îi conferă îndrăgostitului o cale de a accede la împlinire spirituală, iar propria existență pare a fi „presărată” cu „miracole”, iubirea devenind, așadar, un mijloc de automodelare a sinelui. Ilustrative pentru evidențierea erosului, care îl „metamorfozează” pe individ la nivel spiritual sunt operele „Catrenele fetei frumoase”, de Lucian Blaga și „Poem despre ea”, de Cosmin Perța, ambele texte făcând referire la sentimentul iubirii ca fiind cel care în transformă pe om. În concepția lui Lucian Blaga, frumusețea feminină este echivalentă cu „o fereastră deschisă spre paradis”, sintagmă care sintetizează esența principiului feminin, care este capabil să-l „captureze” pe individ într-un univers care își proiectează propriile aspirații și deziderate, în vreme ce Cosmin Purța vede iubirea ca fiind asociată unei „prefaceri” radicale la nivel sufletesc, marcând felul în care erosul i-a influențat decisiv dezvoltarea ulterioară: „Există câteva momente în viața unui bărbat în care o poate lua razna și chiar o ia.”

În al doilea rând, realitatea și, îndeosebi, literatura ne dovedește faptul că prietenia, văzută ca un mijloc prin care două persoane cu trăsături asemănătoare se completează reciproc, este cea care asigură modelarea propriei personalități, întrucât ea presupune implicarea unor caracteristici care îl înnobilează pe om-încrederea reciprocă, sinceritatea, empatia, dar și iubirea agape, asociată unei aprecieri raționale față de cealaltă persoană. Astfel, prietenia apare ca fiind cea care îl ajută pe individ să își depășească propria condiție și să își descopere calea și menirea în lume. Un exemplu ilustrativ este opera „Don Quijote de la Mancha”, de Miguel de Cervantes, în care Don Quijote apare în ipostaza unui cavaler dornic de aventură, iar Sancho este scutierul său, care participă la toate peripețiile cavalerului. În ciuda faptului că ocupă poziții diferite, cei doi se completează reciproc: Don Quijote reprezintă credința oarbă, iluzia, nebunia dusă la extrem, în timp ce Sancho este cel care ia forma realității. În toate aventurile lor, cei doi se descoperă unul pe celălalt, ajungând să preia caracteristici specifice. Finalul textului este cel care pune în lumină influența lui Sancho asupra cavalerului, întrucât acesta realizează că aventurile, iubirea, curajul sunt povești pe care și le-a creat în minte și care l-au făcut să pară smintit în fața celorlalți. Astfel, relația dintre cei doi ilustrează efectele benefice pe care prietenia le are, în acest caz ea echivalând cu redescoperirea propriei identități și evadarea dintr-o lume imaginară.

În al treilea rând, influența profundă asupra schimbării și modelării sinelui se poate observa și în relația mentor-discipol, întrucât mentorul are capacitatea de a recunoaște și de a valorifica acele calități care îi disting pe indivizi, deschizându-le, astfel, calea spre dezvoltare și dorința de autodepășire. În ciuda faptului că rolul mentorului pare a fi scăzut semnificativ, realitatea și istoria ne dovedesc faptul că un veritabil mentor este capabil să „smulgă” un discipol aflat în bezna ignoranței, să îl ridice și să îi arate că dincolo de îngustimea unei lumi debusolate se află un orizont curat, limpede, senin. Nae Ionescu devine cel mai potrivit exemplu când vine vorba de modelarea sinelui a unui elev, întrucât renumitul filosof și, deopotrivă, pedagog român, a fost cel care a știut să adune în jurul său și să eleveze o pleiadă de membri ai generației de aur, interbelice a literaturii și gândirii românești ca: Mircea Vulcănescu, Emil Cioran sau Mircea Eliade. Consacrat datorită rolului său profund în formarea unei elite intelectuale, Nae Ionescu dovedește faptul că un veritabil pedagog este cel mare iluminează perspectiva și conștiința elevului său, făcându-l să fie stăpân pe propriile forțe și arătându-și disponibilitatea pentru a-i accepta propriile greșeli sau neputințe și demonstrându-i că îi va fi alături de fiecare dată când drumul pare blocat sau îl poartă pe discipol pe cărări lăturalnice.

Grafică: Iulia Lupancu, clasa a X-a B

Prin urmare, omul se dovedește a fi o ființă care are în permanență nevoie de sprijinul celuilalt, al aproapelui, fie el reprezentat de persoana iubită, de un veritabil prieten sau de către un mentor consacrat, pentru a-și putea depăși condiția, a evolua și a înfrunta obstacolele unei lumi caracterizate prin mediocritate. Schimbarea perspectivei asupra propriei existențe, găsirea în celălalt a unui ajutor și deschiderea propriului drum sunt doar câteva dintre elementele care conduc la modelarea sinelui.

Liana Colban, clasa a XII-a H

Pădurea – centrum mundi

Din tot ce s-a dat vieții noastre în lume, patru sunt realitățile în care sufletul nostru își recunoaște esențele și tiparele originare: cerul, marea, pădurea și deșerturile pulberii și ale zăpezii. Dar dintre toate, cel mai greu este să vorbești despre pădure. Ar trebui să o facă numai știutorii de păduri, cei care le-au măsurat cu pasul, cu viața și cu gândul, cei care le pricep traiul și graiul.

Grafică: Andrada Duțu, clasa a IX-a

Pentru noi, celilalți, trecători, ele sunt tălăzuiri verzi, în care ochiul își adâncește privirea, să se bucure de frumusețe, și auzul, să se lase copleșit de foșnete și de murmure. Văzute de departe, ori de sus, pădurile sunt întinderi vii și verzi, de nemăsurate frunzișuri, lin ori zbuciumat tălăzuite de aripile nevăzute ale vântului. Luminile lor îmbracă, în succesiunea anotimpurilor, irizări albe, brodate pe eternul verde.

Arborii pădurilor sunt, ca și noi, ființe vii, verticale, înălțându-se dinspre pământ spre cer, sprijiniți și întemeiați pe pământ, însă cu trupul lor puternic, urcând drept spre soare. Tot ca și noi, oamenii, arborii fac legătura dintre cele din adânc și cele din înalt, între ceea ce trăiește nedezvăluit și ceea ce răzbate spre lumină. Simbol al devenirii și al vieții, „copacul sugerează caracterul ciclic al existenței.”[1] Totodată, el este și un simbol al aspirației lumii sau omului către infinit, prin sugestia verticalității, dar și semnul statorniciei, prin legătura cu pământul. Legătură între cer și pământ, copacul se apropie de semnificațiile îngerului. Pentru scriitorul Radu Gyr, stejarii își înalță crengile ca paloșul heruvimilor, dar sunt prinși în lumea profană de rădăcinile care-i hrănesc. Moartea lor are rolul unei răscumpărări a păcatelor lumii: „Iar când securea cade și-i retează/ Bătrânii arhangheli priponiți în funii/ Cu brațe largi o binecuvântează.” („Stejarii”). Arborii pădurilor trăiesc în două lumi: au rădăcini neclintite, tăcute, ferecate în pământ, în adâncul întuneric de unde-și trag o jumătate de viață și putere și au ramuri sus, spre cer, în lumini, foșnind din zeci de mii de aripi verzi sub cerurile schimbătoare.

Spațiu misterios, labirint, lăcaș al zânelor, pădurea reprezintă un loc al încercărilor și al izbânzii; de asemenea, trezește spaimi ancestrale, prin faptul că e un peisaj închis și întunecat. Pentru unii poeți, pădurea este locul fericirii absolute, un paradis terestru. Spațiu al visării și al purificării, al rătăcirilor inocente, pădurea este pentru Mihai Eminescu un simbol esențial („Fiind băiet păduri cutreieram”).

În literatura populară, pădurea reprezintă un spațiu amenințător, însuși spiritul ei fiind personificat într-o bătrână vicleană și necruțătoare ce se hrănește cu sufletele celor rătăciți: Muma Pădurii. Tema pădurii-labirint apare în multe basme populare și culte: Harap-Alb își începe călătoria intrând într-o pădure din care nu poate ieși fără ajutorul Spânului. Rătăcirea în pădurea întunecoasă introduce personajul într-o altă ordine a lumii, dar obstacolul nu poate fi trecut fără îndrumarea cuiva. Pentru Mircea Eliade, pădurea este o metaforă a eternității, un spațiu dobândit dincolo de moarte, dar și un spațiu originar în care ființa își găsește natura primordială.

De aici, din acest ocean verde, din acest loc de visare, putem admira cerul plin de frunze, frunze vii, frunze moarte. Îmi place să privesc cerul, către care cresc pădurile pământului și gândul nostru...

Gabriela-Elena Goraș,
clasa a XII-a E

[1] Vezi *Tratatul de istorie a religiilor*, Mircea Eliade

Grafică: Iulia Lupancu, clasa a X-a B

Literatura gotică

Apărută în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, ca parte întunecată a romantismului, literatura gotică se caracterizează prin îmbinarea temelor romantice precum iubirea, sensibilitatea și revolta împotriva normelor și a condiției umane cu macabrul, misterul și supranaturalul. Atmosfera este sumbră și întunecată provocând stări de anxietate și melancolie. Conflictele interioare, moartea persoanei iubite și singurătatea sunt teme frecvent întâlnite. Acțiunea este plasată în locuri precum cimitire, castele medievale orașe și păduri întunecate, de obicei, în perioada victoriană.

Castelul din Otranto (1764)

Cu o atmosferă medievală, întunecată, plină de suspans și o intrigă misterioasă, Castelul din Otranto este considerat a fi primul exemplu de literatură gotică.

Publicată în 1764, de către Horace Walpole, originile romanului sunt incerte, Walpole susținând la început că a găsit manuscrisul în biblioteca unei familii foarte vechi, din Nordul Angliei și nu a făcut decât să-l traducă din italiană și să-l editeze. Deși acesta susținea că opera a fost scrisă în 1529, se crede că povestea originală datează de pe vremea Cruciadelor.

Acțiunea începe cu pregătirile pentru nunta prințului Conrad cu prințesa Isabella. Manfred, tatăl mirelui și lordul Castelului din Otranto, organizează în grabă uniunea celor doi, înspăimântat fiind de o profeție care îl amenința cu sfârșitul domniei familiei sale asupra domeniului. Chiar înainte de cununie, prințul este găsit mort, strivit de un coif gigantic apărut parcă de nicăieri. Înnebunit de teama de a pierde titlul și puterea, Manfred decide să divorțeze de soția sa, care nu îi mai putea dărui urmași, și să o ia în căsătorie pe Isabella. Speriată și, totodată, dezgustată de gândul unui asemenea păcat, fata decide să fugă refugiindu-se într-o mănăstire.

În continuare, acțiunea se centrează pe încercarea lordului de a-și duce planul la îndeplinire, obsesia acestuia pentru putere orbindu-l atât de profund încât nu dă importanță nici semnelor supranaturale care îl avertizează cu privire la gravitatea greșelii sale, nici vieților pe care le distruge. Gelos până la nebunie, lacom și ambițios până la obsesie, Manfred

(c) Bernie Wrightson

reprezintă stereotipul antagonistului prezent în literatura gotică. Firea acestuia este în totală antiteză cu firea blândă, virtuoasă și supusă care le este caracteristică atât soției sale, Hippolita, care își dedică viața bunăstării celor din jur, cât și a tuturor celorlalte personaje.

Pe lângă dorința de dominație a lui Manfred, întâlnim teme specifice precum moartea persoanei iubite, necunoscutul, teroarea și paranormalul. Acțiunea se desfășoară în locații misterioase precum pasajele secrete ale castelului și pădurea întunecată, predominant pe timpul nopții.

Atmosfera sumbră, decorul întunecat, caracterul enigmatic și înfiorător transformă *Castelul din Otranto* într-un *must read* pentru orice pasionat de literatură.

(c) Susanna Duncombe

Frankenstein (1818)

În cadrul unui concurs organizat între prieteni, în 1816, Mary Shelley scrie romanul său de debut, Frankenstein sau Prometeul modern, roman ce avea să devina una dintre cele mai reprezentative opere ale literaturii horror și, de asemenea, să devina primul exemplu de literatură SF.

Avâdu-i ca modele pe părinții săi, care erau, de asemenea scriitori, și influențată atât de călătoriile sale, cât și de ideile lui Darwin și Galvani, Shelley dă naștere unei opere complexe, abordând teme precum umanitatea, consecințele propriilor fapte și dorința omului de a juca rolul Divinității.

Romanul este scris în formă epistolară cuprinzând scrisorile lui R. Walton către sora sa, scrisori în care îi povestește despre ciudata întâlnire cu doctorul Victor Frankenstein și relatând mai apoi povestea acestuia. Aflăm astfel despre copilăria fericită a doctorului și despre pasiunea sa pentru știință, mai ales pentru medicină. Ajuns la Universitate, acesta se dovedește a fi un student genial, fiind apreciat de către profesorii săi. Influențat de ideile lui Galvani, Victor decide să încerce să creeze el însuși o viață prin combinarea părților corpurilor unor cadavre. Deși aducerea la viață a Monstrului cu ajutorul electricității este una dintre cele mai populare scene ale poveștii, aceasta este produsul cinematografiei, nefiind menționat în carte. Dezgustat de propria-i creație, Victor fuge lăsând Monstrul în voia sorții.

După o perioadă de timp, un ghinion teribil lovește familia Frankenstein. Realizând că propria sa creație se află în spatele dezastrului, doctorul decide să-l găsească și să îl distrugă. Reprezentarea media a Monstrului ca fiind o creatură nulă atât din punct de vedere emoțional, cât și al inteligenței este în totală contradicție cu personajul original care este capabil să simtă și să înțeleagă toate emoțiile umane, iar din punct de vedere intelectual se poate vorbi de o inteligență superioară multor oameni. Povestea acestuia constituie, pro-

Monstrul lui Frankenstein, în celebra ecranizare din 1931, regia James Whale

babil, cea mai sfâșietoare parte a romanului, dezgustul și ura cu care acesta este tratat din cauza înfățișării aruncându-l în negura singurătății și transformându-l cu adevărat într-un monstru.

Tragismul operei este, de asemenea, reprezentat și de evoluția personajului principal care din cauza unei greșeli ajunge să piardă totul, devenind un om pentru care răzbunarea este singurul scop, altfel spus, în final singura diferență dintre Creator și Creație constă în înfățișare, făcându-ne să ne întrebăm încă o dată Cine este de fapt monstrul?

Un caz straniu: dr. Jekyll și dl. Hyde (1886)

Având dualitatea psihicului și a naturii umane ca temă principală, nuvela lui Stevenson este una dintre cele mai captivante opere scrise vreodată. Deși nu se cunosc sursele exacte de inspirație, se crede că prietenia sa cu profesorul Eugene Chantrelle, care a fost executat pentru uciderea soției sale, a avut un mare impact asupra creației poveștii.

Nuvela începe cu discuția dintre avocatul Utterson și vărul său Richard Enfield cu privire la fapta de neiertat a unui bărbat pe nume Edward Hyde care a lovit un copil și apoi l-a călcat în picioare, continuându-și drumul fără nicio urma de remușcare. Pentru a evita un scandal public, Enfield îl obligă pe acesta să plătească 100 de lire. Dl. Hyde îl conduce spre

(c) Science Photo Library

casa sa și îi aduce un cec semnat în mod straniu de respectabilul dr. Jekyll.

Pe parcursul operei, cei doi contiuă să fie legați în mod inexplicabil unul de celălalt în ciuda diferențelor dintre ei, Utterson încercând din greu să dezlege misterul.

Pe lângă problemele de natură psihică și morală, nuvela vorbește și despre diviziunea claselor sociale și ipocrizia atât de des întâlnită în perioada Victoriană.

Dracula (1897)

Inspirat de legendele și miturile românești și de nuvela *Carmilla* scrisă de Le Fanu, romanul lui Bram Stocker a devenit una dintre cele mai populare opere literare, fiind ecranizat de zeci de ori, și devenind sursă de inspirație pentru nenumărați autori.

Acesta este format dintr-o culegere de scrisori și jurnale ale personajelor principale. Jurnalul lui Jonathan Harker ne introduce în atmosfera pitorească a satelor din

(c) Raffaele Bertone

Transilvania pe care le traversează în drumul său spre castelul contelui Dracula. Deși, inițial, acesta îl consideră pe conte un om carismatic, amabil și cultivat, pe parcursul șederii sale descoperă că acesta este de fapt o creatură diabolică, supranaturală care se hrănește cu sângele oamenilor nevinovați. Stocker împărtășește viziunea lui Le Fanu, prezentând vampirii mai mult ca pe niște animale ce își urmează instinctele naturale decât ca pe niște creaturi cu rațiune și chiar și sentimente așa cum sunt prezentați vampirii moderni.

Odată cu venirea contelui la Londra, prietena logodnicei lui Jonathan este lovită de o boală necunoscută. Cu ajutorul doctorului Abraham van Helsing, personajele află că se confruntă cu o creatură teribilă, acest lucru determinând o vânătoare împotriva contelui.

Un lucru distinctiv este conturarea și prezentarea deosebită a locurilor în care se desfășoară acțiunea. De la pădurile reci și terifiante din Transilvania, până la cimitirele și spitalul de psihiatrie din Londra, locațiile reușesc să inducă un sentiment puternic de neliniște și mister.

În ceea ce privește personajele, este de apreciat curajul, loialitatea, rațiunea și dragostea fiecăruia dintre ei, în contradicție cu lipsa totală a sentimentelor pe care o manifestă Dracula, acestea reprezentând tema centrală a romanului.

Edgar Allan Poe (1809–1849)

Recunoscut atât pentru povestirile sale cât și pentru poezii, E. A. Poe a fost un scriitor, editor și critic literar fiind o figură marcantă în literatura gotică.

Poe a fost marcat de moartea prematură a soției sale, astfel că multe din scrierile sale, precum *Ligea* și *Annabel Lee*, tratează tema morții unei femei foarte tinere și durerea care îl macină pe personajul principal/eul liric ca urmare a acesteia.

Pe lângă moarte, macabru și dragoste, Poe abordează teme psihologice precum dualitatea în *William Wilson*, arhitectura ce simbolizează inconștientul în *Prăbușirea casei Usher* și *Masca Morții Roșii*, dar și nebunia prezentă în *Pisica Neagră*.

Toate acestea au reprezentat teme de bază ale literaturii gotice și au constituit, de asemenea, și o sursă de inspirație pentru curente precum simbolismul și modernismul, dar și pentru autori de literatură horror precum H. P. Lovecraft și Stephen King.

(c) Daniil Volodchenko

De-a lungul timpului, literatura gotică a fost victima multor prejudecăți și critici negative, însă orice pasionat de lectură ar trebui să îi dea o șansă pentru că, în final, adevărata artă se naște din suferință și teamă, din întunericul minții umane și din acea urmă de nebunie caracteristică tuturor marilor artiști.

Ștefana Ududec, clasa a XII-a E

Viața – joc misterios între sacru și profan

Preocupat de progresul infinit, autodesăvârșire și autosalvare, omul istoric caută în profan segmente sacre, având tendința sacralizării integrale a profanului.

Granița dintre sacru și profan este relativă, mobilă și depinde de imaginea sa în conștiința umană. În concepția lui Mircea Eliade („Sacrul și profanul"), orice sistem religios trebuie să convertească profanul în sacru și, prin inserarea sacrului în conștiința umană, să-l situeze pe om în cosmos. Lumea însăși – în opinia lui Mircea Eliade – ar fi produsul unei legi magice a corespondenței, bazată pe omologia dintre Cer și Pământ.

O forță magică din sfera siderală își impune acțiunea în nivelurile realității, creând corespondențe simbolice între macrocosmos (universul) și microcosmos (corpul uman). Omul îi apare istoricului religiilor, dirijat de legi sacre pe care strădania de a nu le altera, le-a transformat în ritualuri. Omul devine, astfel, centrul armoniei universale, imagine a Creatorului pentru care rânduiala este elementul primordial al Cosmosului. Asistăm, astfel, la convertirea profanului în sacru.

Omul își dă seama de existența sacrului pentru că acesta se manifestă ca un lucru cu totul diferit de profan. Pentru a reda actul manifestării sacrului, trebuie să apelăm la hierofanie. Istoria religiilor este alcătuită dintr-o acumulare de hierofanii, din manifestările realităților sacre. De la hierofania cea mai elementară, ca de exemplu manifestarea sacrului într-un lucru oarecare, o piatră sau un copac, până la hierofania supremă, care este pentru un creștin întruparea lui Dumnezeu în Iisus Hristos, nu există ruptură. Este mereu aceeași taină: manifestarea a ceva ce este „altfel", a unei realități care nu aparține lumii noastre.

Omul modern se simte oarecum stânjenit în fața unor forme de manifestare a sacrului, neputând crede că acestea s-ar putea manifesta pentru unele ființe omenești în pietre sau arbori, dar nu este vorba de o venerare a pietrei sau arborelui în ele însele. Piatra sacră, arborele sacru sunt adorate pentru că sunt niște hierofanii, pentru că arată ceva ce nu mai este nici piatră, nici copac, ci sacru. Manifestând sacrul, un obiect oarecare devine altceva, fără a înceta să fie el însuși, deoarece continuă să facă parte din mediul său cosmic. Pentru cei cărora o piatră li s-a arătat sacră, realitatea sa imediată se preschimbă în realitate supranaturală. Pentru cei care au o experiență religioasă, întreaga natură se poate înfățișa ca sacralitate cosmică. Cosmosul, în totalitatea sa, poate deveni o hierofanie.

Grafică: Cezar Paul Ciubotaru, clasa a XI-a A

Sacrul și profanul sunt două moduri de a fi în lume, două situații existențiale asumate de către om de-a lungul istoriei sale. Dacă omul arhaic tinde să trăiască în sacru, omul modern și-a desacralizat lumea și și-a asumat o existență profană.

Sacrul și profanul își disputa întâietatea în interiorul ființei. Sacrul este punerea în relație a omului cu Dumnezeu, instanță sacră, prin descoperirea lăcașului ei zeiesc chiar în adâncul firii omenești. Preexistent în ființă, sacrul se cere reactivat ca o șansă unică de a depăși starea provocată de criza morală a unei lumi îngenunchiate de un timp istoric ce pare să nu mai aibă răbdare.

Bianca Teleagă, clasa a XII-a E

Corbul

de Edgar Allan Poe

Orice încercare de traducere a „**Corbului**" lui Poe mi s-a părut stângace, mediocră, dacă nu, abisală. Cei care s-au căznit să transpună lirismul lui Poe nu au știut să confere înțeles, păstrând măsura și muzicalitatea. Iată niște categorii de eșecuri.

Unii au transformat „**Corbul**" într-un fel de *Mahabharata*, adăugând de la ei silabe și transformându-l pe Poe, prematur, în modern. El, precursor al simbolismului, poate s-ar simți flatat să vii tu, traducătorul, și să-l transpui în spirit arghezian. E stupid.

Alții au înțeles greșit premisa libertății artistice și i-au oferit lui Poe un aer personal. Au pus, după cum am spune, cuvinte care nu erau acolo, podeaua (*floor*) cea rece și neiertătoare devenind în mod paradoxal un biet „covor", de pildă. Unii chiar l-au românizat pe Edgar al nostru, punând noțiunea de „dor" unde mai degrabă un spleen s-ar potrivi mănușă. Iar e stupid.

Astfel, o traducere transformă pe final „Nevermore" (intraductibilul „niciodată" absolut folosit de Poe) în „Nicăieri", care nu reflectă intenția. *Nevermore* înseamnă un blestem. Faptul de a spune că acea pasăre nu zboară nicăieri este mai mult un spirit de mătușă bolnavă care nu vrea cu niciun preț să plece, un aer de amic insuportabil.

Eu, însă, încerc din toate puterile să traduc păstrând măsura originală, complexa rimă interioară și cea mai mare parte din sens, pe cât posibil.

Dacă te insult, Edgar, prin asta, să mă ierți.

A ta, reîncarnată, Lenore,
C. A. J.

© Sam Shearon

Miez de noapte și-ngrozire. Frânt, slăbit, făceam citire
Dintr-un opus vechi de basme straniu și demult uitat.
Când aproape ațipisem, ciocănire auzisem
Parcă vreun străin venise, lin bătând la ușa mea.
„E vreun oaspete, îmi zisei, lin bătând la ușa mea -
Asta doar, nu altceva!”

Ah, țin minte infinitul din decembre cătrănitul
Și tăciunii de-a muritul lăsau umbră pe podea,
Zori voiam cu nerăbdare – în zadar cu-mprumutare
De la cărți vreo alinare de Lenore cătam cumva,
De-acea rară frumusețe ce Lenore se pomenea
Ce-*aici* nume n-ar avea.

Foșnetele trist-incerte a perdelei violete
Mă-ngrozeau, m-umpleau de temeri neștiute de-altcândva,
Deci acum, să fac să-ncete inima-mi, ziceam cu sete:
„E vreun oaspete, pesemne, ce-i acum la ușa mea.
Târziu oaspete, pesemne, vrea la mine a intra –
Asta-i și nu altceva.”

Mă-ntării atunci odată; fără să mai stau, îndată:
„Doamnă, domnule,” strigat-am, „v-aș ruga a mă ierta,
Dar aproape ațipisem și-așa lin bătând veniseți
Și-așa-ncet mai ciocăniseți de cu zor la ușa mea
Că abia dac-auzisem”. Și-o deschisei. După ea,
Întuneric se-arăta.

În întunecimea neagră, mă-ndoiam cu teamă-ntreagă
Și cu vise noi, cumplite, și-ndelung așa am stat,
Nimic liniștea nu rupse, nici vreun semn nu îmi dăduse.
Singurul cuvânt ce spusei fu „Lenore” șoptit, mimat,
Asta spusei și ecoul un „Lenore” mi-a murmurat,
Doar atât s-a întâmplat.

Înapoi m-am dus ’n odaie cu tot sufletu-n văpaie
Și din nou o ciocănire-ușor mai tare-am observat.
„Sigur”, spusei, „asta pare că-n fereastra mea răsare.
Ia să văd eu care-i care, și să-l aflu să mă zbat,
Inima să-mi potolesc și ce-i să aflu să mă zbat.
Numai vânturi care bat!”

Am deschis oblonul tare când cu-a penei fluturare
Iat-un corb de prin vechimea lumilor s-a arătat
Nu făcu vreo plecăciune, nici stătu vreun timp anume,
Ci cu chip de domn sau doamnă-n ușa mea s-a așezat,
Sus pe bustul divei Pallas în ușă-mi s-a așezat
Stând acolo nemișcat.

Corbul de-abanos spre zâmbet înturnând a meu greu cuget
Cu-acea gravă-nfățișare ce purta îngreunat
„Deși-al tău stindard pierduseși, tu”, am spus, „ceva tot fuseși,
Corb ciudat, slăbit și antic de pe țărmul blestemat.
Spune-mi care-i al tău nume col’ pe țărmul blestemat!”
Zise corbul: „Niciodat’!”

Ce mă mai miră discursul păsării ce și-a luat cursul
Așa lin, deși răspunsu-i mai nimic n-a însemnat!
Căci de-acord ar fi oricine: Nimenea din omenire
Cu o pasăre c-aceea n-a fost binecuvântat
Sau vreo fiar-asupra ușii camerei nu a aflat
Cu nume de „Niciodat’”

Corbu-nsingurat pe bustul candid stând spunea el numai
Ăst cuvânt – parcă atâta sufletul i-ar fi purtat
Și nimic alt nu-ndrugase, nici vreo pană fluturase
Eu de colo murmurasei: „Alți prieteni au plecat,
Dimineaț-o să mă lese cum speranțele-au zburat...”
Și-apoi spuse: „Niciodat’!”

Speriar c-a rupt tăcerea cu răspuns amar ca fierea,
„Sigur”, spus-am, „ce rostește este greul adunat
De la vreun stăpân nebun de aprigă a lui genune
Se-adânci cu repejune pân’ ce-atât doar a cântat,
Pân-a sale chinuri grele astă cruce au purtat:
Cuvântul „Niciodat’”

Dar cel negru corb mânându-mi cugetul înspre zâmbire,
În față l-al său ansamblu jilț și pernă mi-am cărat
Și-n velur cu cufundare vis de vis legam, atare
Cu gândire ca să aflu de ce-ăst corb demult uitat,
Mormântalul, negrul omen, straniu și demult uitat
Vrea să cânte „Niciodat’”

Aeru-l simțeam mai tare de tămâia nevăzută
Ce vreun serafim cu pasu-i nesimțit ar fi purtat
„Piei!” strigai, „Așa îți spune Domnul tău și-îngeri anume!
Lasă-mă, în neființă pe Lenore să lași de-ndat’!
Blestemat să fii cu-a tale! Lasă pe Lenore de-ndat’!”
Zise corbul: „Niciodat’!”

„O, profet,” strigai, „de rele, tot profet – ori corb, ori demon,
De Cel Rău te-a pus sau de furtuni aicea te-au lăsat,
Dezolat, fără mirare, pe-ăst pustiu ce fermecat e,
Într-o casă bântuită – să îmi spui cu-adevărat:
Este-n Galaad balsamul? Spune-mi, spune-mi, te-am rugat!”
Spuse corbul: „Niciodat’!”

„O, profet,” am spus, „de rele, tot profet – ori corb, ori demon,
Pe cel Cer ce ni-i deasupra și pe Domnul adorat,
Spune-mi mie, căci mă doare, de-n Eden în depărtare
Întâlni-voi o fecioară ce Lenore se pomenea,
Rară doamnă radioasă ce Lenore o am chemat...”
Zise corbul: „Niciodat’!”

„Ăst cuvânt să ne despartă, corb dușman,” strigai de-odată.
„Du-te colo în furtună și pe țărmul blestemat!
Nu lăsa vreo amintire de ce-ai spus cu amăgire!
Lasă-mă-n singurătate, fugi din ușă-mi de îndat’!
Scoate-ți ciocul din gândire-mi, pleacă de pe bust îndat’!”
Zise corbul: „Niciodat’!”

Și-acel corb fără mișcare stă, tot stă în dormitare
Sus pe bustul divei Pallas ce în ușă mi-e aflat.
Ochii lui au o sclipire ca de demon în neștire
Și a lampei strălucire lasă umbra-i pe podea
Și-al meu suflet, sus din umbra cea lăsată pe podea
Nu se va mai ridica!

Traducere și comentariu:
Clara Alexandra Jolobai, clasa a XII-a H

Louise Glück, câștigătoarea premiului Nobel pentru literatură, în 2020, este una dintre cele mai recunoscute poete ale Statelor Unite ale Americii, datorită abilității sale de a transforma sentimente individuale în trăiri universale. Următorul demers urmărește localizarea câtorva poezii din bibliografia impresionantă a poetei.

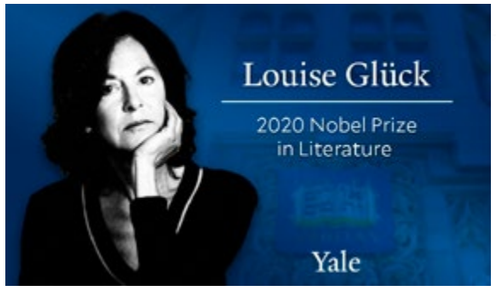

Trecutul

O lumină mică apare pe cer
dintr-odată între
două ramuri de pin, acele lor fine

acum gravate pe o suprafață radiantă
și deasupra
sus, un rai împănat-

Miroase aerul. Acela este mirosul de pin alb,
cel mai intens când vântul bate prin el
și sunetul pe care îl face la fel de ciudat,
ca sunetul vântului într-un film-

Umbrele se mișcă. Frânghiile
făcând sunetul pe care îl fac. Ce auzi acum
va fi sunetul privighetoarei, *chordata*,
pasărea mascul curtând femela-

Frânghiile *se mișcă*. Hamacul
se leagănă în vânt, legat
strâns între doi pini

Miroase aerul. Acela este mirosul de pin alb

Este vocea mamei mele pe care o auzi
sau doar sunetul pe care copacii îl fac
când vântul trece prin ei
pentru că ce sunet ar face
dacă nu ar trece nimic prin ei?

(*din volumul „Noapte sfântă*[1] *și virtuoasă”*)

[1] Original „faithful” din engleză se traduce „credincioasă”. Modificare realizată din motive stilistice.

Steaua de seară

În această seară, pentru prima oară în mulți ani,
mi-a apărut din nou
o viziune a spendorii pământului:

în cerul de seară
prima stea părea
să strălucească mai tare[2]
în timp ce pământul se întuneca

până nu putea fi mai întunecat.
Și lumina, care era cea a morții,
părea să-i vindece pământului

puterea de a consola. Nu mai era
nicio stea. Doar aceea
căreia îi știam numele

pentru că în cealaltă viață a mea i-am provocat
durere[3]: Venus,
stea a serii premature,

ție îți dedic,
viziunea mea, pentru că pe această suprafață goală
ai lepădat destulă lumină
ca să îmi faci gândurile
vizibile din nou.

(*din volumul „Averno”*)

[2] Original „to increase in brilliance” se traduce direct diferit. Modificare realizată pentru contextul lingvistic;
[3] Original „injury” se referă la o rană sau vătămare. Modificare realizată din motive stilistice.

Migrații nocturne[4]

Acesta e momentul când vezi din nou
fructele[5] roșii ale muntelui de cenușă
și în cerul întunecat
migrațiile nocturne ale păsărilor .

Mă întristează să mă gândesc
că morții nu le vor vedea-
lucrurile de care depindem,
dispar.

Ce o să facă sufletul pentru consolare?
îmi spun că poate nu o să-i mai trebuiască
aceste plăceri;
poate să nu mai fie de ajuns
deși e greu de imaginat.

(*din volumul „Averno”*)

Grafică: Luiza Sofroni, clasa a XI-a G

[4] Original „The night migrations” se traduce „migrații de noapte”. Modificare realizată din motive stilistice;
[5] Original „berries” se referă strict la fructe de pădure. Modificare realizată pentru păstrarea simetriei;

Sfîrnaciuc Matei, clasa a X-a B

„Povestea slujitoarei”
de Margaret Atwood

Un vis american transformat într-un coșmar distopic. O teocrație totalitară dominată de un guvern rasist, sexist, ce instaurează un regim toxic. Tradiții austere, interpretări biblice distorsionate, reeducare silită, supraveghere sufocantă a autorităților, un univers feminin redus la tăcere apăsătoare. Toate aceste aspecte teribile fac subiectul romanului lui Margaret Atwood, **un roman al cuvintelor nerostite**, al complicității tacite, al unei societăți dintr-un viitor „nu foarte îndepărtat”.

Acțiunea operei are loc în Republica Gilead, un stat totalitar care a înlocuit Statele Unite ale Americii și în care rata nașterilor este în continuu declin, motiv pentru care femeile sunt împărțite în mai multe categorii. Cele fertile, cunoscute sub denumirea de „slujitoare”, sunt desemnate să dea naștere urmașilor noii clase conducătoare, fiind repartizate în diferite familii de elită ale societății. Alte categorii sunt „Soțiile”, „Mătușile”, „Econevestele” sau „Nefemeile”, cele care nu se supun și ajung în tabere de muncă, cu șanse de supraviețuire infime. Ceea ce le aseamănă este privarea totală de libertate, teama indusă care le paralizează trăirile și dorința ascunsă de a se elibera.

Romanul este scris la persoana I, din perspectiva personajului principal, Offred, o femeie prizonieră într-o lume care încearcă să o transforme, dar care este ținută în viață de amintirile trecutului său fericit. Capturarea și trimiterea ei în tabăra de reeducare pentru a deveni slujitoare marchează pierderea identității sale, chiar și numele fiind un derivat de la prenumele Comandantului căruia îi aparține. Offred este o femeie cu un univers interior bogat, iar personajul ei este individualizat prin clipele de fericire necenzurată, rememorările vremurilor de altădată, când avea un soț, un copil, o locuință și un nume real; când putea să muncească, să citească și să aibă propria personalitate. Temperamentul său coleric

din viața anterioară, marcat de energie, pasiune și încredere este umbrit de cel flegmatic, care pune stăpânire pe ființa sa odată cu presiunea coruptă, astfel că singurul refugiu rămâne în intimitatea propriilor gânduri.

Offred este un exponent al procesului psihologic prin care Gilead reușește să distrugă unicitatea femeilor, pentru a le face purtătoare docile ale noii generații. Ea se scaldă într-o mare de confuzie. Slujitoarele sunt obligate să poarte în permanență un acoperământ al capului ce nu doar că îi împiedică pe alții să le vadă chipul, ci le împiedică și pe ele să vadă în exterior. Astfel, Offred își vede propria imagine arareori pentru că până și oglinzile sunt considerate obiecte ale vanității inutile. Influența trecutului și a prezentului dă naștere unei personalități care își dezbate specificul la limita dintre extreme. Offred detestă și se teme de regim, nu crede și nu se identifică cu valorile acestuia, însă nici nu face nimic pentru a i se opune fățiș. Ea își acceptă rolul fără a se plânge și evită chiar și în intimitatea propriilor gânduri să numească „Ceremonia” drept ceea ce este în realitate și anume un viol, pentru că afirmă ea „nimic din ceea ce se petrece acolo nu e ceva la care să nu mă aștept”. Personajul se plasează sub spectrul ambivalenței morale, unde nu există o delimitare clară între pasivitate și complicitate. Această atitudine își poate avea originea în instinctul de conservare care este o parte integrantă a ființei umane: „Libertatea unui șobolan într-un labirint: e liber cât timp se menține în interiorul labirintului”.[1]

[1] „Povestea slujitoarei”, Margaret Atwood, editura Paladin, 2017, pagina 114

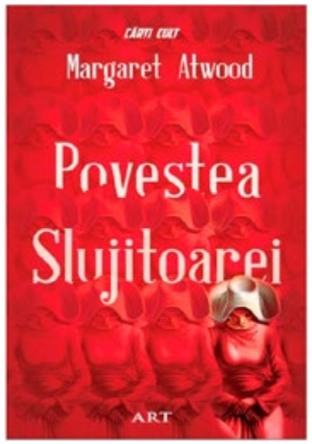

Rarele ocazii de ieșire în societate sunt caracterizate de seriozitatea gesturilor și prudența reacțiilor, tumultul gândurilor și frământărilor interioare fiind pus, în mod automat, sub un control absolut, o stăpânire de sine aproape inumană. Asupra destinului lui Offred planează o atmosferă angoasantă, unde orice comunicare cu altcineva este aproape imposibilă, din cauza groazei de a nu fi auzit sau de a nu fi trădat chiar de către interlocutor. Relațiile cu toate persoanele cu care intră în contact sunt puse sub semnul îndoielii și al reticenței, de la Comandantul Waterford, în a cărui persoană descoperă un soi de aliat și până la Nick, cel cu care începe o relație în scopul procreării.

Slujitoarea Offred trăiește într-o societate ce poate fi ușor asemuită cu o bombă socială cu ceas, gata oricând să explodeze, iar destinul ei, un melanj de aspecte istorice, religioase și metaforice, reprezintă un prilej de meditație profunda și, de ce nu, un semnal de alarmă.

„Un thriller vast, un studiu psihologic, o joacă cu cuvintele. Cartea lui Atwood nu este doar autoironică, dar și ambivalentă – chiar și față de cele mai oribile personaje ale sale."[2]

Ionela Ilaș, clasa a XII-a H

[2] Publicația „The New York Times" despre cartea „Povestea slujitoarei" de Margaret Atwood

Zâmbește!
de Raina Telegemeier

Romanul grafic „Zâmbește!" a fost scris și ilustrat de Raina Telgemeier. A apărut la editura Arthur, în colecția miniGrafic și reprezintă autobiografia autoarei.

Raina a ilustrat o perioadă lungă și complicată din viața sa, astfel, după ce și-a pierdut doi dinți din față, în clasa a șasea, puștoaica începe să poarte o bătălie cu prejudecățile colegilor și chiar ale prietenelor. Totodată, încep vizitele dese și dureroase la stomatolog, operații, aparat dentar, ba chiar și o proteză. Pe lângă aceste probleme, fiind la vârsta adolescenței, în viața fetei au apărut problemele cu băieții.

Din punctul meu de vedere, aceasta este o carte ce merită citită. Având în vedere faptul că este de tip bandă desenată, ea este ușor de înțeles și citit. Recomand acest roman grafic tuturor celor care își doresc să își câștige încrederea în sine, deoarece este prezentată o poveste excepțională în care, în special adolescenții, și-ar putea regăsi temerile și experiențele. Așadar, cartea te face să prinzi curaj și să speri ca totul se va rezolva.

Emilia Florean, clasa a IX-a A

„Scara lui Iakov"
de Ludmila Ulițkaia

„Scara lui Iakov" este un roman al zilelor noastre, al unei autoare ce se afla de ceva ani pe lista candidaților la premiul Nobel, în literatură, deci o autoare apreciată în cercurile cunoscătorilor din domeniu.

Încă din titlu obținem o cheie importantă de lectură cu implicații religioase, istorice revelatoare pentru ideea centrală a operei. In linii mari, cartea prezintă povestea unei intregi familii ruse, pe parcursul secolului XX, istoria a patru generații. În această sagă, ne sunt expuse teme și motive precum: viața, iubirea, istoria și rezistența sau acceptarea ei, arta, suferința, trezirea conștiinței, fericirea etc.

Ludmila Ulițkaia reușește prin ochii Norei, personajul principal, să ne poarte prin istoria Rusiei, preț de un secol, decupând din bucuriile, dezamagirile, idealurile și ratările a câtorva generații. Nora e un personaj complex și extrem de minuțios conturat în roman. E o femeie nonconformistă, o intelectuală ce se învârte în lumea teatrului, cu o inteligență emoțională deosebită și cu o capacitate extraordinară de înțelegere a vieții, care încercă să se cunoască pe sine și lumea din jurul ei, ajutându-se, în acest demers, de interogarea trecutului familial. Astfel, romanul reușește să îmbine numeroase teme ale vieții, în care orice om se poate regăsi. Dat fiind că opera e plina de asemenea momente, voi aminti unul dintre ele:

Nora, prezentă fiind la înmormântarea bunicii sale, se gândește mereu la noua piesa de teatru pe care urma să o pună-n scenă. În acest simplu episod autoarea ne prezintă momentele de transportare metafizică a omului de rând, care, chiar dacă traiește un moment tragic, este absorbit de grija zilei de mâine, nereușind să trăiască prezentul.

Din punctul meu de vedere, nu este chiar o carte ușoară. Poate trece de la un simplu exercițiu de lectură, la o operă de artă incomparabilă, datorită pluralității vocilor narative, a multiplicării permente a planurilor. A trebuit să reiau câteva zeci de pagini doar pentru că am avut impresia că am ratat ceva ce trebuia neapărat să revăd. Și, într-adevar, așa a fost. Cu această carte, atenția distributivă se transformă într-una unilaterală, te scoate din universul cotidian, și te aruncă într-un univers paralel. De le numele greu de pronunțat ale personajelor, până la călătoria prin diferite planuri narative, totul necesită atenția permanentă asupra acțiunii, ca și când te-ai uita la cinci filme distincte simultan.

Printre altele, un lucru remarcabil e acela că autoarea reușește cu o ironie fină, bine dozată, să exploateze și ideea de vis american, prin intermediul luptei cu viața, pe care o duc personajele spre a se împlini, o viață, la propriu, cu cântec și droguri. Este prezentată chiar și o mică excursie peste ocean, în rândurile povestirii, ceea ce face satira și mai credibilă.

Revenind la scriitoare, trebuie să aduc în discuție și cunoștințele sale în domeniul științelor exacte, mai ales cele de biologie. Ludmila reușeste să îmbine armonios o serie de științe precum filozofia, sociologia, psihologia, logica, cu dragostea ei dintâi, biologia. În același timp, cartea în sine, este o lecție de istorie a Rusiei, având și episoade de economie și matematică. Probabil, sună absurd, dar această amestecătură de sensuri, senzatii, idei, a avut o savoare deosebită prin bogăția de imagini, de cunoștinte, de stări pe care le-am avut, citind-o. Sentimentul general pe care mi l-a stârnit cartea este acela de „citybreak intelectual".

Această carte face parte din literatura „pentru toata lumea", adresabilitatea ei fiind eu, tu și toți pasionații de lectură bună, pentru că fără sentimentalisme și exagerări, ni se prezintă viața, exact așa cum este ea. Dupa cum spune și unul dintre personaje, „știinta vietii" este exact obiectul de studiu al cărții.

Nota pe care o acord cărții este 10/10 , fiind de parere că este un must-read al vremurilor noastre.

Bogdan Clipa, clasa a XII-a E

„Pacienta tăcută”,
de Alex Michaeladis

Cartea a fost publicată in 38 de țări și implicit tradusă în 38 de limbi.

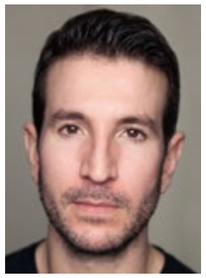

Alex Michaelides s-a născut în Cipru, tatăl sau fiind grec-cipriot, iar mama englezoaica. A studiat la universitatea Cambridge și a făcut un masterat pentru a deveni scenarist la Institutul American de Film din Los Angeles. *Pacienta Tăcută* este primul său roman, dar a câștigat admirația cititorilor din toate colțurile lumii.

Descrierea romanului:

Viața Aliciei Berenson este aparent perfectă. Pictoriță renumită, casatorită cu un fotograf de modă, traieste într-o casă superbă, cu vedere spre parc, într-una dintre zonele cele mai dorite din Londra. Într-o seara, sotul ei, Gabriel, se întoarce acasă tarziu, de la o sedinta foto, iar Alicia îl împușcă de cinci ori în față și apoi rămâne tăcută mai mulți ani.

Refuzul Aliciei de a vorbi sau de a da orice fel de explicatii transforma o tragedie domestica în ceva mult mai teribil, un mister care captează imaginația publică și o face pe Alicia celebră. Prețul tablourilor sale crește astronomic, iar ea, pacienta tăcută, este ascunsă de tabloide și de lumina reflectoarelor, la The Grove, un spital psihiatric de maximă securitate, din nordul Londrei.

Theo Faber este un psihoterapeut care a asteptat multa vreme oportunitatea de a lucra cu Alicia. Hotărârea lui de a o face să vorbească și să dezvaluie misterul motivului pentru care și-a împușcat soțul îl poartă pe un drum plin de primejdii — o căutare a adevărului care amenință să-l distrugă...

Pacienta tacută este un thriller psihologic șocant despre un act de violență extrem, al unei femei împotriva soțului ei, și despre un terapeut obsedat de descoperirea motivului din spatele acestui act...

Ce este așa de special la aceasta carte?

Ei bine, nici eu nu as fi crezut, la început, că aceast roman mă va face să îl clasez printre preferatele mele. Când am avut inițiativa de a lectura această carte am crezut că va fi un alt thriller, o altă carte plină de mister și suspans care îmi va ocupa timpul liber. Nu i-am acordat multe șanse nici pe parcursul acțiunii, se părea a fi încă o carte tipica despre crime și mister. Însă înlănțuirea acțiunilor și tot amalgamul de informații noi m-au făcut sa îmi fac multe scenarii in cap. Pana la final am crezut ca știu exact cine a comis crima și cine este protagonistul ascuns din spatele cortinei. Însă finalul cărții m-a luat total prin surprindere, un motiv în plus care m-a făcut să ador cartea.

Romanul de debut al lui Michaelides prezintă două perspective narative, una din timpul prezent, naratorul fiind Theo Faber, un tânăr psihoterapeut care vine sa lucreze la The Grove, unde este internată așa-zisa „Pacientă tăcută” – Alicia Berenson, femeia care și-a ucis cu bestialitate soțul, împușcând-l de cinci ori în față, rămânând tăcută timp de șase ani, până la venirea lui Theo care va încerca cu orice modalitate să dezlege misterul care o înconjura pe tânăra pictorița, el considerând că nu aceasta este făptașa crimei. A doua perspectiva narativă este una din trecut, sunt prezentate practic secvențe din jurnalul lui Alice, care vor contura episoadele cazului misterios.

Odata cu aprofundarea poveștii, mai mulți oameni din viața celor doi căsătoriți au părut a fi suspecți, însă cu cincizeci de pagini înaintea finalului am crezut că am deslușit misterul, că experiența mea de dinainte, cu zecile de cărți crime and mistery pe care le-am citit, mi-a dezvoltat un simț al intuiției, pe care m-as fi putut baza, însă talentul tânărului scriitor la început de drum, m-a surprins, iar finalul m-a copleșit. Se pare ca destinele celor doi protagoniști, Alicia și Theo, nu s-au întâlnit degeaba în cadrul aceleiași povesti.

Pentru a afla întreaga poveste consider că merită efortul de a citi aproape 400 de pagini. Este o altfel de carte, una inteligenta, scrisă din perspectiva unui om care are cunoștințe în psihologie, care se remarca prin originalitatea ideilor, claustrarea misterului și a suspansului.

După lansarea concomitenta în 38 de tari, din februarie 2019, cartea a primit foarte multe reacții pozitive de la nume mari din domeniu. Drepturile de ecranizare au fost deja vândute unui producator câștigator de Oscar, al cărui nume urmează să fie anuntat.

Pe Goodreads are până în prezent peste 10000 de calificative și aproximativ 2500 recenzii.

„O povestire inteligenta, sofisticata, incarcata cu suspans real – un roman foarte bun conform tuturor standardelor.” Lee Child, autorul seriei bestseller *Jack Reacher*

„Thriller-ul perfect. Nu am putut literalmente sa il las din mână” – A. J. Finn, autorul bestsellerului *Femeia de la fereastră.*

„Acest thriller psihologic plin de intrigi, il pozitioneaza pe Michaelides ca un jucator important in domeniu.” – Publishers Weekly.

„Pacienta tacuta este un roman crime de debut remarcabil care isi creeaza calea proprie, oferind un studiu de caractere inteligent si un complot maestru, toate infasurate in scrisul hipnotic de la care nu vrei sa te rupi.” – Crime by the Book.

„Ritmul și finețea unui maestru” – BBC Culture

Iasmina Pahomi, clasa a XII-a E

„1917” (2019)

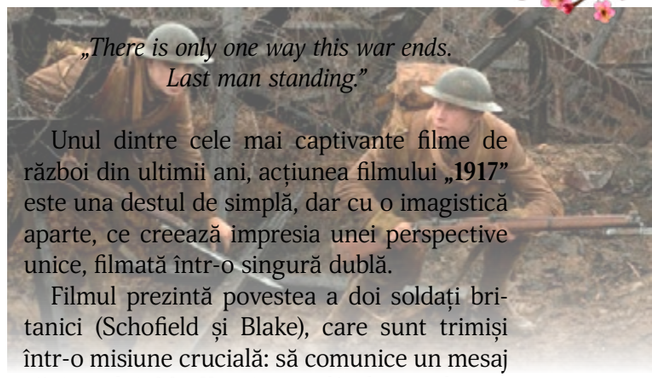

Unul dintre cele mai captivante filme de război din ultimii ani, acțiunea filmului **„1917”** este una destul de simplă, dar cu o imagistică aparte, ce creează impresia unei perspective unice, filmată într-o singură dublă.

Filmul prezintă povestea a doi soldați britanici (Schofield și Blake), care sunt trimiși într-o misiune crucială: să comunice un mesaj căpitanului MacKenzie, anulând atacul asupra trupelor germane, aceștia întinzându-le o capcană celor 1600 de soldați britanici. Miza devine chiar mai mare, pentru că, printre acei 1600 de soldați, se află și fratele lui Blake. Acesta, împreună cu Schofield, trebuie să străbată kilometri întregi de teren minat, întâlnind tot felul de obstacle, pentru a transmite mesajul.

Filmul este terifiant, deoarece prezintă teroarea Primului Război Mondial. Într-o sală de cinema, sunetul și imaginea extraordinare creează o atmosferă palpitantă și dă impresia unei lupte adevărate, trecând spectatorul prin diferite emoții ale protagoniștilor. **„1917”** este, fără îndoială, o dramă, ce oferă sentimente de tristețe, de compătimire și deznădejde, însă, spre final, redă încrederea tipică acelor scenarii cu *happy ending.*

Totul legat de acest film este perfect, de la imagine, sunet, efecte speciale și jocul actoricesc, până la evoluția acțiunii, a personajelor și final. Ceea ce este cu adevărat impresionant este că povestea este inspirată după evenimente adevărate, oferindu-i o notă de adrenalină în plus.

„1917” oferă, nu numai o captivantă poveste de istorie, ci și o lecție despre prietenie, onoare viață și moarte și merită, într-adevăr, văzut.

Irina Dubei, clasa a XII-a C

„Miracol în celula 7”

O ploaie de sentimente și un munte de trăiri intense definesc această poveste sub forma unui miracol. Carisma și perfecțiunea la care au ajuns actorii în acest film este una demnă de urmărit în cel mai emoționant și captivant film ce are la bază o combinație profundă de dramă și comedie.

Iubirea inocentă și lipsită de prejudecăți ce-i unea pe Ova și tatăl ei bolnav a fost echilibrul și puntea spre divinitate în concentrația poveștii. O acuzație falsă din partea unui deținător de putere a despărțit un copil fără mamă de singura ei speranță pe acest Pământ, reușind să le pună la grea încercare inimile curate ce întrețineau această conexiune profundă. Zidul închisorii le-a sprijinit lacrimile și durerea atât lui Memo, tatăl fetiței, cât și micuței Ova de-a lungul zilelor ce se scurgeau precum anii în sufletele lor rănite. Bătaia, frustrarea și răutatea oamenilor din infernul celulelor au fost ușurate pe trupul bărbatului bolnav fără ezitare. Rănile deschise și pline de durere se alinau de strigătul înecat al fetiței ce se lovea de zid în fiecare moment al urâciunii oamenilor. Credeți că povestea celor doi s-a sfârșit într-o baltă de urlete și lacrimi sufletești sau micuțul copil a reușit să-și strângă tatăl la piept, continuându-și povestea alături de sufletul lui inocent? Vor reuși cei doi să înfrunte ultimul obstacol sau vor sfârși cum conducerea va dori? Sunteți curioși? Nu ezitați să-l vizionați!

Relația și conexiunea dintre un tată și copilul său au urcat iubirea la un alt nivel, conturând-o în cele mai nuanțate culori. Am fost profund emoționată pe tot parcursul poveștii lor și tocmai de aceea am ales să vorbesc despre „Miracol în celula 7”. Nu vreau să vă dezvălui finalul, deoarece îmi doresc să fie vizionat de cât mai mulți dintre voi, având în vedere învățăturile ce le putem câștiga la finalul acestuia.

Acest film ne lovește cu adevărat de realitatea de care mereu tindem să fugim și niciodată s-o înfruntăm. Suntem puși să evaluăm și să distingem binele de rău, să învățăm că iubirea nu este doar un cuvânt utilizat în continuitatea unei fraze frumoase, ci este un dar divin cu care am fost înzestrați fiecare, indiferent de problemele și greutățile cu care ne confruntăm, el va crește în mod tainic în sufletul nostru doar dacă reușim să-l sădim așa cum se cuvine. Puritatea și inocența eroilor filmului ne deschid mințile la înțelesul importanței sentimentelor pe acest Pământ și ne fac să realizăm că trecerea noastră prin această viață este de fapt conexiunea cu aproapele nostru și nu acea cursă în care ne aruncăm singuri pentru atingerea idealului perfect și a scopurilor fără importanță.

Ana Grigorovici, clasa a IX-a A

Inocenții
de Ioana Pârvulescu

„Un roman despre cum se poate înota în timp și în timpuri fără să te înec. Ar fi bine să fie citit fără grija vârstei proprii. Și fără orice alte griji, de altminteri. Aceasta e o urare!”

(părerea autoarei)

Romanul „Inocenții” de Ioana Pârvulescu, publicat în anul 2016, la Editura Humanitas, este cartea care poartă cititorul prin toate stările, dar și străzile Brașovului, și nu numai. Suspansul, adrenalina, panica, curajul, fericirea, emoția, toate conduc către iubirea infinită a numeroasei familii care trăiește în același suflet al casei, de pe strada Maiakovski, din Brașov.

Ioana Pârvulescu prezintă copilăria a patru copii, în Brașov, în perioada comunismului. Ana, Matei, Doru și Dina fac parte dintr-o familie mare, părinți, bunici, unchi și verișori, care locuiesc în aceeași casă și într-o armonie fără egal.

Personajul-narator, micuța Ana din trecut, dă viață casei în care a copilărit și de care își aduce aminte cu multă duioșie și nostalgie. Ana descrie cu o bucurie aparte atmosfera vremii, secretele pe care le avea față de adulți și aventurile pe care le-a trăit alături de verișorii săi.

Orașul este evocat cu gingășie, oferind cititorului o imagine completă a Brașovului de altădată. Protagonista își descrie familia, evidențiind personalitățile adulților, filtrate prin ochii unui copil, care nu înțelege încă toate nuanțele vieții.

În plină dezvoltare și evoluție tehnologică, Ioana Pârvulescu și-a dorit, prin intermediul acestei cărți, să oprească pentru o clipa timpul și sa vină in ajutorul nostru. Întind să cred că scopul ei a fost sa determine copiii să se bucure din plin de această perioada trecătoare, dar și pe adulți să-și păstreze viu sufletul de copil.

Naratoarea face apel la memoria afectiva și se întoarce la vremurile apuse, la tărâmul

fără griji și la lumea plină de neînțelesuri. Observăm că se poate face paralela dintre real și imaginar. Pe de o parte, descoperim o perioada grea în istorie când s-a instalat comunismul și mulți au avut de suferit, dar, de pe alta parte, aflăm și nesfârșitele năzbâtii și situații buclucașe ale celor patru verișori. Această paletă vastă de jocuri și activități alături de verișori și alți apropiați îmi amintește și mie, cu dor, de vacanțele de vară, când curtea bunicilor răsuna doar de glasurile și zâmbetele micilor nepoți ai lor.

Personajele copilăriei nu mor niciodată, amintirea lor fiind veșnic vie în gândul și inima naratoarei-personaj. Complexitatea arborelui genealogic și tuturor celor care pășeau pragul casei atât de primitoare are menirea de a da contur personalității copiilor. Mai mult, descoperim în rândul adulților un adevărat izvor de cultură și educație pentru cei mici, astfel că mama era pasionată de chimie, tatăl era priceput la matematica, iar străbătușa era fostă profesoară de geografie.

Cu multă bucurie spun că oricând ați alege să citiți această carte, sufletul vă va zbura în copilăria probabil uitată în negura trecutului, dar cu un farmec de nedescris. Un farmec care îți ia sufletul încărcat de griji și probleme, și ți-l umple de amintirea persoanelor dragi și de perioada îndrăgită a fiecărui om-Copilăria!

Gabriela Lupancu, clasa a IX-a A

Fiicele doctorului March (Little Women)

Filmul „Fiicele doctorului March” este o adaptare a romanului scris de Louisa May Alcott, „Little women”, publicat în 1868. Se povestește viața a patru surori total diferite una față de cealaltă: Jo, Amy, Beth si Meg care încearcă să supraviețuiască în timpul Războiului Civil împreună cu mama lor, tatăl acestora fiind plecat să lupte pe front. Tema principală este iubirea, dar apar și teme secundare, precum: moartea și războiul. Pe parcursul filmului sunt surprinse în special conflictele familiale și greutățile înfruntate de fiecare dintre surori în parte, dar apar și diferențele nivelului de trai dintre Europa și America din acea perioadă. Decorul și costumele mi s-au părut minunate, acțiunea nu este greu de urmărit, actorii se potrivesc perfect rolurilor pe care le joacă și per total filmul este unul foarte bun, pe care îl recomand tuturor celor interesați.

Ioana Radion, clasa a IX-a A

O călătorie identitară în „Estul Sălbatic”

În căutarea propriei identități prin „Estul Sălbatic”

O călătorie originară în „Estul Sălbatic”

Date biografice ale autorului Dirk Pope: 50 de ani, din Frankfurt, Hessa; a lucrat aproximativ zece ani în domeniul publicitar, în funcția de copywriter (redactor de texte cu scopuri publicitare, de marketing); predă limba germană și educație fizică într-o școală generală – Gesamtschule; *„scrisul îl practic în paralel, dar am oarecum intenția să-l intensific și să-l accelerez”* (din interviu); colaborează exclusiv cu editura Hanser (Hanser Verlag) din München, cu o tradiție de peste 80 de ani în domeniu, parte a grupului editorial dtv Verlagsgesellschaft, editură care i-a publicat cele trei romane: *Idiotensicher* (2015 – aventura a trei băieți Moki, Jossi și Basti, despre valoarea prieteniei în diferite situații-limită), *Abgefahren* (2018) și *Still* (2020 – povestea unei fete pe nume Mariella care refuză să vorbească, într-o lume în care toți vorbesc prea mult și fără sens).

Pandemia a lăsat urme adânci în itinerariile de călătorie ale multora dintre noi. Cu toate acestea, noi toți avem posibilitatea de a călători prin intermediul cărților (fără intenția unei exprimări clișeice), nu neapărat pentru a descoperi locuri noi, ci, poate, mai degrabă, pentru a observa cum sunt văzute din exterior, de către un străin, o serie de locuri familiare nouă. Astfel, una dintre cărțile pe care le-am citit în primele luni de pandemie, pentru a mă deconecta puțin de atmosfera permanentă de Breaking News, de temele online sau de regimul declarativ pe proprie răspundere, întruchipează o călătorie, pornită din rațiuni tragice, cu un traseu și o destinație-surpriză. În calitate de redactor al emisiunii radiofonice de tineret, de limbă germană, difuzată pe Radio România Timișoara, am realizat un interviu cu autorul cărții, germanul Dirk Pope. Interviul are ca punct de plecare subiectul cărții, dar se extinde și asupra unor teme de actualitate, intens dezbătute în prezent de opinia publică globală.

Cosmin Țugui: ***Vă mulțumim că ați răspuns pozitiv invitației noastre la acest interviu special. În ultimele luni am citit romanul dumneavoastră, „Abgefahren”, nominalizat pentru la „Premiul german de literatură pentru tineret”, și mă simt onorat să vă pot adresa astăzi câteva întrebări. În România, domnule Dirk Pope, sunteți încă în mare parte necunoscut. De aceea, mi-aș dori să ne spuneți întâi câte ceva despre dumneavoastră.***

Dirk Pope: Sunt din Frankfurt, Hessa. Am 50 de ani, iar „Abgefahren” este al doilea meu roman, primul fiind „Idiotensicher”. „Abgefahren” a apărut la editura Hanser din München. De profesie sunt profesor de limba germană și educație fizică. Lucrez într-o școală generală, ce include inclusiv ciclul liceal. Scriu în paralel și încerc ca prin această activitate să dobândesc o a doua sursă de venit. De aproximativ cinci ani sunt în contact cu

editura Hanser, editură cu care colaborez deosebit de bine și la care, în august, va apărea noul meu roman, „Still”. Abgefahren ar putea fi un fel de film ce prezintă un traseu, este o poveste ce se desfășoară de-a lungul drumului ce pornește din Munții Pădurea Neagră și ajunge la Marea Neagră. Am lucrat aproximativ zece ani în domeniul publicitar, în funcția de copywriter. La vârsta de patruzeci de ani am hotărât însă să îmi iau din nou examenul de predare și de atunci sunt în sistemul de învățământ, aici în Hessa. Scrisul îl practic în paralel, dar am oarecum intenția să-l intensific și să-l accelerez.

C Ț: ***În postura dumneavoastră de scriitor v-au fost recunoscute meritele în cadrul ”Premiului german de literatură pentru tineret” deja de două ori. Ce reprezintă, de fapt, acest premiu și cât de mult contează pentru dumneavoastră cele două nominalizări?***

D P: Nominalizarea este o distincție extraordinară. Premiul de literatură pentru tineret este cea mai pretigioasă distincție în domeniul literaturii de tineret germane – nu există nicio distincție superioară. În această măsură, este deja un mare succes, faptul că ajungi să fii chiar și numai nominalizat. Există categorii diferite, precum „Premiul publicului”, „Premiul juriului” sau „Noi Talente”. „Abgefahren” a fost nominalizat în anul 2019 la categoria „Premiul juriului”. Din păcate nu am câștigat. Însă în acest an, am onoarea de a apărea din nou pe lista scurtă cu aceeași carte, de data aceasta la categoria „Noi Talente”. Acest fapt este, pentru mine, neobișnuit și m-a surprins, personal, foarte tare. Însă mă simt realizat și onorat să fiu încă o dată nominalizat.

C Ț: ***Puteți să ne rezumați în câteva cuvinte despre ce este vorba în roman?***

D P: Viorel, un băiat de șaptesprezece ani, locuiește în Regiunea Ruhr, mai exact în Essen și are probleme cu greutatea. El obișnuiește să mănânce mult, e corpolent, pasiv și brusc, peste noapte, îi moare mama. El nu prea știe încotro trebuie să meargă și ce ar trebuie să facă. Nu are bani și nici permis de conducere. Mama este originară din România, Bistrița. El hotărăște să-și înmormânteze mama în patria acesteia, România, astfel că pune trupul neînsuflețit în Opel-ul Corsa al familiei și pornește la drum, prin Austria, Ungaria, România, până în Bistrița. Acolo însă se întâmplă ceva neprevăzut. Pentru scurt timp, cadavrul mamei dispare, ulterior îl găsește din nou și trebuie, mai departe, să călătorească împreună până la locul ei de baștină, ce se dovedește a fi, de fapt, un sat de la Marea Neagră. Acolo reușește să o îngroape.

C Ț: ***De unde această idee neobișnuită ce stă la baza întregii cărți?***

D P: Ideea cu transportul cadavrului este prezentă deja în filme, cărți, oameni fiind transportați cu mașini, în cufere. În această privință, ideea nu este chiar așa de nouă. Ruta parcursă, din Essen până în România, la Marea Neagră, are un caracter simbolic. O dată, Dunărea izvorăște ca un mic râuleț din Munții Pădurea Neagră și curge prin jumătate de Europă către est, crescând din ce în ce mai mult în debit. Viorel începe ca un adolescent îndesat, supraponderal. Odată cu exerienţele pe care acesta le trăiește de-a lungul drumurilor naționale și europene parcurse către est, băiatul începe să-și ia viața în propriile mâini. Povestea ce se desfășoară de-a lungul Dunării posedă așadar o simbolistică și un metaforism deosebit.

C Ț: ***Călătoria se dovedește o adevărată provocare pentru protagonistul Viorel. Dumneavoastră spuneți: „Viorel nu cunoaște împrejurimile din afara zonei Ruhr-ului și, implicit, din afara Germaniei. El nu are habar cui aparține. Patria a fost pentru el mereu acel loc unde nu îi lipsește nimic. Și singurul lucru care îi lipsește este mama lui.” România se situează, conform mai multor statistici, într-un clasament al primelor cinci țări cu cea mai mare Diasporă în întreaga lume. Astfel, prin intermediul acestei povești ce-l implică pe Viorel, ați intenționat să evidențiați situația familiilor românești care au fost obligate să-și părăsească locurile natale?***

D P: Tema Migrației este una complexă. Aceasta nu-i privește doar pe români, ci pe foarte mulți oameni care sunt siliți din considerente financiare, economice, să-și părăsească locul de baștină. Locul încotro aceștia se îndreaptă, unde pot câștiga mai mulți bani, și ulterior să se adapteze, să se stabilească acolo, reprezintă o mare provocare, pe care nu toată lumea reușește să o depășească. Viorel nu se simte asemeni unui german. El trăiește între două lumi: între Germania și România, prin cele ce îi fuseseră povestite de către mamă. Nu știe prea multe despre România, însă știe că mama lui era încă foarte atașată de țara de baștină. În consecință, el este prins între aceste două lumi. Astfel, lui Viorel nu îi este prea greu să plece din Germania și să se întoarcă în România, țară pe care totuși el nu o cunoaște personal. Limba o vorbește doar rudimentar, astfel că nu prea poate întreprinde mai nimic. Pentru el însă acest lucru nu este așa de important. Ceea ce este cu adevărat important este să împlinească ultima dorință a mamei sale, aceea de a fi îngropată în patria ei, iar acest fapt îl impulsionează.

C Ț: ***Protagonistul Viorel nu pleacă doar într-o călătorie lungă de 2500 de km, ci parcurge și un drum către gândurile sale interioare. Cititorul îl însoțește pe băiat în descoperirea țării sale de baștină și, totodată, în căutarea propriei sale identități. Care dintre aceste două laitmotive ați dorit să îl evidențiați mai tare? Care credeți dumnevoastră că se dovedește a fi mai important?***

D P: Cred că în primul rând ar sta căutarea propriei identități, astfel Viorel se autodescoperă. Ideea că el călătorește cu mama sa către România ar fi partea secundară. Aceasta se dovedește însă, fără îndoială, pozitivă pentru el, întrucât ajunge să își cunoască rădăcinile, pe care nu le mai întâlnise vreodată anterior. Foarte important se dovedește procesul de autodescoperire: de-a lungul a cinci zile, cât se află pe drum, Viorel devine adultul care poate deveni mândru de ceva ce realizase anterior, care devine conștient de capacitățile sale, care este capabil să depășească pericole și obstacole. Aceste idei sunt prezentate literar într-o manieră fantastică, ce sfidează adesea realismul. Este vorba despre multe mituri despre România, pe care noi, cei din Europa de Vest, le avem în minte. El reușește însă în modul său original să iasă învingător și să se regăsească.

C Ț: ***În carte menționați foarte multe obiective turistice din România, de la Mănăstirea Voroneț, până la Delta Dunării. Care dintre acestea vă place cel mai mult?***

D P: Da, deci pentru carte am călătorit de două ori în România. Am fost de două ori pe ruta pe care Viorel, în cadrul ficțiunii, o parcurge și o depășește. Din Oradea am mers la Cluj, la Bistrița, de acolo mai departe la Suceava, apoi în jos spre Dobrogea, mai exact către Mahmudia, la Marea Neagră. A fost foarte important pentru mine să descopăr la fața locului, pe viu, cum arată România, cum se mișcă lucrurile aici. Totul m-a surprins într-un mod cât se poate de pozitiv. Inițial, am călătorit către România cu foarte multe rezerve. Noi, germanii, suntem foarte fricoși. Ne este teamă că putem fi furați sau că ni se poate lua mașina. Din fericire, nimic din toate acestea nu s-a confirmat. Astfel, am fost surprins pozitiv de ospitalitatea, de cum oamenii începeau să cânte și să sărbătorească în restaurante. Mâncarea a fost extraordinară, iar peste tot am fost primit călduros, din inimă. Mi s-a părut super să fiu, după 2500 de km parcurși, la Marea Neagră. Delta Dunării este realmente spectaculoasă.

C Ț: ***Ați reînviat multe mituri despre România: de la Vlad Țepes, alias contele Dracula, cu castelul său în Pasul Tihuța, până la Era Ceaușescu cu blocurile gri, monotone, cu penele de curent și de la serviciul secret românesc „Securitatea” până la misterioasa***

familie princiară transilvăneană Bathory... Înainte ca Viorel să ajungă în România, el nu știa mai nimic despre această țară, cu excepția a câtorva informații. Așadar, sunteți de părere că România este percepută în Occident doar ca o „țară a miturilor" sau ca parte a unui așa-numit „Est sălbatic"?

D P: Da, din păcate. Este de speriat cât de puțin știm noi, germanii, despre România. Cred că doar o mică parte a germanilor au fost vreodată în România și au călătorit prin această țară. Mare păcat, însă România nu este situată neapărat foarte aproape. Astfel, călătoria până aici nu este chiar atât de scurtă. Ceea ce noi cunoaștem sunt astfel de mituri, ca Dracula, sau ceea ce se răspândește prin presă. Din păcate însă, majoritatea titlurilor din presă sunt negative, vorbindu-se despre corupție sau grupuri de populație rromă. Germanii tind să asocieze adesea România cu forța de lucru ieftină, menajerele care fac treabă casnică. Ăsta este de fapt elementul cu adevărat înspăimântător, iar acest tablou se dezminte, de fapt. Trebuie să fi fost la fața locului, să fi călătorit prin această țară, astfel încât să poți descoperi frumusețea acestei țări, să te poți bucura de ospitalitatea locuitorilor și pur și simplu să poți cunoaște oamenii locului. Aceste aspecte sunt, de asemenea, o preocupare a cărții. Astfel, se deschide o lume nouă, cea inițial cunoscută ca „Estul sălbatic" și, prin intermediul acțiunii, ajungi să percepi aceste locuri nu ca sălbatice, ci mai degrabă ca unele guvernate de o serie de valori, precum familia, ospitalitatea, deschiderea, receptivitatea, amabilitatea. România, ca țară (și, categoric, călătoria), reprezintă o experiență realmente diferită, raportată la, spre exemplu, dacă aș călători în Italia sau Spania, cum sute de mii de germani o fac an de an. Acest obicei de călătorie îl găsesc, dimpotrivă, plictisitor. Sunt de părere că trebuie „să sari peste propria umbră", să călătorești inclusiv în acele locuri care nu par la îndemână și al căror specific nu-l cunoști deja, în parte parte, de dinainte.

C Ț: ***Multe scene din carte par să fie frânturi de realitate. Ați pomenit, de asemenea, și mai multe aspecte critice ale societății românești. Mă gândesc la corupție, la confesiunea pe care o face Dana, ca asistentă medicală, sau la întrebarea legitimă pe care și-o pune Viorel: „De ce nu există Euro românesc?" – întrebare la care, oricum, nici măcar cei mai mulți dintre români n-ar putea să răspundă. Cum de ați introdus în carte astfel de aspecte?***

D P: Viorel întâmpină greutăți la fiecare pas. Astfel, el este nevoit să-și schimbe puținii bani pe care îi are în valută românească. Asta reprezintă o problemă pentru el, ca adolescent german de șaptesprezece ani, care nu mai plecase niciodată într-o călătorie în afara țării. În carte, există și alte astfel de probleme, cu care el se confruntă pentru prima dată, și pe care, m-am gândit că ar fi oportun să le abordez.

C Ț: ***În cartea dumneavoastră teme precum moartea, divinitatea, supranaturalul sunt valorificate adesea. M-au impresionat câteva afirmații pe care le faceți în carte: „Cine este mort este mort! Iar acela nu mai are dorințe, sau preferințe.", „A fi mort înseamnă a trăi cu inima ușoară.", „Viorel chiar i-a salvat viața, în măsura în care și există așa ceva – o viață pentru cei ce nu sunt morți, dar nici vii. (...) Dacă există supranaturalul sau nu – mereu [n. tr. Viorel] se va afla în dubii...". Toate aceste percepții, impresii, pe care Viorel și le creează, toate aceste întrebări, pe care el și le adresează, sunt părți evidente ale procesului său de maturizare. Ce credeți dumneavoastră, în ce direcție merge acest proces de maturizare? Tinerii devin adulți când realizează că supranaturalul este constituit doar din povești sau atunci când, dimpotrivă, încep să creadă în aceste forțe?***

D P: Viorel se confruntă cu multe mituri și povești. Printre acestea se numără și cele care se plasează în fantastic și în lumea de dincolo: cum își explică oamenii o serie de lucruri, apelând la fantezie sau jucându-se cu superstiții.

Viorel încearcă să se mențină cu picioarele pe pământ, să privească și să contracareze aceste povești, întâmplări apelând la rațiune. Parțial reușește. De partea cealaltă, el pare capturat într-o lume mitică: chiar din momentul când el ia acel autostopist, care plutește între viață și moarte („mort viu"), personaj ce se dorește a fi echivalentul lui Dracula. El se confruntă cu o lume, care, poate, nu există. Povestea este zugrăvită suprarealist, astfel că există și o groază de aspecte, care reproduc/ ilustrează realitatea. De cealaltă parte, bogăția de elemente fantastice se evidențiază și ea. Acest joc este foarte captivant pentru mine ca autor, deoarece îmi permite să cercetez cât de adânc ajunge fantasticul să pătrundă în realitate.

C Ț: ***Am citit pe internet că aveți în plan ca în august să lansați o nouă carte, fapt pe care l-ați confirmat scurt și la începutul interviului. Puteți să ne spuneți câte ceva despre noul roman, „Still", care vă poartă semnătura?***

D P: Ei bine, cartea și tema acesteia sunt total diferite. Nu mai este vorba despre o poveste ce evoluează de-a lungul unei călătorii. Este vorba despre o adolescentă. Ea ar putea să vorbească, însă refuză acest lucru (ceea ce este scandalos pentru cei din jur), deoarece este de părere că în lume se vorbește pur și simplu prea mult. În acest fel, ea dorește să reprezinte un contrapunct tendinței generale, doar că nu găsește absolut deloc înțelegere printre cei din jur. Acțiunea este încărcată de conflicte, mama ei, colegii, profesorii încearcă să o determine să vorbească. Ea însă cunoaște un băiat surd. Asta înseamnă că el nu o poate auzi, iar, implicit, cei doi prieteni nu se pot nici ei auzi. Astfel, Mariella, care nu vorbește, și Stan, care nu poate vorbi, ajung să fie împreună. În carte este descrisă prietenia dintre cei doi.

C Ț: ***Vă mulțumesc pentru interviu și pentru discuția legată de realizările dumneavoastră ca scriitor!***

D P: Mi-a făcut plăcere! A fost foarte frumos și m-aș bucura dacă ar exista și alte persoane în România care ar lua cartea în mână și ar citi-o.

* * *

Având ocazia de a discuta cu autorul în mai multe rânduri, în cadrul interviului, impresiile mele nu se pot raporta doar la parcurgerea amănunțită a conținutului cărții din lunile de lockdown. „Abgefahren" reprezintă, pentru mine, mai mult decât o carte, este un proiect modelator pe care l-aș caracteriza raportându-mă, de ce nu, chiar la titlul romanului, un cuvânt german polisemantic. În primul rând, „abgefahren" este participiul verbului „abfahren", care se traduce prin „a pleca la drum". „Abgefahren" este una dintre primele cărți citite de mine în limba germană, iar interviul realizat cu autorul reprezintă prima stație de referință de pe un lung drum, ce reunește două dintre pasiunile mele de bază: jurnalismul și lectura în limba germană. În al doilea rând, termenul, adjectivul „abgefahren" este utilizat adesea și pentru a caracteriza ceva ca fiind neobișnuit, nebunesc, ieșit din comun și, aș extinde eu, poate pur și simplu diferit de reprezentarea pe care ne-am proiecta-o în imaginație în raport cu un anume fapt. Cu ajutorul acestor activități mi-a fost dat să descopăr o față diferită a limbii germane, plasată dincolo de lecțiile, poate uneori plictisitoare, de gramatică, dar și de materialele-șablon de pregătire pentru examenele de limbă.

Cosmin Țugui, clasa a XI-a E

Interviu cu Mădălina Amăistroaie, campioana de la Clubul Sportiv Școlar Rădăuți, care a obținut locul 4 la *Cupa Mondială Seniori*, la tir cu arcul, în aprilie 2021

Ana Maria Nuțu: ***Felicitări pentru performanță, Mădălina! Ți-am pregătit o serie de întrebări pentru a descoperi mai multe despre acest sport, despre parcursul tău în atingerea acestor obiective și despre munca și determinarea ce se ascund în spatele acestor reușite. Mădălina, cum te-a atras acest sport, care au fost începuturile și când ai decis să faci din asta mai mult decât o pasiune?***

Mădălina Amăistroaie: M-a atras acest sport deoarece mulți prieteni îl practicau și mi s-a părut interesant. Am început prin a merge din când în când la antrenamente și prin a participa la concursuri. Tirul cu arcul s-a tranformat în mai mult decât o pasiune în momentul în care am început să câștig medalii la competițiile naționale și am considerat că merită să-mi dedic timpul pentru a ajunge la performanță.

A.M.N.: ***Ce înseamnă pentru tine, acum, acest sport?***

M. A.: Acum, tirul cu arcul reprezintă mai mult decât o pasiune, o activitate practicată zilnic, iar antrenamentele au devenit o rutină.

A.M.N.: ***Cum reușești să împaci sportul cu școala? Dar cu viața personală?***

M. A.: La început mi-a fost mai greu, dar, odată cu trecerea timpului, atât profesorii, cât și cei apropiați mie au înțeles efortul pe care îl depun pentru a excela și mă susțin.

A.M.N.: ***Ce părere au avut cei din jur în momentul în care ai luat decizia de a te avânta pe un drum care însemna să sacrifici multe lucruri, precum timpul dedicat studiilor și timpul liber? Ai avut parte de încurajare de la cei dragi? Ce alte sacrificii mai presupune acest sport?***

M. A.: Am fost încurajată de părinții mei în a practica acest sport încă de la început. Chiar dacă pierdeam din orele dedicate studiului și chiar timpul liber pe care înainte îl petreceam cu ei sau cu prietenii mei, se bucurau pentru mine, deoarece făceam ce îmi place.

A.M.N.: ***Ai întâlnit multe piedici și obstacole în acest drum? Ai simțit vreodată că vrei să renunți sau ai avut dubii dacă merită să continui?***

M. A.: Bineînțeles, niciun sportiv nu avansează pe drumul spre succes fără să întâmpine obstacole. Cel mai greu este la început, când dorești să ai rezultate bune, dar fără o pregătire care să le poată asigura. Iar câteodată se întâmplă să ai parte de o perioada mai grea în care nimic nu pare să funcționeze și cel mai ușor ar fi să renunți, atunci fiind cel mai important să ai parte de susținere și motivație pentru a încerca din nou.

A.M.N: ***Cum era Mădălina înainte de a practica tir cu arcul, și cum este ea astăzi? Consideri că sportul te-a educat?***

M. A.: Da, consider că sportul m-a educat, astfel încât înainte de a practica tir cu arcul, aveam alte concepții referitoare la ce înseamnă să faci parte dintr-o echipă și să muncești în fiecare zi pentru a obține ce-ți dorești. Mă bucur că am ales acest drum.

A.M.N.: ***De câtă muncă e nevoie pentru a ajunge în acest punct?***

M. A.: Nimic nu se obține fără muncă și cu cât îți dorești un rezultat mai bun, cu atât trebuie să te implici și să muncești mai mult. Nu a fost ușor să ajung aici, dar consider că tot efortul depus a meritat, la fel și cel ce urmează.

A.M.N.: ***Te așteptai vreodată să atingi o asemenea performanță?***

M. A.: Nu mă așteptam, însă acum am aflat că în acest sport nimic nu e imposibil și că pot avea rezultate foarte bune.

A.M.N: ***Cum te-a afectat pandemia în a-ți atinge scopurile?***

M. A.: Consider că pandemia m-a ajutat, astfel încât mi-a oferit un an în plus de pregătire pentru calificarea la Jocurile Olimpice. Am avut mai mult timp să mă pregătesc atât individual, cât și împreună cu lotul olimpic în cantonamente.

A.M.N.: ***Ce înseamnă pentru tine succesul? Care este următoarea ta „țintă" ?***

M. A.: Concepția de succes este diferită pentru fiecare, depinzând de obiectivele avute. Acum mă pregătesc pentru Campionatul European ce se va desfășura în Antalya, unde are loc și Turneul de Calificare pentru Olimpiadă.

A.M.N.: ***Te vezi în continuare practicând acest sport și peste mult timp de acum încolo?***

M. A.: Cu înaintarea în vârstă apar alte priorități și consider că voi continua să practic acest sport, dar nu la un nivel atât de ridicat.

A.M.N.: ***Ești mulțumită de prestația ta sau consideri că întotdeauna există loc de mai bine pentru a atinge perfecțiunea?***

M. A.: Da, sunt mulțumită de prestația mea, însă cred că perfecțiunea este relativă, mereu fiind loc de mai bine. Bineînțeles că la unele competiții mi-aș fi dorit să obțin un rezultat mai bun, dar important este să învăț din greșelile făcute pentru a mă descurca mai bine pe viitor.

A.M.N.: ***Au meritat toate sacrificiile și compromisurile făcute până acum?***

M. A.: Da, au meritat pentru că orice sacrificiu înseamnă un pas înainte spre atingerea obiectivelor.

A.M.N.: ***Ai încuraja și alți tineri să practice acest sport?***

M. A.: Da, deoarece este un sport care nu doar îți testează capacitățile sportive, ci și cele sociale. Nu este importantă doar câștigarea competițiilor, ci și faptul că trebuie să dai dovadă mereu de fair-play, chiar dacă se practică individual.

A.M.N.: ***Îți mulțumesc pentru timpul acordat, îți urez mult succes în continuare, putere de muncă și îți doresc ca acest premiu să fie primul dintr-o lungă serie de premii de o asemenea anvergură. Felicitări!***

Interviu realizat de
Ana Maria Nuțu, clasa a XI-a B

Vis și imagine pe „Coline”

Este o dimineață limpede care învăluie cu lumina ei strălucitoare orașul în care am venit pe lume, Iași. O simfonie de culori îmbracă „dealul Copoului”, cel care mi-a găzduit primii ani ai copilăriei, dar și primii pași șovăitori, prima îmbrățișare a „Teiului lui Eminescu”.

Imaginea de pe retina amintirilor nu s-a schimbat, doar mirosul teilor înfloriți acum mă face să cred că e o altă lume.

Da. Timpul s-a scurs repede, ca nisipul într-o clepsidră. Grădina Botanică, cu florile neclintite de nicio adiere, cu crengile copacilor unicat, nestrăbătute de niciun foșnet, face să simt că se schimbă ceva în sufletul meu. Iași, orașul în care am văzut lumina zilei, este așezat pe cele șapte coline, pline de viață, mai ales vara, când natura se trezește din somnul lung și plictisitor.

Adolescentul de astăzi este copleșit de trăirile de la Bojdeuca din Țicău. Îmi permite să visez la iarna de Ajun de Crăciun, cu acei copii gălăgioși, veseli, care au adus colinda la fereastra celui ce ne-a lăsat imagine reală, dar și idilică a copilăriei lui Nică, de la Humulești. Mă mai gândesc și la momentele petrecute aici de „inegalabilul” Creangă și „unicul” Eminescu.

Drumețul poposit la Iași se va simți asemenea mie, copleșit de măreția Palatului Culturii. Imaginativ mi-aș dori să îmbrățișez acest simbol al puterii de creație a românilor. Cine privește rezultatele minții iscoditoare a omului expuse în Palat, zona mașinilor, poate să se întrebe, „cum a fost posibil?”.

Acum, după ce au trecut atâția ani de când nu am mai pășit străvechea Universitate, îmi este greu să-mi amintesc figuri, locuri. Astăzi, când pașii mă poartă pe holurile imense, în amfiteatru, în laboratoarele de fizică, pașii însoțiți de persoanele care îmi spuneau, pe la 4–5 ani, că voi student la Litere sau la Fizică, chipuri luminoase de tineri învățăcei sau profesori ies din negura amintirilor pe care le credeam zăvorâte adânc în suflet și îmi apar ca și cum totul s-ar fi petrecut ieri.

Purtând încă în suflet farmecul acelor zile, dar și proaspetele amintiri, pot să afirm că orașul Iași este „un colț” de România care a avut și are ce arăta contemporanilor, dar și ce lăsa viitorimii.

Botez Andrei, clasa a IX-a A

Londra

Londra este unul dintre cele mai frumoase capitale pe care le-am vizitat, deoarece este un oraș modern, dar și istoric, precum și multicultural. În cele patru zile în care am stat acolo, am reușit să vizitez cât mai multe locuri posibile, străzi, muzee, parcuri și să încerc lucruri noi: de la transportul în comun, care, în unele părți ale zilei a devenit obositor și stresant, dar totuși foarte bine organizat, până la mâncăruri, restaurante, concerte și aventuri precum *escape rooms*. Principalul motiv al calatoriei a fost turul european organizat de Dream Theater, o comemorare a albumului lansat în urmă cu 20 de ani „Scenes From A Memory”.

Pe lângă cea mai cunoscută stradă, Oxford Street, unde am petrecut aproape o zi întreagă prin magazine și cafenele, cea mai frumoasă piață a fost cea din Camden Town. Deși acest mic orășel este cunoscut pentru vederile pe care le oferă, dar și pentru mâncarea diversă, mai mult m-au atras micile magazine gotice cu haine și bijuterii vintage, cărți mai vechi și mai noi, dar și muzică bună. Pe lângă toți banii cheltuiți în aceste locuri, am ales să experimentez și cel mai cunoscut Escape Room, cel din London Bridge care a fost destul de complicat, dar amuzant.

Un alt lucru de care am beneficiat mult în Londra, a fost faptul că muzeele au fost gratuite, așadar am încercat să îmi petrec cât mai mult timp vizitându-le. National Army Museum a fost prima mea destinație, deoarece dintotdeauna am fost pasionat de ceea ce ține de armată, război, istorie și pot spune că acesta a fost și unul dintre preferatele mele. Erau prezentate imagini, descrieri și multe altele despre rolul armatei din războaiele civile britanice și până în zilele noastre, precum și relevanța acesteia astăzi. Colecțiile prezente arătau viața soldaților, ceea ce mâncau, cum luptau și supraviețuiau, povești despre oameni obișnuiți cu responsabilități extraordinare.

Trafalgar Square a fost a doua mea destinație. Numele său comemorează bătălia de la Trafalgar, victoria britanică în Războaiele napoleoniene asupra Franței și Spaniei, care au avut loc pe data de 21 octombrie 1805, pe coasta Capului Trafalgar. În această zonă se regăsește statuia Lordului Nelson, de aproximativ 50 metri înălțime, păzită de patru lei care o înconjoară. În partea de nord se află **Galeria Națională**. Locația a fost intenționat aleasă, deoarece Trafalgar Square este considerat Inima Londrei.

Nu numai că **Galeria Națională** este unul dintre cele mai faimoase muzee de artă din lume, ci conține și unele dintre cele mai mari și mai diverse colecții de pictură de pe planetă, cu lucrări de artă ale impresioniștilor francezi, Renașterea italiană, perioada medievală târzie și multe altele. Am observat faptul ca Galeria nu se limitează doar la operele de artă, ci și la expoziții temporare, precum și ateliere pentru familii, iar aceste lucruri mi-au atras atenția si m-au impresionat, făcându-mă să apreciez munca artiștilor din ziua de azi. Cel mai interesant mi s-a părut faptul că acolo erau prezenți atât tineri, cât și adulți, care exersau și făceau schițe după multe opere de artă cunoscute. Acest lucru mi-a oferit o părere mult mai bună despre muzeele din acest oraș întrucât încurajează pe oricine să le viziteze, să învețe, să se relaxeze, să se recreeze și să se simtă ca în propria casă. Ultimul muzeu pe care l-am vizitat a fost Royal Air Force Museum, unde am văzut cea mai mare colecție de aero-

nave militare din lume, încă din Primul Război Mondial, cel de-Al Doilea, chiar și din Războiul Rece și până în zilele noastre.

Finalul mini-excursiei a fost partea mea preferată, deoarece a fost ziua concertului, și pot spune că revederea trupei a fost un moment unic si special, întrucât concertul a fost filmat și va fi pus pe CD. Sonorizarea perfectă, jocul de lumini și ecranizarea poveștii conceptului albumului, solo-urile de chitară à la John Petrucci, notele înalte ale vocalistului James LaBrie, precum și acompaniamentul pianului, tobelor și basului, m-au impresionat la maximum, cu toate că nu le-am ascultat pentru prima oară.

Cu toate că am prins orele de vârf și toată agitația, care, până la urmă, este specifică Londrei și o descrie perfect, am observat seriozitatea oamenilor, faptul că sunt politicoși și că se respectă între ei. Am plecat cu un gând bun despre acest oraș și sunt foarte mulțumit de ceea ce am experimentat și descoperit în acest scurt timp.

Ciprian Bărbuță, clasa a XII-a A

Irlanda-o simpla călătorie sau un vis devenit realitate?

Am să încep prin a asocia experiența mea în Irlanda cu ceva cu adevărat fantastic, imaginați-vă că la vârsta de 11 ani ați primit scrisoarea de la Hogwarts. Aveți o neliniște plăcută care vă trezește toate simțurile, da, experiența pe care am acumulat-o în acest proiect a fost o trezire la realitate. A fost ca și cum ai trage cu ochiul la ceva interzis. Imaginați-vă că într-o zi, o să trebuiască să vă luați tot ceea ce vă este necesar și veți da piept cu lumea de afară, care pe lângă faptul că nu-ți vorbește limba, îți este un tărâm total necunoscut, pe scurt, ești singur. Probabil că îți este greu să-ți imaginezi, și acum ai să realizezi cât de mult depinzi de fapt de familia ta.

Călătoria noastră a început cu un bagaj bine făcut, cu puțină frică, pe care și acum când scriu o regăsesc în suflet, și o groază de întrebări. Pentru că eu mă aflu la al doilea an din programul Erasmus, de abia așteptam să-mi reîntâlnesc prietenii făcuți anterior. În această călătorie, „parinții" noștri au fost doamna profesor de limba germană, Anton Elena, și doamna profesor de limba engleză, Nanu Raluca, care au avut grijă ca această experiență să fie una placută din care să rămânem cu informații folositoare.

De la început am fost preveniți că vom avea o călătorie lungă, cu escală, ceea ce înseamnă că vom sta foarte mult prin aeroporturi. Pot spune că ăsta a fost primul test, iar călătoria de abia începuse. Totuși, asta ne-a dat răgaz să ne cunoaștem mai bine și să ne conectăm înainte să îi cunoaștem pe ceilalți.

Odată ajunși în Irlanda, după 24 de ore de zbor, oboseala își spunea cuvântul, dar pot spune că toți am fost treji odată ce am păsit pe pământ necunoscut. Era ireal, era ca și cum aș fi prins aripi, eram departe de țara mea, fară familie, libera să explorez, să cunosc și să învăț din greșeli. Fiind ultimii ajunși, germanii și irlandezii ne-au întâmpinat la aeroport, unde ne-am salutat călduros. A fost o senzație plăcută să vezi după atâta timp fețe cunoscute. Drumul spre cazare a fost și el unul lung, cazarea fiind la 300 de kilometri de unde am aterizat. Pe drum ne-am oprit și la o pizzerie unde spre surprinderea românilor, am aflat că patronul era însuși român. A fost foarte neașteptat, asa că de fiecare dată când mă gândesc la asta, realizez că lumea nu este chiar atât de mare. Am vorbit cu el și am aflat că era stabilit de mai bine de 30 de ani acolo. Am ridicat atunci problema întoarcerii în România și răspunsul lui nu a fost atât de neașteptat, a fost un categoric nu. Atunci mi-a venit în minte „Tu ce ai fi făcut în locul lui?".

Nici pană acum nu am găsit răspunsul, sincera să fiu, dar asta a fost una dintre problemele pe care le-am conștientizat în această călătorie de cunoaștere. Mai e o soluție viabilă să rămâi în propria țară? Sunt milioane de români care au ales să plece din țară pentru o viață decentă.

Odată ajunși la cazare, am fost surprinsă să aflu că am fost aduși într-o mică comunitate, cazați în mijlocul naturii, langă o biserică. Desigur, în programul nostru ne-am făcut timp să vizităm și biserica de câteva ori. Personal, am făcut o descoperire, în spatele bisericii impunătoare în stil gotic, am găsit urme că tinerii erau încă prezenți în viața bisericii, spre deosebire de bisericile noastre. Pietrele din jurul temeliei erau pictate cu diferite culori și chiar personaje.

Clădirea în care urma să ne petrecem următoarele două săptămâni pot spune că a fost obstacolul pe care eu l-am trecut cel mai greu. Mi-a fost foarte dificil să mă obișnuiesc cu condițiile care nu mai erau ca în propria mea locuință. Norocul meu este că nu am avut timp să stăm între patru pereți, eram în IRLANDA, totuși!

Tema pe care a trebuit să o dezbatem pe parcursul șederii a fost rezolvarea conflictelor, și deși făceam activități seara, unde învățam despre problemele interne ale Irlandei, restul zilei o aveam pentru noi. Am început să ne testăm pe noi înșine făcând lucruri total noi, într-un mediu nou, lângă oameni noi. Cele două săptămâni aveau să ne testeze tăria de caracter și mai presus de toate, aveam să ne distrăm exersând noi abilități.

Pentru că din experiența asta nimeni nu avea să plece înapoi la fel, prima zi a început în forță, cu surfing. Irlanda m-a învățat atunci să nu mă mai plâng vreodată de frig. Era octombrie, iar afară nu erau mai mult de șase-șapte grade, dar atmosfera umedă intensifica frigul, iar apa în acea zi avea doar zece grade. Tot ce aveam erau doar costumele din neopren pentru a nu îngheța în apa rece și placa de surf care părea mult mai ușoară în filme. Instructorii au fost hilari, binedispusi și plaja pe care magia s-a întamplat a fost un cadru paradisiac. Nu am simțit deloc trecerea timpului, dar știu că prima zi ne-a extenuat, dar ne-a și dat un gust din ceea ce avea să ne aștepte în continuare.

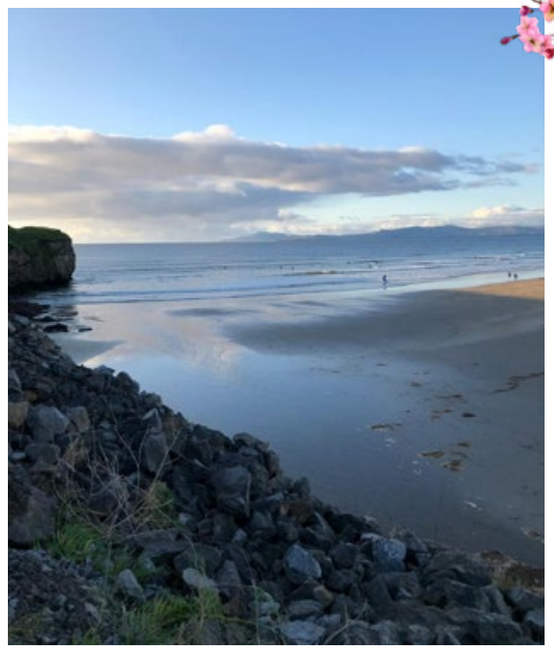

Următoarele zile ne-au adus atât bucurii, cât și responsabilități. Am format grupele care aveau să facă cu rândul la treburile casnice, desigur fiind toți amestecați pentru a ne oferi șansa să comunicăm. Noi am fost cei care am gătit, am spălat și am făcut curat în acea casă pe parcurusul șederii. În final, ne-am descurcat excelent având în vedere că suntem atât de diferiți, și toți am adus ceva nou în schimbul de experiență. În timp ce ziua descopeream puțin câte puțin Irlanda necenzurată, spre seară urma partea teoretică a acestui proiect. Ni s-a explicat o problema actuală a Irlandei, un razboi între Irlanda de S și Irlanda de N, care sunt într-o luptă continuă de mai bine de 50 ani, totul pornind de la un simplu lucru, religia. Înainte ca Irlanda să ajungă la declanșarea dezastrului, exista mentalitatea că irlandezii de religie catolică erau superiori celorlalți, aceștia fiind privilegiați, în mare parte nobili, ce îi tratau pe irlandezii protestanți ca pe niște servitori. Cele două parți ale Irlandei, catolicii și protestanții, nu se puteau înțelege, așa că au împărțit țara în Irlanda

de S și de N. Din cauza acestei inconveniențe școlile erau divizate și ele la rândul lor în școli catolice și protestante, desigur cele catolice dominând. Și la ora actuală este o mare problemă, acțiunile războiului încă resimțindu-se asupra oamenilor, făcând conflictul să se adâncească în continuare. Desigur că proiectul nostru nu avea să rezolve problemele Irlandei, dar ne-a deschis ochii spre realitatea lumii, cruzimea de care dau dovata oamenii „civilizați". Istoria dovedește că războaiele n-au fost niciodată soluția, dar noi continuăm

să repetăm aceleași greșeli. Totuși, conflictul intern din Irlanda nu este singurul care trebuie rezolvat. Războaiele din Asia (Irak, Iran) sunt încă în desfășurare la ora actuală. Irlanda de N întâmpină și problema Brexitului, având un conflict de interese cu Anglia, de care aparține.

Discuția despre conflicte ne-a maturizat pe fiecare referitor la adevăratele probleme ale lumii. În următoatele seri am vorbit despre statutul omului, despre sărăcie și corupție cu oameni care au înființat ONG-uri, ocupându-se deja cu rezolvarea acestor probleme.

Desigur că pe timpul ședерii noastre am și vizitat multe locuri, cum ar fi un conac al nobilimii irlandeze, am mers la cățărări, am văzut o cascadă, am urcat un munte pentru a da de cea mai frumoasă priveliște și am descoperit karting-ul, dar ceea ce mi-a rămas întipărit în minte și suflet a fost Belfast-ul, capitala Irlandei de N. Aici am poposit mai mult pentru a vedea muzeul Titanicului. Am fost vrajită de povestea vasului luxuriant din inima celui mai prosper oraș de pe atunci. Titanicul a fost făcut din dorința de a arăta opulența Belfastului, probabil că din acest motiv nu avea să fie un succes. În acea perioadă Belfast-ul descoperise culturile de bumbac și in care aduceau profit. Profitând de succesul lor financiar, aceștia au vrut să se extindă, luptându-se pentru a deveni și cea mai mare putere navală la vremea aceea. Construirea vasului aducând și locuri de muncă pentru oamenii care nu aveau o slujbă stabilă. Construirea vasului a luat mult timp, muncitorii fiind nevoiți să refacă părțile cu care supraveghetorii nu erau multumiți. La terminarea acestuia, Titanicul avea două sute șaptezeci de metri în lungime și în lațime douzeci și opt de metri. Am avut oportunitatea să văd și planul vasului, cu lux de amănunt. Clasa întâi era pentru cei privilegiați și prelua mare parte din vas, clasa a doua și a treia fiind puse la etajele inferioare. Deși clasa a doua și a treia erau mult inferioare, pentru acel timp,

erau destul de luxoase pentru omul de rând, care nu-și putea permite utilitățile cum ar fi apă caldă, sau chiar un pat. La fundul navei, erau tot timpul minim trei sute de muncitori pentru a încărca combustibil.

Vasului i-a luat circa două ore să se scufunde, omorând o mie cinci sute de oameni și îngropând pe fundul mării o cantitate foarte mare de aur și argint, iar spre final ni s-a arătat o filmare de la ruinele Titanicului, cea mai mare comoară îngropata în adâncuri. Titanicul a mai avut două surori care au avut aceeași soartă tragică, deși niciuna nu a fost la fel de măreață.

Un alt lucru care mi s-a părut interesant a fost faptul că muzeul a fost plasat în portul din care Titanicul și surorile ei au plecat.

Urmatoarea noastră întâlnire cu adevărata Irlanda de N a fost într-un taxi, tradiționalul lor „black cab" din care ni s-a făcut o prezentare a orașului, dar și a istoriei războaielor recente dintre irlandezi care au avut loc. Este bizar să te afli în locul în care atâția oameni au fost omorâți. Nu te-ai aștepta ca un câmp de luptă să arate atât de familiar. În locurile unde luptele au avut loc, sunt picturi murale, în memoria celor care au fost omorâți.

Ultimele noastre zile în Irlanda au pus preț pe diversitatea grupului nostru. Fiecare dintre țări a avut de prezentat propria țară, așa că fiecare a avut ocazia de a arăta o mică parte din cultura și obiceiurile lor.

Întoarcerea acasă a adus multe sentimente contradictorii pentru noi, fiindcă începusem să ne apropiem, începusem să devenim o comunitate unită. Totuși, revederea României a fost una îmbucurătoare, plină de dor, emoție. Călătoria în Irlanda m-a facut să realizez ce înseamnă să-ți fie dor.

În mod sigur niciun călător nu ar putea include toate experiențele pe care le-a trăit, cu lux de amănunte, într-un jurnal, dar tot ce am prezentat au fost lucruri care mi s-au părut esențiale pentru un cititor. Sunt convinsă că daca o astfel de oportunitate se va

mai ivi, o voi accepta cu cea mai mare plăcere, pentru că acum mă simt pregătită să descopăr lumea puțin, câte puțin.

Iar în final, ca să vă răspund la întrebarea din titlu, Irlanda a fost mai mult decat o călătorie sau un vis, a fost reală, organică, surprinzatoare din toate punctele de vedere, haotică, liberă, tot ceea ce-mi doresc sa devin în viitor.

Atelia Avram, clasa a XI-a C

私と日本

(„Watashi to Nihon” – Japonia mea)

Simțeam că într-o altă viață am fost japoneză, iar acum Japonia mă vrea înapoi. Cu gândurile acestea mi-am luat inima-n dinți și m-am îmbarcat spre „Țara soarelui răsare”.

De unde pasiunea pentru Japonia?! În copilărie, mă uitam în fiecare seară la „Shaman King” împreună cu mama mea. Bineînțeles, anime-ul era dublat în română, și nimic nu mi-ar fi dat de bănuit că există și o altă limbă decât cea vorbită în jurul meu. La grădiniță, când maicile ne puneau să ne prezentăm sau să ne semnăm lucrările, eu spuneam că mă numesc Pikachu. Cred că de pe atunci destinul începuse să lucreze.

Aceste amintiri au rămas ascunse în trecut, până în clasa a IX-a, când am decis să mă reapuc de anime-ul copilăriei mele, alegând să îl urmăresc în limba japoneză, cu subtitrare in engleză. Atunci am știut, am simțit că trebuie să cunosc și eu această cultură.

Am început rapid: muzica, documentare, mai multe anime-uri, literatură. Ei bine, cărțile m-au cucerit cu totul, în special Yukio Mishima.

Bineînțeles, cel mai mare vis al meu a fost să merg în Japonia, să lucrez acolo, să locuiesc Pe scurt, să ma întorc „acasă”. Dar „acasă” era atât de departe de mine... Până în vara lui 2019. A fost ceva planificat nu cu mult timp înainte, urma, deci, ceva spontan, o chemare a inimii, aș spune. Și am plecat în Japonia sau mai bine zis, „m-am întors”.

Pe 5 august, la ora 19:05, am aterizat în Tokyo, priveam ceasul cu lacrimi în ochi și cu o emoție de nedescris. Aveau să fie cele mai frumoase două săptămâni din viața mea. Nu am fost nicăieri fără părinți, și niciodată în afara continentului, așa că prima mea vacanță

Harajuku, Tokyo

Akihabara, Tokyo

Shinjuku, Tokyo

a fost un salt uriaș, care m-a dus tocmai în celălalt capăt al Lumii.

Primul lucru pe care l-am observat în Japonia a fost faptul că oamenii nu vorbesc engleza deloc. Cred că asta m-a dezarmat într-o oarecare măsură, însă faptul că înțeleg japoneza, într-o manieră începătoare, m-a ajutat enorm. Și am avut șansa și să vorbesc în japoneză cu câțiva dintre ei.

Locurile pe care le-am vazut nu pot fi descrise, și în mod cert pozele nu pot transmite ce am simțit când m-am aflat acolo, dar vă pot da o idee. La întoarcere, toată lumea m-a întrebat ce mi-a plăcut cel mai mult în Japonia. M-am gândit la un răspuns potrivit, dar îmi este imposibil să aleg. Totuși, am să spun că Templul Meiji m-a impresionat mai mult decât aș fi crezut, pentru că a fost primul templu vizitat de mine, și tot ce am vazut acolo mi s-a părut desprins din cărțile pe care le citeam acum câțiva ani. Drumul prin pădure pe care a trebuit să-l parcurg, felinarele de piatră, sunetul cicadelor, tablițele de lemn pentru rugăciuni, numite „ema”, fântânile de la intrarea în templu, batutul palmelor când se închinau oamenii... am simțit că m-am întors în timp, într-o Japonie apusă, dar parcă prezentă în inima și în conștiința mea.

Asakusa, Tokyo

Yasaka-jinja, Kyoto

Un alt loc care mi-a rămas întipărit în minte a fost casa de închiriat kimono-uri din Kyoto, unde am ajuns pe 12 august. Era veche, păstra încă parfumul vechiului oraș, al vechii capitale. Doamnele care m-au pregătit au fost foarte surprinse să afle că eu, într-adevar, înțeleg ce îmi spun, chiar dacă le răspundeam cu stângăcie. Tot timpul petrecut acolo, toată meticulozitatea necesară îmbrăcării acestor haine tradiționale, coafatul, acele de păr, chiar și sandalele de lemn, numite „geta", m-au dus instant cu gândul la cartea mea

Kinkaku-ji, Kyoto

preferată, „Memoriile unei gheișe". În acea zi petrecută în oraș și la Kiyomizu-dera m-am simtit într-adevăr ca o japoneză, ca o gheișă.

Am vizitat tot ce am putut, de la cartiere renumite precum Harajuku si Akihabara, până la cele mai vechi temple și palate, atât din Tokyo, cât și din Kyoto.

Întodeauna am tânjit după casă atunci când plecam undeva, însă când a venit momentul despărțirii mele de Japonia... nu am mai simțit același lucru. În drum spre aeroport cu Shinkansen-ul, priveam pe geam toate căsuțele, toate străzile, câmpurile de orez, și plângeam.

Pădurea de bambus Arashiyama, Kyoto

În acel moment venise și o melodie în japoneză, în playlist, și am simtit un gol în stomac. Parcă simțeam plec de acasă, nu că mă întorc.

Am stiut că sunt iremediabil îndrăgostită de Japonia cu toată ființa mea, și sper că într-o zi mă voi întoarce, pentru a mă lăsa la mâna destinului.

Cătălina Rebeka Elke Anton
Studentă a Facultății de Litere,
Universitatea Alexandru Ioan Cuza, Iași,
abolventă a CNEH, promoția 2018

Meiji-jingu, Tokyo

Citește cu noi... căci TreCeViFo-rul Anilor!

Lecturiada elevilor 2019 – secțiunea DIGIPORTOFOLII
Clubul de lectură „Muguri"

Concursul „Lecturiada elevilor", desfășurat în cursul anului școlar 2019-2020, a deschis elevilor Colegiului Național „Eudoxiu Hurmuzachi" noi oportunități de dezvoltare, atât pe plan personal, cât și în ceea ce privește abilitățile de a lucra în echipă, sub presiunea timpului, un produs finit, care să scoată în evidență, pe lângă efortul depus în general, și gradul de implicare individual, în redactarea materialului respectiv. Proiectul demarat la liceul nostru a implicat două clase a IX-a, elevii acestora fiind împărțiți în douăsprezece grupe. Întreaga activitate s-a desfășurat gradat, sarcinile de lucru fiind devoalate de pe o săptămână pe alta și rezolvate în lunile martie și aprilie, concomitent fiind filmate și vloguri care să surpindă activitatea propriu-zisă. Așadar, în următoarele rânduri vă propun o retrospectivă generală a întregii activități, particularizată în mai multe puncte pe câte o grupă anume, care a ieșit în evidență în ceea ce privește rezolvarea uneia dintre cerințele date.

Fără cea mai mică urmă de îndoială, concursul Lecturiada și-a câștigat simpatia și aprecierea în rândul nostru, al elevilor din cadrul CNEH, încă din primele momente. În cadrul acestei retrospective nu ar strica să rememorăm chiar momentul care avea să aprindă scânteia activității din acest an. Prima proba a debutat într-un mod deosebit, dar mai ales de neuitat pentru ambele clase. Pe 13 februarie 2019 așteptam cu toții cam temători ora de limba română, deoarece aveam de pregătit opera „O scrisoare pierdută" de I.L. Caragiale cu rezumat, analiză de text și alte exerciții noi și grele, pentru noi, care încă nu eram pe deplin obișnuiți cu ce „se mănâncă"

la liceu, mai ales la limba română. Intrând în clasă, doamna profesoară nu schița vreo stare anume, care să anticipeze eventualul dezastru ce urma să se desfășoare pe parcursul următoarelor 45 de minute. Cert este că de data aceasta dumneaei ne invita „să stăm de vorbă fără catalog”. Nimeni nu ar fi putut să ghicească ce avea să urmeze. Doamna ne-a adus aminte de cartea „Mică istorie a unui secol mare”, apărută în cadrul Lecturiadei din anul 2018, și care vorbea despre secolul al XX-lea, în România, împreună cu provocarea de a realiza o campanie de promovare pe grupe, prin diverse metode, a acestei cărți, aprofundând conținutul uneia dintre cele douăzeci de povestiri. Cartea nu era deloc nouă pentru noi (sau, cel puțin, nu trebuia să fie), întrucât o primiserăm cu toții ca o recomandare caldă de lectură pentru vacanța de iarnă, fără însă alte detalii suplimentare. Așadar, pentru început, concursul a reprezentat pentru noi un adevărat salvator de la o ascultare puțin așteptată de noi, chiar dacă „efectul” a durat doar până la ora de a doua zi. Oricum, chiar și așa, a doua zi, periplul prin viața tumultoasă a „politicienilor fără vreo treabă cu politica veritabilă” din cadrul „Scrisorii pierdute” a ieșit cu adevărat bine, spre uimirea noastră, dar nu și a doamnei profesoare.

Legătura între meseria practicată de aceste personaje, ce se doreau a fi embleme politice ale vremii, și ce am avut noi de realizat s-a dovedit, însă mai mult decât stranie. Politica înseamnă negocieri, la fel și prima probă pe care trebuia s-o ducem la bun sfârșit, prin care trebuia să ne împărțim în douăsprezece grupe omogene din punct de vedere valoric, fapt realmente nou pentru mulți dintre noi, care eram obișnuiți să facem parte din grupuri alcătuite anterior de profesorul îndrumător. Negocierile au fost intense, mai ales pe timpul pauzelor, cele mai multe s-au finalizat cu succes, celelalte cu un rezultat mai rezervat, cert este că nimeni nu a rămas pe din afară, chiar dacă și-ar fi dorit. În multe situații, prieteniile deja existente au dictat rezultatul final, dar au fost și cazuri în care s-a vorbit serios despre performanța educațională, pe care trebuia să și-o asume de la început fiecare posibil viitor membru al grupei respective. A doua zi, configurația finală a grupelor era gata, astfel că plini de entuziasm am pus foaia pe catedra doamnei, bineînțeles constatând că trei dintre stimabilii noștri colegi uitaseră să se treacă pe acea listă. Cu alte cuvinte, astrele, reprezentând caracterele fiecăruia dintre noi, cu defecte și, mai ales, calități, se aliniaseră, astfel încât energiile rezultate să contribuie la desfășurarea unei activități plăcute, ce ar fi urmat să capete cununa succesului. Până la dezvăluirea primei cerințe propriu-zise, doamna ne-a dat o temă de documentare, iar mai toate grupele au încercat astfel să-și activeze deja forțele, căutând informații pe internet privind modalități de promovarea a unei cărți în general, extrăgând câte ceva ce ar putea aplica. Astfel, o simplă temă la ora de limba romană a reprezentat, fără doar și poate, un adevărat „cocktail transdiscipilinar”, noi familiarizându-ne, astfel, cu elemente ce formează, de fapt, baza marketing-ului, care are în centru un public-țintă, pe care trebuie să-l convingi utilizând metode și metode, mai ales acum, în era digitală. Toate aceste idei au fost „shareuite” și dezbătute între membrii grupelor pe canalele informative nou-înființate, pagini și grupuri de Facebook și Whatsapp. Până la finalul proiectului, acestea au fost principalele locuri în care se stabileau strategii și se ciocneau idei. Poate unele conversații au devenit inactive ori s-au șters, dar cert este că serverele acestor rețele de socializare nu uită, acestea rămânând adevărate mărturii.

Concomitent cu discuțiile propriu-zise, după cum am menționat mai sus, a trebuit să ținem și un jurnal metacognitiv, sub forma unor videoclipuri realizate cu telefonul și mai apoi adaptate în diferite programe de editare pentru

amatori. Iată mai departe portretele și obiectivele exprimate de membrii câtorva grupe:

https://bit.ly/2M6nUth
https://bit.ly/2SB9z9B
https://bit.ly/32Ipyrb
https://bit.ly/2Z5RiUc

Prima cerință propriu-zisă trebuia să verifice parcurgerea de către noi a conținutului „Micii istorii”. Pe de o parte, eram invitați să vorbim în cadrul unui vlog despre povestea din carte care ne-a impresionant și, mai apoi, după o serie de consfătuiri, să alegem una pentru întreaga echipă, argumentând mai apoi alegerea făcută. Și aici, imaginația fiecăruia a deschis poarta către noi teritorii, astfel că, mai jos, vă înaintăm câteva dintre cele mai originale videoclipuri.

https://bit.ly/32HAzcd
https://bit.ly/30MXRLQ
https://bit.ly/30SEalM

Separat, dar în strânsă legătură cu această cerință, deja în proaspăta calitate de grupe, a trebuit să ne alegem un nume și un motto care să rezoneze cu noi, dar și cu ce voiam noi să promovăm mai departe prin povestea deja aleasă. Și în acest caz, izvorul inspirației din subconștientul fiecăruia a fost mai dulce sau mai amar, mai bogat sau aproape secat. Astfel, membrii uneia dintre grupe și-au propus să lucreze ca o familie, astfel și intitulându-se, fiind în strânsă legătură cu povestea aleasă, „Scrisori din țările calde”, care vorbește despre un copil ce avea unul dintre părinți plecați în străinătate. Alții au asociat tema povestirii alese („Nu-mi lua iubirea”) – iubirea, văzută ca un permanent sacrificiu și compromis, cu anotimpul primăvara, dând totodată și un aer arhaic grec numelui – Intente Primaveras, prin termenul „intente” desemnând numărul de membri ai grupei – cinci. Nu au lipsit nici denumirile hazlii, inspirate din alte surse, a căror legătură propriu-zisă cu tema textelor alese a rămas și rămâne învăluită în mister. Iată doar câteva astfel exemple: „Porumbarii magici”, „Săpunarii”, „Cochetele casei”, care nu mai au nevoie de vreun comentariu suplimentar... Și planul politic, bineînțeles sub forma unui pamflet nevinovat, a avut în vedere de câteva grupe: astfel, primii „împărați ai României” au coalizat în premieră pentru această activitate, rivalizând cu o grupă alcătuită în totalitate din fete, autointitulate „tovarășe ale lui Ceașcă”.

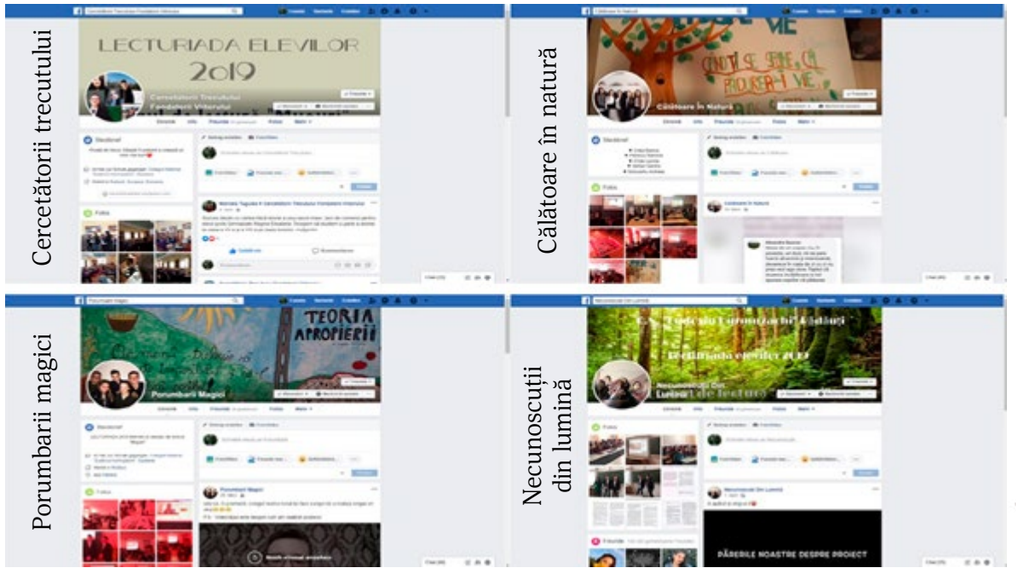

Misiunea adevăratei campanii de promovare a unei cărți a fost înțeleasă, însă, cel mai bine de două grupe: pe de o parte, „cochetele casei" s-au focusat pe promovarea lecturii în rândul tinerilor, având și un motto sugestiv, adresat pesemne părinților „Nu dați banii pe prostii, luați o carte la copii!", iar de cealaltă parte o grupă a lansat ca laitmotiv interdependența dintre trecut și viitor. Astfel, membrii acestei din urmă grupe, anul acesta, la aniversarea a treizeci de ani de la căderea regimului totalitar comunist în România, au încercat să creeze un adevărat brand (inspirați după cum spune fondatorul, de o emisiune ce rula la un moment dat și care trata tema creșterii și scăderii la bursă a unor brand-uri renumite), pe care să-l crească mai apoi cu ajutorul acestei activități. Povestea cu temă istorică „Lamento pentru pelican azuriu" a scriitoarei Victoria Pătrașcu și pasiunea tuturor membrilor grupei pentru studiul general al istoriei, pășind dincolo de manuale, s-au îmbinat perfect în titlul lor „Cercetătorii trecutului". Importanța studiului trecutului trebuie înțeleasă în deplina ei legătură cu făurirea viitorului, astfel că motto-ul lor ne îndemna pe noi toți „să învățăm din trecut, să trăim ancorați în prezent și să devenim prin pași mărunți fondatori ai unui viitor mai însorit". Toate aceste valori au fost cuprinse de elevi într-o metaforă reprezentativă pentru întreaga grupă, care, până la urmă, exprimă un adevăr de necontestat: TreCeViFo-rul Anilor. Această deviză este formată din primele două (trei) litere ale fiecărui cuvânt din titlul lor general – TREcutului, CErcetători, VIitorului, FOndatori-. Așadar, în postura de „Cercetători ai trecutului", aceștia și-au luat misiunea de a studia cum a trecut și „trece viforul anilor", putându-se numi la final „Fondatori ai viitorului". O altă regulă de aur în marketing spune că orice brand este incomplet fără un logo. „Și ce ar defini cel mai bine curgerea timpului, decât un ceas?!", se întrebau ei. Aceștia nu au ales, însă, un ceas oarecare, ci unul a cărui sens este realmente invers celor normale. Motivarea alegerii este legată, spun ei, de puntea dintre generația tânără din prezent și generația celor care au îndeplinit la 1918 visul de veacuri al românilor

prin constituirea statului național român unitar, reprezentată de perioada comunistă care a schimbat, fără doar și poate, fața României, nu neapărat într-un sens pozitiv. Aceștia continuă, spunând despre acest regim totalitar că a fost introdus pe o cale abuzivă în România, ca țară învingătoare în Primul Război Mondial, spre deosebire de alte state, provenite mai ales din rândul taberei învinșilor, în care aceste regimuri totalitare au fost primite mai mult ca o serie de metode de restaurare.

TreCeViFo-rul Anilor

Cercetători ai trecutului. Fondatori ai viitorului

A doua probă avea ca scop testarea abilităților artistice/ plastice prin realizarea în comun, în cadrul grupei, a unui poster, în care se urmărea îmbinarea cât mai armonioasă a elementelor definitorii ale fiecărei grupe (nume, slogan) cu cele din cadrul poveștii alese anterior din carte. Ideea de neimplicare din cauza lipsei talentului artistic trebuia scoasă din start din schemă, întrucât ceea ce conta, chiar mai mult decât reprezentarea artistică propriu-zisă, era mesajul și povestea transmisă de către opera desăvârșită. În acest sens, mai jos, vă prezentăm câteva dintre cele mai reușite postere realizate de grupele implicate în proiect. Este foarte interesant de descoperit și interpretarea dată de membrii grupei fiecărui element din cadrul posterului, pe lângă efortul artistic propriu-zis. Jurnalul metacognitiv în format video a fost și el actualizat cu această ocazie, fiind prezentate mai ales elementele tehnice ce țin, mai ales, de împărțirea sarcinilor de lucru la nivelul fiecărei grupe.

„Prin realizarea afișului am decis să lansăm o provocare și fanilor (urmăritorilor) noștri, îndemnându-i «să învețe din trecut, să trăiască, să fie ancorați în prezent, iar cu pași mărunți și bine calculați să creeze un viitor mai bun», conform motto-ului nostru. În cadrul posterului se poate observa, la o privire mai atentă, maniera cronologică de prezentare a evenimentelor, în partea de sus fiind prezentate primele momente (sosirea minerilor la București utilizând trenul), evoluând până în zona din stânga jos, unde este reprezentată artistic declarația fetei. Puntea materială dintre momentul tragediei și prezentul, în care este depusă cea de-a șaptea declarație, stiloul Pelikan, este reprezentată și ea exact lângă motto-ul nostru, lăsând a se crede tocmai faptul că am utilizat acest instrument pentru a-l scrie."

https://bit.ly/2GrQSQO

https://bit.ly/30REYrc

„Cu multă muncă și răbdare, fiecare am contribuit cu ceva, desenând motive din text pe care le consideram importante.”
https://bit.ly/2y3Rxn1

„un poster demn de admirat, cu multă atenție la detalii, și de bun-gust”

„Noi am desenat un tren ce ieșea din munți, semnificând trenul din text, în care se afla Emil, cu care a plecat spre Alba Iulia. Peste acei munți, am realizat un avion, reprezentând avionul ce împărțea mesajele. Astfel am încercat să legăm desenele între ele, pentru a avea o anumită logică și să fie, cât de cât, cursive. Pe mijlocul desenului a urmat partea poate cea mai importantă, în care am încercat să trecem de conținutul textului. Am desenat mulțimea de oameni așa cum o vedeam noi în acel moment, la Alba Iulia."

https://bit.ly/30TDL2w

Ce poate fi mai plăcut pentru niște elevi decât de a-și face cunoscută munca depusă, devenind totodată, pentru o oră, profesori la școlile de unde veniseră la liceu, pentru foști colegi, cu un an sau doi mai mici? Ei bine, aceasta a fost, de fapt, a treia și ultima probă din cadrul proiectului desfășurat la liceul nostru. Cele douăsprezece grupe au vizitat așadar toate școlile generale din municipiul Rădăuți și din împrejurimi, prezentându-le în principal cartea „Mică istorie a unui secol mare", indicând sursele de unde aceasta poate fi achiziționată și particularizând apoi pe povestea reprezentativă, al cărei text l-au și oferit elevilor, în format PDF. Au avut loc discuții libere constructive, dincolo de tracul din primele minute, elevilor gazde fiindu-le prezentată pagina de facebook a grupei respective ca punct de plecare. Activitatea s-a ramificat apoi în funcție de cele trei episoade ale jurnalului metacognitiv, cât și de posterul realizat, în finalul activității, elevii fiind rugați să scrie un scurt feedback pe care să-l posteze sub forma unui comentariu, pe pagina grupei respective. Iată mai jos impresiile din partea câtorva grupe:

https://bit.ly/2YeQ6g0
https://bit.ly/2y6wHTX

Probabil cea mai reușită „lecție" a fost susținută de către „Cercetătorii trecutului" la Școala Gimnazială „Regina Elisabeta" și datorită elaborării anterioare a unui desfășurător amănunțit al orei, structurat pe două mari părți: cea literară (prezentarea interactivă a textului Victoriei Pătrașcu) și cea istorică (un scurt periplu prin istoria modernă a românilor, pornind de la fenomenul pașoptist și încheind cu exercițiul de expunere a opiniei privind atingerea scopului revoluției din 1989). De-a lungul primei părți, elevii, având ca suport o fișă de lucru, au fost invitați să participe la un concurs format din trei probe, al cărui rezultat final era descoperirea acțiunii textului „Lamento pentru pelican azuriu". În cadrul primei probe, a fost lansată elevilor o provocare, și anume, de a-și exprima opinia privind ce ar putea conține textul, utilizând ca suport titlul acestuia și două imagini reprezentative. În cadrul celui de-al doilea exercițiu, miza s-a mărit, elevilor fiindu-le oferite numele personajelor participante la acțiune (Ana Damian și prietenii ei: Mihai, Maria și Virgil) și cinci termeni reprezentativi pentru conținut (Declarație/ Plângere, Eveniment postdecembrist violent, Procuror, Nepăsarea/ Incompetența din prezent, Adevărul vs. Impunerea a ceea ce se dorește a fi unicul adevăr). În cea de-a doua parte a activității, elevii au fost invitați la o lecție interactivă de istorie, prilej cu care grupa și-a lansat rubrica suplimentară „Pastila de istorie", care avea ca rol ancorarea în cadrul „istoriei mari" a „istoriei mici" prezentate în carte. Printre obiectivele trasate în cadrul acestei discuții se numărau și cunoașterea momentelor istorice în care s-au produs și celelalte unificări ale teritoriului carpato-danubiano-pontic, anterioare Marii Uniri, rememorarea evenimentelor care au precedat realizarea Unirii, prezentarea evoluției Partidului Comunist în România, în perioada interbelică, cumulată cu argumentarea prin două evenimente istorice a instalării abuzive a regimului comunist în România. Ultima referire trebuia să corespundă evenimentului Mineriadei din 13-15 iunie 1990, realizând astfel legătura cu conținutul operei. Feedback-urile elevilor au fost colectate prin intermediul site-ului propriu al Cercetătorilor (treceviforulanilor.wordpress.com) și se pot accesa utilizând linkul: https://bit.ly/2GmQ0Np, grupa alcătuind anterior un chestionar conținând o serie de întrebări care pun la încercare, atât atenția elevilor la activitate, cât și viziunea lor asupra conținutului prezentat. De asemenea, atât fișa de lucru oferită elevilor, cât și desfășurătorul pot fi vizualizate aici: https://bit.ly/2YeOoLQ și https://bit.ly/32SuauX.

În urma acestei activități, elevii au comandat aproape 150 de volume pe care le vor folosi în anul școlar următor ca suport de lectură la orele de istorie.

Se pare că retrospectiva a ajuns la final, găsindu-mă redactând acest articol, la fel cum în ultima parte a operei „Rem” de Mircea Cărtărescu (studiată de noi aproximativ simultan cu desfășurarea activității), Svetlana îl găsește pe propriul autor-narator dactilografiind finalul povestirii. Este destul de greu să putem rezuma în câteva cuvinte ce a însemnat, de fapt, participarea la Lecturiadă pentru noi, membrii Clubului de lectură „Muguri”: O simplă activitate?! Puțin spus... Un concurs la limba română?! Prea monoton spus... O experiență de viață?! DA, cu toată tăria!

Vă înaintăm resursele integrale ale celor mai bune opt grupe, în ordine aleatorie, conform jurizării realizate anterior în cadrul liceului.

https://bit.ly/2JI7VQE și
https://bit.ly/2M3Fa2y
Grupa „Cercetătorii trecutului.
Fondatorii Viitorului”
https://bit.ly/2XVjU6c
Grupa „Cochetele casei”
https://bit.ly/2GlC0Dp
Grupa „Săpunarii”
https://bit.ly/2Z0jAiN
Grupa „Intente Primaveras”
https://bit.ly/2XTCKdL
Grupa „Necunoscuții din lumină”
https://bit.ly/2YgJLoy
Grupa „Tovarășele lui Ceașcă”
https://bit.ly/2Y34ZSL
Grupa „Păsările Phoenix. Lucrările focului”
https://bit.ly/30JwDFS
Grupa „Porumbarii magici”

Redactor: Cosmin Țugui, clasa a X-a E

„Am învățat că nu trofeul te face fericit, ci drumul până la el.”

Acum aproximativ șapte mii de ani, un om s-a apropiat pentru prima oara de un cal, nu pentru a îl vâna, ci pentru a se „împrieteni” cu această creatură, pe cât de mare și de impunătoare, pe atât de sensibilă și lipsită de intenții rele. Așa a început lunga tovărășie dintre om și acest animal sublim, întâlnit atât în legende, basme și diverse mitologii, cât și pe câmpurile de luptă sau în grajdurile boierilor.

Nici știința, nici alte consemnări nu ne pot spune dacă omul respectiv era tânăr sau bătrân, femeie sau bărbat. Ce pot să vă spun eu, însă, este că, dacă aș avea ocazia de a mă întoarce in timp, i-aș spune cel mai sincer „Mulțumesc!” pe care l-am rostit vreodată.

Pentru un copil care a crescut înconjurat de animale și care ar fi ales întotdeauna cățelul de pluș în locul păpușii cu rochița roz este, fără dar și poate, firească atracția mea pentru cai. Însă între a iubi o creatură atât de pură și de nobilă, și a iubi un sport pe cât de frumos, pe atât de periculos, este cale lungă. Contextul mi-a fost, însă, favorabil, întrucât, după cum majoritatea dintre dumneavoastră știți, orașul Rădăuți dispune de una din cele mai mari herghelii din țară. Ce nu știu mulți este faptul ca istoria ei începe odată cu anul 1792, când armata habsburgică a achiziționat 1400 de exemplare pentru cavaleria instalată în Bucovina. Din 1918, aceasta revine statului român, care o reînființează și pune bazele celei mai înfloritoare herghelii din țară. De-a lungul anilor, exemplare deosebite aparținând rasei Shagya Arab, cu cele opt linii ale sale, au reprezentat orașul nostru la concursuri naționale și internaționale.

Un vechi proverb arab spune ca darul lui Dumnezeu pentru omenire este calul. Ei bine, nu știu dacă darul lui Dumnezeu pentru omenire este calul, însă sigur a fost darul Lui pentru mine. În doisprezece ani am învățat alături de aceste creaturi nobile, uneori pe calea cea ușoară, alteori cu ochii plini de lacrimi, ce înseamnă răbdarea, auto-controlul, coordonarea, ce înseamnă să iubești ceva în adevăratul sens al cuvântului. Sportul acesta te testează, te dezvoltă, te ajută să te descoperi pe tine însuți, însă, și asta este, după părerea mea, cea mai importantă lecție, te învață că nu ai mereu dreptate, te învață să pierzi.

Mereu am avut oameni în jurul meu care nu au înțeles acest sport, care nu au înțeles ce te poate determina să te antrenezi câte cinci ore pe zi, indiferent de vreme, indiferent de starea de sănătate. Am avut momente în care m-am întrebat dacă lacrimile, fie ele de durere, fie ele de frustrare, dacă sutele de căzături și antrenamente care te fac să cedezi fizic și poate chiar psihic sunt sau nu în zadar. Merită să investești atât timp și atâtea emoții pentru câteva zeci de secunde de glorie? Puse pe o balanță imaginară, realizezi că antrenamentele sunt mult mai grele decât un trofeu. Însă în doisprezece ani de sport am învățat că nu trofeul te face fericit, ci drumul până la el, întrucât există frumusețe în această luptă

continuă, la fel cum există și părți mai puțin plăcute ale succesului.

Cu riscul de a face o afirmație clișeică, îmi permit să spun că, pentru mine, calul meu nu este un animal, este un prieten, un coechipier, este parte din mine. În el văd o reflecție a visurilor mele, a răbdării și a muncii asidue pe care am depus-o împreuna, ca o echipă. Nu cred că există un sentiment mai frumos decât acela pe care îl simt când sunt în șa, când realizez că, odată ce am pus piciorul în scăriță, nu mai exista cal și om, exista o simbioză. După sute de ore de antrenamente împreună nu mai există doi, există doar unul: ne mișcăm ca unul, respiram ca unul, gândim ca unul. Știe când imi este frică, știe când sunt tristă, știe și simte toate emoțiile mele, întrucât toate acestea se proiectează asupra lui. I-am învățat mișcările pe de rost și, deși caii sunt imprevizibili, conexiunea dintre noi face din calul meu un animal previzibil de imprevizibil.

Există zile, însă, când totul devine prea greu, zile în care calul nu îmi înțelege comenzile, zile în care greșesc, zile în care îmi pierd calmul. Și atunci îmi aduc aminte care este cea mai dură parte a acestui sport: pământul. În aceste zile, în care frustrarea, vânătăile, oasele rupte și durerea pun în plan secundar aspirația către succes încep să mă îndoiesc. Dar în acele momente mă gândesc că și el, la fel ca și mine, are slăbiciunile sale, și el, ca și mine, are zile în care mușchii îi cedează după atâtea ore de antrenament. Și totuși, chiar și atunci când e prea mult, continuă alături de mine și dă tot ce are mai bun din el.

La concursuri, însă, e diferit. Când aștepți să intri într-un teren cu doisprezece obstacole, unele atât de mari încât nu vezi ce e după ele, emoțiile și gândurile te copleșesc. Atunci îți dai seama că la orice greșeală, oricât de mică, poți pune în pericol viața ta, dar și a calului. Atunci îți vine în minte ideea că un animal de 600 de kilograme care galopează la viteză maximă poate să te arunce din șa sau chiar să cadă peste tine. Îți aduci aminte de toate căzăturile de la antrenamente și de toate obstacolele sărite și realizezi că pentru asta te-ai pregătit, pentru asta ai plâns, pentru asta ai transpirat atâtea ore. E momentul tău să strălucești. Odată cu primul pas făcut în teren, mulțimea de spectatori, gândurile și emoțiile dispar. Tot ce auzi e respirația ta și a calului și, instinctual, amândoi dați tot ce aveți mai bun în acel minut, pentru că amândoi aveți un scop comun: acela de a termina parcursul întreg. Competițiile te învață să te bucuri când câștigi un trofeu, o medalie, o cocardă, dar te învață și să pierzi cu capul sus, sau, cum se spune în această lume a cailor, să câștigi experiență.

Mi-e greu să mă opresc aici, căci aș mai avea atât de multe de spus despre acest sport și despre aceste animale. Cert este că există ceva special, atipic în înfățișarea și în energia pe care o emană aceste animale, iar acel ceva exercită o influența benefică asupra omului. Dacă ar trebui sa fac rezumatul a ceea ce înseamnă caii pentru mine, într-o singură propoziție, aș spune următorul lucru: **Nu vreau și nici nu pot să îmi imaginez un Rai fără aceste animale.**

Moroșan Alexandra

Șefa de promoție, cu 10, a Colegiului Național „Eudoxiu Hurmuzachi", dar și strălucit sportiv: vicecampioană națională la echitație, la categoriile tineret și juniori, locul 3 la finala pe echipe seniori, reprezentanta României la Campionatul Balcanic și European.

Colțul meu de rai

Stau, acum, la treizeci de ani, măritată, cu doi copii, un băiat și o fată, cu sentimentul de nostalgie, stând pe balconul dormitorului meu și gândindu-mă cum era să fiu copil. Cât de ușoară era viața pe atunci! Erai îndrumat, nu îndrumai. Erai îngrijit, nu îngrijeai. Și oricât de rău începea ziua, nu știu cum, dar se termina cu bine. Și căsuța din – ... oh, da, aproape uitasem ca avusesem o căsuță în copac. Cred că despre asta vă voi povesti în această scurtă însemnătură în jurnal.

Aveam prieteni care se lăudau cu căsuțele lor făcute chiar din cărămidă. Alții aveau corturi extravagante, în care puteau încăpea aproximativ patruzeci-cincizeci de copii. Dar nu se aflau în copaci. Cărămizile erau prea grele, iar corturile erau făcute dintr-un material subțire, care, dacă bătea vântul, imediat începea să zboare, mai ceva ca prețul lui Aladdin. Dar nu-mi păsa de ei. Atât timp cât știam că în grădina mea de acasă, încă se mai află căsuța mea din copac, eram împlinită sufletește. De fiecare dată când plângeam, eram fericită sau altceva, mergeam în cămăruța căsuței și mă aruncam în pernele mici și mari, umplute cu pene de gâscă. Nu există ceas în căsuță. Niciodată nu am vrut și nici nu vreau să-mi stric dispoziția doar pentru că s-a făcut ora unsprezece și trebuie să merg în casă. În partea dreaptă a căsuței se afla un geam mare de tot, unde puteai să vezi cel mai frumos apus și, totodată, dacă ieșeai pe balcon, o puteai vedea pe romantica și frumoasa frumoaselor, Luna, dar, uneori, periculoasă. Dacă nu aveai grijă, aceasta te putea face să-ți imaginezi fel și fel de fantezii și să stai, uitat, la ea, până la răsărit. Și vă zic din propria experiență. Revenind la subiect, în fața geamului, atârnau poze cu mii și mii de amintiri frumoase și amuzante, care-ți trezeau nostalgia, instant. Aveam pe pereți două polițe mari, din câte-mi amintesc. Erau acolo diferite cărți cu poezii de Mihai Eminescu sau George Coșbuc. Una preferată de-a mea, de Eminescu, era și este „Luceafărul". De ce „Luceafărul"? Deoarece m-a învățat să am răbdare și să aștept să văd, de fapt, adevărul. Lângă ușă, era un cuier și un dulăpior mai mic, unde, puteai să-ți pui papucii. Atât de mult adoram locul acela, că îl tratam ca pe un colț de rai. Era singurul loc, unde, știu sigur că nu a fost niciodată mizerie. Și vă spun sincer, nu mi-a plăcut și nici nu-mi place să fac curățenie. Și nu, nu aveam curat doar pentru că nu-mi plăcea să fac curat, ci pentru că era o batjocură față de Dumnezeu. El să-mi dea acest colț de rai și eu să-mi bat joc de el? Asta ar fi însemnat că nici măcar nu-mi respect propria persoană! Că nu mama sau tata sau Maria veneau să stea acolo, ci eu! Recunosc, nu era făcută din cărămidă, nu încăpeau patruzeci-cincizeci de copii acolo, dar, era colțișorul meu de rai.

Și cât aș vrea să vă mai spun despre acest subiect, trebuie să vă reamintesc că sunt soție și mamă. Și se pare că li s-au făcut foame la toți. Sper să nu uit niciodată despre aceste amintiri minunate, chiar dacă, căsuța a fost distrusă de o furtună îngrozitoare acum mulți ani... și... vai, cât n-aș da, doar să mai trăiesc o zi, acolo, în... colțul meu de rai!

Grafică și text: Sofia Prelipcean, clasa a V-a

Fost-a vis sau realitate?

Într-o zi ploioasă de ianuarie, da, așa cum ați auzit, într-o zi de iarnă mai puțin obișnuită pentru anotimpul în care suntem, dar, cumva, obișnuită pentru anul 2021, încercam să duc la bun sfârșit tema primită la anatomie. Aflându-mă la sfârșit de vacanță, parcă și ideile întârziau să apară...

Valurile de căldură emanate de șemineu mă învăluiau și mă așezau tot mai comod în fotoliul moale și pufos. Pleoapele deveneau tot mai grele, ochii mi se închideau ușor, ideile începeau să curgă ca o cascadă într-un ocean imens. În jurul meu se învârteau o multitudine de organisme. Parcă fiecare plantă, insectă, fruct sau legumă erau „dezbrăcate de haine" și puteam să văd toate straturile din care erau alcătuite.

În dreapa și în stânga mea, se aflau doi bărbați, dubios îmbracați, ca în filmele pe care le urmărește bunicul, și care îmi explicau tot felul de lucruri ciudate despre celule.

Aveam să aflu că alături de mine se aflau Robert Hooke și Andreas Vesalius, doi cercetători ai anilor 1500–1600. Încântat de prezența acestora, am acceptat invitația la „Centrul de Studii Științifice", din cadrul Colegiului unde învăț și despre care credeam până atunci că-i știu toate ungherele. Mă înșelasem! Odată ajuns în laboratorul secret, al celor doi cercetători, am fost cuprins de un sentiment neînțeles, uimire și emoție profundă, în același timp.

Pe toate rafturile se aflau doar eprubete, în fiecare colțișor vedeai câte un microscop de diverse mărimi, doar mă aflam alături de Robert Hooke, cel care a descoperit celulele cu ajutorul primului microscop.

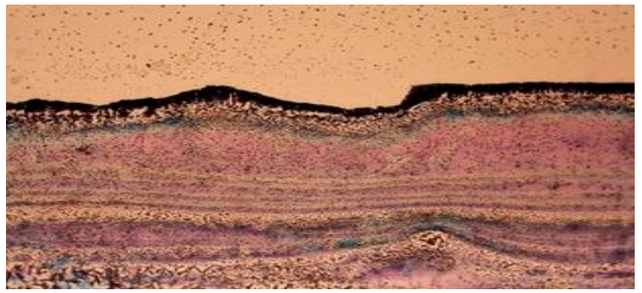

Pe un perete luminat se afla un poster imens cu o imagine greu de descris.

Era asemeni unei plaje, peste care năvălesc valuri mari în apusul soarelui, sau dacă e să luăm în seamă doar culorile, putea fi chiar deșertul Sahara, în urma unei furtuni de nisip... Dar, ce credeți, nu era niciuna din variantele pe care mi le-am imaginat!

Andreas Vesalius mi-a explicat că este vorba de țesutul de piele, țesutul nervos, urmat de vasele de sânge. Acesta este fondatorul anatomiei moderne. A făcut studii despre circulația sângelui.

Misteriosul loc unde „aterizasem" era un laborator pentru studiul anticovid, iar acel poster reprezenta lupta celulelor T cu inamicii covid. Văzute la microscop, celulele T formau un zid de apărare asemeni unei cetăți în fața inamicului.

Aveam să asist la lansarea agentului salvator, al eroului, care nu printr-o luptă, ci prin ridicarea steagului alb, avea să realizeze procesul de simbioză, împrietenirea cu cel care era numit împăratul SARS COV 2. A fost o „luptă" plină de emoții, dar care a restabilit ordinea în univers, iar câștigătoare au fost ambele tabere. Deodată, în depărtare, s-a auzit o voce fermă și supărată. Era vocea mamei care m-a certat, că iar am adormit cu televizorul deschis.

Am rămas năuc, fost-a vis sau realitate?! O certitudine, însă, există de atunci, sentimentul de fericire pe care-l simt, cum că am luat parte la ceva extraordinar, de ordin mondial și am mai înțeles că:

„Dacă micile celule cenușii, nu sunt puse la treabă, ruginesc." (*Anonim*)

Grafică și text: Alexandru Dumitru Fodor, clasa a V-a

Gândurile unei puștoaice la început de an sau „ingredientele fericirii”

Ca orice puștoaică, mă gândesc la viitor, la zilele ce vor urma, mai precis la anul care vine, și încerc să-mi așternîn minte câteva gânduri și planuri pentru anul 2021. Cum anul 2020 a trecut și am început un an nou, în care vom lua totul de la zero, sper ca acesta să nu fie așa de „pretențios” ca cel vechi, să fie mai blând cu omenirea. Sper ca această boală, care atacă populația lumii, să se stopeze în anul 2021, deoarece acest virus a fost nemilos cu mine, luându-mi bunica, ducând-o într-o lume nelocuită, doar printre îngeri.

În seara de Anul Nou, mi-am spus în gând să mă concentrez mai mult pe școală și să termin anul școlar cu media zece. Dar ar mai fi câteva dorințe pe care mi le-aș dori să se împlinească în acest an:

- aș dori să îmi cumpăr o pisică Sphinx, pentru că sunt foarte dragute;
- aș mai vrea să călătoresc, deoarece niciodată nu am ieșit din țară și aș vrea să văd cum este „visul american”, dar mai mult mi-aș dori să călătoresc în Coreea de Sud, deoarece este numită „Țara dimineților liniștite”;
- aș mai vrea să-mi redecorez camera, dacă sunt și părinții mei de acord, că sincer e prea copilăroasă pentru mine.

Cam astea au fost principalele mele dorințe, din viața de zi cu zi, dar aș mai avea câteva planuri legate de mediul înconjurător, unde mi-aș dori să conving cât mai mulți oameni să recicleze, să planteze măcar un copac pe an, deoarece din cauza defrișărilor rămânem fără oxigen, să încurajez cât mai multe persoane să renunțe la automobile și să folosească bicicleta, deoarece calitatea aerului este considerată nesatisfăcătoare; pe de altă parte ar economisi bani, ar fi o activitate potrivită prin care să te menții în formă. Totodată, aș vrea să inițiez o campanie de adunat gunoaiele din natură și să trag un semnal de alarmă în ceea ce privește pericolul în care se află planeta. Trebuie să fie din ce în ce mai clar pentru toată lumea, că binele și confortul pe termen scurt, ajunge să ne facă rău, pe termen lung.

Și nu cel din urmă gând al meu este să putem să ne vedem fizic, fără mască și ca acest COVID-19 să nu mai facă victime.

Vom trece și peste ce-a fost, dacă credem în noi cu adevărat!

Anul 2021 e o carte deschisă, pe filele căreia fiecare dintre noi își scrie propriul destin, așa cum îl imaginează, în funcție de alegeri și de ceea ce i se potrivește. Ieri e istorie, mâine e mister, azi e un dar și ne bucurăm de el.

Gândurile de viitor se așterndoar pe o foaie de hârtie, dar ziua de mâine îți poate oferi altceva!

Bianca Juravle, clasa a V-a

Grafică: Bianca Răileanu, clasa a XII-a H

Peste vremuri...

Povestea mea începea într-o zi de primăvară, tristă, umbrită de povară vremurilor pe care le trăim. Eram în săptămâna de după carantinarea națională, de o lună, din anul 2020. Nostalgia vremurilor bune, timpul petrecut în izolare, plictiseala, frica de infectare, toate aceste stări au devenit apăsătoare și dorința de libertate era tot mai mare. La fel ca în fiecare vacanță, care venea neplanificată, și astăzi, împreună cu părinții, am încălțat bocancii, am apucat rucsacul și am pornit să colindăm pe coclaurile văii Brodinii.

După ceva timp de mers pe jos, am ajuns într-o poiană care arata ca un rai de basme, văzut printre pleoape. Frumusețea soarelui se prevestea printre crengile copacilor, iarba era hrănită de apa râului, zumzetul albinelor își făcea, timid, simțită prezența, iar liniștea era întreruptă, din când în când, de-un vreasc rupt sub picioarele părinților. Copacii înalți și mândri, verdele de smarald ne îmbiau la meditație.

În Poiana Salcâmilor, de pe valea Brodinii, erau deja înfloriți salcâmii. Pe ramura unui salcâm atârna un leagăn, pe care năpădiseră frunzele de iederă. Aveam să aflu că era montat acolo de bunicul pentru tatăl meu, atunci când cel din urmă era de vârsta mea.

Eram fascinat de sentimentul de liniște și calm care mă copleșea. Nu mă mai săturam de priveliște! Știți cum e când nu te mai gândești la nimic!? Când nu te mai gândești la timpul trecut... Nu știu cum să descriu altfel sentimentele care mă încercau...

Și totuși... se lăsa seara, iar frigul ne gonea din pădure. Am plecat, dar mi-am promis că mă voi întoarce ori de câte ori timpul îmi va permite.

Și așa am făcut..., dar e prea scurt timpul să vă povestesc bucuria trăită, atunci când fețele bătrânului anotimp își scuturau mantia peste codrul care l-a inspirat pe poetul nostru, Mihai Eminescu.

După o iarnă marcată de reguli stricte, dorința de evadare era tot mai mare. Imi doream să ajung în acel mic colț de rai. Parcă, natura mă chema, parcă simțeam că trebuie să ajung în poiană. Am pus totul pe seama celui de-al doilea val pandemic. Dar nu era așa... urma să trăiesc cel mai mare șoc, cea mai mare dezamăgire.

Ajuns în poiană, aveam să aflu că totul a fost distrus, că în locul salcâmilor, erau acum doar niște cioate, că frumosul covor verde se transformase într-o plapumă de noroi, brăzdat de roțile excavatorului, iar cel mai rău era că leagănul tatălui meu zăcea părăsit pe marginea râului.

Deși pădurea are un rol foarte important în menținerea echilibrului ecologic, omenirea defrișează în mod regulat pădurile.

Eram încercat de sentimente pe care nu le mai trăisem până atunci. Lacrimile îmi inundau ochii, dar în același timp furia le împiedica să curgă. Nepăsarea oamenilor față de frumos, față de sufletul naturii, de viitorul nostru, de frânturile de rai lăsate de Dumnezeu, a distrus amintirea lăsată de bunicul meu și oaza mea de liniște, în astfel de vremuri.

Mânios și îndurerat, am promis că voi învăța, voi lupta pentru a avea puterea de a schimba lucrurile, educația, pentru a ne apăra propriile amintiri.

Atunci am înțeles că *„un om poate avea totul neavând nimic și nimic având totul!”*

(Mihai Eminescu)

Alexandru Dumitru Fodor, clasa a V-a

MINUNEA

de **R .J. Palacio**

Recenzie

R. J. Palacio (născută 1963) este o scriitoare americană pentru copii, născută în New York într-o familie de emigranți columbieni.

La început a făcut designul pentru numeroase cărți, iar o întâlnire întâmplătoare cu o fetiță a convins-o că este momentul să scrie o carte. Așa s-a născut *Minunea* (2012), o carte ce are mesajul *Alege să fii bun*, carte ce a devenit un sprijin în rândul elevilor. Această carte a avut un mare succes, fapt ce a determinat-o pe scriitoare să continue cu alte volume care se învârt în jurul personajului principal din *Minunea*.

În *Minunea*, personajul principal este August Pullman (Auggie), un băiat de 10 ani, care a avut ghinionul de a se naște cu o diformitate facială, fapt care îi va aduce numeroase jigniri din partea colegilor. Prima lui experiență școlară este în clasa a V-a și dacă el așteaptă să își facă prieteni pe viață să își croiască niște amintiri frumoase, totul va fi altfel: copiii își bat joc de înfățișarea lui și de felul lui de a fi pentru că este un șoarece de bibliotecă.

Dacă sunteți curioși să cunoașteți povestea lui Auggie, vă recomand să citiți cartea și să vizionați filmul.

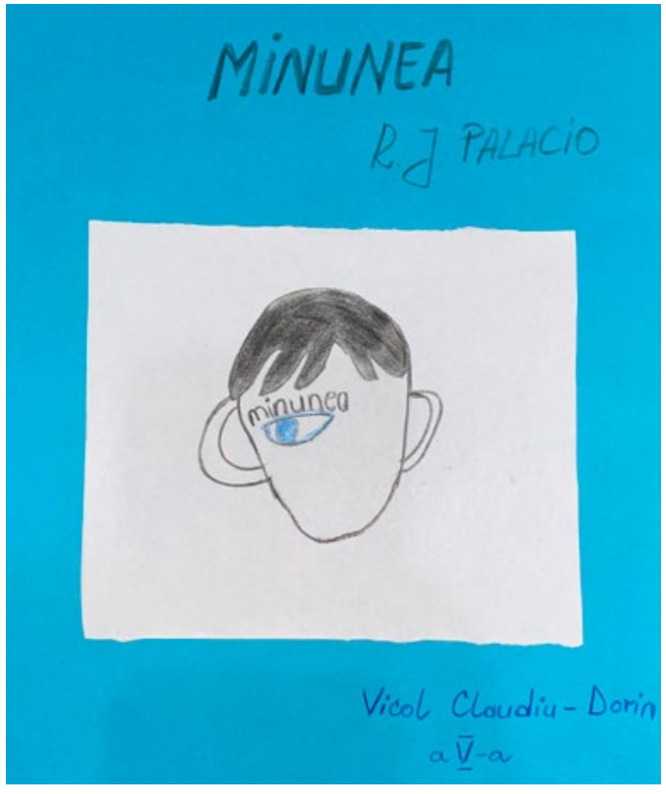

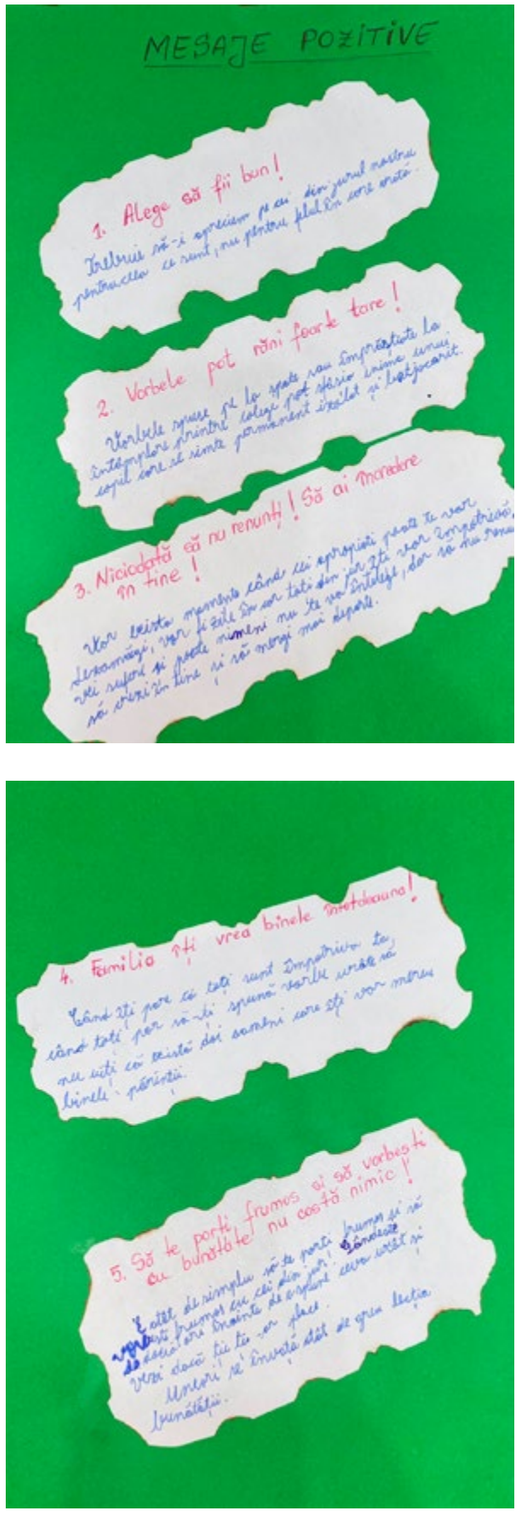

Grafica: Alexandru Remus Serediuc, clasa a V-a

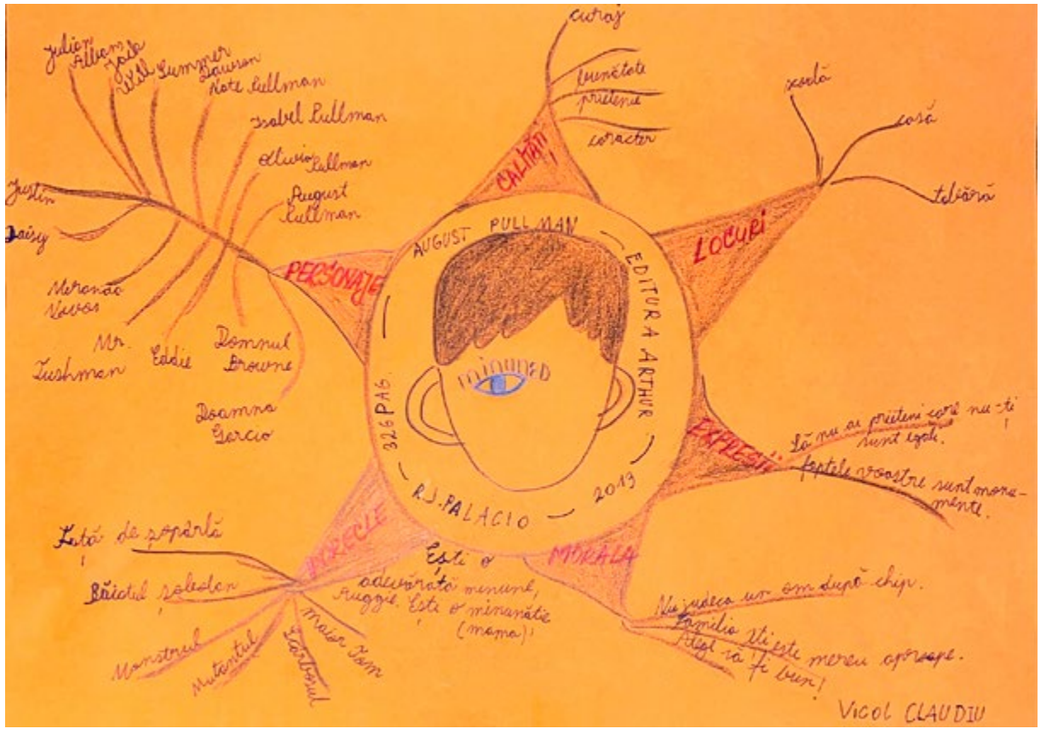

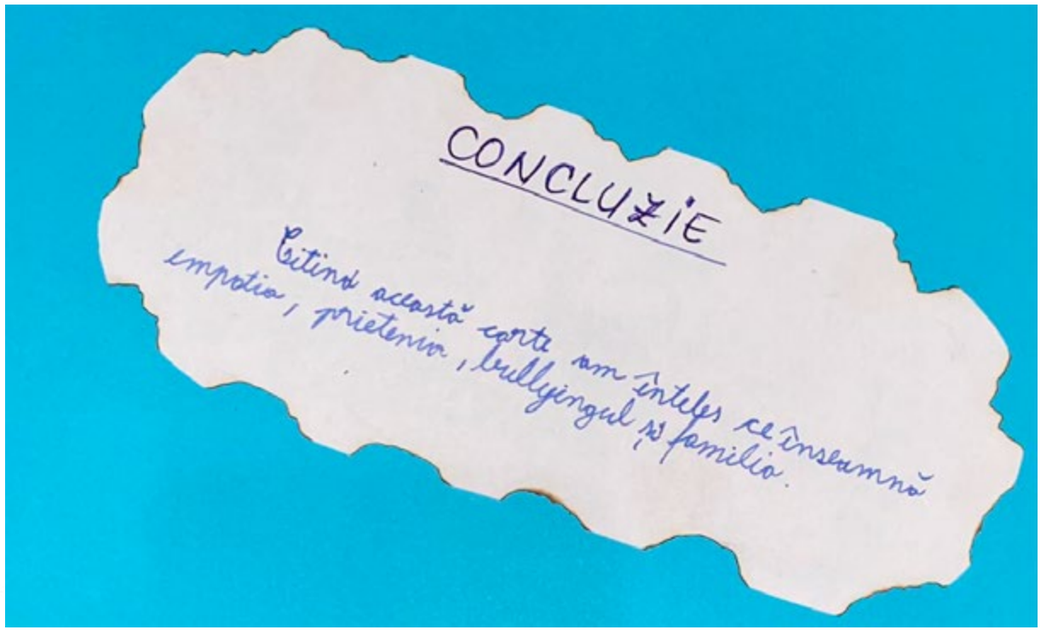

O poveste grimminală

de Adam Gidwitz

Recenzie

Adam Gidwitz (născut în 1982) este autorul celor mai vândute cărți pentru copii: A Tale Dark and Grimm, Ina Glass Grimmly și The Grimm Conclusion, toate publicate de Puffin Books. În anul 2017 a primit premiul Newbery pentru Cei trei copii magici și Sfântul lor câine.

Cartea *O poveste grimminală* a fost tradusă în română de Florin Bican și este prima carte din trilogie care ne duce direct în lumea basmelor, prezentându-ne aventurile celor doi frați: Hänsel și Gretel, altfel de cum îi știm noi. Aceștia, în căutarea unei familii liniștite, înfruntă mai multe personaje malefice: diavolul, Luna de pe cer, vrăjitori, dragonul uriaș, iar la finalul călătoriei vor demonstra părinților și locuitorilor din regatul Grimm că dragostea, prietenia și curajul pot învinge răul.

O poveste grimminală este o carte amuzantă, terifiantă și palpitantă, presărată pe alocuri de intervențiile autorului care fac deliciul cărții și care te ține cu sufletul la gură neștiind că primejdiile îi mai așteaptă pe cei doi copii.

Claudiu-Dorin Vicol,
clasa a V-a

România Pitorească

Concursul de cultură și civilizație românească „România pitorească”, coordonat de M.E.N. și I.S.J. Suceava, cuprins în CAEN 2019, ca activitate educativă națională, reprezintă finalizarea unui proiect educativ mai amplu, derulat pe parcursul anului școlar 2018-2019 de către Colegiul Național „Eudoxiu Hurmuzachi” din Rădăuți în parteneriat cu Liceul Tehnologic „Ion Nistor” din Vicovu de Sus, care a avut drept scop cultivarea interesului tinerilor pentru cultura națională și implicarea elevilor în activități de descoperire și promovare a patrimoniului cultural al locului în care trăiesc.

Concursul, aflat la a V-a ediție, a cunoscut mai multe forme de organizare și a parcurs, în timp, o etapă interjudețeană, una regională și trei naționale. Dacă în primele ediții concursul propunea tinerilor modalități clasice de promovare (articole, afișe, pliante, filme), ultimele trei ediții au adus ca element de noutate valorificarea mediului on-line și realizarea de către școlile participante a unor pagini de Facebook prin care să se promoveze istoria, geografia, cultura cu tradițiile specifice fiecărei zone în parte.

În proiect s-au înscris, în luna octombrie (2018), 48 de școli din 28 de județe ale țării. Elevii înscriși în concurs, coordonați de profesori inimoși și pasionați au implementat proiectul la nivelul școlilor lor și au încercat să ilustreze prin materialele realizate și postate pe Facebook (imagini, istorisiri, prezentări și alte materiale promoționale) într-un mod veridic și cât mai complex specificul natural și cultural al regiunii de proveniență.

În etapa de selecție, paginile școlilor au fost evaluate de o echipă de 18 evaluatori, nouă profesori din cadrul Colegiului Național „Eudoxiu Hurmuzachi” și nouă din alte școli din țară implicate în proiect. Pentru etapa finală au fost selectate 25 de școli din 15 județe, dintre acelea care au avut cele mai bune pagini de Facebook și cele mai bune portofolii: Liceul Tehnologic Aiud, Alba, cu pagina ***Aiudul pitoresc*** (prof. Corina Voicu, prof. Ramona Buta**), Școala Gimnazială „Lazăr Tâmpa” Almaș, Arad, cu pagina *Valea Almașului, izvor de tradiții și obiceiuri străbune* (**prof. Talida Pop, prof. Cristina Crișan), Școala Gimnazială Nr. 7 Botoșani cu pagina ***Povești despre Botoșani/ vs/ Botoșaniul de poveste*** (coordonator prof. Loredana Carcea); Colegiul Național Pedagogic „Ștefan cel Mare” Bacău – ***Bacău, inima tinerilor bacovieni*** (coordonator prof. Georgiana Stănescu); Școala Gimnazială Smeeni, localitatea Albești, Buzău, cu pagina Școala Gimnazială Albești – Smeeni, școală mică, visuri mari (prof. Mihaela Burlacu, prof. Andreea Dragu), Școala Gimnazială „General Grigore Baștan” Buzău, cu pagina ***Buzău, oraș deschis*** (prof. Carmen Oprea, înv. Elena Dragomanu), Liceul Tehnologic „Nicolae Titulescu” Medgidia, jud. Constanța, cu pagina ***Medgidia, oraș al diversității culturale*** (prof. Jenica Sava, prof. Rodica Vasilescu), Liceul Teoretic „Carmen Sylva” Eforie-Sud, jud. Consțanța, cu pagina ***Orașul Reginei*** (prof. Alina Mihaela Bâcă, prof. Alina Theodorescu, prof. Camelia Costea), Liceul cu Program Sportiv „Nicolae Rotaru” Constanța, cu pagina ***Constanța – locul unde soarele sărută marea*** (prof. Silvia Leucă, prof. Laura Cucoară), Liceul Tehnologic „Goga Ionescu” Titu, Dâmbovița, cu pagina ***România pitorească – Mesager al Curții Domnești*** (prof. Marius Trandafir, prof. Mihaela Savu), Colegiul Auto „Traian Vuia” Tg. Jiu, Gorj , cu pagina ***Cu pașii sufletului, pe harta Gorjului – oameni, locuri, istorie, emoție*** (prof. Grațiela Ramona Pigui, prof. Adina Maria Cerbu, prof. Marinela Ciortan), Școala Gimnazială „Anghel Saligny” Focșani, Vrancea – ***România pitorească – Vrancea, plaiuri mioritice*** (prof. Aurelia Avram, prof. Monica Sandu); Colegiul Tehnic „Elisa Zamfirescu” Satu Mare – ***Tradiții și obiceiuri din Țara Oașului și Țara Codrului*** (prof. Monica Achim, prof. Filomela Tamaș); Școala Gimnazială Gherța Mică, jud. Satu Mare – Țara Oașului, un ținut de basm (prof. Mariana Gheție); Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Zalău, jud. Sălaj – Țara Silvaniei, ținutul sufletului meu (prof. înv. primar Anca Tăut, prof. Camelia Butaș); Școala Gimnazială „Nagy Imre” Miercurea Ciuc, jud. Harghita – ***Frumusețe, legendă, suflet*** (prof. Luminița Bandas, prof. Balázs Boróka); Liceul Teoretic „Gheorghe Lazăr” Avrig, jud. Sibiu – ***Avrig – prezent și trecut*** (prof. Luminița Constantin, prof. Ioana Birk); Școala Gimnazială „Petre Ispirescu” București – ***România pitorească a Ispireștilor*** (prof. Irina Stoica); Școala Gimnazială „Constantin Săvoiu” Târgu-Jiu – ***Gorjul legendar, o nobilă simplitate*** (prof. Georgeta Grivei); Colegiul Economic „Virgil Madgearu” – Târgu Jiu, jud. Gorj – ***România pitorească – Gorjul, zestrea Olteniei*** (prof. Mihaela Gomoi, prof. Elena Belega); Școala Gimnazială „Petru Dumitriu” Orșova, Mehedinți, cu pagina ***Dunărea la Cazane*** (prof. Simona-Marilena Mușat, prof. Adriana Mocan, prof. Gabriela Păunescu**),** Liceul Teoretic „Traian Vuia” Făget, jud. Timiș – Țara Făgetului, păstrătoare a tradițiilor de altădată (prof. Mihaela Neamțu, prof. Larisa Ionescu). Județul Suceava a fost reprezentat de: Școala Gimnazială „Bogdan Vodă” Rădăuți cu pagina ***Rădăuți – Plai bucovinean*** (prof. Natașa Cosovanu, prof. Daniela Nanu) și școlile gazdă, Colegiul Național „Eudoxiu Hurmuzachi” Rădăuți, cu pagina ***Pentru Bucovina, din inimă...*** (prof. Luminița Lăzărescu, prof. Cristina Anfimov) și Liceul Tehnologic „Ion Nistor” Vicovu de Sus – ***Bucovina, plai dumnezeiesc*** (prof. Mihai Cârdei).

Pe parcursul zilei de 14 iulie 2019, 22 de echipaje, alcătuite din câte doi elevi și un profesor coordonator, au ajuns la Vicovu de Sus, unde au fost cazate, prin bunăvoința partenerilor noștri de la Liceul Tehnologic ”Ion Nistor”, care le-au pus la dispoziție în vederea desfășurării concursului național un cam-

pus modern, cu internat, sală de mese, sală de conferințe, săli de clasă etc.

Deschiderea festivă a concursului avut loc duminică, 14 iulie 2019, la Liceul Tehnologic „Ion Nistor” prilej cu care au fost întâmpinați de reprezentanții ISJ Suceava – doamna prof. Tatiana Vîntur, Insp. Educație permanentă ; prof. Angela Sehlanec – Insp. Școlar disciplina Limba română; prof. dr. Constantin Cocerhan, Insp. Școlar Geografie și echipa de organizare reprezentată de directorii și directorii adjuncți ale celor două licee: prof. Adrian Nicolae Puiu, prof. Luminița Lăzărescu de la C.N. „Eudoxiu Hurmuzachi; prof. Bărbuță Angelo Cătălin, prof. Chira Gheorghe de la Liceul Tehnologic „Ion Nistor”, consilierii educativi ai celor două școli – prof. Leon-Postolache Miriam și prof. Cîrdei Mihai și coordonatorul de proiect prof. Cristina Anfimov. Manifestarea s-a încheiat cu un program artistic susținut de Ansamblul vocal „Ai lui Ștefan, noi oșteni”, coordonat de prof. Vasile Schipor de la Liceul Tehnologic „Ion Nistor”.

Manifestările au debutat cu o excursie de documentare prin frumoasa Bucovină care a avut drept scop fixarea în conștiința participanților a unor repere culturale bucovinene de o valoare inestimabilă. Cu această ocazie au fost vizitate obiective culturale și istorice de însemnătate națională, regională și locală: Muzeul Etnografic „Samuil și Eugenia Ioneț” din Rădăuți, atelierul de ceramică Marginea, mănăstirile Voroneț și Moldovița. La Școala Gimnazială de la Valea Stânei participanții au fost întâmpinați călduros de copiii Ansamblului folcloric „Gura Izvorului”, coordonat de doamna director, înv. Ilaria Pușcă. Aceștia au oferit participanților o perspectivă inedită asupra jocurilor copilăriei.

Excursia a constituit pentru participanți un bun prilej de cunoaștere nemijlocită a culturii și istoriei Bucovinei și o ocazie de a lega prietenii frumoase cu prefesori și elevi din diferite colțuri ale țării.

Cunoștințele acumulate în această excursie au constituit punctul de plecare pentru prima parte a concursului, intitulată „Bucovina leagăn de cultură și civilizație românească”, care a propus participanților să realizeze un poster în care să descrie prin imagini, text, poezie, informații și desene ceea ce care i-a impresionat cel mai mult, oprindu-se cu precădere asupra a patru obiective. Realizarea posterelor a fost urmată de o prezentare realizată de către membrii echipajului.

La a doua probă, fiecare echipaj a promovat zona de proveniență, prezentând portul tradițional, istoria și cultura locurilor natale, obiceiurile și ocupațiile locuitorilor, personalități de seamă, edificii simbol pentru imaginea localității/regiunii. Toate echipajele s-au pregătit temeinic, au adus costume autentice, căutate prin lăzile de zestre ale bunicilor, împrumutate din colecții ale unor muzee județene sau

cusute cu migală special pentru acest concurs după modele vechi, tradiționale. Prezentările impecabile au fost pregătite cu seriozitate și dăruire iar frumusețea și coloritul costumelor populare din toate zonele țării ne-au impresionat pe toți, deopotrivă, tineri și adulți.

La finalul concursului, toți participanții au înțeles cât de frumoase și prețioase sunt tradițiile și costumele populare și cum pot ele să „vorbească” celor din jur despre cultura și civilizația românească. Deși misiunea juriului a fost una foarte dificilă, punctajele fiind în câteva situații egale, la finalul concursului toți participanții s-au considerat câștigători prin cunoștințele acumulate și experiența dobândită.

În cadrul festivității de premiere, care s-a desfășurat la Biblioteca Municipală „Tudor Flondor” din Rădăuți, opt echipaje au primit premii și mențiuni, iar celelalte au fost recompensate cu premii speciale oferite de Societatea pentru Cultura și Literatura Română în Bucovina, președinte al societății fiind doamna profesoară Carmen Andronachi.

Echipajele câștigătoare care au avut puterea de a convinge juriul că locul în care trăiesc e cel mai frumos spațiu românesc prin originalitatea posterelor realizate, frumusețea costumelor și modul de prezentare ales sunt: Școala Gimnazială ”Anghel Saligny” Focșani – Premiul I; Liceul Tehnologic „Goga Ionescu” Titu, jud. Dâmbovița – Premiul II; Liceul Teoretic „Gh. Lazăr” Avrig – jud. Sibiu III; Liceul Teoretic „Traian Vuia” Făget, jud. Timiș – Premiul III; Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Zalău, jud. Sălaj – Mențiune; Colegiul Auto „Traian Vuia” Târgu Jiu, jud. Gorj – Mențiune; Școala Gimnazială „Constantin Săvoiu” Târgu Jiu, jud. Gorj – Mențiune.

Concursul a avut și trei secțiuni cu participare indirectă – ***Eu și lumea în care trăiesc*** (eseu), ***Promovează regiunea ta!*** (mini-ghid turistic), ***România prin ochi de copil*** (desen) – la care au fost înscrise 300 de lucrări. Dintre acestea, 150 au fost selectate pentru etapa națională.

Concursul a fost coordonat de Inspectoratul Școlar Județean Suceava, prin implicarea doamnei profesor Tatiana Vîntur, Inspector pentru Educație permanentă, a doamnei profesor Angela Sehlanec, inspector școlar limba română, și domnului profesor dr. Constantin Cocerhan, inspector școlar pentru disciplina geografie. În organizarea concursului s-au implicat directorii, directorii adjuncți și consilierii educativi ai celor două licee: domnul prof. dr. Adrian Puiu, domnul prof. Angelo Cătălin Bărbuță, doamna prof. Luminița Lăzărescu, dl. prof. Chira Gheorghe, doamna prof. Leon-Postolache Miriam, domnul prof. Cârdei Mihai, domnul prof. dr. Marcel Ungurean, domnul prof. Schipor Vasile și un număr mare de profesori din cadrul ambelor unități școlare. O contribuție importantă în implementarea proiectului la nivel național, pe parcursul întregului an școlar, dar și în organizarea concursului național a avut-o doamna profesor Anfimov Cristina de la C. N. „Eudoxiu Hurmuzachi”.

Desfășurarea în bune condiții a activităților asociate concursului a fost asigurată prin generozitatea sponsorilor: doamna Daniela Zaremba (Complex turistic Voievod, Sucevița),

S.C. Egger S.R.L. Romania; domnul Moisiuc Gheorghe (M-System), domnul Nicolaescu Vasile (Transnicolaescu), domnul Marcel Rusu (Superstar), dna Galan Alina - SC Flora Galan Rădăuți, Lenuța Zub (Guadagnini) – fostă elevă a colegiului, doamnele Adriana Kurtoglu, Any Prelipcean și Mihaela Grecu, reprezentând Asociația de părinți a C. N. „E. Hurmuzachi” și profesori din cadrul Colegiului Național „Eudoxiu Hurmuzachi” cărora le mulțumim și pe această cale.

Considerăm că această ediție a Concursului Național „România pitorească” a fost una de succes, întrucât și-a găsit ecou în inimile participanților.

dir. adj. prof. Luminița Lăzărescu

„O ceată de copii poznași și multă poftă de joacă și jocuri... De atât e nevoie pentru un program artistic care să stârnească aplauze și mult haz. Copiii de la „Gura Izvorului” au reînviat prin energia, jocurile lor și dulcele grai moldovenesc farmecul și inocența copilăriei de altădată. Gazde bune, inimoase și ospitaliere ne-au primit aici, la Școala Primară Valea Stânei din Vatra Moldoviței, iar inima acestui eveniment a fost d-na învățătoare Ilaria Pușcă.”

Prof. înv. primar Anca Tăut, Zalău, Sălaj

Și am ajuns acasă... puțin obosiți, dar încărcați cu energie și cu frumos cât să ne ajungă până la anul, când vom reveni cu drag, să vă revedem, oameni frumoși! Au fost zile de suflet, zile bogate, zile cu multă căldură, pe care am resimțit-o cu fiecare fărâmă a ființei noastre! Tot ceea ce s-a întâmplat în Bucovina sfântă a fost o bucurie! Vă mulțumim că ne-ați făcut părtași la această bucurie! Vă îmbrățișăm cu mult drag, oameni frumoși, din toate colțurile țării! Mulțumim organizatorilor, care au făcut posibilă această experiență de suflet și pentru suflet!”

Prof. Grațiela Pigui, Târgu-Jiu, Gorj

„Târziu în noapte am ajuns acasă, pe la casele noastre, la Avrig, Sibiu, pentru că am ales să zăbovim pe meleagurile frumoase ale Bucovinei. MULȚUMIM pentru tot ce ne-ați oferit, pentru căldura pe care o transmiteți, pentru bunătatea și ospitalitatea pe care o oferiți de fiecare dată, pentru dorința de a mulțumi pe toată lumea, pentru zâmbetul și căldura din glas, pentru TOT. Cuvintele nu sunt de ajuns să exprime ceea ce am simțit la experiența concursului de anul acesta: emoție, bucurie, bună dispoziție, fericire...

Vă urez tot binele din lume, putere să o luați de la capăt , sănătate și gânduri bune!”

Prof. Luminița Simona Constantin, Avrig, Sibiu

Liceul Tehnologic Aiud a obținut mai multe premii speciale și o mențiune la Concursul Național România pitorească, organizat la Rădăuți/ Vicovul de Sus, 15–17 iulie 2019. Am descoperit o Bucovină minunată, cu oameni primitori și sufletiști! Bucovina te iubim!

Prof. Corina Voicu, Aiud, Alba

Ne întoarcem acasă cu sufletul plin și mândre că am reprezentat comuna Smeeni la o competiție națională! Munca depusă timp de un an a fost uitată! Avem brațele pline de diplome și premii! Le aducem acasă împreună cu ecoul pe care vorbele noastre despre Smeeni le-au avut în Bucovina. Nimic nu ar fi fost posibil fără susținerea familiilor celor două eleve Dragomir Ariela și Cristian Riana, fără ajutor doamnelor Stănescu Daniela, Stănescu Georgiana și Minea Ioana, fără sprijinul domnului primar Andrei Ion. Mulțumim organizatorilor pentru toate surprizele plăcute!

Prof. Mihaela Burlacu, Albești-Smeeni, Buzău

Bogăția portului românesc și Unirea Principatelor Române

În sufletul satului românesc găsim tradiții unice, printre care și inedita șezătoare, un obicei cu un rol foarte important în viața socială a sătenilor. Șezătorile, numite *clăci* sau *habe*, erau organizate în serile lungi de iarnă, cu excepția zilelor de marți și vineri – când nu se torcea –, a duminicilor și a zilelor de sărbătoare.

Femeile din sat se întâlneau pentru a toarce lâna, cânepa, inul, a curăța porumbul, a croșeta și a coase. Se cânta și se spuneau povești pentru menținerea atmosferei ludice, se practicau unele jocuri sociale (stabilirea viitoarelor cupluri și a casătoriilor dintre tinerii satului); pe scurt, *se punea țara la cale*. Semnificația socială a șezătorilor constă în contribuția lor la menținerea unei mentalități colective în comunitatea satului și nu numai.

În zona Rădăuțiului șezătoarea este un obicei vechi. Bătrânii care trăiesc în satele învecinate spun că își amintesc cu nostalgie și admirație de șezătorile din copilăria lor. Acestea se organizau în perioada iernii după sărbători până la începerea postului Paștelui, perioadă numită de săteni *Câjlegi* sau *Câșlegi*.

Cu amintirea acestor vremuri frumoase povestite de către bunici, elevii clasei a X-a F, coordonați de doamna profesoară Pogorevici Ana-Gabriela, au vorbit despre semnificația istorică a zilei de 24 ianuarie în cadrul unei șezători organizate chiar în holul central al Colegiului Național Eudoxiu Hurmuzachi.

Pentru crearea cadrului optim desfășurării șezătorii a fost necesară „apelarea” la lada cu zestre a bunicii, un cufăr cu comori, unde am regăsit: depănătoarea, scărmănătoarea,

furca cu fusul foșălăi, rășchitorul și fuioarele de cânepă și de lână. Atmosfera a fost conturată de scoarțele agățate de pereți, confecționate în anul 1946. Acestea au fost realizate prin urzirea firelor pe urzitoare, ulterior prin ițe și prin spată în stative sau război, modelul alegându-se după zona folclorică. Motivul floral al acestora evidențiază antiteza dintre copilărie și bătrânețe, respectând tematica Vicovului de Jos.

Elevii au îmbrăcat straie populare purtate de gospodari în zile de sărbătoare, oferind și mai multă verosimilitate momentului. Frumusețea portului popular a izvorât din mii de gânduri, a curs printr-o pulbere de mâini și a înveselit șiruri de vieți, rămânând același încă din vremurile tracice. Martorii vremii și a vechimii portului popular sunt elementele de pe Columna lui Traian, de pe Monumentul lui Adamclisi și fuscele mănăstirilor.

Activitatea a început prin enumerarea și scurta explicare a unor evenimente circumscrise anului 1859, petrecute în Europa și în spații extraeuropene. Elevii au prezentat semnificația Unirii realizată de către domnitorul Alexandru Ioan Cuza printr-un material care a cuprins: contextul intern și extern al înfăptuirii Unirii, solicitările Adunărilor ad-hoc, realizarea Unirii trunchiate, alegerea lui Al. I. Cuza ca domnitor, programul de reforme și importanța lor, înlăturarea lui Cuza și aducerea prințului străin.

A fost evidențiată personalitatea lui Al. I. Cuza printr-un portret care amintește cele mai importante aspecte ale vieții domnitorului. De asemenea, a fost interpretată poezia *Cuza Vodă*, de Vasile Alecsandri, iar, prin intermediul unei replici a lucrării *Unirea Principatelor*, de Theodor Aman, a fost reliefată oglindirea în plan artistic a momentului 1859.

Evaluarea activității a fost făcută printr-un rebus care a stârnit interesul publicului activ, determinându-i să răspundă prompt la întrebările despre Al. I. Cuza și momentul Unirii.

Activitatea s-a încheiat cu o scenetă, *Moș Ioan Roată*, care a transpus frământările românilor în legătură cu Unirea și a conturat personalitatea domnitorului Alexandru Ioan Cuza. Pentru că niciodată nu lipsește Hora Unirii, elevii clasei a X-a F au cântat și au dansat pe versurile poetului Vasile Alecsandri.

Maria Lupancu, clasa a X-a F

4th Baltic Sea Conference on Literacy.

Searching for a Common Language.
January 16th-21st 2020. Tallinn, Estonia

Ca să pornesc cu începutul, în septembrie 2019, în perioada Școlii Solomonarilor, am primit un mail de la doamna Monica Onojescu prin care ni se distribuia o informație despre a patra ediție a acestei conferințe de literație care se desfășura la Tallinn, în ianuarie 2020. Conferința era organizată de Asociația Estoniană de Literație (ERA) împreună cu Federația Asociațiilor Europene de Literație (FELA). Tema, Searching for a Common Language, pornea de la provocările cu care se confruntă țările baltice în condițiile imigrării sporite. 4th Baltic Sea Conference on Literacy pune accentul pe integrarea studenților cu medii culturale și lingvistice diverse, propunându-și să reunească cele mai bune practici, metodologii bazate pe dovezi și materiale moderne de studiu, să ofere un temei pentru cooperarea transfrontalieră între țările nordice și cele baltice și dincolo de acestea. Fiind deschisă participanților din întreaga lume interesați de subiect, m-am gândit că aș putea să particip, întrucât aveam destule materiale realizate în ultimii ani la Lecturiade și nu mi-ar fi greu să întocmesc o prezentare. Conferința ne propunea mai multe teme de literație și educație multilingvă: alfabetizare timpurie și intervenție, profesori de literație și instruire, competențe digitale și literație, medii și biblioteci de alfabetizare, acces egal la alfabetizare și sprijin pentru studenții cu nevoi speciale, dezvoltarea pe tot parcursul vieții a abilităților de literație. Am ales competențele digitale și literația (digital competences and literacy), întrucât era materialul cel mai proaspăt, urmând să descriu proiectul pe care l-am realizat anul trecut cu elevii de clasa a IX-a, sub forma unei prezentări PechaKucha 20×20. Am trimis un rezumat chiar atunci, în septembrie, și am primit confirmarea de participare cam într-o lună.

Conferința s-a desfășurat pe parcursul a șase zile, având un program diversificat și foarte încărcat: două zile de pre-conferință, două zile în care s-au desfășurat prezentările propriu-zise și două zile de post-conferință. Turul orașului în prima zi și recepție la Centrul de literatură pentru copii din Estonia (Estonian Children's Literature Center). A doua zi, de dimineață, au fost organizate vizite în școli din Tallinn care practică educația incluzivă (imigranți, minorități, copii cu dizabilități sau cu probleme de comportament, etc.) Am ales Tallinn Arts Highschool, întrucât era una dintre școlile care aveau și elevi de liceu. Ca o coincidență, prima profesoară care mi-a ieșit în cale, la intrarea cadrelor didactice, căci nu puteai intra în școală fără cartelă, a fost o româncă, Ana, imigrantă din Republica

Moldova. După intrarea în școală, toată lumea trece pe la vestiar, nimeni nu umblă cu paltonul sau cu cizmele după el. Ca o paranteză, în toate locurile în care am fost, lucrurile se lăsau la vestiar: la școală, la sala de conferințe, la restaurant sau la Universitate. Directoarea școlii ne-a explicat că în această școală educația se bazează pe valori: onestitate, multiculturalitate, cooperare, deschidere, creativitate, etc. Bineînțeles că se respectă curriculumul național, dar accentul nu cade nici pe cunoștințe și nici pe note. Elevii, părinții și profesorii care nu se pot adapta la acest model pleacă. Ni s-a spus că școala acceptă elevi cu orice fel de probleme de adaptare, că oferă sprijin copiilor și părinților și nu renunță oricât de dificile ar fi problemele cu care se confruntă. Sunt ajutați de doi psihologi, unul format pentru problemele familiilor de estonieni, altul pentru problemele familiilor de ruși, întrucât mentalitățile sunt diferite și necesită abordări diferite. Dintre lucrurile mai deosebite pe care le-am observat: folosirea telefonului în școală este interzisă și acest lucru se respectă; fiecare elev poate să aleagă la ce lecții vrea să meargă și când vrea să intre la oră (culmea, faptul că pot întârzia la oră oricât fără să fie pedepsiți nu-i face pe elevi mai puțin responsabili, dimpotrivă); elevii sunt încurajați să caute un limbaj comun, chiar dacă provin din culturi/ comunități / naționalități diferite: o materie preferată, muzică, origami, anumite jocuri pe calculator sau o modalitate comună de învățare – pe perechi, pe grupe, etc.; până în clasa a III-a nu se dau note; elevilor și părinților li se dau foarte multe explicații legate de notele primite de copii; fiecare sală are ușă de sticlă foarte lată și înaltă cât peretele, prin care poți să vezi ce se întâmplă în clasă. Până la sfârșitul liceului, elevii trec prin trei evaluări naționale: la sfârșitul clasei a VI-a, testul PISA probabil, test on-line verificat la nivel național, la sfârșitul clasei a IX-a, test scris pe hârtie, verificat de profesorii din școală și la sfârșitul clasei a XII-a, iarăși test scris verificat la nivel național. Am intrat și la ore. Profesorii nu au fost preveniți de vizita noastră, așa că am asistat la lecții obișnuite, cu metode care îmi sunt familiare. Etapele lecției, așezarea elevilor în perechi sau pe grupe, apelul la vizual și auditiv, citire, rezumare, explicații – în sfârșit, lucruri comune.

Înainte de a pleca din școală, masa de prânz, la cantina școlii. Mai puțin de 2€. Trebuie să precizez că această școală nu este reprezentativă pentru învățământul din Estonia. Din câte am putut să înțeleg, învățământul lor de masă seamănă în multe privințe cu sistemul educațional românesc (spre exemplu, număr mare de elevi în clase, accentul pe cunoștințe și pe note, pe ierarhizarea elevilor). Iar școala pe care am vizitat-o este percepută ca o școală cu elevi cu probleme, tocmai pentru că primește și încearcă să ajute copii cu diverse probleme de adaptare.

Deschiderea propriu-zisă a avut loc la Tallinn Song Festival Grounds, o arenă uriașă unde vara se desfășoară diferite festivaluri sau concerte. Sala de conferințe, cu vedere spre mare, ne-a oferit în acea seară un spectacol uluitor al apusului de soare, un fenomen rar în acestă perioadă a anului la Tallinn, după cum ni s-a spus. Am reținut o idee spusă de unul dintre vorbitori: în Estonia se caută o limbă comună, întrucât aici există două națiuni – estonieni și ruși; oamenii trăiesc în același oraș, dar în lumi diferite.

În cele două zile de conferință am reușit să văd vreo 15 prezentări. Letonia, Estonia, Finlanda, Norvegia, Grecia, Austria, Polonia, Serbia, SUA, Columbia, Islanda, Rusia, Germania, UK, Turcia. Toți s-au referit și la sistemul de învățământ din care fac parte. Am ascultat și ce se vorbea prin culise. Peste tot sunt probleme: cu generația tânără, digi, cu profesorii tineri, mai puțin pregătiți și care nu au răbdare sa stea mulți ani la o slujbă, cu cei vechi în sistem refractari la schimbare, necesară, părinți care nu se implica în educația copiilor, lăsând totul pe umerii școlii, integrarea imigranților, lipsa fondurilor pentru educație, salarii mici pentru profesori în unele țări, sărăcie și foamete, dislexie, tulburări de comportament și multe altele. Și am rămas cu un sentiment profund de nedreptățire. Îl aveam și înainte, dar nu-l puteam exprima în fața atâtor acuzații că învățământul romanesc e complet greșit, că suntem pe ultimul loc la toate și ca nimic nu facem bine. Am înțeles că sistemele de învățământ care ne sunt date ca exemplu sunt departe de perfecțiune și mi-am dat seama, încă o dată, ce importantă este asociația asta a noastră, Anpro, prin proiectele pe care le propune. Oricum, toată lumea încearcă sa găsească soluții pentru vremurile care vor veni.

Ziua a patra s-a încheiat cu o cină festivă la Olde Hansa Restaurant, cu meniu medieval, lumânări și cântece de toate neamurile. În ultimele două zile, excursii și vizite în alte școli.

Unul dintre motivele pentru care m-am înscris la această conferință este acela că am vrut să văd ce mai face lumea și cam pe unde mă situez eu în raport cu lumea. Poate că e o doză de prea mare subiectivism în afirmația pe care o voi face, dar cred că Lecturiada elevilor este unul dintre cele mai frumoase, mai moderne și mai complexe proiecte care se fac cu elevii la ora actuală. Am văzut ceva asemănător proiectului Citește cu mine! realizat în Serbia și încă un proiect la fel de frumos și de complex făcut în Rusia. Proiecte naționale, realizate cu mari eforturi din partea organizatorilor, voluntariat mult și susținere puțină din partea guvernanților. E mult, e puțin asta, nu știu. Nu pot generaliza. Dar m-am întors cu un sentiment de mulțmire și de bucurie.

prof. Cristina Anfimov

Activitățile Consiliului Școlar al Elevilor

Pe la începutul anului școlar 2019/2020 prindea viață ceea ce avea să devină în timp o echipa strâns unită și dornică de colaborare-Consiliului Școlar al Elevilor de la Colegiul Național „Eudoxiu Hurmuzachi”. Având funcția de vicepreședinte, am avut șansa de a colabora cu aceștia, punându-ne în practică ideile sub forma unor proiecte la nivel școlar sau chiar local. Activitățile au fost diverse, cu scopuri caritabile (precum donarea de sânge) sau îmbunătățirea relației elev-profesor.

În toamna acestui an (2019) au avut loc alegerile pentru candidatura într-o funcție din cadrul Consiliului. Sute de elevi au votat persoanele care urmau sa îi reprezinte în diferite medii. În urma votului, au fost aleși cinci elevi curajoși care au făcut promisiunea ca în fața colegilor lor să dea mereu dovadă de înțelegere și empatie, iar pentru cei dinafara liceului, să arate o conduită exemplară. Acești elevi sunt: președintele-Lavinia Cîrdei, vicepreședinții-Fodor Bogdan, Solovăstru Andreea, Lucescu Emilia si secretarul-Pîrghie Teodora. Mai departe, ni s-a predat ștafeta de la generația trecută și am devenit astfel Consiliul Școlar al Elevilor.

Activitatea noastră a început prin înființarea unui grup de Messenger cu toți reprezentanții claselor din liceu, prin care să putem comunica știri, activități sau planuri, care mai apoi să ajungă la restul elevilor din liceu. Am convocat, mai apoi, o ședință de Consiliu unde am discutat pentru prima oară un plan de activitate pentru promovarea Statutului Elevului și alte planuri ce aveam să le punem în aplicare.

Una dintre cele mai importante activități care au fost organizate de către Consiliu a fost cea din decembrie, intitulată „Fii și tu Moș Crăciun anul acesta!”, un proiect ce se bazează pe iubire, generozitate și implică un dezvoltat spirit al Crăciunului. Copiii de la

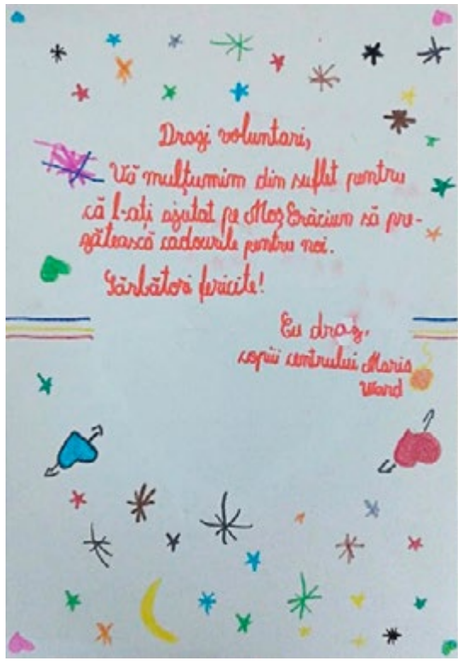

Centrul Social Maria Ward au scris scrisori către Moșul cu cadourile pe care și-ar dori să le primească, iar aceste scrisori au fost distribuite câte una sau două la fiecare clasă din liceu, unde tinerii s-au mobilizat și au făcut posibilă îndeplinirea dorințelor copiilor defavorizați. Astfel, elevii au avut șansa de a face un bine și de a ajuta, iar copiii s-au bucurat de frumoasele jucării și jocuri pe care și le-au dorit. Am fost uimiți să vedem o adevărată implicare și dovadă de empatie din partea participanților la proiect, iar copiii de la Centru și-au exprimat recunoștința printr-o scrisoare dedicată voluntarilor.

În luna februarie a urmat o nouă activitate în colaborare cu celelalte Consilii de la Colegiul Tehnic Rădăuți și Colegiul „Andronic Motrescu”, dar și cu sprijinul Asociației Tinerilor Responsabili (ASTRE). „Sunt elev... acum ce fac?” a fost o conferință de tineret susținută la Biblioteca „Tudor Flondor” la care au participat elevi de la cele trei licee, împreună cu profesori. A fost abordată cu succes tema relației dintre elev și profesor printr-un teatru forum (piesă de teatru care are loc astfel încât publicul poate participa și își poate spune părerea cu privire la problema pusă în vedere). Actorii au pus în scenă diferite tipuri de elevi: lingușitorul, reprezentantului elevilor (care le ia apărarea în diferite situații),

nepăsătorul etc. Publicul a fost rugat în prima instanță să urmărească piesa de teatru în întregime, iar în a doua parte, au fost încurajați să intervină și să schimbe unele roluri sau modul în care reacționau actorii. La sfârșit, a fost prezentată publicului aplicația *U-report*, care funcționează prin intermediul Facebook Messenger și reprezintă o platformă globală ce acționează prin intermediul unor chestionare trimise tuturor U-reporterilor din lume. Prin intermediul lor, tinerii au șansa să spună

problemele pe care le întâmpină, spre a fi rezolvate. În prezent, județul Suceava deține recordul cu cei mai mulți U-reporteri din țară, iar comunitatea este în creștere.

Poate cea mai frumoasă activitate pe care am organizat-o în liceu a fost activitatea de Valentine's day. Am fost cu toții de acord că această zi nu trebuie să fie numai pentru iubire si cupluri împlinite și că nimeni nu ar trebui să se simtă singur în această zi specială. De aceea am creat activitatea „Secret Cupidons" cu scopul de a încuraja cât mai multe persoane să își exprime afecțiunea, recunoștința sau aprecierea printr-un bilețel sau o scrisoare adresată în mod anonim unei alte persoane din cadrul liceului. Unii elevi au văzut în asta șansa de a-și destăinui dragostea secretă, iar alții, ocazia de a-și arăta prietenia. Până și domnul paznic al liceului a primit un bilețel, arătântu-se foarte uimit și recunoscător, iar după zâmbetul de pe fața sa când i l-am dat, l-a făcut foarte fericit. Până și doamna care ne-a scos la imprimantă afișele s-a arătat dornică să participe! Sperăm că această activitate a adus cât mai multe zâmbete pe fețele cât mai multor oameni și că în anii ce vor urma va lua amploare mai mare, astfel ajungându-se ca toate persoanele care merită un bilețel, să primească unul. Nu este greu să aduci un zâmbet pe fața cuiva și să-i faci ziua mai buna. Uneori, nu ai nevoie decât de un pix, o foaie de hârtie și puțină inspirație.

Sperăm să mai putem organiza și alte activități la care toți copiii să se simtă bineveniți să participe. Adevăratul scop din spatele acestor proiecte este implicarea. Vrem sa încurajăm elevii să comunice unii cu alții, să își exprime creativitatea și să învețe lucruri de la alți elevi. La urma urmei, anii de liceu sunt cei mai frumoși, așa că hai să-i facem să conteze!

Vicepreședinte în Consiliul Școlar al Elevilor,
Lucescu Emilia
3 martie 2020

Ziua internațională împotriva traficului de persoane

„Recrutarea, transportul, transferul, adăpostirea sau primirea de persoane, inclusiv schimbul sau transferul de control asupra persoanelor în cauză, efectuate sub amenințare sau prin uz de forță sau prin alte forme de constrângere, prin răpire, prin fraudă, prin înșelăciune, prin abuz de putere sau profitând de starea de vulnerabilitate sau prin oferirea sau primirea de bani sau de alte foloase pentru a obține consimțământul unei persoane care deține controlul asupra alteia, în vederea exploatării" – definiția traficului de persoane în Directiva UE 2011/36/UE.

Ziua internațională împotriva traficului de persoane (18 octombrie) a fost marcată printr-o expoziție de planșe realizată de elevi ai Colegiului Național „Eudoxiu Hurmuzachi", coordonați de doamna profesoară Daniela Ciotău, în data de 14 octombrie, 2020. Această acțiune a fost inițiată de Centrul regional Antitrafic Suceava prin doamnele comisar de poliție Liliana Orza și Laura Stadler și domnul psiholog Mihai Moisoiu, găzduită de Universitatea „Ștefan cel Mare" Suceava, prin amabilitatea domnului profesor universitar Ștefan Purici.

Încă din 2019 ne-am implicat în astfel de acțiuni cu rol în conștientizarea acestei probleme-traficul de persoane. Prin acest articol intenționăm să tragem un semnal de alarmă, subliniind faptul că traficul de persoane NU este un lucru minor, de luat în râs, și, totodată, să aducem la cunoștință câteva aspecte care ne-au fost prezentate în cadrul acestor acțiuni.

Pentru zeci de mii de persoane visul unei vieți mai bune a devenit o capcană ce le-a făcut vulnerabile în fața traficanților de

persoane. Mulți au fost recrutați de către bărbați și femei care promiteau locuri bune de muncă care constau în: a îngriji un vârstnic, a lucra în agricultură, într-un restaurant, bar sau hotel. Altora, care aveau probleme medicale, li s-a promis urmarea unui tratament sau a unor investigații medicale speciale. În alte situații, tinere femei au acceptat să plece în vacanță sau pentru a-și construi un trai mai bun în străinătate, împreună cu cu așa-zișii parteneri.

Credem că orice activitatea sau campanie de informare cu privire la această problemă majoră cu care se confruntă și societatea românească este esențială, pentru că îi determină pe adolescenți să fie mai atenți la pericolele la care se expun, uneori. De asemenea, aceștia își dezvoltă spiritul civic, devenind niște adulți responsabili nu numai cu propria viață, dar și a altora.

prof. Daniela Ciotău

Activitatea managerială la Colegiul Național „Eudoxiu Hurmuzachi” Rădăuți (2017–2021)

Responsabilitatea față de calitatea educației oferite tinerei generații

Menținerea ofertei educaționale tradiționale a colegiului, cea specifică nivelului liceal și filierei teoretice (profil real și uman), a specializărilor de bază (matematică-informatică, științe ale naturii, științe sociale, filologie) și a numărului de 30 de clase;

Orientarea acestei oferte spre cerințele actuale ale pieței muncii și diversificarea specializărilor prin studiul intensiv al informaticii și limbilor moderne (engleza, franceza și germana) și asigurarea, pentru aceste specializări, a condițiilor adecvate pentru desfășurarea unei activități eficiente – învățare pe grupe (14–15 elevi);

Susținerea efortului cadrelor didactice de deschidere spre piața muncii europeană, colegiul fiind centru de testare pentru obținerea certificatelor de competență lingvistică DSD I, Cambridge și pentru obținerea permisului ECDL: astfel, în perioada 2016–2019, 298 de elevi au obținut certificate de competență lingvistică (167 certificate Cambridge la limba engleză; 131 diplome DSD I la limba germană) și 250 de elevi au obținut permise ECDL, iar în anul 2020, 50 de elevi au susținut examenul pentru certificare la limba engleză și 44 la limba germană;

Configurarea unei oferte diversificate de discipline opționale, în jur de 60 pe parcursul fiecărui an școlar, care să răspundă nevoilor elevilor, să susțină efortul acestora în aprofundarea pregătirii de specialitate, să le ofere și deschiderea spre noi orizonturi de cunoaștere și formare de competențe necesare integrării active în societatea contemporană (Acțiune comunitară; Dezbatere, oratorie și retorică; Printare 3D; Competențe în Mass-Media etc.);

Calitatea educației oferite de colegiu a fost atestată și de rezultatele evaluării externe realizate de către experții ARACIP în anul școlar 2018–2019, școala obținând la 39 de indicatori de evaluare calificativul Foarte bine, din totalul de 43 de indicatori de evaluare definiți, în raportul redactat de evaluatori precizându-se: „conducerea școlii a creat un climat organizațional favorabil asigurării stării de bine a elevului și accesului egal la o educație de calitate”.

Preocupare pentru păstrarea și creșterea prestigiului unității de învățământ

În 2017, au fost organizate manifestări omagiale cu ocazia sărbătoririi a 145 de ani de existență a instituției de învățământ,

În anul școlar 2017–2018, a fost reconfirmată titulatura de Colegiu Național, obținută în anul 1997, prin depunerea unei documentații complexe care a probat calitatea educației oferite și rezultatele acesteia în ultimii cinci ani de funcționare a instituției de învățământ,

În 2018, colegiul a dobândit calificativul de „Școală Ambasador al Parlamentului European”,

În anul școlar 2020–2021, ca finalizare a unor demersuri inițiate din anul școlar 2017-2018, a fost reintrodus nivelul gimnazial în cadrul colegiului, prin înființarea clasei a V-a, după o perioadă de zece ani de întrerupere.

Management orientat spre modelarea responsabilă a personalității elevilor și oferirea unei palete diversificate de activități educative (extracurriculare și extrașcolare) cu conținut complementar curriculumului național care să ofere tinerilor un cadru favorabil pentru a face față provocărilor de mâine

Organizarea a două ediții naționale, în anii școlari 2017–2018 și 2018–2019, a Concursului Național de Cultură și Civilizație Românească „România pitorească” cu participarea a 25 echipaje din 15 județe ale țării, concurs inclus în Calendarul Activităților Educative Naționale, finanțat de Ministerul Educației;

Organizarea a trei ediții a Concursului Interjudețean „Identitate și multiculturalitate românească” și a concursului „Religia și portul – emblemă a spiritualității unui popor” inclus în Calendarul Activităților Educative Regionale al Ministerului Educației și Cercetării;

Organizarea a trei ediții ale Școlii de vară de matematică „Vasile Valter Olaru” și a concursului de matematică omonim (beneficiari 30 elevi/an);

Organizarea „Zilei porților deschise” (2017, 2018, 2019) în vederea promovării ofertei educaționale a colegiului la nivelul școlilor gimnaziale din Rădăuți și din localitățile limitrofe: beneficiari 300 de elevi anual;

Participarea, anuală, la Târgul ofertelor educaționale organizat la nivel județean de CJRAE și IȘJ Suceava, beneficiari comunitatea locală și absolvenții școlilor gimnaziale;

Atenție acordată formării competențelor civice și a dezvoltării spiritului de întrajutorare și toleranță, prin implicarea elevilor în activități de voluntariat: la Așezământul de copii

„Sfântul Ierarh Leontie” din Rădăuți; la Centrul de zi „Maria Ward”; organizarea Campaniei umanitare „Hurmuzachi ascultă, înțelege, ajută!” (2017, 2018, 2019 – beneficiari elevi cu situație materială și de sănătate precară); implicarea elevilor în acțiuni de construire de locuințe în parteneriat cu Asociația „Doors to home” (2019 – Ziua Mondială a Locuirii);

Organizarea anuală a unor manifestări tradiționale: Balul bobocilor; Weihnachtsmarkt – Târgul de Crăciun; Gala absolvenților; manifestări dedicate marcării unor evenimente importante din istoria națională și universală;

Organizarea unui număr mare de activități destinate consilierii elevilor pentru carieră: derularea proiectului educativ „Pași spre carieră” (2017, 2018, 2019); organizarea prezentărilor ofertelor educaționale ale diferitelor unități de învățământ superior; organizarea anuală de vizite tematice la târgurile de oferte educaționale (Iași, București);

Organizarea Campaniei „Repere pentru viață” (noiembrie 2017) – a fost realizată legătura dintre comunitatea locală și școală și dintre generații,

Susținerea demersurilor cadrelor didactice pentru formarea la elevi a competențelor specifice educației ecologice: Programul Mondial Eco-Școală;Proiectul mondial YRE (Tineri Reporteri pentru Mediu);Campania Mondială Litter Less (Mai Curat); Concurs Național Eco-Fotografia Anului (2017, 2018); implicarea elevilor în acțiuni de ecologizare Campania Let’s Do It, Romania! (2017, 2018);

Derularea unor programe educaționale care să atragă tinerii în sfera preocupărilor sociale: „Campania de protejare a Patrimoniului Cultural Mondial” (2017); Campania Internațională „19 zile de activism împotriva abuzului și violenței față de copii și tineri”inițiată de Federația Internațională a Comunităților Educative (2018, 2019); Campaniei Globale pentru Educație (2017, 2018, 2019);

Implementarea programului„Valori tradiționale și valori europene – descoperă și valorizează spațiul contemporan” – organizarea de excursii școlare;

Susținerea activității cercurilor, cluburilor școlare, ansamblurilor sportive (echipele de baschet fete și băieți) și muzicale: Clubul de teatru „Excelsior”; Clubul de lectură; Cenaclul literar „Muguri”; Clubul de Dezbateri Academice „Ars Dicendi”; Corul colegiului „Prietenii muzicii”; Cercul de fizică „Sirius”,

Dezvoltarea competențelor de relaționare cu elevi din spațiul comunitar: Proiectele Erasmus „Building Bridges Across the Continent” (Marea Britanie) și „Say it with Zines” (Spania), proiecte în cadrul cărora au avut loc mobilități ale elevilor și cadrelor didactice.

Susținerea performanței școlare

Un management orientat către asigurarea condițiilor pentru perfecționarea cadrelor didactice,

Susținerea financiară a cursurilor de formare continuă: „Legislație și deontologie în educație” (2017); Management educațional (2018); Competențe digitale cu resurse deschise TI&C (2018); Managementul organizației școlare (2019); susținerea demersurilor profesorilor de a progresa în carieră: din cei 45 de profesori titulari, în anul 2020, 37 au gradul I (dintre 5 l-au obținut în perioada 2016-2020), 5 gradul II, iar 3 au obținut definitivarea în învățământ; 7 cadre didactice au titlul de doctor, 3 cadre didactice doctoranzi;

Organizarea la un nivel calitativ ridicat al procesului instructiv-educativ urmărind, în permanență, asigurarea progresului școlar: în perioada 2016-2020, procentul de promovabilitate școlară a fost 98-99% în luna iunie și 100% la încheierea anului școlar, în luna septembrie, nefiind înregistrate situații de repetenție; a fost asigurată, prin monitorizare permanentă, o frecvență școlară foarte bună, nefiind înregistrate situații de abandon școlar; rezultatele la învățătură ale elevilor au cunoscut o

îmbunătățire semnificativă: dacă în anul școlar 2016-2017, 45% dintre elevii colegiului obțineau medii între 7,00 și 8,99 și 55% între 9,00 și 10, în anul 2019-2020, ponderea elevilor cu medii între 9,00 și 10 a crescut la 69%, doar 31% dintre elevi obținând medii între 7,00 și 8,99;

Implementarea unor programe coerente de pregătire școlară și suplimentară care au condus la îmbunătățirea continuă a performanțelor obținute de elevi la Examenul Național de Bacalaureat: creșterea procentului de promovabilitate de la 98,68% (sesiunea iunie-iulie 2017) la 100% (sesiunea iunie-iulie 2020); dacă în anul 2017, din cei 227 de elevi care au susținut examenul, 38,67% au obținut medii peste 9,00, nefiind obținute medii generale de 10, în anul 2020, din cei 239 de elevi prezenți, 48,53% au obținut medii peste 9,00, iar doi elevi au obținut media generală 10;

Orientarea acțiunilor manageriale spre cultivarea spiritului competițional și menținerea unei calități ridicată a educației s-a materializat în obținerea unor rezultate de excelență la olimpiade și concursuri școlare în perioada 2017-2020, când au fost obținute 335 premii și mențiuni la fazele județene și naționale ale olimpiadelor școlare și 457 premii și mențiuni la diferite concursuri școlare aflate în Calendarele de concursuri avizate de către Ministerul Educației;

Implementarea în cultura organizațională a colegiului a respectului față de munca depusă și valorizarea rezultatelor obținute de elevi prin instituirea de premii, distincții și asocierea acestora cu stimulente materiale pentru elevii care obțin rezultate deosebite la învățătură: Premiul de excelență „Eudoxiu Hurmuzachi” (acordat șefului de promoție); Diploma de onoare „Ion Nistor” (acordat elevilor care obțin medii generale peste 9,90 în cei patru ani de studiu); Diploma de onoare „I. Gh. Sbiera” (se acordă elevilor care obțin media generală anuală 10); Diploma de onoare „Ernst Rudolf Neubauer” (se acordă elevilor care se clasează pe primele 10 locuri în ierarhia rezultatelor la Examenul de Bacalaureat), recompensele financiare și materiale fiind acordate de către Asociația de Părinți și o serie de sponsori generoși;

Preocupare pentru urmărirea traseului educațional al absolvenților: din 945 de absolvenți în perioada 2017–2020, avem informații că 764 (80,84%) au fost admiși în instituții de învățământ superior și urmează cursurile unor diverse facultăți din cadrul unor universități de prestigiu atât în țară, cât și în străinătate.

Dezvoltarea bazei materiale

Modernizarea a trei laboratoare de informatică prin achiziționarea a 60 de calculatoare noi, în 2018 și 2019, și realizarea de reparații materiale capitale, prin înlocuirea geamurilor în 2018, înlocuirea ușilor și parchetului, văruirea pereților, aplicarea unui strat protectiv de tencuială mozaicată, reabilitarea parțială a sistemului termic în 2020;

Extinderea rețelei de internet atât prin semnal wireless, cât și prin cablu, în toate sălile de clasă și laboratoarele, prin montarea de routere și switch-uri performante, precum și prin creșterea calității serviciilor contractate de la firmele furnizoare, în 2018 și 2020;

Dotarea tuturor sălilor de clasă și a laboratoarelor cu câte două sisteme de înregistrare și transmitere audio-video, unul pentru transmiterea lecțiilor on-line, în 2020, și unul pentru desfășurarea în bune condiții a Examenului de Bacalaureat, în 2017 și 2020;

Reparații materiale capitale în 20 din cele 22 de săli de clasă din corpul A (4 săli în 2017, 8 săli în 2018 și 8 săli în 2019), prin turnarea de șapă la sălile de clasă de la parter, montarea de parchet nou, refacerea în profunzime a tencuielilor și văruirea pereților, aplicarea unui strat protectiv de tencuială mozaicată, reabilitarea parțială a sistemului termic, înlocuirea corpurilor de iluminat;

Modernizarea celor 3 grupuri sanitare din corpurile B și C, prin recompartimentarea cabinelor și montarea de noi instalații sanitare, în 2019, și obținerea autorizației sanitare de funcționare pentru cele 2 corpuri de clădire în 2020;

Modernizarea bazei sportive prin acoperirea pistei de atletism cu tartan și a terenului de baschet cu material sintetic, înlocuirea gradenelor tribunei și reabilitarea gardului din zid din spatele tribunei, în 2017, și văruirea sălii de sport și înlocuirea geamurilor în vederea rabatării pentru asigurarea circulației aerului în interiorul sălii, în 2020;

Schimbarea acoperișului fostului internat, în prezent clădire nefuncțională pentru liceu, în vederea stopării degradării, în 2018;

Amenajarea sălii pentru desfășurarea Programului „Cornul și laptele", implementat la nivelul claselor de gimnaziu, în 2020;

Achiziționarea de laptopuri, tablete, videoproiectoare pentru dotarea sălilor de clasă și a catedrelor în vederea desfășurării unor activități didactice de calitate;

Dotarea parțială a laboratoarelor de biologie și fizică cu material didactic modern și a bibliotecii școlare cu fond de carte nou;

Achiziționarea de calculatoare, laptopuri, copiatoare pentru birourile în care își desfășoară activitatea compartimentele funcționale auxiliare (secretariate, contabilitate, bibliotecă, inginer de sistem), dar și pentru direcțiune, sala de ședințe, sala profesorilor și unele cabinete;

Achiziționarea de aparatură modernă (aspiratoare, motocositoare) pentru activitățile de curățenie și întreținere desfășurate de personalul de îngrijire.

Complexitatea, diversitatea și calitatea activităților de management educațional și administrativ realizate de către echipa managerială a Colegiului Național „Eudoxiu Hurmuzachi" Rădăuți, director, prof. dr. Adrian-Nicolae Puiu și director adjunct, prof. drd. Luminița-Mirela Lăzărescu, au fost cuantificate și evaluate de către Inspectoratul Școlar al Județului Suceava, în fiecare din cei patru ani școlari, cu punctaje foarte mari, ce au variat în jurul valorii de 95 de puncte, aferente calificativului „Foarte Bine".

Director prof. dr. Adrian-Nicolae Puiu
Director adjunct – prof. drd. Luminița-Mirela

CUPRINS

1 **Cuvânt înainte**

2 **Editorial**

3 **Muguri de speranță**
Inspector școlar pentru Limba și literatura română, prof. Angela Luminița Sehlanec

5 **Muguri de ieri**
5 **Daniel Prelipcean**
„Cel mai bun student român, al anului 2019, în străinătate";
9 **Luca Ciobotaru**
„Cetățean de onoare al orașului Rădăuți";
14 **Andy Szekely**
Omul din spatele profesionistului;
17 **Emilia Sfîrnaciuc**
În laboratoarele daneze;
18 **Daniel Moloci**
Fragment de roman
19 **Andreea Pițulescu**
„O parte constitutivă a personalității mele: Medicina și scrisul";

36 **Muguri de azi**
Proză
36 **Anamaria Brechler,**
„Un Harap-Alb... contemporan"
37 **Matei Sfîrnaciuc,**
„Visul unei zile de vacanță"
38 **Andra Văcaru,**
„Povestea lui Puzzle"
40 **Alexandra Grosu,**
„Planeta roșie blestemată"
42 **Poezie**
42 **Valentin Nicolaescu**
45 **Delia-Georgiana Ungurean**
46 **Clara Jolobai**
49 **Ioana Moroșan**
50 **Denisa-Gabriela Dumitrescu**
53 **Sebastian Popovici; Theodora Bărbuță, Andreea Daniela Bondor; Maria Botezatu**
54 **Maria Molea; Iulia Vicol**
55 **Ioana Cozaciuc**
„Ghid de poezie de iubire – varianta clasică"
57 **Teodora Pâslaru**
„Ghid de poezie de iubire – varianta contemporană"
58 **Atelier literar cu tematică istorică**
58 **Gabriela-Elena Goraș,**
„Roadele vicleniei"
60 **Roberta-Eliza Cîrdei,**
„Cu ghiocelul ofilit de două primăveri"
62 **Paul Solovăstru,**
„Tragedie-n zi de nuntă"
64 **Teatru**
64 **Clara Jolobai,**
„Ziua a șasea – Dramă filosofică într-un singur tablou"

72 **Eseu**
72 **Matei Sfîrnaciuc,**
„Resemnarea ca element definitoriu al protagonistului românesc"
73 **Ioana Rodion,**
„Tema morții între fascinație și respingere"
74 **Gabriela Lupancu,**
„Iubirea – condiție a desăvârșirii"
75 **Maria Molea,**
„Ce este iubirea?"
76 **Iulian Țigănescu,**
„Cu și despre animeuri"
78 **Ștefana Ududec,**
„Importanța religiei în societatea democratică actuală"
79 **Ingrid Calancea**
Tema iubirii în operele „Maitreyi", de Mircea Eliade și „Atât de fragedă", de Mihai Eminescu
80 **Adriana Susnovici**
Iubirea – stăruință nestăvilită a dorinței

81 Georgiana Mălina Macovei
Pledoarie pentru lectură. Scrisoare deschisă către cititorii din noi
82 Liana Colban
Prietenia – oglindă a sinelui
84 Gabriela-Elena Goraș
Pădurea – centrum mundi
86 Ștefana Ududec
Literatura gotică
90 Bianca Teleagă
Viața – joc misterios între sacru și profan

91 **Traduceri**
91 Clara Jolobai,
„Corbul”, de Edgar Allan Poe
95 Matei Sfîrnaciuc,
Poezii – Louise Glück

97 **Recenzii**
97 Ionela Ilaș,
„Povestea slujitoarei”, de Margaret Atwood
98 Emilia Florean,
„Zâmbește”, de Raina Telegemeier
99 Bogdan Clipa,
„Scara lui Iakov”, de Ludmila Ulițkaia
100 Iasmina Pahomi,
„Pacienta tăcută”, de Alex Michaeladis
101 Irina Dubei,
„1917”
102 Ana Grigorovici,
„Miracol în celula 7”
103 Gabriela Lupancu,
„Inocenții”, de Ioana Pârvulescu
104 Ioana Rodion,
„Fiicele doctorului March”

105 **Interviu**
105 Cosmin Țugui,
„O călătorie identitară în Estul sălbatic”, interviu cu autorul german Dirk Pope
110 Ana Maria Nuțu
interviu cu Simona Amăistroaie, campioană la tir cu arcul

112 **Jurnal**
112 Andrei Botez,
„Vis și imagine pe coline”
113 Ciprian Bărbuță,
„Londra”
116 Atelia Avram,
„Irlanda-o simplă călătorie sau un vis devenit realitate?”
120 Rebeca Anton,
„Japonia mea”
123 Cosmin Țugui,
„Citește cu noi... căci TreCeViFor-ul Anilor!”

133 **Reportaj**
133 Moroșan Alexandra,
„Am învățat că nu trofeul te face fericit, ci drumul până la el”

136 **Mugurașii**
136 Sofia Prelipcean,
„Colțul meu de rai”
137 Alexandru Dumitru Fodor,
„Fost-a vis sau realitate”
138 Bianca Juravle,
„Gândurile unei puștoaice la început de an sau ingredientele fericirii”
139 Alexandru Dumitru Fodor,
„Peste vremuri”
140 Claudiu Vicol
Recenzie „Minunea”, de R. J. Palacio
143 Claudiu Vicol
Recenzie „O poveste grimminală”, de Adam Gidwitz

144 **Din viața școlii**
144 Dir. adj. Luminița Lăzărescu,
„România pitorească”
149 Maria Lupancu,
„Bogăția portului românesc și Unirea Principatelor Române”
151 Prof. Cristina Anfimov,
„4th Baltic Sea Conference on Literacy”
154 *Activitățile Consiliului Școlar al Elevilor*
157 Prof. Daniela Ciotău,
„Ziua internațională împotriva traficului de persoane”
158 Dir. prof. dr. Adrian-Nicolae Puiu și Dir. adj. prof. drd. Luminița-Mirela Lăzărescu,
„Activitatea managerială la Colegiul Național Eudoxiu Hurmuzachi” (2017–2021)

Editura SEPTENTRION
ISSN 2066-1673